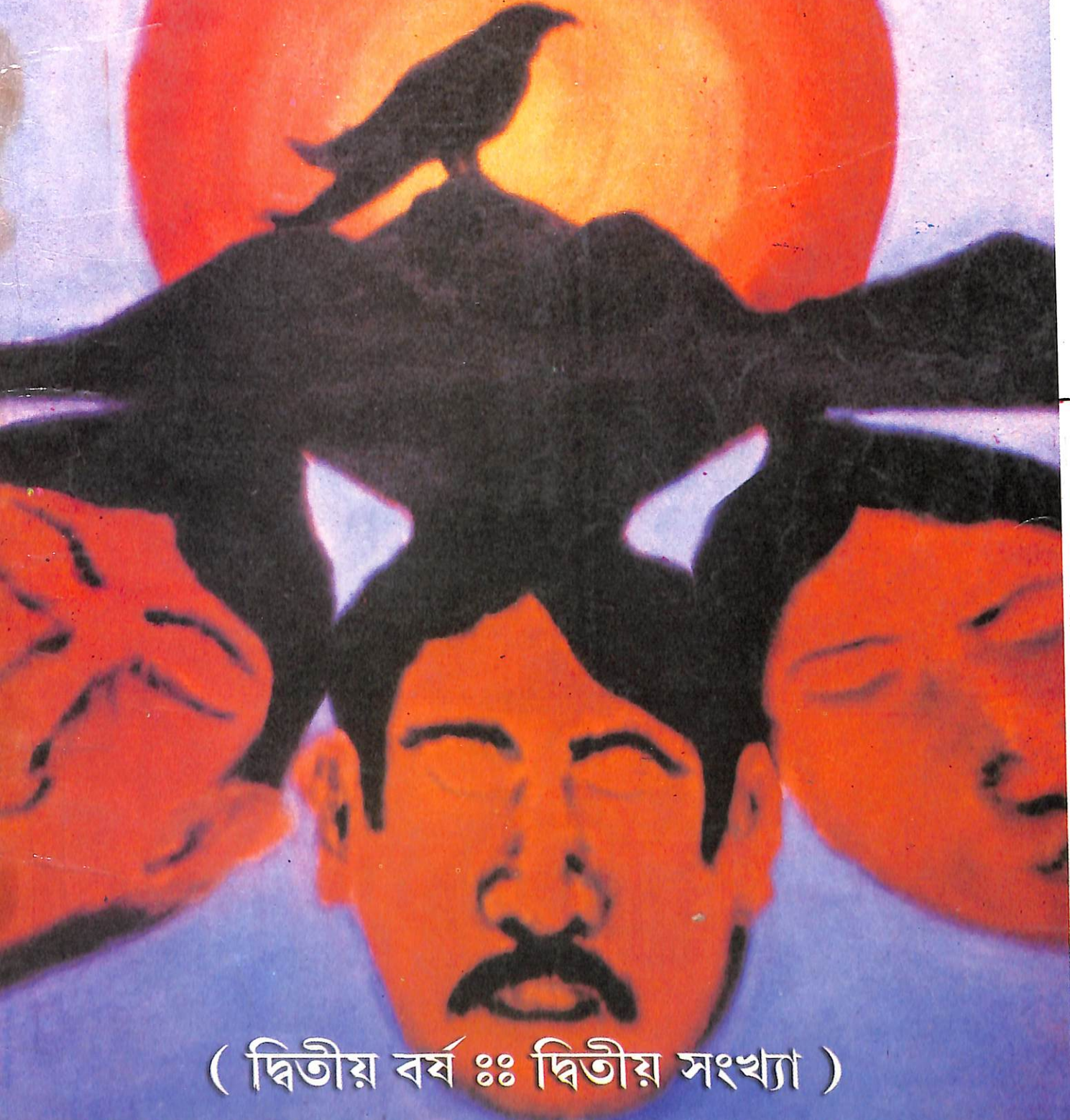

নাৰেংগীয়ান

(দ্বিতীয় বর্ষ :: দ্বিতীয় সংখ্যা)

— ମାନ୍ୟତା କରା ଶାସ୍ତ୍ର

ଶାସ୍ତ୍ର

নাব্ৰেঙ্গীয়া

নাব্ৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়-আলোচনী

(দ্বিতীয় বৰ্ষ :: দ্বিতীয় সংখ্যা)

২০০০ - ২০০১

সম্পাদক

মনোজ কুমাৰ ডেকা

সম্পাদনা সমিতি

সভাপতি : ড° সৰোজ কাকতি

সম্পাদক : শ্ৰী মনোজ কুমাৰ ডেকা

সদস্যবৰ্গ : ৰুবি কলিতা, সুমিতা ৰয়
আৰু বিজু ফুকন নাথ।

বেটুপাত : ড° সৰোজ কাকতি

কৃতজ্ঞতা

যি সকল ব্যক্তিৰ প্ৰেৰণা আৰু
সহায় সহযোগত মহাবিদ্যালয়ৰ
মুখপত্ৰখনৰ ২য় সংখ্যাই প্ৰকাশৰ মুখ
দেখিলে, সেইসকলক মোৰ তৰফৰ পৰা
কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শ্ৰদ্ধাৰে বিশিষ্ট কবি সমীৰ তাঁতী,
বিশিষ্ট অভিনেতা তথা সাহিত্যিক বাদল
দাস, মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতিৰ
সভানেত্ৰী ডঃ হেমপ্ৰভা শইকীয়া,
পৰিচালনা সমিতিৰ সম্পাদক শ্ৰীযুত
মথুৰা মোহন কলিতা, ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ
ড° সৰোজ কাকতি, প্ৰবক্তা শ্ৰীযুত হেমন্ত
ৰাভা, আৰু মিনু বাইদেউ।

মুদ্ৰক : জি-মনি অফচেট

নাৰেঙ্গী, গুৱাহাটী - ২৬

অৰ্পণ

দেশ মাতৃৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত বীৰদৰ্পে প্ৰাণ আহুতি
দিয়া বীৰৰ গগতে অসমীয়া ভাষা আন্দোলনত
নিঃস্বার্থ ভাৱে প্ৰাণ আহুতি দিয়া
সকলোবোৰ জ্ঞাত-অজ্ঞাত
বীৰ শহীদৰ পৱিত্ৰ
স্মৃতিত।

শ্রদ্ধাঞ্জলী

জন্ম - ১৯৭৯

মৃত্যু - ২০০১

“মৃত্যুভতো এটা শিল্প

জীৱনৰ কঠিন শিলত কটা নিৰ্লোভ ভাস্কৰ্য্য।”

জীৱনৰ নিৰ্মম আৰু অসহনীয় “মৃত্যু” নামৰ সত্যটিত
উপনীত হৈ আমাৰ মাজৰ পৰা চিৰবিদায় লোৱা যুৱ ছাত্ৰী
শ্ৰীমতী জৈন্য দলৈৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰিছোঁ। তেখেতৰ
কৰ্মনিষ্ঠা তথা অধ্যৱসায় স্পৃহা আমাৰ বাবে পাথেয় হৈ ৰঙক।

আমি তেখেতৰ মৃত্যুত শ্ৰদ্ধাৰে অমল গোলাপ পাহি
নিবেদিছোঁ, যেন বিদেহী আত্মাই চিৰশান্তি লাভ কৰে।

তৰুণ গগৈ
মুখ্যমন্ত্ৰী (অসম)

শুভেচ্ছা বাণী

নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ বছৰেকীয়া মুখপত্ৰ “নাৰেংগীয়ান” প্ৰকাশৰ পথত বুলি জানি আনন্দিত হৈছোঁ।

নাৰেঙ্গীৰ বিস্তৃত অঞ্চলত শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ ঘটোৱাৰ ক্ষেত্ৰত নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়খনে এক লেখত ল'ব লগা ভূমিকা পালন কৰি আহিছে আৰু সেইবাবেই এই শিক্ষানুষ্ঠানটি স্থানীয় সকলোৰে অতিশয় স্নেহ আৰু মৰমৰ। মই আশাকৰোঁ মহাবিদ্যালয়খনৰ লগত জড়িত শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, অভিভাৱক তথা শুভাকাংক্ষী সকলৰ প্ৰচেষ্টাত আহি থকা দিনবোৰত ইয়াতকৈও অধিক উৎকৃষ্ট সেৱা আগবঢ়াবলৈ সক্ষম হ'ব আৰু ৰাজ্যৰ শৈক্ষিক জগতত এক মৰ্য্যাদাপূৰ্ণ আসন লাভ কৰিব পাৰিব।

অন্তৰ্ভাৱা শুভেচ্ছাৰে —

তৰুণ গগৈ
(তৰুণ গগৈ)

দিশপুৰ
১৫-১০-২০০১

শুভেচ্ছা বাণী

Government of Assam
Janata Bhavan
Dispur, Guwahati.
Ph. 260153 (O)
261737 (R)

নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ 'নাৰেঙ্গীয়ান' অলপতে
প্ৰকাশ পাব বুলি জানি মই সন্তোষ পাইছোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰখনে উঠি অহা ছাত্ৰ - ছাত্ৰী সকলৰ মানসিক
উৎকৰ্ষ সাধন কৰাৰ লগতে তেওঁলোকৰ মাজত থকা প্ৰতিভা বিকশিত কৰাত
যথেষ্ট সহায় কৰে। কিয়নো বিদ্যালয় বা মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীৰ পাততে
ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে শিল্প-কলা বা সাহিত্য কৃষ্টি প্ৰকাশ কৰিবলৈ প্ৰথম সুযোগ পায়।
পিছলৈ তেওঁলোকৰ মাজৰ পৰাই প্ৰথিতযশা শিল্পী-সাহিত্যিকৰ জন্ম হয়।

মই আশা কৰিছোঁ 'নাৰেঙ্গীয়ান' ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ বৌদ্ধিক বিকাশত
সহায়ক হব আৰু ইয়াত প্ৰকাশ পোৱা মননশীল লিখনি সমূহে পাঠক সমাজৰ
সমাদৰ লাভ কৰিব পাৰিব।

মহাবিদ্যালয় খনৰ সকলো ছাত্ৰ - ছাত্ৰী, অধ্যাপক - অধ্যাপিকা
আৰু অভিভাৱক সকলৰ লগতে সমূহ ৰাইজলৈ মোৰ আন্তৰিক শুভ-কামনা
জনালোঁ।

(২৪/৫/৭৬)

(ড° হেমপ্ৰভা শইকীয়া)

মন্ত্ৰী, বয়ন, ৰেচম, মীন আৰু
সাংস্কৃতিক পৰিক্ৰমা

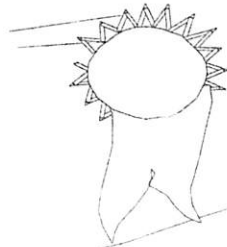
শুভেচ্ছা বানী

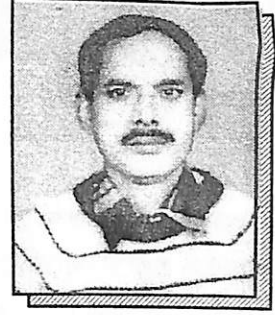
দ্বিতীয় বাৰৰ বাবে নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক
মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীসকলে তেওঁলোকৰ প্ৰবক্তা
সকলৰ সহযোগত এখনি আলোচনী প্ৰকাশ কৰিবলৈ
লোৱা কাৰ্য্য সঁচাকৈয়ে প্ৰশংসাৰ যোগ্য। আশাকৰো
এওঁলোকে এই কাৰ্য্যত ধাৰাবাহিক ভাৱেই প্ৰবৃত্ত হ'ব।

ধন্যবাদেৰে —

শ্ৰীচন্দ্ৰশেখৰ কাকতি
কাৰ্য্যকৰী সভাপতি
নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়
পৰিচালনা সমিতি।

শুভেচ্ছা বাণী

নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ 'নাৰেংগীয়ান' ২য় সংখ্যা প্ৰকাশৰ পথত বুলি জানিবলৈ পাই অতিকৈ আনন্দিত হৈছোঁ। এনেহেন একোখন মুখপত্ৰৰ পটভূমিতে প্ৰেৰণা লাভ কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজৰ পৰাই গঢ় লৈ উঠে একো একোজন নামজ্বলা কবি-সাহিত্যিক। তেনেকুৱা কবি সাহিত্যিকৰ পৰা ওলোৱা লিখনিয়ে বিশ্বৰ দৰবাৰত জ্ঞানৰ সৌৰভ বিলাই দেশলৈ কঢ়িয়াই আনে গৌৰৱৰ জোৱাৰ। আশা ৰাখিছোঁ 'নাৰেংগীয়ান'ৰ পৰাও তেনেকুৱা কবি-সাহিত্যিকৰ নিশ্চয় জন্ম হ'ব।

নানা ধৰণৰ আত্মকালৰ মাজতো এক সঠিক দিশত মহাবিদ্যালয়খন পৰিচালনা কৰাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু কৰ্মচাৰী সকলে যি ভূমিকা পালন কৰিলে তাৰ বাবে সকলোলৈকে ধন্যবাদ জনাইছোঁ। শেষত নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰাৰ লগতে 'নাৰেংগীয়ান' খন যাতে নিয়মীয়া ভাৱে প্ৰতিবছৰে প্ৰকাশ পাই থাকে তাৰ বাবে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনালো।

শ্ৰীমথুৰা মোহন কলিতা

(শ্ৰীমথুৰা মোহন কলিতা)

সাধাৰণ সম্পাদক

নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়

পৰিচালনা সমিতি

ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষৰ মেজৰ পৰা

সকলোৱে জনা কথা যে অসমৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা আজি ভাগি পৰিছে। যোৱা শিক্ষক দিবসৰ দিনা (ইং ৫/৯/২০০১) তাৰিখে অনুষ্ঠিত হোৱা এখন সভাত অসমৰ শীৰ্ষস্থানীয় মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ এজনে ভাষণ প্ৰসঙ্গত কৈছিল যে — বিগত বছৰটোত তেওঁৰ মহাবিদ্যালয়ত মাত্ৰ কেইটামানহে শ্ৰেণীৰ পাঠদান হৈছে। সেই সভাতে উপস্থিত থকা এগৰাকী সন্তোষোদ্ভূত প্ৰাক্তন ছাত্ৰই দুখ কৰি ক'লে, —“ আমি যেতিয়া পঢ়িছিলো তেতিয়া অধ্যক্ষ গৰাকীয়ে হাতত ডায়েৰী লৈ ৰুমে ৰুমে ঘূৰি ফুৰিছিল। আজি কিন্তু সেই দিন আৰু নাই।”

বৰ্তমান এনে এটা দৃশ্য বাস্তৱত আশা কৰাতো অতি বিৰল ঘটনা হ'ব। যাৰবাবে আজি লাখ লাখ মানৱ সম্পদৰ অপচয় হৈছে। যি শিক্ষক সকলৰ হাতত মানুহ গঢ়ি তোলাৰ দায়িত্ব অৰ্পণ কৰা হৈছে তেওঁলোকৰ বেছি সংখ্যকেই আজি অর্থহীন, 'অর্থৰ প্ৰতিযোগিতাৰ' পাছত দৌৰি দৌৰি নিজৰ লগতে আনৰ জীৱনো ধ্বংস কৰিছে। ধন, টকা-পইচা নহলে জীৱন নচলে, সেইবুলি টকা-পইচাই জীৱনৰ চূড়ান্ত লক্ষ্য হ'ব নোৱাৰে। আজিৰ সময়ৰ দৃষ্টিভঙ্গী এনেকুৱা হৈছে যে জীৱনৰ সকলোবোৰ কাৰ্য্যকে টকাৰ মাপকাঠিৰে জুখিবলৈ লৈছে। এনে দুৰ্বল মানসিকতাৰ বাবেই মানুহে কোনটো ডাঙৰ কাম, কোনটো সৰু কাম তাক ঠাৱৰ কৰিব নোৱাৰে। যাৰ কাৰণে নিজৰ কৰ্তব্যক ফাঁকি দিও অনৈতিক পথেৰে টকা উপাৰ্জন কৰাটোকে 'ডাঙৰ কামৰ' শ্ৰেণীত পেলোৱা হৈছে আৰু নিজৰ কৰ্তব্যক নিষ্ঠা সহকাৰে পালন কৰাজনক তাকিল্যৰ চকুৰে চোৱা হৈছে। এনে আত্মঘাতী মনোভাৱে দেশৰ ভৱিষ্যত অন্ধকাৰ কৰি তুলিছে।

এনে এটা স্থবিৰ পৰিস্থিতিৰ অৱসান বিচাৰি আমি নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ে এটা বিশেষ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছোঁ। প্ৰতিটো মাহত আমি শ্ৰেণী পৰীক্ষা (Unit Test) ৰ ব্যৱস্থা কৰিছোঁ। উচ্চতৰ মাধ্যমিক স্তৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিকলৈ এই শ্ৰেণী পৰীক্ষা দিয়াটো বাধ্যতামূলক কৰা হৈছে। এই মহান কাৰ্য্যত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিগৰাকী শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে অকুণ্ঠ সহায় আগবঢ়াইছে। তাৰ লগতে অভিভাৱক সকলৰ পৰাও অত্যন্ত ভাল সহাৰি পাইছোঁ। প্ৰতিটো শ্ৰেণী ঠিক মতে অনুষ্ঠিত হৈছেনে নাই তাৰ খবৰ কৰিছোঁ। এখন মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিস্থিতিৰ উন্নতি সাধন কৰিবলৈ হ'লে আন সকলোবোৰ উপাদানতকৈ শিক্ষাদান কাৰ্য্যৰ উন্নতি সাধন কৰিবই লাগিব। অন্যথা বিৰাট বিৰাট অট্টালিকা থাকিলেও এখন মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ উন্নত হ'ব নোৱাৰে। ডাঙৰ ঘৰ বা অট্টালিকা হৈছে এখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ শৰীৰ আৰু তাৰ শিক্ষাদান কাৰ্য্য হৈছে আত্মা। আত্মা শক্তিশালী নহ'লে যিদৰে ব্যক্তিৰ কোনো মূল্য নাই সেইদৰে, মহাবিদ্যালয় এখনৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ দুৰ্বল হ'লে তাৰ মানদণ্ডৰ কোনো সন্মান নাই। আজিৰ সময়ৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ কথাটোৱেই হৈছে মানুহৰ সন্মানৰ

প্ৰতি ভ্ৰক্ষেপহীনতা। মানুহে অকল শৰীৰটোৰে জীয়াই থাকিব খোজা হৈছে। ভীৰুলোকৰ প্ৰকাণ্ড এটা শৰীৰ থাকিলেও যিদৰে তাৰ বাহুবলৰ কোনো মূল্য নাই সেইদৰে এখন মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰকাণ্ড অট্টালিকা, অতি উচ্চ ডিগ্ৰীধাৰী শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী থাকিলেও কোনো লাভ নাই যদিহে তাৰ প্ৰসাশন তথা শিক্ষাদান ব্যৱস্থা কঠোৰ নহয়। আজি বেছিভাগ মহাবিদ্যালয়তে কোন গৰাকী শিক্ষকে শ্ৰেণীত কিমান পাঠদান কৰিছে আৰু কোন কোন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কিমান পাঠ গ্ৰহণ কৰিছে তাৰ হিচাব লওতা নাই।

স্বামী বিবেকানন্দই কৈছিল যে — শিক্ষাৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্য হ'ল 'মানুহৰ অন্তৰ্নিহিত সু-শক্তিৰ প্ৰকাশ ঘটোৱা।' এই সৎ চিন্তা বা শক্তিৰ দ্বাৰাই মানুহে মানুহৰূপে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ এই আত্মিক পৰিবেশক উন্নত কৰিবলৈ আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত প্ৰতিমাহে একোখনকৈ সাহিত্য আৰু সংগীতৰ অনুষ্ঠান পতাৰ ব্যৱস্থা কৰিছো। প্ৰতি বছৰে এখনকৈ শিল্প প্ৰদৰ্শনীৰ ব্যৱস্থা কৰিছো। উদ্দেশ্য হ'ল মহাবিদ্যালয়খনত যাতে সাহিত্য সংগীত আৰু শিল্পকলা, আধ্যাত্মিকতা চৰ্চাৰ এটা সুস্থ পৰিবেশ গঢ়ি উঠে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে পাঠ্যপুথিৰ মাজত থকা জ্ঞানৰ উপৰিও তেওঁলোকৰ অন্যান্য সৃজনীমূলক প্ৰতিভা সমূহৰ যাতে বিকাশ কৰিব পাৰে। আমি এই ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ পৰা আশানুৰূপ সহাৰি লাভ কৰিছোঁ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ জীৱনৰ সকলোতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ হ'ল এটা জীৱিকাৰ যোগাৰ কৰা। অকল পুথিগত বিদ্যালোভ কৰি আজিৰ জটিল সময়ত এটা জীৱিকা অৰ্জন কৰাটো সম্ভৱ নহবও পাৰে, সেয়েহে আমি কিছুমান কাৰিকৰী বিষয়ৰ কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত কৰাৰ আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছোঁ। আশা কৰোঁ আমি এই বিষয়তো সফলতা লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হম। কম্পিউটাৰ শিক্ষা, পুতলা তৈয়াৰ কৰা, দৈনন্দিন ব্যৱহাৰ্য্য বিভিন্ন সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰা আদি এনে আঁচনিৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

বেটুপাতৰ বিষয়ে এষাৰ :

জীৱন মানেই সংঘাতেৰে ভৰা। জীৱনৰ এই পিছল পথত বহুতো ভুলভ্ৰান্তি হ'ব পাৰে, হোৱাটোৱেই স্বাভাৱিক আৰু ভুল আৰু শুদ্ধৰ সমষ্টিয়েই মানুহক সুখ বা দুখৰ অনুভূতি প্ৰদান কৰে। কিন্তু আমি অতীতৰ দুখৰ অনুভৱেৰে জীৱনক জীয়াই ৰখাতো উচিত নহয়। প্ৰতিটো পুৰাতোই মানুহে নতুনকৈ জন্ম লাভ কৰে। পূৰ্বজন্মৰ দুখৰ অনুভৱক আমি যিদৰে পাহৰি যাও এই জন্মৰ দুখৰ অনুভৱকো আমি পাহৰি যোৱা উচিত। সেইদৰে পাহৰা উচিত হিংসা, প্ৰতিশোধ আদি আত্মধ্বংসী প্ৰবৃত্তি সমূহ। ৰাতিপুৱা সূৰ্য্যোদয় দেখি সুৱদি কঠৰ চৰাইজনীয়ে যিদৰে আশাভৰা সংগীতেৰে জীৱনটোৰ আৰম্ভণি কৰে, আমিও তেনেদৰে আশাভৰা চিন্তাৰে জীৱনটোৰ আৰম্ভণি কৰিব লাগে। ইয়াকে কোৱা হয় যোগাত্মক বা ইতিবাচক চিন্তা। মানুহৰ জীৱনত যোগাত্মক চিন্তাৰ গুৰুত্ব অপৰিসীম, এই চিন্তাৰে মানুহে নিজক সফল মানুহৰূপে গঢ়ি তুলিব পাৰে আৰু ঋণাত্মক বা নেতিবাচক চিন্তাই মানুহৰ জীৱনক ধ্বংসৰ মুখলৈ ঠেলি দিব পাৰে। সেয়েহে প্ৰতিটো পুৰাতোই আমি ন কৈ জন্মগ্ৰহণ কৰাৰ দৰে জীৱনটোৰ আৰম্ভণি কৰা উচিত।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ

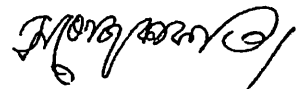
২০০১ চনৰ আৰম্ভণিতেই মহাবিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতিয়ে, মোৰ হাতত নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ, ভাৰপ্রাপ্ত অধ্যক্ষৰ দায়িত্ব অৰ্পণ কৰে। তাৰবাবে মই মহাবিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতিৰ সভানেত্ৰী ড° হেমপ্ৰভা শইকীয়া, কাৰ্য্যকৰী সভাপতি শ্ৰীযুত চন্দ্ৰশেখৰ কাকতি, সাধাৰণ সম্পাদক শ্ৰীযুত মথুৰা মোহন কলিতা, সদস্য শ্ৰীযুত টিকেन्द्र বৰা, শ্ৰীযুত কামিনীমোহন শৰ্মা, শ্ৰীযুত কমলা কলিতা, কোষাধ্যক্ষ ডাঃ শৈলেন্দ্ৰ বৰগোহাঞি, হিচাব পৰীক্ষক শ্ৰীযুত প্ৰফুল্ল চন্দ্ৰ কলিতা সমন্বিতে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শুভাকাংক্ষীলৈকে মোৰ কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই নিবেদন কৰিছোঁ। প্ৰতিটো সংকট অথবা যিকোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ মুহূৰ্ততে বৃক্ষছায়াৰ দৰে দিহা পৰামৰ্শৰে সাধাৰণ সম্পাদক শ্ৰীযুত মথুৰামোহন কলিতাদেৱে আমাক সহায়ৰ হাত আগবঢ়াইছে। প্ৰতিগৰাকী প্ৰবক্তাই এই শিক্ষায়জ্ঞত যি সঁহাৰি দিছে তাৰবাবে কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিছোঁ।

এগৰাকী লেখকৰ সকলোতকৈ ডাঙৰ পুৰস্কাৰ হ'ল পাঠক সমাজৰ উপযুক্ত স্বীকৃতি, সেইদৰে এগৰাকী শিক্ষকৰ জীৱনৰো সকলোতকৈ ডাঙৰ পুৰস্কাৰ হ'ল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ স্বীকৃতি। “নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ক” আন আন মহাবিদ্যালয়ৰ আদৰ্শ মহাবিদ্যালয় ৰূপে গঢ়ি তুলিম বুলি মই এটা ‘প্ৰত্যাহ্বান’ গ্ৰহণ কৰিছোঁ। এই প্ৰত্যাহ্বান তথা শিক্ষায়জ্ঞৰ মূল মন্ত্ৰই হ'ল প্ৰতিগৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে একোগৰাকী সফল নাগৰিক ৰূপে গঢ়ি তোলা। এই কাৰ্য্যৰ স্বীকৃতি দি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে তেওঁলোকৰ অভিনন্দন পত্ৰত মোলৈ লেখিছে।

“..... অসমীয়া সাহিত্যৰ আঞ্চলিক উপন্যাস” বিষয়ত গৱেষণা কৰি, আপুনি ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লাভ কৰি যি সুনাম আৰু সুখ্যাতি অৰ্জন কৰিলে তাৰবাবে আপোনাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী হিচাপে গৌৰৱাৱিত। তদুপৰি নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ হিচাপে মহাবিদ্যালয়লৈ যি সেৱা আগবঢ়াইছে তাৰবাবে আমাৰ সকলোৰে ব্যক্তিগত জীৱনতো আপুনি আদৰ্শৰ মূৰ্তিস্বৰূপ হৈ থাকিব।”

এগৰাকী শিক্ষক হিচাপে ইয়াতকৈ ডাঙৰ পুৰস্কাৰ মই কোনো দিনেই আশা কৰা নাই।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ এই স্বীকৃতিয়ে মোৰ দায়িত্বজ্ঞান আৰু অধিক বঢ়াই তুলিছে। আশাকৰো মহাবিদ্যালয়খনক এখন সাৰ্থক মহাবিদ্যালয়ৰূপে গঢ়ি তোলাত সমাজৰ প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিয়ে সহায়ৰ হাত আগবঢ়াব। এয়া মাত্ৰ আৰম্ভণিহে, সফল হ'বলৈ আৰু বহুদূৰ বাট বাকী আছে। মই বিচাৰো নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয় আমাৰ জীৱনৰ গৌৰৱৰ কাৰণ হওক সমাজৰ গৌৰৱৰ কাৰণ হওক। তাৰবাবে মই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লগত ছৰি আঁকিছো, গান গাইছোঁ, সাহিত্য চৰ্চা কৰিছোঁ, আধ্যাত্মিক কথা আলোচনা কৰিছোঁ – যাতে নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ত পঢ়াবলৈ আৰু পঢ়িবলৈ অহা প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিয়ে ক'ব পাৰে – “মই নাৰেঙ্গীয়ান” বুলি।

(ড° সৰোজ কাকতি)

ভাৰপ্রাপ্ত অধ্যক্ষ

নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়

পদূলি মুখত বৈ –

পাতনিতে নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী সম্পাদক স্বৰূপে এই সংখ্যাৰ দায়িত্ব অৰ্পণ কৰা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সাম্প্ৰতিক কালৰ পয়ালগা শিক্ষা ব্যৱস্থা –

আমাৰ দেশৰ আধুনিক শিক্ষা ব্যৱস্থাই আমাক যে অন্ধকাৰৰ দিশলৈ বাট দেখুৱাই নিচে সেয়া নিঃসন্দেহে কব পাৰি। বৰ্তমান ভাৰতৰ শিক্ষাবোৰ্ডবোৰে বিশেষকৈ অসমত প্ৰতিবছৰে নতুন নতুন শিক্ষানীতি প্ৰয়োগৰ ফলতে গোটেই শিক্ষাবিভাগটো আসোৱাহপূৰ্ণ হৈ পৰিছে। যাৰ ফলত এই পৰিবৰ্তনকামী শিক্ষা ব্যৱস্থাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মনোযোগত ব্যাঘাট জন্মাইছে। ইয়াৰ উপৰিও প্ৰাইভেট স্কুল-কলেজ, প্ৰাইভেট টিউচন, নিম্ন অৰ্হতাৰ শিক্ষক নিযুক্তি আদিয়ে আধুনিক শিক্ষাব্যৱস্থাৰ স্থলন ঘটাব লাগিছে। বাতৰি কাকতবোৰত পঢ়িবলৈ পাইছো শিক্ষক নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাগত অৰ্হতাকৈ আৰ্থিক অৰ্হতাকৈ বেছিকৈ প্ৰাধান্য দিয়া হৈছে। টকাৰ বলত অশিক্ষিত তথা কম অভিজ্ঞতাসম্পন্ন লোক সকলে শিক্ষক হিচাপে নিযুক্তি পাইছে। ফলস্বৰূপে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে উপযুক্ত শিক্ষা লাভৰ পৰা বঞ্চিত হয় আৰু ৰাজ্যখনত সেইবাবে হয়তো শিক্ষাৰ মান অৱনমিত হৈছে। অন্যহাতে সাম্প্ৰতিক ভাৱে গা কৰি উঠা প্ৰাইভেট টিউচনেও শিক্ষানুষ্ঠানৰ পাঠদানৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ গুৰুত্ব তথা মনোযোগ কমি

গৈছে। মুঠতে এনেবোৰ ত্ৰুটিপূৰ্ণ প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ অচিৰেই অৱসান নঘটিলে বহুটো প্ৰতিভাসম্পন্ন মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জীৱন কলিতে মৰহি যাব।

পংকিলময় সময় –

এতিয়া সময়বোৰ হৈ পৰিল দুঃসময়। দুৰ্য্যোৰ সংকটময় পৰিবেশত তলমলাব লাগিছে অসমৰ পৰিবেশ। নিষ্ঠুৰ তুন্ৰ হাতিয়াৰে এফালৰ পৰা গ্ৰাস কৰি আনিছে আমাক। মানুহৰ মাজৰ পৰা পাৰস্পৰিক বুজাপৰা তথা আন্তৰিক সন্দ্ভাৱনাৰ শিকলি চিগি গৈছে। চুবুৰীয়ে চুবুৰীয়ে, ভায়ে ভায়ে কুৰুক্ষেত্ৰৰ ৰণ। কেউদিশে বিচ্ছিন্নতাবাদ, সাম্প্ৰদায়িকতাৰ বিষ বাপ্প, দুৰ্নীতি, ভ্ৰষ্টাচাৰ, বানপানী, বজাৰত আকাশলগুঘী মূল্যবৃদ্ধি আদিয়ে অসমীয়া জাতিটোক ধ্বংসৰ গৰাহলৈ ঠেলি নিছে। এনেহে অশান্তিময় পৰিবেশত এযোৰ বগা পাৰ চৰাই এৰি দি শান্তিৰ প্ৰতি আকুল আহ্বান জনোৱা হৈছে। হাতত ফেট্টুন কাৰ্ড লৈ সমাজ সচেতকৰ ভাও জুৰি “শান্তি শান্তি” বুলি ৰাজপথত শ্লোগান দিলেই সমাজলৈ শান্তি আহিবনে? যদিহে শাসক আৰু জন সাধাৰণৰ (উভয়পক্ষৰ) সদৃচ্ছা, সক্ৰিয় সহযোগিতা নাথাকে তেন্তে অসমত শান্তিৰ বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰাটো তেনেই অসম্ভৱ।

দৰিদ্ৰতা, কোকাকোলা আৰু মেকডুৱেলৰ নৈবেদ্য –

যিখন দেশে মহাকাশত উপগ্ৰহ উৰুৱাইছে চিলাৰ দৰে, যিখন দেশত পাৰমানবিক বোমাৰ

সফল পৰীক্ষণ হৈছে, সেইখন দেশতে আজিও বাট-পথৰ কদৰ্য্যৰূপ, খাদ্যত বিয়ক্ৰিয়া হৈ মানুহৰ অকাল মৃত্যু, চৰকাৰী বেতন নাপাই কৰ্মচাৰীৰ আত্মহত্যা, দুৰ্ভিক্ষত মৃত্যু হয় হাজাৰ হাজাৰ মানৱ সন্তান; যিখন দেশত আঠৰ ওপৰলৈ কটা জীনচ্ আৰু উৰলৈকে উজোৱা মিনি স্কাৰ্ট পিন্ধি, কানত হেড্‌ফোন লৈ মেডোনা-জেকচনৰ গান শুনি উত্তাল নৃত্যৰে হাতত কোকাকোলা, মিৰিঙা আৰু মেগাডুৱেল আদিৰ নৈবেদ্য লৈ তৰুণ প্ৰজন্মই বাট বুলিছে, সেইখন দেশতে ভাটকাপোৰ-ৰঙটিৰ বাবে আজিও দুখীয়া জনসাধাৰণে হাহাকাৰ কৰি ফুৰিছে। ভাৰতৰ দৰে এনে এখন দৰিদ্ৰ দেশত পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ অন্ধ অনুসৰণ কৰি আমাৰ স্বকীয়তাক বিসৰ্জন দিব খোজা সকলে অন্ততঃ এবাৰলৈও ভাবি চাব নে -- আমাৰ দেশখন কেনেকৈ বিদেশী ৰাষ্ট্ৰৰ পৰা খনমুক্ত কৰিব পাৰি?

কিছু নষ্টালজীয়া -

নিৰ্বাচনত জয়ী হোৱাৰে পৰা আলোচনীখন জন্ম দিবলৈকে অহোৱাত্ৰ কেৱল আলোচনীখনৰ কামতে ব্যস্ত হৈ থকা বুলি ক'লেও ভুল কোৱা নহ'ব। কলেজীয়া আলোচনী এখনৰ জন্ম বেদনাত কিমান তিক্ততা থাকে সেয়া বাস্তৱিক অভিজ্ঞতা অবিহনে উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰি। অৱশ্যে আমাৰ দৰে অভাৱগ্ৰস্থ মহাবিদ্যালয় এখনৰ

বাবে অধিক ধন খৰছ কৰি আলোচনী এখন প্ৰকাশ কৰাতো কোনো গুনে সম্ভৱ নহয়। আনহাতে আলোচনীখনত প্ৰকাশৰ বাবে যিখিনি লিখনি আহিছিল সেয়া উন্নত মানবিশিষ্ট নোহোৱাৰ বাবে সকলোবোৰ প্ৰকাশ কৰিবলৈ অসুবিধা হৈছে। যিখিনি প্ৰকাশ হৈছে সেইখিনিও বৰ উন্নত বুলিব নোৱাৰি। সেইবাবেহে দুজনমান বিশিষ্ট সাহিত্যিকৰ পৰা লিখনি সংগ্ৰহ কৰিব লগা হৈছিল। আশা ৰাখিছোঁ মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষ আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ দ্বৈত সহযোগ থাকিলে পৰৱৰ্তী সময়ৰ আলোচনীবোৰত বহুটো লুপ্ত প্ৰতিভা জাগ্ৰত হ'ব।

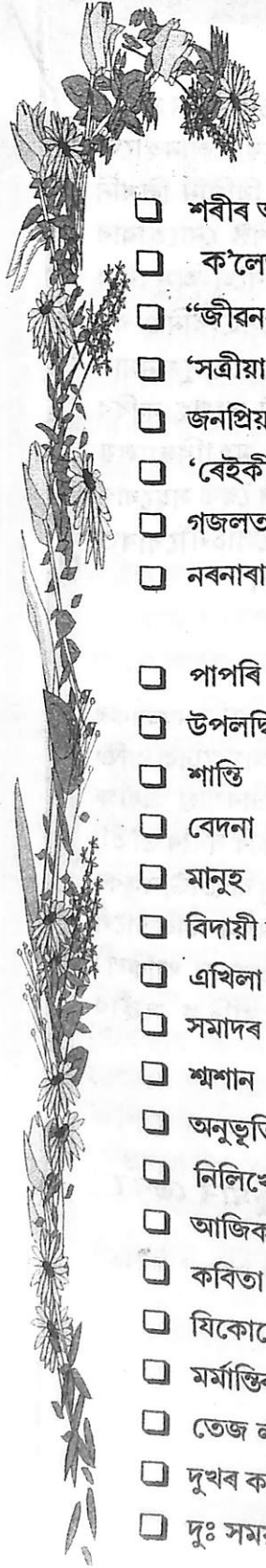
কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ -

আলোচনীখন সময়মতে আপোনালোকৰ হাতত তুলি দিয়াত অফুৰন্ত সহায় আগবঢ়োৱা ব্যক্তি সকলৰ ভিতৰত মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ ড° সৰোজ কাকতি দেৱ, বিশিষ্ট কবি সমীৰ তাণ্ডী, তত্ত্বাবধায়ক হেমন্ত কুমাৰ ৰাভা, মিনু বাইদেউ, বন্ধুবৰ বিজু ফুকন নাথ, ভাতৃপ্ৰতীম নিপন কলিতালৈ (সাধাৰণ সম্পাদক) আন্তৰিক ধন্যবাদ থাকিল। লগতে মোৰ দাদা তথা সাংবাদিক সঞ্জীৱ ডেকালৈও কৃতজ্ঞতা থাকিল।

মনোজ কুমাৰ ডেকা

সম্পাদক

সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগ

সূচীপত্ৰ

প্ৰবন্ধ শিতান

- ☐ শৰীৰ আৰু মনৰ সম্পৰ্ক
- ☐ ক'লেজ আলোচনীৰ প্ৰয়োজনীয়তা
- ☐ "জীৱনধাৰাঃ পৰম্পৰা আৰু পৰিবৰ্তন"
- ☐ 'সত্ৰীয়া নৃত্য', শংকৰদেৱৰ এক অনন্য সৃষ্টি
- ☐ জনপ্ৰিয়তাৰ শীৰ্ষবিন্দুত পদাৰ্পন কৰা অলিম্পিকৰ জন্ম
- ☐ 'ৰেইকীৰ প্ৰয়োজনীয়তা'
- ☐ গজলত প্ৰেম, সুখ-দুখ, জীৱন-জগত ইত্যাদি
- ☐ নৰনাৰায়ণৰ ৰাজসভাত শঙ্কৰদেৱ

কবৰী গোস্বামী	1
নীৰা দাস	4
যোজনা পাঠক	6
বিকাশ কলিতা	10
ৰুবী কলিতা	11
মৃদুল শইকীয়া	13
হেমন্ত কুমাৰ ৰাভা	16
চন্দ্ৰ শেখৰ কাকতি	21

কবিতা শিতান

- ☐ পাপৰি
- ☐ উপলদ্ধি
- ☐ শান্তি
- ☐ বেদনা
- ☐ মানুহ
- ☐ বিদায়ী বন্ধু
- ☐ এখিলা উকা কাগজ
- ☐ সমাদৰ
- ☐ শ্মশান
- ☐ অনুভূতি
- ☐ নিলিখো কবিতা, আনিম স্বাধীনতা
- ☐ আজিকালি তেজৰ দাম কমিছে
- ☐ কবিতা
- ☐ যিকোনো ঠাইৰ পৰা হ'ব পাৰে এটি কবিতা
- ☐ মৰ্মান্তিক
- ☐ তেজ লগা ঘামবোৰ
- ☐ দুখৰ কাইট
- ☐ দুঃ সময়ৰ কবিতা

সৰমা পাটোৱাৰী	} 25
ৰুবী কলিতা	
হিবন্ময় গোস্বামী	} 26
আৰতি ত্ৰ	
মঞ্জুৰাণী বিশ্বাস	} 27
বিজু ফুকন নাথ	
সনকন বৰ্মন	} 28
সুমিত্ৰা দাস	
ফুলেন চহৰীয়া	} 29
নিলাক্ষী শৰ্মা	
স্নেহাশিষ চক্ৰৱৰ্তী	} 30
নিপন কলিতা	
সুমিত্ৰা ৰয়	31
সৰোয়ত হুসেন	32
প্ৰিয়াক্ষী ডেকা	} 33
বনমালী বৈশ্য	
মুন তালুকদাৰ	} 34
ৰণিমা বেগম	

সূচীপত্র

গল্প শিতান

☐ মুক্তি	মিনু দাস	35
☐ ঘৰ	মনিকা পাটগিৰী	37
☐ হৃদয়ৰ আঘাত	মনোজ কুমাৰ ডেকা	40
☐ এপ্ৰিল ফুল	সোণজিৎ চহৰীয়া	42
☐ সপোন	ধনঞ্জয়তি দাস	43
☐ উজুটি	অনুপম নাথ	47
☐ ঘৰ	ড° সৰোজ কাকতি	50

ENGLISH SECTION

SELF- RELIANCE	Aruna Singha	56
SOCIALISM OF GANDHIJI	Sagarika Dutta	57
IMPORTANT SAYINGS	Ajoy Sharma	58
Action: Wrong Action and Inaction, according to Gita	Dipak Das	59
GLOBAL WARMING	Nirmala Devi	61
DOU	Sumitra Devi Chettry	} 65
FEELINGS	Ratul Kalita	
That Night	Darshana Bordoloi	66

চিনাকী পৰ

☐ সাক্ষাৎকাৰ (বিৰল ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী চিৰসেউজ অভিনেতা 'নিপন গোস্বামী')	67
☐ প্রতিভাৰ সন্ধানত (মহাবিদ্যালয়ৰ উদীয়মান প্রতিভা 'কল্লোল বৰঠাকুৰ')	69
☐ "মুখামুখি", মহাবিদ্যালয়ৰ উদীয়মান প্রতিভা অনিন্দিতা বৰুৱা ('জুৱলী')ৰ সৈতে	71

সূচীপত্ৰ

অতিথিৰ কলম

- “হেলো চাৰ্চ” : নাটকৰ শেষ সংলাপ (অভিনেতা/সাহিত্যিক ‘বাদল দাস’) 73
- “কবিতাৰ কথা” বিশিষ্ট কবি ‘সমীৰ তান্তী’ 76

প্ৰশ্ন মঞ্চ

- সামাজিক অস্থিৰতাই যুৱ উশৃংখলতাৰ মূল কাৰণ 80

প্ৰতিবেদন

- সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন নিপন কলিতা 83
- সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ধীৰাজ তালুকদাৰ 85
- সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন অনুপম নাথ 86
- সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন সুমিত্ৰা দাস 88
- সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন মনোজ কুমাৰ ডেকা 89
- খেল সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন অনুপ বৈশ্য 91
- ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন সাগৰীকা দত্ত 93

আমাৰ অধ্যক্ষ

কৰ্মৰত অৱস্থাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ
মাননীয় ড° সৰোজ কাকতি।

প্রবন্ধ শিলা

ମାତୃଶିଳ୍ପ

শৰীৰ আৰু মনৰ সম্পৰ্ক

কৰৱী গোস্বামী

প্ৰজ্ঞা, দৰ্শন বিভাগ

মন কি? ইয়াৰ শৰীৰৰ লগত সম্পৰ্ক কেনেকুৱা? এই ধৰণৰ প্ৰশ্ন সাধাৰণতেই মানুহৰ মনত উৎপত্তি হয়। শৰীৰ আৰু মনৰ এই সম্পৰ্কৰ ওপৰত লৌকিক, বৈজ্ঞানিক, মনোবৈজ্ঞানিক, দাৰ্শনিক বহুধৰণৰ ব্যাখ্যাই পোৱা যায়। শাৰীৰিক আৰু মানসিক সম্পৰ্ক যে অতি নিবিড় তাক হয়তো কোনেও নুই কৰিব নোৱাৰে। কিয়নো প্ৰত্যেকৰে ব্যক্তিগত অভিজ্ঞতাই ইয়াক স্বীকৃতি দিয়ে।

লৌকিক বা বাস্তৱিক দৃষ্টিকোণৰ পৰা বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় যে শৰীৰ আৰু মন পৰস্পৰে পৰস্পৰক প্ৰভাৱিত কৰে। শাৰীৰিক অৱস্থাৰ পৰিবৰ্তনৰ লগত মানসিক অৱস্থাৰ পৰিবৰ্তনৰ মিল থকা দেখা যায়। দেহ সুস্থ থাকিলে মনটো আনন্দিত থাকে। আকৌ দেহ অসুস্থ হ'লে মন বিষন্ন হয়। তেনেকৈয়ে মানসিক অশান্তিয়ে দেহৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলায়। আমাৰ শৰীৰ যেতিয়া ক্লান্ত হৈ পৰে কোনো কামতেই আমি মনোযোগ দিব নোৱাৰো। মানুহৰ মূৰত আঘাত লাগিলে চেতনা লোপ পায়। আকৌ মনত দুখ বা আনন্দ লাগিলে দেহ ভঙ্গিমাত সি প্ৰকাশিত হয়।

পৰীক্ষামূলকভাৱে প্ৰমাণ কৰি দেখা গৈছে যে মানুহ যদি গভীৰ চিন্তাত মগ্ন থাকে তেন্তে মূৰত স্বাভাৱিক অৱস্থাতকৈ বেছি ৰক্ত সঞ্চালন হয়। খুব বেছি চিন্তা কৰিলে মূৰৰ বিষ হয়। আকৌ দেহত ঔষধ প্ৰয়োগ কৰিলে চেতনা লোপ পায়। দেহতত্ত্ববিদ সকলে প্ৰকাশ

কৰিছে যে মস্তিষ্কৰ জটিলতাৰ লগত চিন্তাৰ জটিলতাৰ সম্পৰ্ক আছে। যিবোৰ প্ৰাণীৰ চিন্তা কৰাৰ ক্ষমতা বেচি সেইবোৰৰ মস্তিষ্কৰ জটিলতাও বেছি। সেইদৰে যিবোৰ প্ৰাণীৰ চিন্তা কৰাৰ ক্ষমতা কম, সেইবোৰৰ মস্তিষ্কৰ জটিলতা, বেছি চিন্তাশীল প্ৰাণীতকৈ কিছু কম। গতিকে দেখা যায় দেহ-মনৰ সম্পৰ্ক যে নিবিড় বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিকোণৰ পৰাও প্ৰমাণিত হয়।

চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰতো দেখা যায়, ৰোগীৰ মানসিক দৃঢ়তাৰ ওপৰত ৰোগ নিৰাময় বহুখিনি নিৰ্ভৰ কৰে। দৃঢ় মনৰ ৰোগীৰ কঠিন ৰোগো সহজে নিৰাময় হয়, সেইদৰে দুৰ্বল মনৰ ৰোগীৰ অতি সাধাৰণ ৰোগো নিৰাময়ত সময় লাগে। বাস্তৱ অভিজ্ঞতাত আমি প্ৰায়েই দেখো বেছি সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰেই পৰীক্ষাৰ সময়ত অসুখ হয় অথবা পঢ়া-শুনাত ভাল হৈয়ো আশানুৰূপ ফল লাভ কৰিব নোৱাৰে। ইয়াৰ বহুখিনি কাৰণেই মানসিক, শাৰীৰিক কাৰণৰ অংশ অতি কম। যিকোনো ক্ষেত্ৰতেই যেতিয়া মন স্থিৰ কৰি লোৱা হয়, নিজৰ লক্ষ্যত অতি সহজেই উপনীত হ'ব পাৰি। মনৰ দৃঢ়তাই শাৰীৰিক শক্তিও বঢ়াই তোলে। আনহাতে আকৌ শাৰীৰিক পৰিশ্ৰমেও মনৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলায়। সেইদৰে অতিমাত্ৰা মানসিক পৰিশ্ৰমেও শৰীৰ অৱশ কৰি তোলে।

দাৰ্শনিক দৃষ্টিকোণৰ পৰা বিশ্লেষণ কৰিলেও দেখা যায় যে শৰীৰ আৰু মনৰ সম্পৰ্ক অতি নিবিড়, কিন্তু দাৰ্শনিক ব্যাখ্যাসমূহ লৌকিক বা বৈজ্ঞানিক

ব্যাখ্যাতকৈ বহুখিনি পৃথক। ভাৰতীয় দৰ্শনত মন আৰু আত্মাক পৃথক বুলি ধৰা হয় আৰু 'মন'ক ষষ্ঠ ইন্দ্ৰিয় বুলিহে তেওঁলোকে কয়। চকু, কান, নাক আদি পঞ্চ ইন্দ্ৰিয়ৰ দ্বাৰা আমি যেনেকৈ বাহ্য জগতৰ জ্ঞান পাওঁ ঠিক তেনেদৰে মনৰ সহায়ত আমি আমাৰ অন্তৰৰ সুখ-দুখ, আনন্দ আদি অনুভূতি সম্পৰ্কে জ্ঞান লাভ কৰো। কিন্তু আত্মা হৈছে জ্ঞাতা বা কৰ্ত্তা অৰ্থাৎ আত্মাই জ্ঞান লাভ কৰে।

কঠোপনিষদত আছে যে—

“আত্মানং বখিনং বিদ্ধি শৰীৰং বখমোতু।

বুদ্ধিং ধাবথিং সিদ্ধি মনঃ প্ৰগহম্বেবচ।।”

অৰ্থাৎ 'শৰীৰ হৈছে বখ, আত্মাই বখী, বুদ্ধি সাৰথি, মন ৰশ্মি।' গতিকে দেখা যায় ভাৰতীয় দৰ্শনত শৰীৰৰ লগত আত্মা আৰু মনৰ সম্পৰ্ক পৃথক কৰি দেখুৱা হৈছে।

কিন্তু পাশ্চাত্য দাৰ্শনিক সকলে মন আৰু আত্মাক পৃথক নকৰে। পাশ্চাত্য দৰ্শনত মন (Mind) জীৱ (Self) আৰু আত্মাক (Soul) বহুসময়ত সমাৰ্থক ৰূপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ইংৰাজী Mind শব্দটোৰ অসমীয়া প্ৰতিশব্দ মন। কিন্তু অসমীয়া মন শব্দটো সীমিত অৰ্থত ব্যৱহৃত হয়। অসমীয়াত মন শব্দটো আত্মা বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা নহয়। গতিকে শৰীৰ আৰু মনৰ সম্পৰ্ক সম্পৰ্কে ভাৰতীয় আৰু পাশ্চাত্য দাৰ্শনিকৰ ব্যাখ্যাত পৃথক।

ভাৰতীয় দৰ্শনত চৰ্বাক সকলৰ জড়বাদী ব্যাখ্যাত আকৌ আন দাৰ্শনিক সম্প্ৰদায়ৰ ব্যাখ্যাতকৈ পৃথক। চৰ্বাক সকলে চাৰিটা জড়ভূত অৰ্থাৎ ক্ষিতি, অপ, তেজ আৰু মৰুতৰ বিচিত্ৰ সংযোগ আৰু সন্ধানৰ ফলত চেতনা বা মনৰ আৰম্ভণি হয় বুলি কৈছে। যেনেদৰে তামোল, পান চুণ, ধপাত আদি একেলগে চোবালে 'ৰঙা' ৰঙৰ উৎপত্তি হয় তেনেদৰেই চাৰিটা ভূতৰ সংযোগত জীৱদেহ গঠিত হয় আৰু তাত চেতনাৰ সৃষ্টি হয়। জৈন দৰ্শনত আকৌ চেতনাক ধৰ্ম বুলি কৈছে আৰু

শৰীৰৰ সকলো অংশতেই ইয়াৰ অস্তিত্ব আছে বুলি কৈছে।

অৰ্থাৎ মন বা চেতনা শৰীৰৰ সকলো অংশতেই বৰ্তমান। বৌদ্ধ দৰ্শনত আকৌ নিত্য আত্মাক স্বীকাৰ নকৰিলেও জীৱদেহত আশ্ৰিত মনৰ সত্তা স্বীকাৰ কৰিছে। ন্যায় দৰ্শন অনুসাৰে আত্মা, মন আৰু শৰীৰৰ পৰা পৃথক। শৰীৰ হৈছে জড় বস্তুৰ দ্বাৰা নিৰ্মিত এটা যৌগিক দ্ৰব্য। মন হৈছে সূক্ষ্ম, অবিভাজ্য আৰু শাস্বত দ্ৰব্য (অনু)। বৈশেষিক দৰ্শনতো মন হৈছে শাস্বত দ্ৰব্য কিন্তু ই সৰ্বব্যাপক নহয়। মন সকলো মানসিক ক্ৰিয়াৰ লগত প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে জড়িত। সাংখ্য দৰ্শনত আকৌ চৈতন্যময় পুৰুষেই আত্মা। ই শৰীৰ, মন আৰু ইন্দ্ৰিয়ৰ পৰা সম্পূৰ্ণ পৃথক। মীমাংসা দৰ্শনত আকৌ আত্মা, দেহ, মন আৰু ইন্দ্ৰিয়ৰ অতিৰিক্ত সত্তা। শৰীৰৰ লগত যুক্ত হলেহে আত্মাত চেতনাৰ উদ্ভৱ হয়। বেদান্ত দৰ্শনৰ মতে আকৌ মন জড় বস্তু। মন, দেহৰ দৰে ভৌতিক নহলেও জড়, কিয়নো ইয়ো পঞ্চভূতৰ পৰা উদ্ভূত। গতিকে দেখা যায় যে ভাৰতীয় দৰ্শনত আত্মা আৰু মনক পৃথককৈ ব্যাখ্যা কৰি শৰীৰৰ লগত সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰিছে।

পাশ্চাত্য দৰ্শনত যিহেতু আত্মা বা মন একে বুলি ধৰা হয় গতিকে তেওঁলোকৰ ব্যাখ্যা ভাৰতীয় দৰ্শনতকৈ পৃথক। গ্ৰীক দাৰ্শনিক সকলৰ পৰা আধুনিক দাৰ্শনিক সকললৈকে এই সম্পৰ্কে বহুলভাৱে আলোচনা কৰিছে। গ্ৰীক দাৰ্শনিক সকলে দেহ-মনৰ সম্বন্ধে বৰ স্পষ্ট মত ডাঙি ধৰা নাই। প্লেটো আদি দাৰ্শনিকৰ মতে মন আৰু শৰীৰ দুটা পৃথক পদাৰ্থ। কিন্তু এৰিষ্টটলৰ মতে যদিও দেহ আৰু মন দুটা পৃথক বস্তু তথাপি মনেই দেহৰ পৰিচালক। এৰিষ্টটলে কৈছে যে মানুহৰ মন আছে হেঁতুকেই মানুহৰ হাত আছে। প্ৰাচীন গ্ৰীক দাৰ্শনিক সকলে মন বা আত্মাক আধ্যাত্মিক দ্ৰব্য বুলিয়েই বিবেচনা কৰিছিল।

আধুনিক কালৰ দাৰ্শনিক ডেকাৰ্টে অকল ব্যক্তি জীৱনৰে নহয়, সমগ্ৰ জগতৰ সাৰসত্তা বিচাৰি পাইছিল

দুটা পদাৰ্থত সেয়া হ'ল দেহ আৰু মন। তেওঁৰ মতে দেহ আৰু মন দুটা সম্পূৰ্ণ পৃথক স্বতন্ত্ৰ দ্ৰব্য। চেতনা মনৰ মুখ্য গুণ আৰু দেহৰ মুখ্য গুণ হ'ল বিস্তৃতি। যদিও দুয়োটা সম্পূৰ্ণ ভিন্ন, দুয়োৰে মাজত ক্ৰিয়া-প্ৰতিক্ৰিয়া হৈ থাকে। কিবা এটা বস্তুৰ লগত ইন্দ্ৰিয়ৰ সংযোগ হ'লে দেহৰ স্নায়ুতন্ত্ৰীত উত্তেজনাৰ সৃষ্টি কৰে আৰু এই উত্তেজনাৰ কাৰণ নিৰ্দেশ কৰি মনে ব্যাখ্যা কৰে। তেওঁৰ মতে দেহ মনৰ ক্ৰিয়া-প্ৰতিক্ৰিয়া পিনিয়েল গ্ৰন্থিৰ (Pineal gland) যোগেদি ঘটে। আধুনিক মনোবৈজ্ঞানীক আৰু দেহ বিজ্ঞানী সকলে ডেকাৰ্টৰ এই ব্যাখ্যা মানি নললেও, এটা কথা ঠিক যে, তেওঁৰ ব্যাখ্যাত বিশ্লেষণাত্মক প্ৰবিধি আছে।

ডেকাৰ্টৰ পৰৱৰ্তী কাৰ্টেছিয়ান দাৰ্শনিক স্পিনোজা আদিয়ে সমান্তৰালবাদ তথ্যৰে ডেকাৰ্টৰ মত সমৰ্থন কৰি গ'ল। দুডাল সমান্তৰাল ৰেখাৰ দৰে স্পৰ্শ নকৰাকৈয়ে দৈহিক আৰু মানসিক কাৰ্য্যকলাপ সমান্তৰালভাৱে চলি থাকিব পাৰে। ঈশ্বৰেই একমাত্ৰ দ্ৰব্য আৰু শৰীৰ আৰু মন ইয়াৰ গুণ। দুয়ো একে দ্ৰব্যৰ সমান্তৰাল গুণ, সেয়ে দেহত পৰিবৰ্তন হ'লে মনতো অনুৰূপ পৰিবৰ্তনে দেখা দিয়ে। আকৌ মনত পৰিবৰ্তন ঘটিলে দেহতো অনুৰূপ পৰিবৰ্তন ঘটিব। সেয়েহে দেহ জগতত ভোক লগা ঘটনাটো উদ্ভৱ হ'লে মনোজগততো কষ্টকৰ ভাৱ এটাৰ উদয় হয়, যেন দুটা ঘড়ীয়েহে এক পৰম শক্তিৰ নিৰ্দেশত সমান্তৰালভাৱে সংগতি ৰক্ষা কৰি দুই ধৰণৰ কাৰ্য্য চলাই গৈছে। আধুনিক যুগত মনোবিজ্ঞানী ষ্টাউটে এই মত প্ৰায় স্বীকাৰ কৰে। তেওঁৰ মতে দৈহিক ক্ৰিয়া আৰু মানসিক ক্ৰিয়াৰ মাজত কোনো কাৰ্য্য-কাৰণ সম্পৰ্ক নাই। মানসিক প্ৰক্ৰিয়াৰ লগত সকলো সময়তে মস্তিষ্কৰ প্ৰক্ৰিয়া থাকে বুলি তেওঁ মত পোষণ কৰে।

লাইব্‌নিজৰ মতে শৰীৰ আৰু মন উভয়েই চিৎ পৰমাণুৰ সৃষ্টি। দুয়োটা পৃথক দ্ৰব্য হ'লেও সংগতি ৰাখি চলে। হিউম আদি অভিজ্ঞতাবাদী দাৰ্শনিকৰ মতে মন হৈছে আমাৰ বিভিন্ন প্ৰত্যক্ষৰ সমষ্টি মাত্ৰ। হেগেলৰ মতে আমাৰ বস্তুনিষ্ঠ মন দেহক আশ্ৰয় কৰি থাকে। মাৰ্ক্স, লেলিন আদিৰ মতে মন বা চেতন্য জড়বস্তুৰ ক্ৰম বিকাশৰ ফলত উৎপন্ন হয়। অৰ্থাৎ ই ভৌতিক আৰু দৈহিক ইন্দ্ৰিয়ৰ উৎপাদন। গতিকে মস্তিষ্কৰ পৰা পৃথক নহয় যদিও ইয়াক জড় বস্তুৰ পৰা অভিন্ন বুলিব নোৱাৰি। ৱাটছনৰ মতে আকৌ মানসিক প্ৰক্ৰিয়াবোৰ দেহৰ ক্ৰিয়া বা আচৰণৰ বাহিৰে একো নহয়। গতিকে দেখা যায় যে পাশ্চাত্য দৰ্শনত বেছিংখ্যক দাৰ্শনিকে মন, জীৱ আৰু আত্মা একে অৰ্থত ব্যৱহাৰ কৰি শৰীৰৰ লগত ইয়াৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰিছে।

শৰীৰ আৰু মনৰ মাজত যে এক গভীৰ সম্পৰ্ক আছে তাক কোনেও নুই কৰিব পৰা নাই, মাত্ৰ বিশ্লেষণৰ ক্ষেত্ৰতহে মত বিৰোধ দেখা যায়। তাৰোপৰি শৰীৰ আৰু মনৰ মাজত প্ৰকৃততে কোনটো শ্ৰেষ্ঠ সেই বিষয়লৈও মতভেদ আছে। ভাৰতীয় দাৰ্শনিক সকলে মনক বা মানসিক শক্তিক সদায়েই বেছি গুৰুত্ব দি আহিছে। সেয়েহে বহুতো তপস্বীয়ে ইচ্ছা কৰি দৈহিক পীড়ন সহ্য কৰিব পাৰে। এই সকলে সহজে ক্ষুধা তৃষ্ণা জয় কৰিব পাৰে। কেৱল জড়বাদী সকলেহে শৰীৰক মনতকৈ শ্ৰেষ্ঠত্ব প্ৰদান কৰিছে। গতিকে দেখা যায় যে বিশ্লেষণ, ব্যৱহাৰিক, বৈজ্ঞানিক, মনোবৈজ্ঞানিক বা দাৰ্শনিক যি দৃষ্টিকোণৰ পৰাই নহওঁক কিয় শাৰীৰিক শক্তি আৰু মানসিক শক্তি বা শৰীৰ আৰু মন যে ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত ই অনস্বীকাৰ্য্য। □□□

ক'লেজ আলোচনীৰ প্ৰয়োজনীয়তা

শ্ৰীনীৰা দাস

প্ৰবক্তা, অসমীয়া বিভাগ

ক'লেজ আলোচনীৰ প্ৰয়োজনীয়তা কি? ক'লেজ আলোচনী প্ৰকাশ কৰা জৰুৰী নে? এখন ক'লেজ আলোচনীয়েই সেই ক'লেজৰ কি দিশত কেনে সহায় সহযোগ আগবঢ়ায়? এনে প্ৰশ্ন হয়তো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনৰ মাজত উদয় হয়। দেখাত এইটো সহজ বিষয় যদিও ইয়াৰ বিষয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে খৰচি মাৰি জনাটো নিতান্তই অপৰিহাৰ্য্য।

প্ৰত্যেক ক'লেজৰ নিজাববীয়াকৈ এখন আলোচনী থকাটো বাঞ্ছনীয়। এই আলোচনী ক'লেজৰ নামৰ লগত ৰজিতা খুৱাই নামকৰণ কৰা হয়। সাধাৰণতে বছৰত এবাৰকৈ এখন আলোচনী প্ৰকাশ হয়। এই আলোচনীখনত ক'লেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰী সকলে প্ৰৱন্ধ পাতি, কবিতা নাইবা বিভিন্ন বিষয়ৰ ওপৰত গুৰুগন্তীৰ আলোচনা আগবঢ়ায়। অৱশ্যে কেতিয়াবা ক'লেজৰ লগত ঘনিষ্ঠভাৱে জড়িত স্থানীয় লোকেও দুই এটা প্ৰয়োজনীয় প্ৰৱন্ধপাতি অতি নিষ্ঠাসহ অন্তৰ্ভুক্ত কৰে। ইয়াৰ জৰিয়তে ক'লেজৰ উন্নতি সম্পৰ্কীয় বহু কথাই জানিব পাৰি।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক তথা বৌদ্ধিক বিকাশত এই আলোচনীৰ মৰ্য্যাদা লেখত ল'বলগীয়া। প্ৰত্যেক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে তেওঁলোকৰ মনৰ ভাৱ বিভিন্ন পদ্ধতিৰে ইয়াত প্ৰকাশ কৰিব পাৰে। এক কথাত ক'বলৈ গ'লে ক'লেজ আলোচনী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনৰ ভাৱ প্ৰকাশ কৰাৰ এটা সুন্দৰ তথা উপযুক্ত পথ। এনে আলোচনীৰ জৰিয়তে কিছুমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সাহিত্যিক জীৱনৰ আৰম্ভ হোৱা

দেখা যায়। এনে বহু সাহিত্যিক আছে যিয়ে পোনপ্ৰথমে এনে আলোচনীৰ জৰিয়তে নিজৰ সাহিত্যিক জীৱনৰ পাতনি মেলিবলৈ সক্ষম হৈছে। গতিকে দেখা যায় সাহিত্যৰ প্ৰতি অনুৰাগী এনে বহু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আছে যিয়ে এই আলোচনীৰ জৰিয়তে সাহিত্য চৰ্চা কৰিবলৈ সুবিধা পোৱাৰ লগতে উৎসাহিত হৈ পৰে। তাৰোপৰি ইয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনত প্ৰতিযোগিতাৰ ভাৱো কঢ়িয়াই আনিবলৈ সক্ষম হয়। কৃতী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মৰ্য্যাদা তথা সন্মান বৰ্তাই ৰখাত এনে আলোচনীৰ মহত্ব অসীম। যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পৰীক্ষাত আগস্থান লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হয় তেনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ফটো, পৰিচয় আদি ক'লেজ আলোচনীত প্ৰকাশ কৰাৰ সুবিধা আছে। ইয়াৰ উপৰিও বিভিন্ন খেল-ধেমালী, বিভিন্ন বিষয়ৰ প্ৰতিযোগিতাসমূহত সফলতা লাভ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰিচয় ফটো সহকাৰে আলোচনীত প্ৰকাশ কৰা হয়। যিহেতু কৃতী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰিচয় ফটো সহ দাঙি ধৰাৰ ব্যৱস্থা ক'লেজ আলোচনীত আছে, সেয়ে এনে ব্যৱস্থাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনলৈ প্ৰতিযোগিতাৰ ভাৱো কঢ়িয়াই আনিবলৈ সক্ষম হয়। এনে ব্যৱস্থাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক শিক্ষা গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত আগ্ৰহী কৰাৰ লগতে সাহিত্য, সংস্কৃতিৰ চৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰতো তেওঁলোকে যথেষ্ট উৎসাহিত হৈ পৰে। ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সেই ক'লেজলৈ সুনাম কঢ়িয়াই আনিবলৈয়ো সক্ষম হয়। কাৰণ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কৃতিত্বই হ'ল ক'লেজ এখনৰ কৃতিত্ব। উপযুক্ত শিক্ষণেই মানুহক সৎপথৰ নিৰ্দেশ কৰাৰ দৰে উন্নতমানৰ ক'লেজ আলোচনীয়ে

সেই ক'লেজৰ উপযুক্ত দিশটোৰ প্ৰতিফলন কৰে। এক কথাত ক'লেজ আলোচনীক সেই ক'লেজৰ দাপোণ বুলিও ক'ব পাৰি। এই ক'লেজ আলোচনীত ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়া সকলে প্ৰতিবেদন দাঙি ধৰে। এইবোৰত ক'লেজ সম্পৰ্কীয় বহু কথাই স্থান পায় বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বহু কথা জানিবলৈ সুবিধাও পায়। এনে প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তেই ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যসকলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বিভিন্ন অভাৱ অভিযোগ সমূহ স্থান দি তাক নিৰ্মূল কৰাৰ বাবে চেষ্টা কৰা দেখা যায়। ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অভাৱ দূৰীকৰণত এনে আলোচনীয়ে মুখ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে শিক্ষা যেনে লেখত লবলগীয়া অপৰিহাৰ্য্য অঙ্গ, সেইদৰে ক'লেজ আলোচনীও তেওঁলোকৰ বাবে এবাৰ নোৱাৰা মাধ্যম।

গতিকে ক'লেজ আলোচনীৰ উপকাৰিতালৈ লক্ষ্য কৰিলেও দেখা যায় যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত

সাহিত্য-চৰ্চা, বুদ্ধি-বৃত্তি, বিভিন্ন বিষয়ৰ ওপৰত আলোচনা, চিন্তা-চৰ্চা আদি বিভিন্ন দিশত অৱদান যোগাব পাৰে। যিসকল কৃতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লিখনি, ফটো এনে আলোচনীত প্ৰকাশ পায় তেওঁলোক সঁচাকৈয়ে প্ৰশংসনীয়। ইয়াৰ জৰিয়তে তেওঁলোকৰ কৰ্মখ্যাতি যুগমীয়া হৈ ৰয়। ভৱিষ্যতৰ বংশধৰ সকলে এনে আলোচনী অধ্যয়ন কৰি পূৰ্বৰ ক'লেজ সম্পৰ্কীয় বিভিন্ন বিষয় জানিবলৈ সক্ষম হয়।

সেয়ে ক'লেজ আলোচনী সেই সময়ৰ ক'লেজৰ বাস্তৱ চিত্ৰ এটি দাঙি ধৰাত যথেষ্ট অৰিহণা যোগায়।

গতিকে দেখা যায় যে ক'লেজ আলোচনীয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰম উপকাৰ সাধে। তাৰোপৰি সামাজিক দিশতো ই যথেষ্ট প্ৰভাৱ পেলায়। সেয়ে প্ৰত্যেক বছৰে যথাৰীতি অনুযায়ী উচ্চ মানদণ্ডৰ ক'লেজ আলোচনী প্ৰকাশ কৰা নিত্যান্তই বাঞ্ছনীয়। □□□

“মোৰ সত্ত্বাৰ সম্পূৰ্ণ প্ৰকৃতি হ'ল ই চিন্তা কৰিব পাৰে। এই সত্ত্বাৰ অস্তিত্বৰ কাৰণে কোনো স্থানৰ প্ৰয়োজন নাই। ই কোনো পাৰ্থিৱ বস্তুৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰে। এই মই বা আত্মাৰ কাৰণে মই আচলতে মই হৈ আছোঁ বা দেহৰ পৰা মোৰ পাৰ্থক্য ফুটি ওলাইছে, নাইবা ই দেহতকৈ বেছি সহজৰোধ্য হৈ পৰিছে। যদি মোৰ এই দেহ নাথাকিল হেঁতেন তথাপিও মোৰ আত্মাৰ অস্তিত্ব থাকিল হেঁতেন।”

— ৰেণ ডেকাৰ্ট

“ জীৱনধাৰাঃ পৰম্পৰা আৰু পৰিবৰ্ত্তন ”

যোজনা পাঠক
প্ৰজ্ঞা, অসমীয়া বিভাগ

জগত পৰিবৰ্ত্তনশীল। সময়ৰ বিৱৰ্ত্তনৰ লগে লগে বিশ্ব-মানৱৰ জীৱন ধাৰাতো অনেক পৰিবৰ্ত্তন সাধিত হৈছে। সভ্যতা বিজ্ঞানৰ ওপৰত ভেটি কৰি গঢ়ি উঠাৰ বাবেই সঘনে পৰিবৰ্ত্তন হয়। বিজ্ঞান সংঘটিত জ্ঞানৰ সমষ্টি। আবেগ প্ৰৱণতাৰ ঠাই বিজ্ঞানত নাই। ব্যৱহাৰিকভাৱে যি প্ৰয়োজনীয় তাকেহে বিজ্ঞানে স্বীকৃতি দিয়ে; ব্যৱহাৰিক প্ৰয়োজন নাথাকিলে বা শেষ হলেই তাৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰি নতুনৰ নিৰ্মাণ কৰা হয়।

সংস্কৃতিৰো পৰিবৰ্ত্তন হয়। কিন্তু বিজ্ঞান আৰু সংস্কৃতিৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ স্পষ্ট পাৰ্থক্য আছে। সময়ৰ ধাৰাবাহিকতাত নতুনত্বক স্বীকাৰ কৰি আৰু আকোঁৱালি লৈ সংস্কৃতি আগবাঢ়িলেও, ই প্ৰাচীনত্বক হয় জ্ঞান নকৰে বা ত্যাগো নকৰে। নিজস্বটোক ৰাখিও উপৰুৱাকৈ সাজ-সজ্জাৰ সলনি কৰি থাকে অথবা নতুন ৰূপ দিয়ে। বাস্তৱৰ মাজেৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ গ’লেই সংস্কৃতিৰ বিকাশ ৰুদ্ধ হ’ব।

১৯৯১ খ্ৰীষ্টাব্দৰ অসম সাহিত্য সভাৰ সপ্তপঞ্চাশতম স্মৃতিগ্ৰন্থ ‘আগলতি’ ত ভগগিৰি ৰায়চৌধুৰীদেৱে “ অসমীয়া জাতি সভা আৰু অসমৰ জন-সংহতি ” নামৰ প্ৰৱন্ধত লিখিছিল —

“ যিকোনো জন-সমষ্টিৰ ‘সভ্যতা’ৰ ৰূপান্তৰ, বিকাশ নাইবা অগ্ৰগতি সাধিত হয় সাংস্কৃতিক উন্নয়ন বা পৰিবৰ্ত্তনৰ জৰিয়তেই। মানুহৰ মনৰ গতিয়ে যি ঢাল লয় সেই অনুক্ৰমে পৃথিৱীত, মানৱ-সমাজত বিবিধ

সভ্যতাৰ উত্থান-পতন, ৰূপান্তৰ, পট-পৰিবৰ্ত্তন, পুনৰ-জন্ম আদি সংঘটিত হৈ আহিছে। সেইমতে পৃথিৱীৰ অঞ্চলে অঞ্চলে বিভিন্ন জন-প্ৰবাহৰ সংমিশ্ৰণ-সন্মিলনৰ জৰিয়তেই বিভিন্ন জাতি-সত্তাৰ স্থিতিসমূহ কালক্ৰমে গঢ়ি উঠিছে।

বৰ্ত্তমানৰ ক্ৰমবৰ্দ্ধমান যন্ত্ৰবৃত্ত জীৱনযাত্ৰাত পুঁথিভঁৰাল বা গ্ৰন্থালোচনীৰ লগত দূৰদৰ্শন, কম্পিউটাৰ-ইণ্টাৰনেট আদি অত্যাধুনিক প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ন-ন উদ্ভাৱনসমূহৰ সহ-অৱস্থান ঘটিছে। সকলোবোৰেই যেন মানৱ চেতনাৰ ক্ৰমবিকাশ সাধন কৰাৰ উদ্দেশ্যেই নিৰ্দিষ্ট পথেৰে ধাৱমান। কম্পিউটাৰ, ইণ্টাৰনেট ইত্যাদিবোৰ আজিৰ দ্ৰুতগামী প্ৰতিযোগিতাৰ জগতখনলৈ যে এক অন্যান্য সংযোজন সেইকথা উপলব্ধি আৰু স্বীকাৰ কৰিও আমি এই কথা ক’বই লাগিব যে দূৰদৰ্শন আৰু কম্পিউটাৰে কোনো কালেই সৃষ্টিশীল সাহিত্যৰ স্থান ল’ব নোৱাৰে। প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ অভূতপূৰ্ব সাফল্যৰে বিশ্বৰ এক চাক্ষুস চিত্ৰ আমাক দূৰদৰ্শনে দেখুৱাইছে, বা কম্পিউটাৰ-ইণ্টাৰনেটৰ যোগেদি পাইছোঁ। কিন্তু জীৱনৰ সত্য আৰু অন্তৰ্নিহিত দিকসমূহ প্ৰতিভাত কৰাৰ উৎস আমি বহু সময়ত কিতাপৰ পৰাহে পাবোঁ। ভৱিষ্যতে আৰু অধিক প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ প্ৰয়োগৰ যুগতো আমি সেইবোৰক নতুন উৎসাহেৰে গ্ৰহণ কৰিম নিজ নিজ সুবিধানুযায়ী প্ৰত্যেকেই। কিন্তু কিতাপ পৰিতাজ্য সেইসমূহৰ বাবে হ’ব বুলি আমি ক’ব নোৱাৰো। যান্ত্ৰিক বিশ্বতো অধ্যয়ন

পিপাসু মনৰ মানুহে নিজক জনাৰ হেঁপাহত হয়তো এখন কিতাপ হাতত লৈ নিৰ্জন-নিভৃত কোনত আপোন মনেৰে কিতাপ পঢ়িব ভৱিষ্যতেও।

কিছুমান বুদ্ধিজীৱিয়ে স্থিৰতা আৰু সংৰক্ষিত ৰূপক পৰম্পৰাত আৰোপ কৰিবলৈ বিচাৰে। ইয়াৰ দ্বাৰা এইটো নুবুজায় যে পৰম্পৰাত কোনো পৰিৱৰ্ত্তন বা সংস্কাৰ সাধিত হ'ব নোৱাৰে। লোক-সংস্কৃতিৰ বিশিষ্ট গৱেষক পণ্ডিত বীৰেন্দ্ৰনাথ দত্তদেৱৰ ভাষাৰেই ক'ব পাৰি যে, “প্ৰকৃততে পৰম্পৰা নিজে এটা স্থিৰ বা স্থিৰ বস্তু নহয়, সময় আৰু অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত পৰম্পৰাৰো পৰিৱৰ্ত্তন হয়; আগতেও হৈছে, এতিয়াও হৈ আছে, ভৱিষ্যতেও হ'ব।”

এলিয়টে কৈছে যে, পৰম্পৰা মানেই কিছুমান আকোঁৰগোজ বিশ্বাস নহয়। বহুসময়ত পৰম্পৰা ৰক্ষাৰ নামত মৌলিক প্ৰয়োজনৰ তাগিদাতকৈ অনুভূতি প্ৰৱণতাইহে উচ্চ স্থান পায়। প্ৰকৃততে ৰীতি-নীতি-পৰম্পৰাক অলংঘনীয় বা পৰিৱৰ্ত্তন বিৰোধী কিবা বস্তু বুলি ভৱাটো ভুল।

দৰাচলতে পৰম্পৰা আৰু পৰিৱৰ্ত্তনৰ সৈতে প্ৰত্যেক মানুহৰ স্বাধীনতাৰ প্ৰশ্নটোও জড়িত হৈ আছে। দৈনন্দিন জীৱনৰ বিচিত্ৰ উপলব্ধিৰ অনুভূতিয়ে কম-বেছি পৰিমাণে সকলো মানুহকে স্পৰ্শ কৰে। কিন্তু আত্মপ্ৰকাশৰ সুবিধা যদি নাথাকে, জীৱনটো সজীৱ আৰু আন্তৰিকতাপূৰ্ণ হোৱাৰ কথা ভাবিব নোৱাৰি। পাৰিপাৰ্শ্বিক ৰক্ষনশীল পৰিৱেশ-মানসিকতাৰ দ্বাৰা স্বৰূপাৰ্থত বাধাপ্ৰাপ্ত একোটা জীৱনে সমাজৰ কু-সংস্কাৰ আঁতৰাই শুদ্ধ আৰু নিকা পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰাৰ কথাই বা কিমান দূৰলৈ ভাবিব পাৰে! প্ৰতিকূল বাতাবৰণৰ মাজত সংস্কাৰকামী মন লৈ কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত ভৰি দিওঁতেই বহুসময়ত স্তব্ধ হৈ থমকি ৰ'বলগীয়াও হয়। সত্যানুসন্ধান আৰু তাৰ প্ৰকাশৰ স্বাধীনতাক স্তব্ধ কৰি দিয়াৰ প্ৰথম উল্লেখযোগ্য দৃষ্টান্ত গ্ৰীক দাৰ্শনিক চক্ৰেটিছৰ হত্যা।

প্ৰকাশৰ স্বাধীনতাৰ দ্বিতীয় উল্লেখযোগ্য বলি হৈছিল ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ যীচুখৃষ্ট।

উদ্ধত দাস্তিকতাৰে বহুতেই জানিলেও মানিব নিবিচাৰে যে দমন-নিৰ্যাতনেৰে সত্যানুসন্ধানীৰ বিবেক-বুদ্ধি প্ৰকৃততে নিঃশেষ কৰি দিব পৰাটো সম্ভৱ নহয়; তেনে হোৱাহেঁতেন বা পৰম্পৰাৰ নিজস্ব ধাৰাত পৰিৱৰ্ত্তন নোহোৱাহেঁতেন মানৱ-সভ্যতাৰ মাথো স্থিৰতাকেই আমি প্ৰত্যক্ষ কৰিব লাগিলহেঁতেন; বিকাশ নহয়। ৰাজা ৰামমোহন ৰায়ে যি সময়ত সতীদাহ প্ৰথাৰ বিলুপ্তিৰ হকে চেষ্টা চলাইছিল, সেই সময়তে অন্য এচামে সতীদাহ প্ৰথাৰ সপক্ষে লিখিত আবেদন প্ৰদান কৰি সেই প্ৰথাৰ বিলুপ্তিয়ে হিন্দু ধৰ্ম্মলৈ ঘোৰ অন্ধকাৰ নমাই আনিব বুলিও চৰকাৰক বুজাবলৈ গৈছিল। অৱশেষত অৱশ্যে সেই কু-প্ৰথাৰ বিলোপ হ'ল। ঈশ্বৰচন্দ্ৰ বিদ্যাসাগৰ প্ৰমুখ্যে কেইজনমান সৱল সমাজ-চেতনা সম্পন্ন লোকৰ অশেষ চেষ্টাতেই বিধবা বিবাহৰ প্ৰচলনৰ লগতে বাল্য বিবাহো লুপ্ত হ'ল। সেই সময়ত বঙ্গদেশত যি নৱজাগৰণৰ সৃষ্টি হৈছিল; সেয়াও মূলতঃ ধৰ্ম্মীয় সংস্কাৰ। অথহীন আচাৰ-নীতি, বিধি-ব্যৱস্থাৰ সংস্কাৰ সাধনেহে আচলতে সমাজৰ হিত সাধে। প্ৰসঙ্গক্ৰমে বিশিষ্ট পণ্ডিত, গৱেষক শশী শৰ্মাদেৱৰ কেইবাৰমান কথা এইখিনিতে উনুকিয়াব পাৰি। তেখেতে কৈছে যে, বৰ্ত্তমানে অসমত ৰৈ থকা প্ৰায় আটাইবোৰ মঠ-মন্দিৰৰ ভাস্কৰশিল্পী মুছলমান, সুদৃশ্য অট্টালিকাসমূহৰ ভাস্কৰো মুছলমান শিল্পী। মুছলমান শিল্পীৰ শ্ৰমেৰে যদি মন্দিৰ সজাব পাৰি, তেনেহ'লে মন্দিৰৰ ভিতৰত সেই মুছলমান শিল্পী প্ৰৱেশ কৰিলে মন্দিৰ অপৱিত্ৰ হয় কেনেকৈ? যুক্তিহীন কথা, ৰীতি-নীতি ভিত্তিহীন নহয় জানো? ভাৰতীয় হিন্দুসকলে হাতযোৰ কৰি বা ভৰি চুই শ্ৰদ্ধায়েজনলৈ সাদৰ-সম্ভাষণ জনোৱাৰ ৰীতিও সামন্ত যুগৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে বুলি শৰ্মাদেৱে কৈছে।

মানুহৰ স্বাধীনতা আৰু সমতাৰ ঘোষণা বোধকৰো সৰ্বপ্ৰথম ৰুচোৱেই (Roussau) কৰিছিল আৰু তেওঁৰ

ঘোষণাই সেই সময়ৰ অৰ্থাৎ অষ্টাদশ শতিকাৰ শাসক শ্ৰেণীৰ লগতে পোপৰ ধৰ্মতত্ত্বৰ ভেটিও জোকাৰি দিছিল। ৰুচোৱে কৈছিল যে, প্ৰত্যেক ব্যক্তি স্বাধীন হৈ জন্ম লয়, কিন্তু সকলো দিশতে তেওঁ বন্দী হৈ পৰে— কোনো মানুহে যদি এজনে আনবোৰৰ গৰাকী বুলি ভাবে, প্ৰকৃতাৰ্থত তেওঁ আনবোৰতকৈ অধিক ভৃত্য হৈহে ৰয়।

ৰামায়ণৰ আদি আৰু উত্তৰাকাণ্ড পিছত সংযোজন কৰা বুলি পণ্ডিত সকলে প্ৰমাণ আগবঢ়াইছে। ইয়াৰে উত্তৰাকাণ্ডত বৰ্ণিত শম্বুক শূদ্ৰ বধৰ কাহিনীটোৱে সমাজৰ গৰিষ্ঠসংখ্যক প্ৰজা যে জ্ঞান আহৰণৰ স্বাধীনতাৰ পৰাও বঞ্চিত আছিল তাৰেই প্ৰমাণ বহন কৰিছে, বাক-স্বাধীনতাতে দূৰৰে কথা, মনু সংহিতাই শূদ্ৰক কোনোধৰণৰ লৌকিক আৰু ধৰ্মোপদেশ নিদিবলৈ কৈছে। বৰ্ণাশ্ৰম ধৰ্ম মতেও শূদ্ৰই শাস্ত্ৰ অধ্যয়ন কৰাত বাধা আছিল। কোৱা হৈছিল যে শূদ্ৰই যি ৰজাৰ ধৰ্ম-ন্যায়-অন্যায়ৰ বিচাৰ কৰে, সেই নৃপতিৰ ৰাজ্য বোকাত পোত যোৱা গৰুৰ দৰেই বিনাশ হয়। কেনেদৰে প্ৰাচীন ভাৰততো প্ৰকাশৰ স্বাধীনতাক ৰোধ কৰা হৈছিল এনেবোৰ কথাৰ পৰাই সহজে অনুমান কৰিব পাৰি।

সময়ৰ লগে লগে সামাজিক দৃষ্টিভংগীৰো পৰিৱৰ্ত্তন হয়। নিজস্বতা ত্যাগ নকৰাকৈ আনৰ সজ দৃষ্টিভংগী আৰু সংস্কৃতি গ্ৰহণ কৰাটো কেতিয়াও দোষণীয় হ'ব নোৱাৰে। সচেতন হ'ব লাগে যাতে “ভেলেনটাইন ডে”, “নিউইয়েৰ্ছ ইভ’ উদ্‌যাপন কৰি প্ৰাচ্যই পশ্চিমৰ সৈতে তাল মিলাবলৈ যাওঁতে শালীনতাৰ সীমা অতিক্ৰমি নিজস্ব সত্ত্বাক হেৰুৱাই পেলাবলগীয়া নহয়। এই সমূহ উৎসৱৰ (প্ৰাচ্যৰে হওঁক বা পাশ্চাত্যৰে হওঁক) মধুৰতাহিনিহে উপলব্ধি কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। সেই মধুৰ আনন্দখিনিহে আমাৰ মন-মগজুক অনুপ্ৰাণিত কৰে স্ব স্ব কৰ্মক্ষেত্ৰত আগুৱাই যাবলৈ, বিকৃতানন্দই নহয়।

পৰিৱৰ্ত্তনৰ কথা ক'বলৈ যাওঁতে সাজ-সজ্জাৰ কথাও আহি পৰে। বিৰিঞ্চিকুমাৰ বৰুৱাদেৱে ‘অসমৰ লোক-সংস্কৃতি’ গ্ৰন্থত লিখিছে—

“আহোম যুগৰ পৰাই অসমীয়া সাজ-পাৰত বিদেশী প্ৰভাৱ বিশেষভাৱে পৰিলক্ষিত। সম্ভৱতঃ সী লোৱা বস্ত্ৰৰ ব্যাপক প্ৰচলন এই সময়ৰ পৰাই হয়। চোলা (চোলক), এঙ্গা চোলা (আঙ্গিকা), জামা, চৌগা চাপকন, ঘাণ্ডা (সূত্ৰধাৰীৰ বেশ), জোতা — এইবোৰ ঘাইকৈ আহোম-মোগলৰ দিনৰ পৰা চলি অহা সাজ-পাৰ।”

লীলা গগৈদেৱে ‘অসমৰ সংস্কৃতি’ গ্ৰন্থত কৈছে যে— ‘মোগলাই আৰ্হিৰ পাগ-জামা সত্ৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই গৈ সূত্ৰধাৰী নৃত্য, নটুৱা নৃত্যৰ বিশিষ্ট সাজ-পাৰৰ ভিতৰলৈ হৈছিল। ৰজাঘৰতো পাগ-জামাৰ ব্যৱহাৰ হৈছিল। ঊনবিংশ শতিকাত চাহাব আৰু বঙালী আমোলাই অনা সাজ-পোচাকে অসমীয়া ভদ্ৰলোকৰ সাজ-পাৰ সলনি কৰাইছিল। মুগাৰ চোলা-চুৰিয়া পিন্ধি পাণ্ডুৰি মৰা বুঢ়া শেষ হৈ আহিল।’

এইখিনিতে আৰু এটা কথা লক্ষ্য কৰা যায় যে, ঊনবিংশ শতিকাত ভাৰতৰ অন্যান্য প্ৰদেশৰ লগতে অসমলৈও সাজ-সজ্জাৰ যি এক পৰিৱৰ্ত্তনৰ ঢৌ আহিছিল, সেয়া বিশেষভাৱে শিক্ষিত পুৰুষসকলৰ ক্ষেত্ৰতেই প্ৰথমতে আহিছিল। কাৰণ সময়োপযোগী পৰিৱৰ্ত্তনক আকোঁৱালি ল'বলৈও ৰুচিবোধৰ লগতে একোটা উদাৰ শিক্ষিত দৃষ্টিভংগীৰো দৰকাৰ। মহিলাসকলক পৰিৱৰ্ত্তনৰ ঢোৱে খুৱ এটা স্পৰ্শ যেন কৰিব পৰা নাছিল! নিজৰ প্ৰয়োজন আৰু ৰুচি অনুযায়ী পুৰুষে পৰিৱৰ্ত্তনক আকোঁৱালি লৈছিল যদিও শিক্ষাৰ অনগ্ৰসৰতাৰ বাবেই হওক নতুবা পুৰুষ-প্ৰধান সমাজ-ব্যৱস্থাৰ দমন-নিৰ্য্যাতনৰ বাবেই হওক জাতীয় পোচাক ভিন্ন অন্য এটা সাজেৰে নিজকে সজ্জিত কৰাৰ কথা নাৰীয়ে কল্পনা কৰাটোও যেন টান আছিল।

যোৱা শতিকাৰ ষাঠি-সত্তৰ দশকৰ পৰা চেগা-চেৰেকাকৈ আৰু আশীৰ দশকৰ পৰা একবিংশ শতিকাৰ আৰম্ভণিলৈ আমি অন্যান্য ৰাজ্যৰ লগতে অসমতো সাজ-পাৰৰ ক্ষেত্ৰত এক উল্লেখযোগ্য পৰিৱৰ্ত্তন প্ৰত্যক্ষ কৰিছোঁক। আজিৰ পৰিৱৰ্ত্তন বিশেষভাৱে আহিছে নাৰী-সমাজলৈ, শিক্ষা-সংস্কাৰ-পৰম্পৰা

সকলোবোৰ চালি-জাৰি চাব পৰাকৈ। আজিৰ যুগৰ পুৰুষ-নাৰী দুয়ো সমানেই নিজ নিজ কৰ্মক্ষেত্ৰত প্ৰতিষ্ঠিত হ'ব পাৰিছে। সময় আৰু পৰিবেশৰ পৰিবৰ্তনক সকলোৱে আকোৱালি লোৱাৰ পিছতো অসমৰ লোক-শিল্পকলাৰ সমাদৰ অন্যতম অসমৰ শিপিনীৰ পাট-মূগা কাপোৰৰ আকৰ্ষণ যে কোনোওঁ কমা নাই আৰু নকমে তাতো বোধকৰো সন্দেহৰ অৱকাশ নাই। কাৰণ মানৱ সমাজ সৌন্দৰ্য্য সম্পৰ্কে সদা-সচেতন; নাৰীৰ এই সৌন্দৰ্য্য-চেতনা যেন আৰু এথোপ চ'ৰা। বাৰে-বৰণীয়া বিচিত্ৰ বৰ্ণ্যঢাৰে তৈয়াৰী পাট-মূগাৰ লগতে অসমৰ জনজাতীয় সমাজৰ ৰঙচঙীয়া ফুলাম সাজযোৰেও সৌন্দৰ্য্য পিপাসু মানুহৰ মনক সদায়ে আকৰ্ষিত কৰিব; হয়তো সময়ৰ ধাৰাবাহিকতাত কিছু পৰিৱৰ্তনৰ মাজেৰে অধিক সজীৱ হৈহে উঠিব নিজস্ব সৌন্দৰ্য্যৰে। সময়ৰ লগে লগে ভাৰতীয় তথা অসমীয়া সমাজখনো সলনি হৈছে। ৰুদ্ৰসিংহই প্ৰৱৰ্তন কৰা মোগলাই সাজ-পাৰো বিৰোধিতা কৰিছিল পোনতে ডা-ডাঙৰীয়া সকলে; পৰৱৰ্তীকালত সকলোৱে আদৰি ল'লে। সত্ৰৰ ভিতৰ চ'ৰাতো প্ৰৱেশ কৰিলে। পৰম্পৰাগত লোক-নাট্য অনুষ্ঠান, ওজাপালি-ভাৱঁৰীয়া আনকি অংকীয়া নাটৰ সুত্ৰধাৰৰ সাজযোৰ যে মোগল মুছলমানৰহে আছিল সেই সম্পৰ্কে আনহে নেলাগে সংস্কৃতিৰ পৰিৱৰ্তন নহয় বুলি ভৱা সমাজৰ ৰক্ষনশীল এচাম তথাকথিত বৰমুৰীয়াইও অনুমান কৰিব নোৱাৰা অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে।

কেশৱানন্দ দেৱগোস্বামীয়ে “অসমীয়া বৈষ্ণৱ সমাজৰ আচাৰ-ৰীতি” নামৰ প্ৰৱন্ধত লিখিছে — “সকলো ধৰ্মীয়সমাজতে কেতবোৰ আচাৰ আৰু ৰীতি-নীতি পালন কৰা হয়। আচাৰ নিশ্চয় ধৰ্ম হ'ব নোৱাৰে, কিন্তু সকলো ধৰ্মৰ ক্ষেত্ৰতে ইয়াৰ প্ৰচলন দেখা যায়। নামঘৰ, গীৰ্জা, মছজিদ, গুৰুদ্বাৰ আদি সাঁজি তাত বহি বিচাৰিলেহে যে ঈশ্বৰপ্ৰাপ্তি হয়, অন্য ঠাইত সৰ্বত্ৰ

বিৰাজমান ভগৱানক পাব নোৱাৰিনে? পৰিৱেশ সৃষ্টিয়েই হয়তো ইয়াৰ ঘাই কথা। দেহ, মন আৰু পৰিৱেশ পৰিশুদ্ধ কৰাৰ উদ্দেশ্য আগত ৰাখিয়েই হয়তো একালত তেনে আচাৰ, ৰীতি-নীতিৰ প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল। সময় সাপেক্ষে কিছুমানৰ সালসলনি বা পৰিৱৰ্তন বিনাদ্বিধাই গ্ৰহণ অথবা অন্তৰ্ভুক্ত কৰি একে ক্ষেত্ৰতে অন্য দিশত মন নিদিয়াটো সঙ্গতিপূৰ্ণ বুলিব নোৱাৰি। দৃষ্টান্তস্বৰূপে, ভাওনাৰ কথা চোৱা হওঁক। পোহৰৰ বাবে অগ্নিগড়, চৌতৰা, আঁৰিয়া, ভেঁটা আদিৰ ঠাইত বিজুলী বাতি সোমাল, সাজপাৰত কলিকতীয়া ‘ৰয়েল ড্ৰেচ’ লোৱা হ'ল। কিন্তু গায়ন-বায়নৰ গীত-মাতৰ ক্ষেত্ৰত কোনো স্বৰ-যন্ত্ৰ যথা তানপুৰা বেহেলা ব্যৱহাৰৰ কথা ভাৱিলেও হয়তো এচাম লোকৰ তীব্ৰ সমালোচনাৰ সন্মুখীন হ'ব লাগিব। সংস্কৃতিৰ অংগ বা চিন বুলি যাক ধৰা হয়, সেইবোৰৰ সময়ে সময়ে সাল-সলনি, পৰিৱৰ্তন ঘটি থাকে। আচাৰ-ৰীতিও তাৰ বৰ্হিভূত হ'ব নোৱাৰে। বিজ্ঞান আৰু বিয়াৰ বাহিৰে অসমীয়া সমাজত গামখাৰু আজি অচল। সৰুদৈয়া জাপিটিয়ে শিৰৰ পৰা ঠাই সলনি কৰি ড্ৰয়িং ৰুমত গৃহবন্দী হিচাপে কাল কটাইছে।”

সমাজত প্ৰচলিত নীতি, পৰম্পৰাসমূহ বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ উন্নতিৰ লগে লগেই অধিক সলনি হৈছে। মানুহৰ চিন্তা-চৰ্চা, জীৱন-ধাৰাৰ পৰিৱৰ্তন হৈছে। বৰ্তমান প্ৰায়ভাগ মানুহকে বৈষয়িক চিন্তাই জুৰুলা কৰা দেখা যায়। অৰ্থনৈতিক সমস্যাই প্ৰধানকৈ আজিৰ মানুহক ব্যক্তিকেন্দ্ৰীক হ'বলৈ বাধ্য কৰিছে। প্ৰখ্যাত জীৱ-বিজ্ঞানী চাৰ্লচ ৰবাৰ্ট ডাৰউইনে (খ্ৰীঃ ১৮০৯ - ১৮৮২) নানা পৰীক্ষা-নিৰীক্ষাৰ অন্ততঃ মতবাদ প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল যে সমগ্ৰ বিশ্বজগতেই বিৱৰ্তনৰ অধীন। তেওঁৰ মতে গছ-গছনি, পশু-পক্ষী, জীৱ-জগত, জড়-জগতৰ হেজাৰ হেজাৰ বছৰ জুৰি বিৱৰ্তন ঘটিয়ে আছে। ঠিক একেদৰে পৰিৱৰ্তন ঘটি আছে ৰীতি-নীতিৰো। □□□

‘সত্ৰীয়া নৃত্য’, শংকৰদেৱৰ এক অনন্য সৃষ্টি

বিকাশ কলিতা
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

প্ৰায় ৫০০ বছৰ পুৰণি ‘সত্ৰীয়া নৃত্য’ মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱৰ অমূল্য সৃষ্টি। অলপতে ‘সত্ৰীয়া নৃত্যক’ সংগীত নাটক একাডেমীয়ে শাস্ত্ৰীয় নৃত্য ৰূপে স্বীকৃতি প্ৰদান কৰে। অসমৰ বাবে যে ই গৌৰৱৰ বিষয় ইয়াত কোনো সন্দেহ নাই। তাৰ উপৰিও শংকৰদেৱৰ অমূল্য সৃষ্টিক ৰাষ্ট্ৰীয় স্বীকৃতি প্ৰদানৰ জৰিয়তে শংকৰদেৱকো ৰাষ্ট্ৰীয় সন্মান দিয়ে।

সম্পূৰ্ণ ধ্ৰুপদী শৈলীৰ দ্বাৰা নিৰক্ষিত ‘সত্ৰীয়া নৃত্য’ শংকৰদেৱে সৃষ্টি কৰিছিল ভাৰতৰ আন আন শাস্ত্ৰীয় নৃত্য তথা অসমৰ বিভিন্ন লোকনৃত্যৰ বিভিন্ন লোকনৃত্যৰ সহায় লই। ‘কথাকলি’ নৃত্যৰ লগত সত্ৰীয়া নৃত্যৰ বহু পৰিমাণে সামঞ্জস্য থকা বুলি নৃত্যবিদ সকলে মত পোষণ কৰিছে।

যদিও মহাপুৰুষ দুজনাই ‘সত্ৰীয়া নৃত্য’ৰ সৃষ্টিৰ বাবে আন আন ভাৰতীয় শাস্ত্ৰীয় নৃত্যৰ সহায় লৈছিল, তথাপি ‘সত্ৰীয়া নৃত্য’ৰ নিজস্ব বৈশিষ্ট্য আছে। ‘সত্ৰীয়া নৃত্য’ৰ নৃত্যৰ বাবে ব্যৱহৃত বেশ-ভূষণ অসমীয়া সাজ-পাৰৰ লগত সামঞ্জস্য ৰাখি তৈয়াৰ কৰা হৈছে। বাদ্যযন্ত্ৰত ব্যৱহৃত হয় শংকৰদেৱৰ দ্বাৰাই সৃষ্ট খোল, তাল আদি।

‘সত্ৰীয়া নৃত্য’ত থকা স্বকীয় স্থিতি, স্থান, গতি, হস্ত সঞ্চালন, পদ সঞ্চালন, দেহভংগী, তালবিধি, গীতবিধি আদি ইয়াৰ নৃত্য অংশৰ দ্বাৰাই প্ৰধানভাৱে প্ৰকাশিত হয়। অৰ্ধমঞ্জুলীয়ে ভাৰতনাট্যম, চৌকে ওড়ীটীৰ যোগেইয়ে মনিপুৰী নৃত্যৰ আত্মপৰিচয় ঘটোৱাদি সত্ৰীয়া নৃত্যৰ আত্মপৰিচয় ঘটায় ওৰাই।

‘সত্ৰীয়া নৃত্য’ৰ অংগী-ভংগীৰ মূল বৈশিষ্ট্য হৈছে অৰ্ধবৃত্ত। মঞ্চ পৰিভ্ৰমণৰ পৰা আৰম্ভ কৰি দেশভংগী, হস্তবিক্ষেপন আদি সকলোতে এই

ৰীতি বিদ্যমান। এই বৈশিষ্ট্যটো অনুধাৱন নকৰাকৈ নৃত্য কৰিবলৈ গলে অসত্ৰীয়া ৰূপ এটাৰ প্ৰতিফলন ঘটাই স্বাভাৱিক।

‘সত্ৰীয়া নৃত্য’ৰ সৃষ্টিকৰ্তা গুৰু দুজনাই কিন্তু ইয়াৰ নামকৰণ কৰা নাছিল। গুৰু দুজনাৰ বৈকুণ্ঠ প্ৰয়াণৰ পিছত সত্ৰসমূহে এই নৃত্যৰ চৰ্চা বহন কৰি আহিছে। এই সূত্ৰে গুৰু দুজনাৰ এই সৃষ্টিক ‘সত্ৰীয়া নৃত্য’ হিচাপে নামকৰণ কৰা হয়।

সংগীত নাটক একাডেমীৰ সচিব জয়ন্ত কস্তুৰাৰৰ মুখেদি ‘সত্ৰীয়া নৃত্য’ক শাস্ত্ৰীয় নৃত্য বুলি ঘোষণা কৰাৰ পিছতেই ইয়াৰ নামক লৈ যথেষ্ট বিতৰ্কৰ সৃষ্টি হয়। কোনো কোনোৱে ‘সত্ৰীয়া’ নামকৰণৰ সপক্ষে মত দিয়াৰ বিপৰীতে কোনো কোনোৱে ক’ব বিচাৰে যে ইয়াৰ জৰিয়তে শংকৰদেৱক উপেক্ষা কৰা হৈছে আৰু ইয়াক প্ৰকৃততে ‘শংকৰী নৃত্য’ হিচাপে স্বীকৃতি দিয়া উচিত। অ’ত বছৰ অসমীয়াৰ অগাধ প্ৰচেষ্টাৰ পিছত শংকৰদেৱৰ এই অনুপম সৃষ্টিক ৰাষ্ট্ৰীয় স্বীকৃতি দিয়াৰ সময়তে অসমীয়াৰ মাজতে এনে গৃহযুদ্ধ অসমীয়াৰ বাবেই লজ্জাজনক। নামকৰণ কি হোৱা উচিত ই এক গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰশ্ন কিন্তু তাতোকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ হ’ল নৃত্যই যাতে বিকৃত ৰূপ নলয়।

সত্ৰীয়া নৃত্যই অসমীয়া সংস্কৃতিৰ ভঁড়াল চহকী কৰাৰ লগতে ভাৰতীয় সংস্কৃতিও চহকী কৰিছে। সত্ৰীয়া নৃত্যৰ ৰাষ্ট্ৰীয় স্বীকৃতি নিঃসন্দেহে অসমীয়াৰ বাবে গৌৰৱৰ বিষয়। কিন্তু ইয়াতেই ক্ষান্ত নাথাকি ইয়াক যাতে বিশ্বৰ দৰবাৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পৰা যায় তাৰেই চেষ্টা কৰা উচিত। □□□

জনপ্ৰিয়তাৰ শীৰ্ষবিন্দুত পদাৰ্পন কৰা অলিম্পিকৰ জন্ম

শ্ৰীৰবী কলিতা

স্নাতক, ১ম বাৰ্ষিক

অলিম্পিক হৈছে বিশ্ব ক্ৰীড়াক্ষেত্ৰৰ প্ৰাচীনতম আৰু শ্ৰেষ্ঠ সমাৰোহ। এই ক্ৰীড়া সমাৰোহৰ জন্মভূমি অথবা উৎস হৈছে প্ৰাচীন গ্ৰীচ ৰাষ্ট্ৰ। প্ৰাচীন গ্ৰীচত বিভিন্ন মাস্কলিক অনুষ্ঠানৰ মাধ্যমেৰে এই ক্ৰীড়া সমাৰোহটোৰ জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰি ক্ৰমে ক্ৰমে প্ৰসাৰিত হৈ কেতিয়া আধুনিক অলিম্পিকৰ মৰ্যাদা লাভ কৰিলে তাক লৈ বিভিন্ন জনৰ বিভিন্ন মতবাদৰ সৃষ্টি হৈছিল।

গ্ৰীচ দেৱতা জিউচ আৰু ক্ৰোনেচৰ মাজত ক্ষমতাৰ বাবে আৰম্ভ হোৱা ভয়ঙ্কৰ যুদ্ধ আৰু যুদ্ধৰ প্ৰস্তুতিৰ মুহূৰ্তবোৰ স্মৰণীয় কৰি ৰাখিবৰ বাবেই প্ৰাচীন গ্ৰীচৰ ধৰ্মকেন্দ্ৰ অলিম্পিয়াত আৰম্ভ হৈছিল এক মাস্কলিক অনুষ্ঠানৰ। দিনৰ পিছত দিন, বছৰৰ পিছত বছৰ ধৰি গ্ৰীচৰ দুই দেৱতাৰ মাজত যুদ্ধৰ বিভীষিকাই অলিম্পিয়ান বাসীক উত্তেজিত কৰি ৰাখিছিল, উৎকণ্ঠিত কৰি ৰাখিছিল। জয় পৰাজয়ৰ কোনো মীমাংসা নোহোৱাকৈ কেৱল যুদ্ধহে চলি আছিল। কোনেও কাৰো ওচৰত হাৰ স্বীকাৰ নকৰে। অৱশেষত কিন্তু জিউচ আৰু তেওঁৰ সমৰ্থক সকলৰ হাতত ক্ৰোনেচ পৰাজিত হ'ল। এই জয়লাভক স্মৰণীয় কৰি ৰাখিবৰ বাবে জিউচ সকলে আৰম্ভ কৰিলে এক আনন্দ উৎসৱ। যুদ্ধ জয়ী জিউচসকলে ঘোঁৰাত উঠি, জপিয়াই, নৃত্য কৰি এক মাস্কলিক অনুষ্ঠানৰ মাজেৰে

মনৰ আনন্দ প্ৰকাশ কৰিলে। দক্ষিণ গ্ৰীচৰ পৰ্বত পাহাৰে আবৃত এলিছৰ পিছা চহৰৰ কাষত, অলিম্পিয়াত, দেৱৰাজ জিউচৰ মন্দিৰৰ সন্মুখত অনুষ্ঠিত হৈছিল এই বিজয় উৎসৱ। ৬০ ফুট ওখ মন্দিৰটোৰ কাষৰ আয়ত ক্ষেত্ৰাকাৰ মাটিখিনিত এই বিজয় উৎসৱ অনুষ্ঠিত হৈছিল আৰু এই মুকলি ঠাইখিনিয়েই অৱশেষত প্ৰাচীন অলিম্পিক ষ্টেডিয়ামত পৰিণত হয়। অৱশ্যে পৰৱৰ্তী কালত ভূমিকম্পৰ ফলত এই প্ৰাচীন মন্দিৰ আৰু ষ্টেডিয়াম ধ্বংস হৈ যায়।

প্ৰাচীন গ্ৰীচ চহৰত জিউচ দেৱতাসকলৰ এই বিজয়োৎসৱ বা বন্দনা প্ৰতি চাৰি বছৰৰ অন্তৰে অন্তৰে একেৰাহে বাৰশ বছৰ ধৰি চলাৰ পিছত ৰোম সম্ৰাট থিয়োডচিয়াচে এই উৎসৱ বন্ধ কৰি দিলে। তথাপিও ইতিহাসৰ মতে এই অলিম্পিক ক্ৰীড়া সমাৰোহৰ মাস্কলিক আৰু আনুষ্ঠানিক কাম-কাজ চলি থাকিল। এই প্ৰাচীন অলিম্পিক সমাৰোহৰ আৰম্ভণি হিচাপে চিহ্নিত কৰা হৈছে খ্ৰীষ্টপূৰ্ব ৭৭৬ আৰু ইয়াৰ অন্ত পৰিছিল ৩৪৯ খ্ৰীষ্টপূৰ্বত। অৱশ্যে আধুনিক গৱেষকসকলৰ মতে অলিম্পিক ক্ৰীড়াৰ আৰম্ভণি ১২৫৩ ৰ পৰা ৮৮৪ খ্ৰীষ্টপূৰ্বহে।

প্ৰাচীন অলিম্পিক গেমছত প্ৰথমবাৰ কেৱল মাত্ৰ দৌৰ প্ৰতিযোগিতাহে হৈছিল, কিন্তু দৌৰত অংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ ইমান প্ৰতিযোগি আহিছিল যে বহুদিন

ধৰি এই প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হৈছিল। শেষ পৰ্য্যন্ত জয়ী হ'ল ক্ৰেয়েবাচ নামৰ এজন ৰাফানি। পিছলৈ প্ৰাচীন অলিম্পিকৰ ইভেণ্ট বৃদ্ধি পায় আৰু দৌৰ, জাপ, ৰেপ্তলিং, জেভলিং, ডিছকাছ-থ্ৰো, বক্সিং আদি ইয়াৰ অন্তৰ্ভুক্ত হ'বলৈ আৰম্ভ কৰে।

প্ৰথম অৱস্থাত অলিম্পিক সমাৰোহত মহিলাসকলৰ যোগদান বৰ্জন কৰা হৈছিল। যোগদান কৰা দুৰৰ কথা অলিম্পিক গেমছ প্ৰত্যক্ষ কৰাৰ অধিকাৰো তেওঁলোকৰ নাছিল। কোনো মহিলাই অলিম্পিকৰ খেল চালে তেওঁক শাস্তিহে প্ৰদান কৰা হৈছিল। অৱশেষত ১২৮ তম অলিম্পিক গেমছত ২৬৪ খ্ৰীষ্টপূৰ্বত মেছিদনিয়াৰ মহিলা বেলিচিয়াই মহিলাৰ ৰথ দৌৰত জয়ী হোৱাৰ সন্মান লাভ কৰি প্ৰথম মহিলা অলিম্পিক পদক বিজেতাৰ মৰ্য্যাদা পায়।

প্ৰাচীন অলিম্পিক ক্ৰীড়া সমাৰোহৰ পতন আৰম্ভ হয় বিভিন্ন কাৰণত। প্ৰথম আৰু প্ৰধান কাৰণ হ'ল অলিম্পিকৰ নিজস্ব কোনো নীতি নিয়ম নথকাৰ ফলত ক্ষমতাশালী অংশ গ্ৰহণকাৰী সকলে অসং উপায়েৰে প্ৰথম স্থান লবলৈ চেষ্টা কৰাৰ ফলত বিশৃংখলতা বৃদ্ধি পায়। ক্ৰীড়াসুলভ পৰিস্থিতিৰ ধ্বংস হয়। ইয়াৰ লগতে খ্ৰীষ্টপূৰ্ব দ্বিতীয় শতিকাত ৰোমানসকলে গ্ৰীচ আক্ৰমণ কৰাৰ পিছৰে পৰা সুচাৰুপে চলি অহা এই প্ৰাচীন অলিম্পিক গেমছৰ পতনৰ সূত্ৰপাত হ'বলৈ আৰম্ভ কৰে। ৩৯০ খ্ৰীষ্টাব্দত প্ৰাচীন অলিম্পিক ২৯০ তম সমাৰোহৰ পিছত সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ হৈ যায় আৰু বিদেশীৰ আক্ৰমণ, ৫২১ খ্ৰীষ্টাব্দত ভূমিকম্প আদি দুৰ্যোগৰ ফলত প্ৰাচীন অলিম্পিয়া নগৰ নিঃশেষ হৈ যায়।

অৱশেষত তেৰ হাজাৰ বছৰ পিছত এগৰাকী ফৰাচী পিয়েৰ দি কুবাৰতোৰে এথলেটিক্সস্পোর্ট ইউনিয়নৰ এখন সভাত অলিম্পিক ক্ৰীড়া পুনৰ অনুষ্ঠিত কৰাৰ প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰে। অৱশেষত বহুতৰ মতে-অমতে অন্ততঃ ১৮৯৬ চনত পুনৰ অলিম্পিক প্ৰতিযোগিতা আৰম্ভ কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হয়। প্ৰাচীন অলিম্পিকৰ জন্মভূমি গ্ৰীচৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি প্ৰথম আধুনিক অলিম্পিক অনুষ্ঠিত কৰাৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰে এথেন্সে। প্ৰতি চাৰি বছৰৰ অন্তৰে অন্তৰে এই ক্ৰীড়া সমাৰোহ অনুষ্ঠিত কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হয়।

বৰ্তমানলৈ অনুষ্ঠিত হৈ যোৱা আধুনিক অলিম্পিকৰ স্থান সমূহ হ'ল ———

এথেন্স (১৮৯৬), পেৰিছ (১৯০০), ছেণ্ট লুইছ (১৯০৪), লণ্ডন (১৯০৮), ষ্টকহ'ম (১৯১২), প্ৰথম মহাসমৰৰ বাবে অনুষ্ঠিত নহ'ল (১৯১৬), এটৰাপ (১৯২০), পেৰিছ (১৯২৪), আমষ্টাৰডাম (১৯২৮), লছ এঞ্জেলছ (১৯৩২), বাৰ্লিং (১৯৩৬), দ্বিতীয় মহাসমৰৰ বাবে অনুষ্ঠিত নহ'ল (১৯৪০-১৯৪৪), লণ্ডন (১৯৪৮), হেলছিংকি (১৯৫২), মেলব'ৰ্ণ (১৯৫৬), ৰোম (১৯৬০), টকিঅ' (১৯৬৪), মেক্সিকো (১৯৬৮), মিউনিখ (১৯৭২), মণ্ট্ৰিল (১৯২৬), মস্কো (১৯৮০), লছ এঞ্জেলছ (১৯৮৪), ছিউল (১৯৮৮), বাৰ্চিলোনা (১৯৯২), আটলান্টা (১৯৯৬) আৰু চিডনি (২০০০)। □□□

ৰেইকীৰ প্ৰয়োজনীয়তা

শ্ৰীমদুণ শইকীয়া
প্ৰবক্তা, বুৰঞ্জী বিভাগ

‘ভূমৈৰ সুখম নাল্লৈ সুখমস্তি।’ - মানুহৰ হৃদয়ত অনন্তৰ প্ৰতি ধ্বনিত হোৱা এই মহৎ উপলদ্ধিয়েই ভাৰতীয় মোক্ষমং সংস্কৃতিৰ দান। ঋষি-মুনি আৰু সাধু সন্তৰে পৰিবেষ্টিত ভাৰতৰ পুণ্য ভূমিত, বস্তুবাদী পৃথিৱীক আত্মচেতনা জগাই “আত্মানে মোক্ষার্থং জগৎদ্বিতায়চ” মহামন্ত্ৰত দিক্ষিত কৰি হৃদয়ত প্ৰজ্ঞা প্ৰদান কৰিছিল। কিন্তু বৰ্তমান ইণ্টাৰনেট আৰু গোলোকীকৰণৰ যুগত মানুহে পাহৰি গৈছে জীৱনৰ প্ৰকৃত ছন্দ। বিজ্ঞানৰ অগ্ৰগতিয়ে মানুহক এখন ভোগবাদী সমাজ দিছে সঁচা, কিন্তু তাৰ বিনিময়ত মানুহে লাভ কৰিছে মানসিক অশান্তি আৰু নতুনৰোগ।

জীৱশ্ৰেষ্ঠ মানুহে বিজ্ঞানৰ অগ্ৰগতিৰ গহীনালৈ প্ৰকৃতিৰ পৰা নিজৰ সুখ আৰু সন্তোষৰ বাবে সম্পদ আহৰণ কৰি প্ৰকৃতিৰ ভাৰসাম্য বিনষ্ট কৰি পেলাইছে। মানুহৰ অনিয়ন্ত্ৰিত শোষণৰ ফলতেই জন্ম হৈছে এখন সুখ সন্তোষৰ বস্তুবাদী পৃথিৱীৰ। ইয়াৰ লগে লগে মানুহৰ মন আৰু শৰীৰত নতুন নতুন সমস্যাই দেখা দিছে। সৃষ্টি হৈছে নতুন নতুন ৰোগৰ।

সময়ৰ হৃদয়ত খোজ দি পৰিবৰ্তিত সমাজ ব্যৱস্থাই মানুহক লৈ গৈছে এখন প্ৰতিযোগিতা মূলক পৃথিৱীলৈ। এটা উন্নত মানৰ জীৱনৰ হাবিয়াস আৰু এই লক্ষ্যত উপনীত হবলৈ দিনযোৰা কামৰ লগতে প্ৰচুৰ মানসিক চাপ আৰু উত্তেজনা সহ্য কৰিবলগীয়া হৈছে। ইয়াৰ ফলতেই সৃষ্টি হৈছে উচ্চ ৰক্তচাপ, মধুমেহ, কেঞ্চাৰ, মানসিক অস্থিৰতা, মগজুৰ বিকৃতি, ড্ৰাগচ্ সেৱন, ধৈৰ্য্যৰ

অভাৱ ইত্যাদি বেমাৰ বোৰৰ। আনকি প্ৰথম বিশ্বৰ দেশবোৰতো এইবোৰ দেখিবলৈ পোৱা গৈছে। আমেৰিকাৰ বিখ্যাত চিন্তাবিদ আৰু মনোবিজ্ঞানী Dr. Norman Vircent Peale এ তেওঁৰ ‘Relex for Easy Power’ নামৰ প্ৰৱন্ধত লিখিছে —

“Every night in these united states more than six million sleeping tablets are required to put the American people to sleep.”

সমাজৰ এই নেতিবাচক চিন্তাধাৰাৰ পৰিস্থিতিত মানুহে শৰীৰ আৰু মনৰ বিকাশ ঘটাই জীয়াই থকাৰ কৌশলজনাৰ প্ৰয়োজন আহি পৰিছে। অৱশ্যে সমাজৰ এই বাস্তৱিক পৰিস্থিতি নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ মানুহে ইতিমধ্যে আশ্ৰয় লৈছে এক পৰিবৰ্তনশীল মানসিক দৃষ্টিভঙ্গীৰ। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে সমাজত ব্যাপকভাৱে সহাৰি লাভ কৰিছে, “ ধ্যান, যোগাসন আৰু ৰেইকীয়ে।”

বিকল্প চিকিৎসা পদ্ধতিৰ বিশেষজ্ঞ সকলে ধ্যানকেই মানুহৰ মানসিক প্ৰশান্তিৰ শ্ৰেষ্ঠ উপায় বুলি ক'ব খোজে। ভাৰতৰ যোগী শিৰোমণি পৰমপূজ্য শ্ৰীশ্ৰী ৰবিশঙ্কৰে কৈছে —

“ Breathing techniques, Pranayama, meditation and yoga can release the tension and negative emotions and help one to live in the present ”

স্বামী মুক্তানন্দ পৰমহংসই তেওঁৰ চিৎশক্তি বিলাসত ধ্যানৰ উপকাৰিতাৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰি কৈছে —

‘হে অচেত মানব, তুমি চেত হও। ধ্যান কৰ।
মোক্ষৰ জন্য নয়, ধৰ্ম সাধনাৰ জন্য নয়, যোগী পদবী
পাওঁয়াৰ জন্য নয়, কিন্তু আপন সাংসাৰিক বস্তু সকলৰ
পৃথিৰ জন্য তো ধ্যান কৰ।’

কিন্তু প্ৰচলিত নীতি নিয়মেৰে আজিৰ
পৰিস্থিতিত আমাৰ সৰ্ব সাধাৰণৰ মানুহৰ বাবে ধ্যান
কৰা যথেষ্ট কঠিন। আজিৰ বিষময় পৰিস্থিতিৰ লগত
সহজভাৱে আয়ত্ব কৰিব পৰা ফলপ্ৰসু চিকিৎসা ব্যৱস্থা
হ’ল বেইকী চিকিৎসা ব্যৱস্থা।

বেইকীনো কি ?

ইংৰাজীৰ Rei আৰু Ki ৰে গঠিত হৈছে বেইকী
নামৰ জাপানী শব্দটো। ইয়াৰ অৰ্থ হ’ল ‘Vital life force
energy’ বা অসমীয়াত মহাজাগতিক সঞ্জৰনী প্ৰাণ
শক্তি। বহু হেজাৰ বছৰৰ আগতে ঋকবেদত উল্লেখ কৰা
প্ৰাণ শক্তিকেই ড. মিকাউ উচুই পুনৰ আৱিষ্কৃত কৰে আৰু
নতুনকৈ নামকৰণ কৰে বেইকী বুলি। চীন দেশত ইয়াক
‘চি’ ৰাচিয়ান সকলে বায়’লজামিক শক্তি বুলি কয়। এই
শক্তিকে ঋষিমুনি আৰু পীৰসকলে নিজৰ লগতে আনৰো
ৰোগ নিৰাময় কৰিছিল।

বেইকী আৰু ইতিবাচক চিন্তা :

বেইকীৰ প্ৰধান সূত্ৰ হৈছে নেতিবাচক চিন্তা ত্যাগ
কৰি ইতিবাচক চিন্তাৰে জীৱন যাপন কৰা। মানৱ দেহত
সাতটা চক্ৰ আছে। ইয়াৰ কাম সমূহ তলত দিয়া ধৰণৰ :

চক্ৰৰ নাম	গ্ৰন্থি	শৰীৰৰ অঙ্গ	যোগাত্মক দিশ	ঋণাত্মক দিশ
১। সৰ্বসংসাৰ চক্ৰ	পিনিয়েল গ্ৰন্থি	মস্তিষ্ক সৌ চকু	আধ্যাত্মিক বিকাশ	
২। আজ্ঞাচক্ৰ	পিটুটাৰি গ্ৰন্থি	নাভুত্ব, মস্তিষ্ক	ক্ষমা	খং
৩। বিশুদ্ধ চক্ৰ	থাইৰয়ড	ডিঙি	আত্মপ্ৰকাশ	দুখ
৪। অনাহত চক্ৰ	থাইমাছ	হৃদযন্ত্ৰ, যকৃত	প্ৰেম	ঘৃণা
৫। মণিপুৰচক্ৰ	আড্ৰেনাল	পেট, গল ব্লাডাৰ	জ্ঞান	হিংসা
৬। স্বাধিস্থান চক্ৰ	গোনাড	প্ৰজনন অঙ্গ	সৃষ্টিশীলতা	ভয়, ৰমণা
৭। মূলধাৰ চক্ৰ	সুপ্ৰাৰেনাল	বৃক্ক, মৰুদণ্ড	পূৰ্ণতা	মোহ

মানুহৰ মনৰ লগত উপৰত উল্লেখ কৰা চক্ৰসমূহৰ
ওতঃপ্ৰোত সম্বন্ধ আছে। মানুহৰ মনৰ ভাৱধাৰা যদি
যোগাত্মক হয় ; তেনেহ’লে চক্ৰ সমূহে প্ৰাণশক্তি
আহৰণ কৰাত কোনো বাধা নাপায়, কিন্তু মানুহৰ
ঋণাত্মক ভাৱধাৰাৰ ফলত চক্ৰসমূহৰ কাৰ্য্যদক্ষতা কমি
যায় আৰু মানুহজন ক্ৰমে ৰোগগ্ৰস্থ হৈ পৰে। মানুহৰ
৯৫ % ৰোগ মানুহৰ মনৰ এই ঋণাত্মক ভাৱধাৰাৰ
ফলতেই সৃষ্টি হয়। বিখ্যাত মনোবিজ্ঞানী ড. লুই হেইয়ে
মনৰ ভাৱধাৰাৰ লগত বেমাৰৰ যে ওতঃপ্ৰোত সম্বন্ধ
আছে তাক সুন্দৰকৈ দেখুৱাইছে।

(১) কোনো ব্যক্তিয়ে যদি অনুভৱ কৰে যে
তেওঁক কোনেও ভাল নাপায় আৰু তেওঁ যদি কোনো
পৰিবৰ্তনকো মানি লব নোখোজে, তেওঁ সময়ত হাড়ৰ
বিষত আক্ৰান্ত হ’ব।

(২) দমন কৰিব নোৱাৰা খং আৰু খঙৰ কাৰণৰ
উত্তৰ বিচাৰিব নোৱাৰা ব্যক্তিৰ বৃদ্ধত পাথৰ হ’ব পাৰে।

(৩) মনৰ গভীৰ কোনত আঘাত, পুৰণি
অপৰিবৰ্তনীয় ধাৰণা, গভীৰ গোপন কোনো কাৰণ বা
নিজেও সকলো দুখৰ কাৰণ বুলি বিবেচনা কৰা ব্যক্তিৰ
মানসিকতাই কেঙ্গাৰ ৰোগৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে।

বেইকীয়ে মানুহৰ এই ঋণাত্মক ভাৱধাৰা
আঁতৰাই মন সজ আৰু শুদ্ধ চিন্তাৰে পূৰ্ণ কৰাই দিয়ে।
ইয়াৰ ফলত মানুহজনে সামগ্ৰিকভাৱে শাৰীৰিক,
মানসিক আৰু আধ্যাত্মিক দিশত সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি লাভ
কৰি বিকাশৰ পথ উন্মুক্ত কৰি তোলে। ইয়াৰ বাবে
বেইকী প্ৰশিক্ষণ লোৱাৰ উপৰিও প্ৰশিক্ষাৰ্থীয়ে
বেইকীৰ পাঁচটা নীতি পালন কৰিব লাগে :--

(১) আজিৰ বাবে মই জীৱ জগতৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞ
হৈ থাকিম।

(২) আজিৰ দিনটো মই দুখৰ বশৱৰ্তী নহও।

(৩) আজিৰ দিনটো মই খঙৰ বশৱৰ্তী নহও।

(৪) আজিৰ দিনটোত মই সকলো কাম সততাৰে
কৰিম।

(৫) আজিৰ দিনটোত মই সকলো প্ৰাণীৰ প্ৰতি
সন্মান আৰু মৰম প্ৰদৰ্শন কৰিম।

ৰেইকী কেনেকৈ কৰা যায় :

ৰেইকী প্ৰশিক্ষণৰ বাবে এজন ৰেইকী মাষ্টাৰ বা গুৰুৰ প্ৰয়োজন। তেওঁ শক্তিপাতৰ জৰিয়তে মানৱ দেহৰ সৰ্বসংসাৰ, অনাহত আৰু হাতৰ চক্ৰ খুলি দিয়ে যাৰ জৰিয়তে প্ৰশিক্ষাৰ্থীয়ে বহুবেছি প্ৰাণ শক্তি আহৰণ কৰিব পাৰে। শক্তি পাতৰ পিছত এজন প্ৰশিক্ষাৰ্থীয়ে ২১ দিন মানৱ দেহত থকা ২৪ টা বিন্দুত ৩ মিনিটকৈ ৰেইকী কৰিব লাগে। এই ২১ দিন তেওঁ নিৰামিষ আহাৰ কৰাৰ উপৰিও কোনো ধৰণৰ ৰাগীয়াল দ্ৰব্য গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰে।

ৰেইকী প্ৰশিক্ষণ তিনিটা পৰ্য্যায়ত হয়। প্ৰথম পৰ্য্যায়ত, দ্বিতীয়, তৃতীয় 'ক' আৰু 'খ' পৰ্য্যায়। দ্বিতীয় পৰ্য্যায়ৰ প্ৰশিক্ষাৰ্থীয়ে দুবৈৰ পৰাই ৰেইকী কৰিব পাৰে। তৃতীয় পৰ্য্যায়ত শক্তি যথেষ্ট বেছি হয় আৰু এই পৰ্য্যায়ৰ পৰাই তেওঁ মাষ্টাৰ হিচাপে স্বীকৃতি লাভ কৰে।

ৰেইকীৰ পৰা লাভ কৰা সুবিধা সমূহ :-

(১) দীক্ষা লোৱা মূহুৰ্ত্তৰ পৰাই ন শিক্ষাৰুৱে আৰোগ্য দান ক্ষমতা লাভ কৰে।

(২) ৰেইকী প্ৰবাহৰ ফলত ন শিক্ষাৰুৰ হাতত অনুভূতি জাগ্ৰত হয়। হাত দুখন গৰম হোৱা, টোঁচা অনুভৱ কৰা, শৰীৰ কঁপা, পোহৰ দেখা, বিভিন্ন ৰং দেখা ইত্যাদি অভিজ্ঞতা ৰেইকী প্ৰশিক্ষাৰ্থীয়ে লাভ কৰে।

(৩) ৰেইকী প্ৰশিক্ষণ লোৱাৰ ২১ দিনৰ ভিতৰত ন শিক্ষাৰুৰ শৰীৰ শুদ্ধ কৰে আৰু বিষাক্ত দ্ৰব্য শৰীৰৰ পৰা উলিয়াই দিয়ে।

(৪) ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মনযোগ শক্তি বৃদ্ধি হয়।

(৫) গৰ্ভঅৱস্থাত ৰেইকী কৰিলে সন্তানৰ শাৰীৰিক, মানসিক আৰু আধ্যাত্মিক শক্তিৰ বিকাশ হয়।

(৬) ৰেইকীয়ে ওজন কমোৱাত সহায় কৰে।

(৭) জীৱজন্তু আৰু গছ-গছনিৰ ওপৰত ৰেইকী কৰি সুফল পাব পাৰি।

(৮) ত্বক আৰু কেশ চৰ্চ্চাতো ৰেইকীৰ ভূমিকা অপৰিসীম।

(৯) শৰীৰৰ বিভিন্ন ৰোগ যেনে : হৃদৰোগ, নিদ্ৰাহীনতা, বাত, স্পণ্ডেলাইটিছ, যকৃৎ আৰু বৃক্কৰ ৰোগ, বহুমূত্ৰ, হৃপানী, পেৰেলাইছিছ আনকি কেম্পাৰতো বহু পৰিমাণে ৰেইকীয়ে শুভ ফল দিয়ে।

অৱশ্যে এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা হ'ল ৰেইকী লওঁতাই সম্পূৰ্ণ আন্তৰিকতা আৰু বিশ্বাস সহকাৰে কৰিলেহে উপকৃত হ'ব পাৰে। ৰেইকীৰ উপকাৰীতাৰ বিষয়ে মাননীয় ৰেইকীৰ গ্ৰেণ্ডমাষ্টাৰ মোহন মেকাৰে লিখিছে —

“In short means: Reiki has a halistic effect. It reaches all levels of existence and strives to bring these differing levels into a state of balance. These universel energy seems to have a mind of its own ; for it knows how much and where the person needs energy. Reiki is experienced as love. Reiki healing method in the broadest sense of the world. If it not only heals the body, but the spiritual self also.”

সহায় লোৱা গ্ৰন্থ আৰু প্ৰৱন্ধাৱলী :

(১) Monan Makkars Reiki Magic.

(২) চিং শক্তি বিলাস — স্বামী মুক্তানন্দ পৰমহংস।

(৩) The power of the positiv thinking — Norman Vincent Peale.

(৪) Wisdom for the new Millennium — Sri Sri Ravi Shankar.

(৫) স্পৰ্শ চিকিৎসা — বসন্ত কুমাৰ ভাগৱতী।

(৬) শৰীৰ, মন আৰু ৰেইকী — মনোজ সিংহ। □□□

গজলত প্ৰেম, সুখ-দুখ, জীৱন-জগত ইত্যাদি

হেমন্ত কুমাৰ ৰাভা
প্ৰবক্তা, হিন্দী বিভাগ

গজল কি জানিবলৈ শব্দ কেইটামানৰ বিষয়ে জনা দৰকাৰ। শব্দ কেইটা হ'ল— গজল, শ্বায়েরী আৰু শ্বেৰ। তিনিওটা আৰবী শব্দ। গজল মুক্তক কাব্যৰ এটি ভেদ য'ত প্ৰধান বিষয় প্ৰেম। অৰ্থৰ ফালৰ পৰা কথাবতৰা। গজলৰ কবিক 'শ্বায়ৰ' বোলা হয়। অৱশ্যে 'শ্বেৰ' কওঁতাজনকো শ্বায়ৰ বুলি কোৱা হয়। শ্বায়ৰৰ দ্বাৰা যি সৃষ্টি হয় সেয়াই শ্বায়েরী। গজলৰ প্ৰতি দুটা পংক্তিক 'শ্বেৰ' বোলা হয়। কিছুমান শ্বেৰৰ সমষ্টিয়েই একো একোটা গজল।

এইখিনিতে প্ৰশ্ন হ'ব পাৰে কবিতা আৰু গজলৰ পাৰ্থক্য কোনখিনিত? প্ৰশ্নটো বিচাৰ কৰিলে দেখা যায় যে কবিতা এটাত ৰূপক, চিত্ৰকল্প, উপমাযুক্ত কিছুমান পংক্তিয়ে পাঠকৰ সন্মুখত এটা বক্তব্য দাঙি ধৰা হয়। গোটেই পংক্তি সমূহ পাঠক পাঠকে যিখিনি হৃদয়ঙ্গম কৰে সেয়াই কবিতা। এটাৰ মূল ভাৱ। কিন্তু গজলত প্ৰতি দুটা পংক্তিত শ্বায়ৰে কিবা এটা বক্তব্য দাঙি ধৰে। সেয়ে ক'ব পাৰি গজল শ্বায়ৰে কবিতা ৰচনা নকৰি পংক্তিৰে ৰচনা কৰে। গজল শ্বায়ৰে শব্দ নিৰ্বাচনৰ ক্ষেত্ৰত কবিতাৰ কবিতাকৈ অধিক সাৱধনতা অৱলম্বন কৰিব লগীয়া হয়। কবিতা আৰু গজলৰ পাৰ্থক্যও হয়তো এইখিনিতে।

ইতিপূৰ্বে উল্লেখ কৰা হৈছে যে গজলৰ প্ৰধান বিষয় প্ৰেম। ডেকা-গাভৰু অথবা প্ৰেমী হৃদয়ৰ বিবিধ সম্বন্ধ, পাৰস্পৰিক অঙ্গী-ভঙ্গী, হাৰ-ভাৱ, ব্যৱহাৰ, প্ৰেম আৰু সৌন্দৰ্য্যৰ লৌকিক বা অলৌকিক নাইবা পৰস্পৰ

সাদৃশ্য-বৈশাদৃশ্য গজলত বৰ্ণিত মুখ্য বিষয়। গজলৰ প্ৰেম আৰু সৌন্দৰ্য্য বৰ্ণনৰ পৰিসৰ তুলনামূলক ভাৱে ব্যাপক। প্ৰেম আৰু সৌন্দৰ্য্য বৰ্ণনৰ মাজেদিয়েই জীৱন আৰু জগত সম্বন্ধে নিত্য নতুন ৰূপ প্ৰতিফলিত কৰা হয়। মানৱীয় ভাৱ-বিচাৰ, ধ্যান-ধাৰণা গজলৰ অন্য এক বক্তব্য বিষয়। জীৱন আৰু জগতৰ অস্তিত্ব অনস্তিত্ব সম্বন্ধে মানৱীয় অথবা দাৰ্শনিক বিচাৰ ধাৰাও ইয়াত বৰ্ণিত হৈছে। এই বিচাৰ ধাৰা সমূহ কেতিয়াবা সহজ সৰল ভাষাত আৰু আন কেতিয়াবা ৰূপকৰ মাধ্যমেৰে ব্যক্ত কৰা হয়। উৰু গজলত প্ৰচুৰ পৰিমাণে ব্যৱহৃত হোৱা কিছুমান ৰূপক হ'ল — চাকী, মেথানা, চাগৰ, চৰাব, মস্তী, হোচ-জুনু, গুলজাৰ, চহুৰা, বাহাৰ-খিজাঁ, গুলো বুল বুল, ফকচ, আচিয়ানা, চৈয়াদ, বাগবাঁ, মঞ্জিল, বতন-গুৰবত, চমা-পৰৱানা, আকাচ-নক্ষত্ৰ, মহচৰ, দোজখ, জন্নত, চুব্হে অজল, চামে অবদ আদি আদি।

প্ৰেম এক মানৱীয় অনুভূতি। গজল সমূহো প্ৰেমৰ দৰদী অনুভূতিৰে জীপাল। গজলত বৰ্ণিত প্ৰেম মাৰ্জিত আৰু ৰুচি সন্মত। সকলো সময়ত সকলো শ্ৰোতাক আকৰ্ষণ কৰিব পৰাকৈ এক শালীনতাবোধ গজলত বৰ্ত্তমান। নাৰী-পুৰুষৰ সহজাত আকৰ্ষণ, অঙ্গী-ভঙ্গী, বিভিন্ন ক্ৰিয়া-প্ৰতিক্ৰিয়া, মানসিক অৱস্থা আদি প্ৰেমৰ অন্তৰ্গত বিষয়। মানৱ ইতিহাসত প্ৰেমৰ অনুভূতিৰে জীপাল এক উৰ্বৰ ইতিহাস আছে। প্ৰেমৰ যাদুকৰী পৰশত মানুহে পাহৰি পেলায় দেশৰ পৰিধি

কি, ধৰ্ম কি, বয়স কি, গাৰ বৰণ কি। ইয়াত উচ্চ-নীচ নাই, জাত-পাতৰ কোনো কথা নাই। জাতি-ধৰ্মৰ পৰিধি ভাঙি ই সম্পৰ্ক স্থাপন কৰে মানুহৰ সৈতে। সেয়ে কোনো বিজ্ঞজনে কৈছে — ‘নীদাঁ ন দেখে টুটী খাট, ইন্ধন দেখে জগত কুজাত’। যিয়েই নহওঁক প্ৰেমে মানুহক সংকীৰ্ণতাৰ পৰা মুক্ত কৰি প্ৰতিষ্ঠা কৰে মানুহ হিচাপে। ই ধুমুহাৰ দৰে দুৰ্বাৰ, ফুলৰ দৰে কোমল। ই কেতিয়াবা মিঠা, কেতিয়াবা তিতা। প্ৰেম গৰল। প্ৰেম অমৃত। অলপ বঢ়াই ক’লে ক’ব পৰা যায় প্ৰেমেই সকলো। আমাৰ ৰসৰাজ বেজবৰুৱাই ঠিকেই কৈছে — “প্ৰেমত ফুলিছে শতদল, প্ৰেমত ঘূৰিছে ভূমণ্ডল।” ফিৰাক্ চাহাবে কয় —

“খোড়ী বহুত মহ-বহুত চে কাম ন চণ্ডো এ দোস্ত
মে ৰোমাম্‌গা হো জিহ্মে মা চবুছ মা বুছ ভী নহী।”

কি সুন্দৰ বাখ্যা। প্ৰেমত সকলো আছে অথচ একোৰেই নাই। প্ৰেমত কোনোবাই সকলো পায়। কোনোবাই সকলো হেৰুৱায়। আন কোনোবাই একোৰেই নাপায়। সেয়ে কাৰোবাৰ বাবে প্ৰেমেই সকলো। আন কাৰোবাৰ বাবে ই কেৱল এক শূন্যতা।

প্ৰেমৰ বাট হেনো অকোৱা-পকোৱা। কোনোৱে কয় — ইয়াত কাঁইট আছে। কোনোৱে কয় ইয়াত খলা-বমা আছে। কোনোৱে কয় এই পথ তেনেই পিছল। কাৰোবাৰ মতে ই ফুলৰ দৰে কোমল। আন কোনোবাই কয় ইয়াত ‘কাটো কী চুতন ভী হো, ওৰ ফুলোঁ কা মজা ভী।’ প্ৰেমৰ বাট যিয়েই নহওঁক মানৱ জীৱনলৈ প্ৰেম আহেই। কৰবাত কেনেকৈ হ’লেও আহি যায়। হৈ যায়। ই জীৱন বৰবাদো কৰিব পাৰে আবাদো কৰিব পাৰে। বৰবাদ হ’ল যদি হ’লেই আৰু নিস্তাৰো নাই। সেয়ে কোনো শ্বায়ৰে পৰামৰ্শ দিয়ে — ‘চলিয়ে চন্তল চন্তলকে

কঠিন ৰাহে ইন্ধ হো।’ গতিকে প্ৰেমত সাৱধানতাৰ দৰকাৰ। শ্বায়ৰ বেন্‌জীৰ শ্বাহৰ ভাষাত -

‘বড়ী এহুতিয়াত্’ তণৰ হো মহ চবাব্ চাগবে দিলমে হো
জো হণক্ গমী জো হণক্ গমী ভবী বহী জো ভবী বহী।”

প্ৰেমে যাক লভে বেয়াকৈ লভে। বাৰে বাৰে আমনি কৰেহি কোনোবা এখন মুখাবয়বে। কাৰোবাৰ ছবি। সেয়া প্ৰিয়জনৰ মুখ। সেয়া ভাল লগাজনৰ ছবি। শান্তিত খাবও নোৱাৰি, শুবও নোৱাৰি। ঘৰত, বাহিৰত ক’তো মন নবহে। দিন যায় ৰাতি আহে। মনলৈ কিন্তু শান্তি নাহে। কলিজা ঢপঢপায়। এয়া প্ৰেমৰোগ। প্ৰেমীহৃদয়ৰ এই অৱস্থাৰ বিষয়ে মীৰ চাহাবৰ এটি নিখুঁত শ্বেৰ —

‘ইন্ধ বুৰে হী খমাণ্ পড়া হো, চেন্ চেন্ গমা আৰাম গমা
দিল্কা চণ্‌গা ঠহৰ গমা, চুবহ্ গমা চাম গমা।’

গালিৰ চাহাবৰ অৱস্থাটো আকৌ বেচি পুতে লগা। কামৰ মানুহজনক হেনো প্ৰেমে নিকৰ্মা কৰি পেলালে গালিৰ মুখেৰে শুনক-

“ইন্ধনে ‘গালিৰ’ নিকৰ্মা কৰ দিয়া
বৰনা হম ভী আদমী থে কামকে।”

প্ৰিয়জন প্ৰিয়জনেই। প্ৰিয়জনৰ প্ৰতিটো বস্তুয়েই প্ৰিয়। হাঁহিটো, চাৱনিটো, চকুখুৰি, খোজটো, হাত কেইখন, ভৰি কেইখন সকলো। ভাল লাগে প্ৰতিটো অঙ্গী-ভঙ্গী, হাৰ-ভাৱ। প্ৰতিটো দুষ্টামি, প্ৰতিটো অভিমান। এটা উদাহৰণ — বফা ৰামপুৰী নামৰ শ্বায়ৰ এজনৰ —

“অঙ্গৰাই ভী গেনে ন পামে উঠাকে হাম
দেখা জো মুৰকো ছোড় দিমে মুৰুৰাকে হাথ।”

এয়া শাব্দিক বৰ্ণনা নহয় যেন এখন জীয়া ছবিহে।
এহাল প্ৰেমীহৃদয়ৰ অঙ্গী-ভঙ্গীৰ কি সুন্দৰ বৰ্ণনা।
নায়েকিহি আলস্য ভাঙিবলৈ এঙামুৰি (অঙ্গৰাই) লবলৈ
হাত দাঙিচেহে, এনেতে ওলালহি নায়ক। প্ৰেমিকক
দেখি তাইৰ সমস্ত ধ্যান নায়কৰ ওপৰত নিবদ্ধ হ'ল।
মুখত হাঁহি বিৰিঙি উঠিল। এঙামুৰি আৰু লোৱা নহ'ল।
হাতখন যিমানলৈকে উঠাইছিল সিমানৰ পৰাই এৰি
দিলে। এয়াই গজলৰ বিশেষত্ব।

প্ৰিয়জন কাষত থাকিলে ভাল লাগে। সময়বোৰ
কেনেকৈ পাৰ হৈ যায় ক'ব নোৱাৰি। কিন্তু প্ৰিয়জনক
সদায় কাষত পোৱাতো জানো সম্ভৱ! লগ পোৱা আৰু
এৰা এৰি হোৱা ইয়াতেই লুকাই আছে প্ৰেমৰ মিঠা মিঠা
আমেজ। প্ৰিয়জন কাষৰ পৰা গুছি যোৱাৰ লগে লগে
পুনৰ চিন্তা লগ পোৱাৰ। প্ৰিয়জনলৈ প্ৰতীক্ষা কৰা
ধেমালি কথা নহয়। সময়বোৰ যেন নেযায় নুপায়। অমীৰ
চাহাবৰ ভাষাত —

“খিৰ চণ্ডতে চণ্ডতে বাদামে বহুণ' উচনে কব দিয়া
খিৰ উঠ খড়া হুৱা বহী বোগ ইন্তজাবে কা।”

বিচ্ছেদৰ মুহূৰ্ত্ত কিমান বেদনাদায়ক ভুক্ত-
ভোগীয়েহে জানে। কোনোবাই আকৌ কয় এই সাময়িক
বিচ্ছেদে প্ৰেমৰ এনাজৰীডাল বেছি মজবুত কৰে। সোণত
সুৰগা চৰায়। প্ৰেম আৰু মধুৰ হৈ পৰেঃ-

“মুহৰবত মে জুদাই হো মজা তব্ ঔব আতা হো।
জুণতে বহো প্যাব মে মজা দুগুনা হো জাতা হো।”

সত্য সদায় অপ্ৰিয় আৰু কষ্টদায়ক। প্ৰিয়জন
যেতিয়া কাষত থাকে সকলোবোৰ বস্তুৱেই সৌন্দৰ্যময়।
সংসাৰৰ প্ৰতিটো বস্তুৱেই আনন্দৰ বতৰা কঢ়িয়াই আনে।
প্ৰিয়জনৰ সাক্ষাতত যিখন অন্তৰ পুলকিত হৈ উঠে সেই
একেখন অন্তৰে আপোনজনৰ অনুপস্থিতিত হাহাকাৰ

কৰি উঠে। তাতে যদি প্ৰৱঞ্চনা কৰি আঁতৰি যায় দুখৰ
মাত্ৰা আৰু একোপ চৰে। আশাৰ বালিঘৰ চুৰমাৰ হৈ
যায়। অন্তৰত বিৰহৰ একুৰা জুই জ্বলে। কবীৰ দাসে
কোৱাৰ দৰে — “মেঁ পাপীন য়েচী জ্বলী ন কয়লা
ডই ন ৰাখ।” বেচোৰা এনেকৈ জ্বলিলে যে কয়লাও
নহ'লগৈ ছাইও নহ'লগৈ। কি অব্যক্ত এই দহনৰ জ্বালা।
সুখৰ দিনত যিবিলাক বস্তুৱে আনন্দৰ বতৰা আনে, সেই
একেবোৰ বস্তুৱেই দুখৰ দিনত বিৰহৰ জুইকুৰা জ্বলাই
তোলে। চাকিব চাহাবে কোৱাৰ দৰে —

“বাগৱালানে ২ আগ দি জব আৰ্চিয়ানে ৩ কো
মেৰে জিন্ পে তকিয়া মা ৰহী পত্তে হোৱা দেনে লগে।”

ফুলনি চোৱা চিতা কৰা মালীজনে যদি ফুলনিখন
জ্বলাই দিয়ে সেইখন ফুলনি আৰু ফুলনি হৈ থাকিবনে?
যি জনকলৈ আশাৰ ঘৰখন ঠন ধৰি উঠিছিল সেইজনেই
ঘৰখন জ্বলাই দিলে। দ্বিতীয় পংক্তিত শ্বায়ৰে কৈছে —
- সুখৰ দিনত বাগিছাত সৰি পৰা শুকান পাতবোৰৰ
ওপৰত যেতিয়া বহিছিলো সেইবোৰ আৰামদায়ক
(তকিয়া সদৃশ) আছিল। কিন্তু এতিয়া (দুখৰ দিনত)
সেই পাতবোৰে দুখৰ জুইকুৰা বেছিকৈ জ্বলাই তুলিছে।
যেন জুইকুৰাত বাঃ দিবলৈ ধৰিছে। দুখৰ দিনত এইয়া
কিমান মৰ্মস্তুদ যাতনা।

গালিৰ চাহাবে আকৌ নিজৰ দুখৰ অনুভূতিক
লৈয়ো অভিমান কৰে। গালি ৰৰ অভিমানী অন্তৰে নিজৰ
দুখানুভূতিৰ সপক্ষে যুক্তি দিয়ে এইদৰে —

“দিল্ হী তো হো ন চঙ্গ ৪ ও খিস্ত ৫ দৰ্দ চে ভৰ
ন আয়ে কিউ ৰোয়েঙ্গে হম্ হাজাৰ বাৰ কোই হমে
চতয়ে কিউ?”

মান অভিমানৰ প্ৰেমৰ সৈতে অংগাংগী সম্পৰ্ক।
প্ৰিয়জনৰ ওফন্দি উঠা মুখখন, খং দেখুৱাই গুছি যোৱা
ভাৱ অভিমান মিশ্ৰিত মিঠা মিঠা কথা কেইশাৰী,
অভিমান ভাঙিবলৈ কৰা বিভিন্ন চেষ্টা আদিয়ে প্ৰেমক

অইন এক সুকীয়া সৌন্দৰ্য্য আনি দিয়ে। এটা উদাহৰণ—

“অৱতো ধৰবাকৈ মে কহুতে হৈ ধৰ জামেঙ্গে
ধৰকে ভী চেন ন পায়ো তো কিধৰ জামেঙ্গে।”

এহাল প্ৰকৃত প্ৰেমীয়ে ভালদৰে জানে যে দুয়ো
দুয়োৰে পৰিপূৰক। গতিকে ইজনে সিজনক বাদ দি
কেতিয়াও সুখী হ'ব নোৱাৰে। সেয়ে মৰিও শান্তি
নোপোৱাটো খাটাং। এয়া কেৱল অভিমান মাথোন।

কেতিয়াবা আকৌ শ্বেৰ এটাৰ অৰ্থবোধ কৰিবলৈ
কিছু ভাবিব লগীয়াও হয়। উৰু শ্বায়েৰী এনেকুৱাই। এবাৰ
নহয় দুবাৰ নহয় বাৰে বাৰে পঢ়ক। অৰ্থভেদ কৰক।
প্ৰতিবাৰেই কৰক। প্ৰতিবাৰেই আপোনাক সমানে
আকৰ্ষণ কৰিব। সমানে আনন্দ দিব। শ্ৰোতা বা পাঠকৰ
মানসিক অৱস্থাৰ ওপৰতো কেতিয়াবা শ্বেৰ এটাৰ অৰ্থ
বহুখিনি নিৰ্ভৰ কৰে। এটা উদাহৰণ লওঁক —

“উফতাদা” বহনে দী থী দিল্ কী জমী ইচ্ছিলে
উম্মীদ থী কি আপ মহা ধৰ বনামেঙ্গে।”

উফতাদা খালী। মুকলিকৈ ৰখা। অন্তৰৰ ঠাই
টুকুৰা খালী ৰাখিছিলো এই কাৰণে যে মই জানিছিলো
(নিশ্চিত আছিলো) তুমি ইয়াত ঘৰ সাঁজিবাহি। আৰু
এদিন তুমি মোৰ অন্তৰৰ মুকলি ঠাইখিনিত ঘৰ সাজিলা।
এয়া মিলনাত্মক প্ৰেমৰ বৰ্ণনা। শ্বেৰটোৰ দ্বিতীয়
পংক্তিটোৰ অৰ্থ মন কৰিবলগীয়া। এই একেটা শ্বেৰ
বিয়েগাত্মক প্ৰেমৰ ক্ষেত্ৰতো সমানে অৰ্থবাজুক।
শ্বেৰটো এনেদৰেও বুজিব পাৰি মোৰ অন্তৰৰ ঠাই টুকুৰা
খালী ৰাখিছিলো এই কাৰণে যে মই ভাবিছিলো (আশা
কৰিছিলো) তুমি তাত ঘৰ সাঁজিবা। কিন্তু মোৰ ধাৰণা
ভুল প্ৰতিপন্ন হ'ল। অৰ্থাৎ অন্তৰত ঘৰ নাসাজিলা।
স্বীকাৰ নকৰি উপায় নাই। কিমান উৎকৃষ্ট ইয়াৰ প্ৰকাশ

ভঙ্গী। গজলত সংসাৰৰ অস্তিত্ব, জীৱন আৰু জগত
সম্পৰ্কে ধ্যান ধাৰণাও ব্যক্ত কৰা হয়। সংঘাতময় জীৱন,
মায়া-মোহ, জীৱন-যৌৱন, পুত্ৰ পৰিবাৰ এইবোৰৰ অসাৰতা,
ক্ষণ ভঙ্গুৰতা আদিৰ সাৱলীল বৰ্ণনা ইয়াত দেখা যায়।

জীৱন অমূল্য সম্পদ। ই ভগৱানৰ দান। ইয়াক বাৰে
বাৰে পোৱা নাযায়। মানৱ জন্ম সৱাতোকৈ দুস্ত্ৰাপ্য। দেৱৰো
হেনো কাম্য এই মানৱ জীৱন। এই জীৱন সুন্দৰ কৰিবলৈ
ক'ত যে জল্পনা-কল্পনা। ইয়াৰ ভেটিতেই গা কৰি উঠে এক
গভীৰ আশাবাদে। দেৱ শ্ৰেষ্ঠ মানৱ জীৱন হ'লেও ই কিন্তু
অতিশয় সংঘাতপূৰ্ণ। জীৱন সুন্দৰ কৰিবলৈ লাগে
অহোপুৰুষাৰ্থ, লাগে নেৰানেপেৰা সংগ্ৰাম আৰু সাধনা।
তেতিয়াহে জীৱনক জীৱন হিচাপে গঢ়ি তুলিব পাৰি। গালিবেও
এই সত্যটো বাৰুকৈয়ে উপলব্ধি কৰিছে। গালিবে কয় —

“খৰিস্তে” চে বেহেতৰ হৈ ইন্‌চান হোনা।
মগৰ উচ্‌মে গুণ্‌তী হৈ মেহনত জ্যাদা।”

আটাইতকৈ নিষ্ঠুৰ সত্যটো হৈছে মৃত্যু। জন্ম
আছে মানে মৃত্যুও আছে। ইয়াক আওকান কৰিব
নোৱাৰি। কিন্তু সকলো মৃত্যু সহজভাৱে ল'ব পৰা
নাযায়। এটা উদাহৰণ দিব খুজিছোঁ। শ্বেৰটো অমীৰ
মিনাই চাহাবৰ। তেখেতৰ একমাত্ৰ কন্যা জনীৰ বিবাহৰ
কেইদিনমান পিছতে আকস্মিকভাৱে মৃত্যু ঘটিল। কন্যা
বিয়েগত শ্ৰিয়মান হৈ পৰিল মিনাই চাহাব। এজন পিতৃৰ
এজনী কন্যাৰ মৃত্যু। সাধাৰণ ঘটনা। মিনাই চাহাবৰ বাবে
ই অসাধাৰণ। সেয়ে তেখেতৰ বাবে এই সাধাৰণ ঘটনাৰ
অসাধাৰণ বৰ্ণনা সম্ভৱ। এই অসাধাৰণ সৃষ্টিত তেখেতৰ
সন্তান বিয়োগৰ প্ৰচণ্ড শোকে ক্ৰিয়া কৰিছে। শ্বেৰটো
এনেধৰণৰ —

“অব্‌ আমো ধ্যান ও জানে জহাঁ” ইচ্‌ নামুৰাদী য়ে
কখন দেনা তুমহে ভুণে থে আচ্‌বাবে চাদী মে।”

হে স্বৰ্গগামি আত্মা এই দুৰ্যোগৰ মূহুৰ্ত্ততহে উপলব্ধি কৰিছোঁ তোমাৰ মৃত্যুৰ কাৰণটো কি। বিয়াত তোমাৰ লগত আচুবাব্তো দিছিলো কিন্তু কফন দিয়া নাছিলো। অৰ্থাৎ তোমাৰ যে মৃত্যু হ'ব ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ। গতিকে কফন দিয়া নাছিলো। এখন বিবহ বিধৌত অন্তৰৰ কি কৰুণ দশা। সেয়া ফুটি উঠিছে শ্বেৰটোত জানে জহা শব্দৰ প্ৰয়োগ মন কৰিবলগীয়া। জানে প্ৰাণাত্মাত আৰু যোৱা (জানা) জহা পৃথিৱী। অৰ্থাৎ পৃথিৱীৰ পৰা গুছি যোৱা প্ৰাণী। স্বৰ্গগামী আত্মা।

জীৱনকলৈ যৌৱনক লৈ যে ইমান কল্পনা-জল্পনা দৰাচলতে সকলো অসাৰ। ঘৰ-পৰিবাৰ, জীৱন-যৌৱন, মায়া-মোহ, মান-সন্মান সকলো। সময়ৰ গতিত যে এই সকলোবোৰ নিঃশেষ হৈ যাব ই ধূৰূপ। ইয়াৰ বিকল্প নাই। সময় তোমাৰ আমাৰ নহয়। সময়ৰ হাতৰ পৰা কোনেও পৰিত্ৰাণ নাপায়। সেয়ে ইবৰত গুৰু পুৰীয়ে কৈছে —

“জিন্দগামী” কী হকিকত চে নহী হম ৰাকিন্
মোঁত কা নাম চুন্তে হে তো মৰ জাতে হে।”

এইদৰে গজলে মানুহৰ সুখ-দুখ, জীৱন-জগত, প্ৰেম-পিৰিতি সকলো দিশকে সাঙুৰি লয়। যদিও ইয়াৰ প্ৰধান বিষয় প্ৰেমহে। সেয়ে গজলৰ কাব্যিক সৌন্দৰ্য্যয়ো সুকীয়া। চিন্তাকৰ্ষক প্ৰকাশ ভঙ্গী যথার্থ

শব্দ চয়ন, বাকপটুতা, অভিনৱ উপস্থাপন শৈলী হাতী মাৰি ভুৰুকাত ভৰাব পৰা ক্ষমতা আদি গুণ অইন সাহিত্যত ফটকৈ বিচাৰি পোৱা কঠিন। প্ৰতিটো শ্বেৰ যেন একো একোটা চিৰ সেউজ ৰসৰ ভাণ্ডাৰহে। এই ৰসৰ সাগৰত যিমনেই গভীৰলৈ বুৰ মাৰিব পাৰি সিমনেই ৰসামৃত আশ্বাদন কৰিব পাৰি। এই প্ৰসঙ্গতে হিন্দী সাহিত্যৰ ৰসিক কবি বিহাৰী লালাৰ ‘দোহা’ সম্পৰ্কে কৰা মন্তব্য এটি মনলৈ আহিছে। বিহাৰীৰ সমস্ত দোহা সমূহ ‘বিহাৰী চত্চই’ নামৰ পুথিখনিত সংগৃহীত হৈছে। কোৱা হয় —

“চত্চইবে কে দোহে জো নাৱক কে তীৰ
দেখন মে ছোটোণগে যাৰ কৰে গণ্ডীৰ।”

উৰ্দু শ্বেৰ সমূহৰ ক্ষেত্ৰতো এই একেটা মন্তব্যকে দিব পাৰি। এই শ্বেৰ সমূহ সৰু কিন্তু ই গভীৰ আঘাত কৰিব পাৰে। সৰু সৰু শ্বেৰ সমূহত যি ভাৱ নিহিত থাকে সেয়া প্ৰতিজন সহৃদয় পাঠকৰ অন্তৰ চুই যায়। সেয়ে গজল সকলো সময়ত সকলো শ্ৰোতাৰ সমাদৃত।

(ফিৰাক য়েগাৰখপুৰীৰ ‘উৰ্দু কবিতা’ নামৰ
কিতাপখনৰ সহায় লোৱা হৈছে।)

“কোনো মানুহে এখন নৈৰ একেখিনি পানীকে দুবাৰ খাব নোৱাৰে আৰু একেজন
মানুহকে দুবাৰ লগ পাব নোৱাৰে।” — জন কনৰাড।

নৰনাৰায়ণৰ ৰাজসভাত শঙ্কৰদেৱ

শ্ৰীচন্দ্ৰ শেখৰ কাকতি

আজিৰ অসমীয়া সমাজত আটাইতকৈ প্ৰাসংগিক ব্যক্তিজন হৈছে শঙ্কৰদেৱ। এতিয়াৰ অসমীয়া সমাজখনত যেনেকৈ নানা ধৰণৰ বেমেজালিৰ সৃষ্টি হৈছে ঠিক একেধৰণৰ অৱস্থা এটা বিৰাজ কৰিছিল প্ৰায় চাৰে পাঁচ বছৰ আগতেও। ঠিক তেনে সময়তে মহাপুৰুষৰ শঙ্কৰদেৱৰ আৰ্বিভাৱ হৈ বিচ্ছিন্ন অসমীয়া জাতিটোৰ আঁত ধৰি এটা মহাজাতি হিচাবে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। সেয়েহে তেওঁৰ বিশেষ ভকত ছকুৰিৰ সৈতে নগাৰ নৰোত্তম, গাৰোৰ গোবিন্দ, মুছলমানৰ ছান্দখাঁক স্থান দিছিল। এই কাৰণেই হয়তো সাংস্কৃতিক অসমীয়া জাতি এটা গঠিত হৈছিল। এতিয়াও অসমত নিশ্চয়কৈ আৰু এজন শঙ্কৰদেৱৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে।

শঙ্কৰদেৱৰ পূৰ্বপুৰুষ :-

আজিৰ বাংলাদেশৰ ওচৰত য'ত চিটাগড় অৱস্থিত সেই ঠাইত পুৰণি কালত কাণ্যকুজ নামৰ এখন সৰু দেশ আছিল। সেই দেশৰ পৰা শঙ্কৰদেৱৰ আদি পুৰুষ বাৰভূঞা সকলে পুৰণি প্ৰাগজ্যোতিষ নামৰ ভূখণ্ডলৈ প্ৰবজন কৰিছিল। তেওঁলোকে আহি বটদ্ৰবাৰ পৰা কিছুদূৰৰ আলিপুখুৰী নামে ঠাইত থিতাপি লৈছিল। সেই বংশত জন্ম লোৱা কুসুম্বৰ আছিল শঙ্কৰদেৱৰ পিতৃ। এইজন কুসুম্বৰে বিয়া কৰাইছিল মহাপুৰুষজনাৰ মাতৃ সত্যসন্ধাক। পৰম দুঃখৰ কথা এইজনা মহাপুৰুষে সৰুতে পিতৃ-মাতৃ দুয়োজনকে হেৰুৱাব লগা হ'ল। সেয়ে তেওঁক বুঢ়ীমাক খেৰসুতিয়ে ডাঙৰ-দীঘল কৰাৰ

দায়িত্ব বহন কৰিব লগা হ'ল।

আজিৰ দৰে তেতিয়া শদিয়াৰ পৰা ধুবুৰীলৈ অসম এখন নাছিল। আহোমৰ আদি পুৰুষ চুকাফাই চৰাইদেউ পাহাৰ পাৰ হৈ আহি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দক্ষিণ পাৰৰ সৰু সৰু সাতখন ৰাজ্য মাৰি একলগ কৰি অসম ৰাজ্য প্ৰতিষ্ঠা কৰি শাসন কৰিছিল। আজিৰ নগাওঁ জিলা (য'ত শঙ্কৰদেৱৰ জন্ম হৈছিল) এইখন অসম ৰাজ্যৰ ভিতৰুৱা আছিল। কালক্ৰমত শঙ্কৰদেৱ ইয়াতে ডাঙৰ-দীঘল হৈ শিক্ষা-দীক্ষা লৈ যৌৱনপ্ৰাপ্ত হ'লত কালিন্দী আৰু সূৰ্য্যৱতী নামে দুগৰাকী মহিষীৰ পাণি গ্ৰহণ কৰিলে আৰু তিনিজন পুত্ৰ আৰু এগৰাকী কন্যাৰ পিতৃ হ'ল। সৰুৰে পৰাই এইজনা ব্যক্তি অতি মেধাবী হোৱা কাৰণে পঢ়াশালিত প্ৰথম পদাৰ্পন কৰি বৰ্ণ শিকাৰ পাছতে আকাৰ-ইকাৰ আদি কোনো যুক্তাসম্ব নোহোৱাকৈ কবিতা ৰচনা কৰিব পাৰিছিল।

অসম আৰু অসমীয়া জাতিটোক শৃঙ্খলা লগাবৰ নিমিত্তে তেওঁ চেষ্টা কৰাত লাগিল। এই কামত তেখেতক শিষ্য হিচাপে সহযোগ কৰিলেহি মাধবদেৱে। তেতিয়াৰ শাক্ত ধৰ্ম্মী অসমীয়া লোকসকলে নানা ধৰণৰ বলি-বিধানেৰে পূজা-পাৰ্বন কৰা দেখি তেওঁ এটি বৈষ্ণৱ ধৰ্ম্মৰ প্ৰৱৰ্তন কৰাত লাগিল। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যই তেওঁৰ পিছ এৰা নাই। এবাৰ আহোম স্বৰ্গদেৱৰ ছকুম হ'ল তেওঁলোকে হাতী ধৰি দিব লাগিব। এই হাতী ধৰা কাম ফেৰা কৰি দিব নোৱাৰাৰ কাৰণে শঙ্কৰদেৱৰ

জোৰাঁই, হৰিজোঁৰাঁইক বধ কৰা হ'ল। মাধবদেৱৰ কেওঁ কিছু নোহোৱাৰ কাৰণে তেওঁক এৰি দিয়া হ'ল।

শঙ্কৰদেৱৰ ভাটিলৈ গমন :-

ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰে যিখন দেশ আছিল সেই ৰাজ্য শাসন কৰিছিল সেই যুগৰ পৰাক্ৰমী ৰজা মহাৰাজ নৰনাৰায়ণে। এওঁ কোছ বংশৰ মহা পৰাক্ৰমী ৰজা। যাৰ ৰাজ্যৰ সীমা পূৱফালে শদিয়াৰ পৰা পশ্চিমে বৰ্তমানৰ বিহাৰ আৰু পশ্চিমবঙ্গৰ সীমাৰ কৰটোৱা নদীলৈকে। এইজন ৰজাৰে ভাট মহামতি চিলাৰায়। নৰনাৰায়ণ ৰজা ; ভাট চিলাৰায় সেনাপতি। ভটিয়াই গৈ মহাপুৰুষজনে এই দেশতে প্ৰৱেশ কৰিলে।

চিলাৰায়ৰ সৈতে যোগাযোগ :-

মহাপুৰুষজন ভাটিলৈ নাঁৱেৰে ভটিয়াই গৈ থাকোতে এদিন তেওঁৰ ভতিজা ছোৱালী কমলাসুন্দৰী দেৱীয়ে নদীত কাপোৰ ধুই আছিল। ঠিক সেই সময়তে যুৱৰাজ চিলাৰায়ে কেইজনমান সহযোগীৰ সৈতে মৃগয়া কৰিবলৈ আহিছিল। কমলাসুন্দৰীৰ ৰূপ দেখি যুৱৰাজ গৰাকী থমকি ৰ'ল। এই যুৱৰাজ চিলাৰায়ো আছিল এগৰাকী বিদ্বান ব্যক্তি। সৰুতেই ককায়েক নৰনাৰায়ণ আৰু ভাট চিলাৰায়ে কাশীৰ ব্ৰহ্মানন্দৰ আশ্ৰমত সংস্কৃত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি পণ্ডিত হিচাপে পৰিগণিত হৈছিল। আনকি পিছলৈ তেওঁ পাৰবতীয়া চীকা নামেৰে এখনি সংস্কৃত পুথিও নিজে লিখিছিল। প্ৰস্তাৱ আহিল যে, সেই কমলাদেৱীক যুৱৰাজে বিয়া কৰাব। কথা মতে কাম, চিলাৰায় আৰু কমলাসুন্দৰীৰ বিয়া হ'ল আৰু মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱক চিলাৰায়ৰ পাটবাউসীৰ ফুলনিত বাসস্থান কৰি দিয়া হ'ল।

কোচ জাতিৰ ইতিহাস :-

ঋকবেদখনেই আটাইতকৈ পুৰণি লিপিবদ্ধ গ্ৰন্থ। এই ঋকবেদতে কোচৰ উল্লেখ থকাটোৱেই প্ৰমাণ কৰে যে, কোচসকল পৃথিৱীৰ অতি পুৰণি বাসিন্দা। এই

ঋকবেদত কোচ সম্পৰ্কে লিখা মন্ত্ৰ এনে ধৰণৰ --- “অকেতো ইয়ং টুপয়য়ো অসুন্না দেৱ নিয়োৰো।” অৰ্থাৎ দেৱতাৰ শত্ৰু পানীকোচ সকল তোমালোক ধ্বংস হোৱা। গাৰোপাহাৰ আৰু শোণিতপুৰ জিলাত আজিও পানীকোচ উপাধিৰ মানুহ আছে। খৃষ্টপূৰ্ব ষষ্ঠ শতিকাবেই গ্ৰীচ বুৰঞ্জীবিদ হিৰোদ টাচে কোচসকল “A Group of demons from the upper Air” বুলি কৈছে। অৰ্থাৎ কোচ সকল বৰ্হিজগতৰ এক অসুৰৰ দল। কোচ সকলেই হেনো ইউৰোপৰ প্ৰথম সভ্যতাৰ বন্তি প্ৰজ্বালক। বেবিলনৰ লোনিক আৰু পানীক্ষ সভ্যতা হেনো পানীকোচ সকলৰ পৰাই আৰম্ভ হৈছিল। যিহেতু কোচসকলক দেৱতাৰ শত্ৰু আখ্যা দিয়া হৈছে সেয়ে এওঁলোক অসুৰ। অসুৰ শব্দৰ অৰ্থ হৈছে শক্তিশালী লোক। অতীত কালত তিব্বত নামৰ ভূখণ্ড কেইবাটাও ভাগত বিভক্ত আছিল। এই খণ্ডবোৰৰ নাম আছিল কোচ বড়, হৰ বড়, লা বড়, ডি বড় ইত্যাদি। বড় শব্দৰ অৰ্থ গৃহভূমি। ইয়াৰ বাসিন্দা সকল বড়। কোচি নদীৰ কাষৰ অংশটোৰ নাম কোচ বড়। এই অঞ্চলৰ মানুহবোৰ কোচ। অৰ্থাৎ কোচ সকল বড় গোষ্ঠীয় লোক। পৰবৰ্ত্তী কালত ভূ-তত্ত্ব শ্ৰেণীকৰণৰ বেলিকা মুঙলাকে কেন্দ্ৰ কৰি মহাচীন জনগোষ্ঠীৰ সামগ্ৰীক নামাকৰণৰ বাবে বৃহৎ মঙ্গোলীয় গোষ্ঠীৰ মানুহৰূপে পৰৱৰ্ত্তী তথ্যপাতিত পৰিচিত হ'ল।

বড় গোষ্ঠীৰ অন্যান্য জাতি সমূহ যিহেতু জনজাতি সেয়েহে কোচ সকলো জনজাতি। মেঘালয় আদি ৰাজ্য সমূহত কোচ জাতি জনজাতি হিচাপেই স্বীকৃত।

এই ফালৰ পৰাই ক'ব পাৰি এই জাতি অতি বিক্ৰমী আছিল। এই জাতিয়ে প্ৰতিষ্ঠা কৰা ৰাজ্যখনৰ নাম আছিল কমতা ৰাজ্য। আটাইতকৈ ক্ষমতাসালী ৰজা আছিল নৰনাৰায়ণ। নৰনাৰায়ণে কোচ বিহাৰত ৰাজধানী পাতি কমতা শাসন কৰা কালতে আহোম ৰজাই দক্ষিণ দিশত শাসন কৰিছিল। আহোম আৰু কোচ দুয়ো জাতিৰ

মাজত বন্ধুভাৱ চলি আছিল। আহোম ৰাজ্য শাসন কৰিছিল সেই সময়ৰ ৰজা চুখামফা বা ল'ৰাৰজাই। বন্ধু ৰাজ্য হেতু কোচ বংশৰ চাৰিজন ৰাজকুমাৰে এগৰাকী কুঁৱৰী লগত লৈ ভ্ৰামৰীকুণ্ড বা ভৈৰৱ কুণ্ডত গা ধুবলৈ যাওঁতে আহোম ৰাজকুমাৰে চাৰিজন কোচ ৰাজ কুমাৰক হত্যা কৰি ৰাজকুমাৰীক অপহৰণ কৰিলে।

এই খবৰ মহাৰাজ নৰনাৰায়ণৰ কৰ্ণগোচৰ হোৱাত মহাৰাজে বৰ দুখ পালে আৰু এখন চিঠি লিখিলে। কিন্তু চিঠিখন লিখিলে বোন্দা কেচুৰ বসেৰে। এই চিঠিখন লিখা হ'ল গদ্যত। তাৰ আগলৈকে গদ্যত অসমীয়া ভাষাৰ কোনো পত্ৰাদি লিখা হোৱা নাছিল। আমি মহাৰাজৰ মূল চিঠিখনকে উপস্থাপন কৰোঁ —

মহাৰাজৰ চিঠি :—

যিহেতু মহাৰাজ নৰনাৰায়ণ আৰু ভাতৃ চিলাৰায়ে এসময়ত কাশীত থাকি সংস্কৃত দ্বাদশ বছৰ শিক্ষা লৈছিল বুলি আগতে বৰ্ণনা কৰা হৈছে, সেয়ে চিঠিখনৰ আৰম্ভণি সংস্কৃততে কৰা হৈছিল। সেই মৰ্মে —

“ঈতি সৰণ দিগন্তী-কৰ্ণ আশ্ৰয়ণ-সমীৰণ
প্রচলিত-হিম
কৰ-হৰ-হাৰ-হাস-কাশ-টকলাম-পাণ্ডব-
মশোৰাজি-বিবাজিত-এপিষ্টপ
ব্ৰিদ্দ-তৰঙ্গিণী-সলিল-নিৰ্মল-পবিত্র-কণেব-
ধীমণ-ধীৰ-ধৈৰ্য
মৰ্যাদা পাবাবাব সৰণ-দিক্ৰামিনী-গায়মান-গুণ
সন্তান-শ্ৰীশ্ৰী
স্বৰ্গ নাৰায়ণ মহাৰাজ প্রচণ্ড সন্মীপেস্থ।”

লেখনং কাৰ্য্যক। এৰা আমাৰ কুশল। তোমাৰ কুশল নিৰন্তৰে বাঞ্ছা কৰি। এখন তোমাৰ আমাৰ সন্তোষ সংবাদ পত্ৰাপত্ৰি গতায়ত হইলে উভয়ানুকুল প্ৰীতিৰ বীজ অঙ্কুৰিত হইতে ৰহে। তোমাৰ আমাৰ কৰ্ত্তবেৎ সে বৰ্দ্ধিতাক পাই পুষ্পিত ফলিত হইবেক। আমৰা সেই উদ্যোগতে আছি। তোমাৰো এগোট কৰ্ত্তব্য উচিত হয়,

না কৰ, তাক আপনে জান। অধিক কি লেখিম। শতানন্দ কাৰ্জ্জী, ৰামেশ্বৰ শৰ্ম্মা, কালকেতু, ধূমাসৰ্দাৰ, উদ্ভাণ্ড চাউলীয়া, শ্যামৰায়, ইমৰাক পাঠাতেছি। তাসৰাৰ মুখে সকল সমাচাৰ বুঝিয়া চিতাপ বিদায় দিবা।

অপৰ উকীল সঙ্গে ঘুড়ি ২ খান, ধন্য ১ চেঙা মৎস্য ১ জোৰ, বালিচ ১, জকাই ১, সাৰি ৫ খান, এই সকল দিয়া হইছে। আৰ সমাচাৰ বুঝি কহি পঠাইবেক। তোমাৰ অৰ্থে সন্দেশ গোমচেং ১, ছিট ৫, খাগৰি ১০, কৃষ্ণ চামৰ ১০। ইতি শক ১৪৭৭ মাস আষাঢ়।

মহাৰাজ নৰনাৰায়ণৰ দিনত ভাষাৰ সমস্যা সৃষ্টি হোৱা নাছিল। কিন্তু ইংৰাজসকলে ভাৰতত ইংৰাজী শিক্ষা আৰম্ভ কৰাৰ লগতে তেওঁলোকৰ ধৰ্মপ্ৰচাৰৰ সুবিধাৰ নিমিত্তে আঞ্চলিক ভাষাত ধৰ্মপুথি প্ৰচাৰ কৰিবলৈ লোৱাৰ পৰাই সমস্যা আৰম্ভ হ'ল। ভাৰতবৰ্ষ স্বাধীন হোৱাৰ পিছত ভাষাৰ ভিত্তিত ৰাজ্য পুণৰ গঠনৰ সময়ত কোচ বিহাৰ য'ত শঙ্কৰদেৱৰ সমাধিস্থান আজিও আছে (মধুপুৰ সত্ৰ সেই ৰাজ্য পশ্চিমবঙ্গৰ অন্তৰ্ভুক্ত হৈ পৰিছিল)।

এই চিঠি পাই আহোম ৰজা জাঙুৰ খাই উঠিল। যুদ্ধ হ'ল। যুদ্ধত চিলাৰায়ৰ নেতৃত্বত কোচৰ জয় হ'ল। ইয়াৰ পিছে ছয় লাখ সৈন্য লৈ চিলাৰায়ে কছাৰী ৰাজ্য মণিপুৰ, জয়ন্তীয়া, ত্ৰিপুৰা, চিলেট, খাচী আৰু ভিতৰুৱা ৰাজ্য জয় কৰিছিল। পিছত মোগলৰ গৌড় ৰাজ্যও জয় কৰিছিল যদিও উভতি আহোতে চিলাৰায়ৰ মৃত্যু হ'ল।

নৰনাৰায়ণৰ ৰাজসভা :—

ইমানবোৰৰ উপৰিও কিন্তু পৰাক্ৰমী ৰজা হিচাপে মহাৰাজ নৰনাৰায়ণ স্বীকৃত হোৱা নাই, হৈছে তেওঁৰ ৰাজসভাত ভালে সংখ্যক কবি পণ্ডিতক পৃষ্ঠপোষকতা কৰিহে। তেওঁৰ ৰাজসভাত স্থান পাইছিল ক্ৰমে — ৰামসৰস্বতী, কাংশাৰী কায়স্থ, শিশু পিতাম্বৰ, অনন্ত কন্দলী, শঙ্কৰদেৱ, মাধবদেৱ, পুৰুষোত্তম বিদ্যাবাগীশ, অনিৰুদ্ধ, শ্ৰীধৰ দৈবজ্ঞ, বকুল কায়স্থ, পীতাম্বৰ সিদ্ধান্ত বাগীশ আদিয়ে। চন্দ্ৰ ভাৰতীয়ে ৰাজ পৃষ্ঠপোষকতা পাইছিল নে নাই কোৱা টান কিন্তু মহাৰাজৰ ৰাজসভাত আছিল।

মহাপুৰুষজনাৰ নৰনাৰায়ণৰ ৰাজসভালৈ গমন :-

মহাবীৰ চিলাৰায় শাৰিৰীক বলত শক্তিশালী হোৱাৰ লগতে তীক্ষ্ণ বুদ্ধিমানো আছিল। কিন্তু ভক্তিৰ আধাৰ ককায়েক নৰনাৰায়ণৰ মনত অলপো কষ্ট নিদিছিল। তেওঁলোক দুই ভাই শিৱ দুৰ্গাৰ পূজক। শিৱ ভক্ত চিলাৰায়ে, কমতা ৰাজ্যত প্ৰৱেশ কৰি বৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰা শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱক বান্ধাণ সমাজৰ পৰা পোৱা বিভিন্ন ধৰণৰ লঘু লাঞ্ছনাৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰিবৰ কাৰণে মহাৰাজে গম নোপোৱাকৈ বেহাৰ ৰাজ্যত পলুৱাই ৰাখিছিল। মহাৰাজ নৰনাৰায়ণ আৰু চিলাৰায়ৰ সৈতে মহাপুৰুষ দুজনৰ মিলন কিন্তু কাকতালীয়বৎ নাছিল। এই মিলন নিশ্চয়কৈ অজ্ঞাত শক্তিৰ গুণকৰ্মত হোৱা মিলন। গুণৰ আকৰ্ষণেই ইয়াৰ মূল কাৰণ বুলি ক'ব লাগিব। চিলাৰায়ে শঙ্কৰদেৱৰ ভাতৃ-পুত্ৰী ৰামৰায়ৰ জীয়েক ভূৱনেশ্বৰীক (ওৰফে কমলাপ্ৰিয়াক) বিয়া নকৰোৱা হ'লে হয়তো এই মিলন সম্ভৱ নহ'লহেঁতেন। এদিন কোচ বিহাৰৰ ওচৰত থকা নিজা বাসস্থানৰ ভিতৰ চ'ৰাত থকা ফুলনিবাৰীত কমলাপ্ৰিয়াই আপোনমনে শঙ্কৰদেৱৰ বৰগীত 'মন মেৰি ৰাম চৰণহি লাগু' সুললিত সুৰেৰে গাই থকা চিলাৰায়ে শুনিবলৈ পায় আৰু বিমুগ্ধ হৈ যেতিয়া জানিলে যে, তেওঁৰ বৰদেউতাক শঙ্কৰদেৱ এই গীতৰ ৰচয়িতা তেতিয়া চিলাৰায়ে শঙ্কৰদেৱৰ ওচৰ চাপি বৈষ্ণৱ ধৰ্মত দীক্ষিত হ'ল।

এই ঘটনাত ব্ৰাহ্মণসকল জ্বলি-পকি মহাৰাজৰ ওচৰত শঙ্কৰদেৱৰ বিৰুদ্ধে আৰ্জি কৰাত মহাৰাজে আদেশ দিয়ে যে, শঙ্কৰদেৱক ধৰি আনি শঙ্কৰদেৱৰ চালেৰে দবা সাজি তেওঁৰ হাড়ৰে বজোৱা হওক আৰু মাংস কুকুৰক খুউৱা হওক। ৰাজসভাৰ এই সংবাদ

শঙ্কৰদেৱৰ ভক্ত চিলাৰায় আৰু কমলাপ্ৰিয়াৰ কাণত পৰাত শঙ্কৰদেৱক পাটবাউসীৰ পৰা ধৰি অনাৰ পূৰ্বে চিলাৰায়ৰ নিজা বাসস্থানলৈ লৈ আহে। আনপিনে শঙ্কৰদেৱক নিজ ঘৰত নেপাই তেওঁৰ দুগৰাকী শিষ্য নাৰায়ণ দাস আৰু গোবিন্দ চান্দক নৰনাৰায়ণৰ কৰ্মচাৰীয়ে ধৰি নি অকথ্য যাতনা ভোগালে গুৰুজনাৰ সন্ত্বেদ বিচাৰি। কিন্তু সন্ত্বেদ হ'লে নাপালে। চিলাৰায়ে যাতে নিজ ভাতৃৰ অপ্ৰিয় ভাজন হ'ব নেলাগে আৰু গুৰুজনাৰো ক্ষতি নহয় তাৰ ব্যৱস্থা চিন্তা কৰিবলৈ লাগিল।

চিলাৰায়ে মহাৰাজক ক্ষান্ত কৰাত সফল হ'ল। এদিন তেওঁ মহাৰাজলৈ প্ৰস্তাৱ পঠালে যে শঙ্কৰদেৱক মহাৰাজৰ ৰাজসভালৈ পঠোৱাৰ বিনিময়ত মহাৰাজেও তেওঁৰ মৰমৰ লোক এজনক চিলাৰায়ৰ তাত ৰাখিব লাগিব আৰু শঙ্কৰদেৱৰ যদি কিবা অঘটন ঘটে লগে লগে সেইজন লোককো বধ কৰা হ'ব। কথামতে কাম। শঙ্কৰদেৱক ৰাজসভালৈ পঠোৱা হ'ল।

গুৰুচৰিতত আছে মহাপুৰুষ কোচ ৰজাজনাৰ দৰবাৰৰ সাত খলপাৰ ওপৰলৈ উঠি যাওঁতে মধুদানৱ দাৰুণ দেৱ বৰম তোতয়টি গাই গৈছিল। ৰাজসভাত দ্বিতীয় দিন 'বন্দো গোবিন্দ। গোপীজনমানন্দা' তৃতীয় দিনা, 'জাগি সভাসদ কৰু বহুখিৰ/ মল্ল নৃপতিৰ সম নাহিকয় হীৰ' আৰু চতুৰ্থ দিনা 'পেখিয়ে চাপুৰ সভা একো খাই' গীতটো গাইছিল। মহাৰাজে শঙ্কৰদেৱৰ মহাপুৰুষত্বৰ উমান পাই তেওঁক ৰাজসভাৰ কবিসকলৰ মাজত বিশেষ আসন প্ৰদান কৰিলে। আৰু এই কাৰ্য্যই অসমীয়া জাতিক মহাজাতি হিচাপে গঢ় দিয়াৰ প্ৰসুতিগৃহ হিচাপে আৰম্ভ হ'ল। ▲▲▲

(লেখক নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতিৰ কাৰ্য্যকৰী সভাপতি)

“ধৈৰ্য্য অবিহনে কোনে একো মহৎ কাম সম্পাদন কৰিব নোৱাৰে। আনহাতে যিসকল লোকে ভুকুতে কলটো পকাব খোজে বা দুবাৰ মান চেপ্টা কৰি বিফল হলেই হতাশাত ভাগি পৰে, তেওঁলোকে কেতিয়াও কোনো কামতে কৃতকাৰ্য্যতাৰ মুখ দেখিবলৈ আশা কৰিব নোৱাৰে।” — হোমেন বৰগোহাঞি।

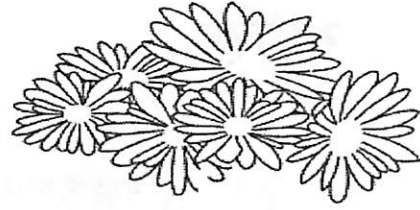
କବିତା ସିତାବ

महाराष्ट्र

পাপৰি

সৰমা পাটোৱাৰী
স্নাতক চূড়ান্ত বৰ্ষ

তুমি নহ'বা ফুলৰ পাপৰি
নিয়ৰত গা-ধুই
বতাহত সৌৰভ বিলাই
সূৰ্য্যৰ তাপত লেবেলি যোৱা।
এদিন কি দুদিনীয়া মৰমত
স্পন্দিত হৈ নুঠিবা
পূৰ্ণতাৰ হৰষত পাহৰি নাযাবা
সবিতাৰ পৰশত লেবেলি যোৱা।
তুমি নৰৱা অপেক্ষা কৰি
মৌ-মাখি আহিব বুলি।
অজানিতে ভোমোৰাই
মৌ চুমি যাব।
বতাহত সৰিবা তুমি
দূৰৰিৰ দলিচাত পৰি
নিয়ৰত গা-ধুই
অৰুণৰ পৰশত লেবেলি যাবা।
তুমি নহ'বা ফুলৰ পাপৰি
পলকতে মৰহি যোৱা।

উপলব্ধি

ৰুবী কলিতা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

প্ৰভাতৰ কিৰণে জগাই তোলে
মমতাৰ কোলাত এটি তুলসী পুলি;
অবুজ আৰু সৰল তাইৰ চাৱনি
নাই তাইৰ উপলব্ধি।
মধ্যাহ্নৰ ব'দৰ উম পাই
তাই আনন্দৰে আকাশলৈ চায়;
আছে বুকুত ক'ত আশা।
আৰু কিছু অপূৰ্ণ উপলব্ধি।
আজি তাই হৈ পৰে হৰ্ষিতা
পাই অমৃত ধাৰাৰ অনুভূতি
বোৱাই দিব তায়ো মাতৃত্বৰ মমতা
আছে আজি এক পূৰ্ণ উপলব্ধি।

শান্তি

শ্ৰী হিবনয় গোস্বামী
স্নাতক প্রথম বর্ষ

হাতত অস্ত্র লৈ
তুমিতো গৈছিলো শান্তিৰ বাবে,
কিন্তু নেদেখিলো
তোমাৰ মাতৃৰ মুখৰ হাঁহি,
নাহিল ঘৃষি শান্তি
চৌদিশে মাথো নিৰৱ দৰ্শকৰ সহানুভূতি।
এতিয়াও আছে বহুসময়
তুমি উভতি আহা,
বিদ্ৰোহ কৰিম গান্ধীৰ আদৰ্শৰে
যুদ্ধ কৰিম অস্ত্ৰবিহীন হাতেৰে,
উভতি আহিব পুণৰ মাতৃৰ মুখৰ হাঁহি
ঘৃষি আহিব পুণৰ 'শান্তি' ॥

বেদনা

শ্ৰী আৰতি ক্ৰ
উচ্চতৰ মাধ্যমিক
দ্বিতীয় বর্ষ

তোমাৰ দুনয়নত মোৰ দুখৰ স্বপ্ন
শীতৰ চকুলোৱে মচিব,
হাঁহাকাৰে হেন্দোলিত কৰা হিয়া মোৰ
নিজানত, নিৰবে কান্দিব।।
মৰহা অতীত মাথো বৈ ৰ'ব
অশ্রু বন্যাৰ নিজৰা হৈ,
ফাগুনে গৰকা যৌৱনৰ দলিচা
পলকতে পৰিব জই।।
নোকোৱা কথাবোৰ,
নিচিনা বেদনাবোৰ
ৰিঙিয়াব দূৰণীৰ বাটত,
তোমাৰ ধেমালিয়ে
কৰিবহি আমনি কাষত।।
সংসাৰ বালিচৰত মৰীচিকা বিচাৰি
নোৱাৰিলো তৃষ্ণা কৰিব দূৰ
বিদায় বেলাত তোমাৰ আশীষে
দিব জানো শান্তি মোক ?

মানুহ

শ্ৰী মঞ্জুবাণী বিশ্বাস

স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

মানুহ আমি এই পৃথিৱীৰ
একে জননীৰ সন্তান।
সেই চিৰন্তন সত্যক জলাঞ্জলি দি
লালসাৰ চক্ৰবেহত;
মানুহে লৈ দানবৰ চৰণ
জগত কৰিছে শোণিতেৰে প্লাৱিত।
মানুহে কৰিছে মানুহক হত্যা
ৰূপ লৈছে ভয়ংকৰ আতংকবাদীৰ;
মানৱৰূপী দানবে পান কৰিছে
মানুহৰ বুকুৰ কেঁচা তেজ।
মানৱৰ তপ্ত ৰক্ত ধাৰাসাৰে ঢালি
মানৱ ৰাজ্যৰ ধূলি কৰিছে ৰঞ্জিত।
তাৰে পৰিণতিত ধাৰাষাৰে বৈ গৈছে
কতজনৰ তপ্ত অশ্ৰুজল।
জ্বলিছে ক'ত ঠাইত মানৱৰ
শ্মশানৰ চিতা,
হৃদয়ত বৈ গৈছে ক'তজনৰ
বিভীষিকাৰ ছাঁয়া।
কাৰ সেই চিতা?
কোনে দিছে প্ৰাণৰ আঁহুতি?
সেই চিতা হ'ল ভাৰতবাসীৰ।
সেই মৰণৰ বলি হ'ল
আমাৰ অসমবাসী
কেৱল এই ভাৰতবাসী।

বিদায়ী বন্ধু

শ্ৰী বিজু ফুকন নাথ

স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

সোণোৱালী ধাননি পথাৰখনি
সেউজীয়া কাননৰূপী
এই মনোমহা অৰণ্যখনি
তাৰ কাষেৰে বৈ যোৱা নৈ খনি
ল'ৰালিৰ মোৰ ল'গৰী।
ভিন্ন প্ৰাণ অভিন্ন হৃদয়ৰ আমি
তোমালোক আছিলো মোৰ কৈশোৰৰ ল'গৰী।
কৈশোৰ পাৰ হৈ যৌৱনত ভৰি দিলো আজি মই
জীৱনৰ প্ৰথম পদক্ষেপতে
তোমালোকৰ পৰা বিদায়ৰ বাবে আছোঁ বৈ
জীৱনৰ পথত আগবঢ়া পদক্ষেপ লৈ
বিদায়ৰ এই বিয়লি বেলাত
আহিছোঁ হাত বাউল দিবলৈ
লগত আনিছোঁ কিছু সঁচা প্ৰতিশ্ৰুতি।
পুনৰ আমি মিলিত হম আহি
এই প্ৰকৃতিমেলাত।
হে বন্ধু সকল নেযাবা পাহৰি, তোমালোকৰ এই
দুৰ্ভগীয়া ল'গৰীক।

এখিলা উঁকা কাগজ

সনকন বৰ্মন
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

মোৰ জীৱনৰ প্ৰতিটো সপোনত,
দেখো মই সপোন এখিলা উঁকা কাগজৰ,
নতুবা এটা স্বপ্ন কলমৰ।
সেইখিলা কাগজতেই লিখি দিও মই,
জীৱনৰ ন ন সঙ্গীত,
এই সঙ্গীতবোৰতেই প্ৰকাশ পায়,
মোৰ জীৱনৰ লঘু-গুৰু প্ৰতিটো কামৰ,
সপোন মোৰ এখিলা উঁকা কাগজৰ।
স্বপ্ন-কলমত ফুটি উঠে দৃশ্য
বোমা - বিস্ফোৰণৰ,
এই কলমে লিখে ইতিহাস হত্যা আৰু লুণ্ঠনৰ।
চিয়াহী হয় তেজ নৰ দেহৰ,
সপোন মোৰ স্বপ্ন কলমৰ।
দূৰ্দ্দান্ত দানৱৰ এ-কে ৪৭
গুলি ভেদে বুকু মানুহৰ
সোঁত বয় বিষাক্ত তেজৰ
এই তেজে উটুৱায় মোৰ সপোন-কাগজক,
বিলীন কৰে চিয়াহীৰ আঘাতক।
ইতিহাস হয় ৰক্তাক্ত,
এয়াই কুৰি শতিকাৰ ইতিহাসৰ মহত্ব।
সপোন মোৰ ৰক্তাক্ত উঁকা কাগজৰ,
নতুবা এটা স্বপ্ন ৰঙালী কলমৰ।

সমাদৰ

শ্ৰী সুমিত্ৰা দাস
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

আগবাটি আহা
আগ্নেয়াস্ত্ৰ ত্যাগ কৰি
আহিৰ কোলা উদং নকৰি
তুমি কৰা নিৰীহ
জন - গণৰ সহায়।
আগবাটি আহা
বাটি অহা সমূহ শিশুকে
একোটা উজ্জ্বল আদৰ্শৰ
দিয়া নিদৰ্শন
কৰি তোলা সমতুল্য
একোজন বীৰৰ,
তেতিয়া পাবা তুমিয়ো
সকলোৰে সমাদৰ।।

শ্মশান

শ্রী ফুলেন চহৰীয়া
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

শ্মশান, মৃতকৰ লগৰী তুমি
বাস্তৱতাৰ অন্য এক জগতত
তোমাৰ অৱস্থিতি
মৃত্যুৰে গিলি পেলোৱাৰ পিছত
জীৱন-নাট শেষ কৰি
তোমাৰ বুকুত বিলীন হৈ যায় ক'ত
তেজস্বী কিস্মা নিৰ্ভীক বীৰৰ কায়া
চিতাৰ ছাইৰে তুমি হয়তো
তাৰেই ইতিহাস লিখা।
তোমাৰ বুকুত
জ্বলি থকা চিতাৰ জুইত লুকাই থাকে
ক'তজনৰ চকুপানী
হিয়া ভঙা আৰ্তনাদ।
শ্মশান, মৃতকৰ লগৰী তুমি
উৰি থাকে তোমাৰ বুকুত
মৃত্যুৰ নিচান
মৃত্যু-বীণৰ সুৰৰ তালে তালে
নিৰবতাই গায় বিষাদৰ গান।
শ্মশান জীৱনক জীয়াই ৰখাত
তোমাৰো আছে অৱদান
শৱদেহ গিলি গিলি তুমি
ধৰণী ৰাখিছা নিকা কৰি
চাণালকো দিয়া নাই জানো
তুমিয়েই জীৱন।

অনুভূতি

শ্রী নিলাক্ষী শৰ্মা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক
প্ৰথম বাৰ্ষিক

লুইতৰ বুকুৰ কোৱাল সোঁতত;
মোৰ মন-পখিলা উৰি যায়,
এক অজান ঠাইলৈ।
য'ত আছে এক স্বৰ্গীয় অনুভূতি;
প্ৰকৃতিৰ মনোৰম দৃশ্য,
তাত থাকিবলৈ মোৰ বৰ মন যায়।
মন যায় মোৰ সেই দৃশ্য উপভোগ কৰিবলৈ।
পৃথিৱীৰ কোলাহল পূৰ্ণ,
পৰিৱেশে যেন তাত লেশ-
মাত্রও স্থান নাপায়।
তাত যেন মই প্ৰতি মূহুৰ্ত্ততে
অনুভৱ কৰোঁ কেৱল,
শান্তি আৰু শান্তি।।

নিলিখো কবিতা, আনিম স্বাধীনতা

শ্ৰী মেহাশিষ চক্ৰৱৰ্তী
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

মানুহে কিয় মানুহক মাৰে,
তেজেৰে কিয় ফাকু খেলে
স্বাধীনতাৰ এই পঞ্চাশ বছৰে
জীৱনে কি পালে,
জীৱনে কি হেৰুৱালে।
বুকুৰ পিৰালিত হাত থৈ অনুভৱ
কৰো প্ৰচণ্ড এক ধপধপনি
সপোনত চিঞৰি উঠো,
আমাক শান্তি লাগে,
শান্তি লাগে,
শান্তি লাগে
নীলা আকাশত উৰাই দিছিলো
শান্তিৰ এজাক কপৌ চৰাই
হঠকাৰীয়ে তাকে গুলিয়াই মাৰিলে
তাৰ তেজেৰে ফাকু খেলিলে।
চৌদিশে জয়াল নিস্তন্ধতা
আৰু নিঃসঙ্গতা,
জীৱনটো কেৱল চকুলোৰে ভৰা।
মানুহৰ চকুত আকালৰ ভোগ
এয়া জানো কবিতা লিখি
কবি হোৱাৰ সময়।
নহওঁ কবি, নিলিখো কবিতা
বজ্ৰ হাতেৰে আনিম স্বাধীনতা,
আনিম স্বাধীনতা
আনিম স্বাধীনতা।।

আজিকালি তেজৰ দাম কমিছে

নিপন কণিতা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

মোক স্বাধীনতা লাগে;
অন্ন, বস্ত্ৰ, বাসস্থানৰ নহয়, জীয়াই থকাৰ স্বাধীনতা।
স্বাধীনতাৰ এই ৫৫ বছৰে আমি পালো কি?
মুক্তি সংগ্ৰাম নে জীৱন-মৃত্যু।
মৃত্যুৰ বাসনাই মানুহবোৰক কোঙা কৰি তুলিছে
সহজ হব বিচাৰিও মানুহবোৰে সহজ হব পৰা নাই।
এতিয়া তেজে ৰিঙিয়াই মাতে —
শব্দৰ ভয়ত গছে সলাব পাহৰি যায় পাতবোৰ,
আজিকালি চৰাইৰ মাততো ৰাতি নুপুৰায়;
বন্দুকৰ শব্দতহে ৰাতি পুৰায়!
মাজনিশা মানুহবোৰে এতিয়া নিদাৰুণ, আত্মাহীন
নিষ্ঠুৰ ট্ৰিগাৰৰ শব্দ শুনিলেও সাৰ পাই নুঠে।
কাৰোবাৰ মৃত্যুৰ আৰ্জাদ শুনিলেও ওচৰ নাচাপে
আচলতে সেই সময়ত
মানুহৰ চকুবোৰ শিললৈ ৰূপান্তৰ হয়,
আজিকালি তেজৰ দাম কমিছে।

কবিতা

শ্ৰী সুমিতা ৰয়
স্নাতক চূড়ান্ত বৰ্ষ

কবিতালৈ চিঠি এখন
লিখো বুলি কলমটো
হাতত লৈছিলোঁ।
কবিতা মোৰ প্ৰেয়সী?
মোৰ চাৰিওফালে
অনুভৱ কৰো
কবিতাজনীৰ সত্তা।
যেতিয়া মই অনুভৱ
কৰো একাকীত্বৰ যন্ত্ৰনা,
তাই সংগোপনে টোকৰ
দিয়ে মোৰ
হৃদয়ৰ দুৰাৰত।
হিয়াৰ দুৰাৰখন খুলি
তাইক মই আলফুলে
সাবটি লওঁ মোৰ
বুকুৰ মাজত।
এজাক স্নিগ্ধ বতাহৰ
দৰে তাই মোৰ
কোঠাটোলৈ সোমাই আহে।
তাইৰ পাজিসেৰীয়া
আঙুলিৰ পৰশত
প্ৰাণ পাই উঠে
মোৰ ভগা বীনখন।
তাইৰ খামুচীয়া কঁকালখনত
বিচাৰি পাওঁ জীয়াই
থকাৰ তাড়না

তাইৰ মেঘালি চুলিটাৰিত
যেন লুকায় সৃষ্টিৰ
সকলো ৰহস্য।
চঞ্চলা পখীলাজনীৰ
দৰে তাই মোক
হাতত ধৰি লৈ যায়
অসীমৰ সীমনাত থকা
তাইৰ ঘৰখনলৈ।
হাঁহো হাঁহো কৰি থকা
তাইৰ চকুযুৰিত,
বুজা নুবুজা ভাৱত
কপি থকা তাইৰ
ওঁঠযুৰিত মই
আলফুলে আঁকি দিও
মৰমৰ এটি চুমা।
চিঠি এখন লিখো বুলি
লোৱা নীলা খামটো
উঁকা হৈয়ে পৰি থাকিল।
কবিতা মোৰ প্ৰেয়সী!
যি সাঁচত ঢালা তাৰেই
ৰূপ লোৱা মোৰ প্ৰিয়তমা।।

যি কোনো ঠাইৰ পৰা হব পাৰে এটি কবিতা

কবি - সৰোয়ত হুসেন
অনুবাদক - শ্ৰীসঞ্জীৱ ভৌমিক
স্নাতক চূড়ান্ত বৰ্ষ

যি কোনো ঠাইৰ পৰা হব পাৰে এটি কবিতা
একযোৰ জোতাৰ পৰা
নতুবা বৰষুণত বহি যোৱা কবৰৰ পৰা
নতুবা কবৰৰ বুকুত ফুলি উঠা ফুলটোৰ পৰা
কবৰাত নহলে কবৰাত সকলোৱে আশ্ৰয় পাইছে
পিপৰা বোৰে প্ৰাৰ্থনাৰ আসনৰ তলত
ছেৱালীবোৰে মোৰ সুৰত
কেৰ্কেটুৱাই ঘৰ বান্ধিছে মৰা যাঁৰৰ মূৰত।

কবিতাৰো নিশ্চয় কোনো বাসস্থান আছে
কোনো নিৰ্বাচিত হৃদয়ত নতুবা প্ৰতীক্ষাৰত চকুত
কাৰিকৰৰ হাতত অসমাপ্ত হৈ থকা এটা চকা
কবিতাই তাক সম্পূৰ্ণ কৰিব পাৰে
এখন গুঞ্জময় আকাশ যথেষ্ট নহয় কবিতাৰ বাবে
কিন্তু ই অনায়াসে সোমাই যাব পাৰে কোনো
টিফিন কেৰিয়াৰৰ ভিতৰত

তাৰ সহায়ত গাঁথিব পাৰি ফুল,
চকুৰ পানী আৰু সৰু সৰু ঘন্টা
তাক অন্ধকাৰতো গাব পৰা যায়
উৎসৱৰ ব'দত তাক শুকাব পৰা যায়
তুমি তাক চাবও পাৰা
শূণ্য বাচন, শূণ্য পোচাক, আৰু শূণ্য দোলনাত
তুমি তাক শুনিব পাৰা
ঠেলাগাড়ী নতুবা শৰযাত্ৰাৰ লগত গৈ থকা অৱস্থাত

তুমি তাক চুমা খাব পাৰা
বন্দৰৰ ভিতৰত
তুমি তাক বটিব পাৰা
শিলৰ পতাত
তুমি তাক লগাব পাৰা
শিলৰ কোৱাৰিত।

ৰাতিয়ে নোৱাৰে
কবিতাক কণা কৰি দিবলৈ
কাটিব নোৱাৰে কোনো তৰোৱালে
বন্দী কৰিব নোৱাৰে কোনো প্ৰাচীৰে
এটি কবিতাই যি কোনো ঠাইতে তোমাৰ

লগ এৰি যাব পাৰে
মেঘৰ দৰে
বতাহৰ দৰে
ৰাস্তাৰ দৰে
দেউতাৰ হাতৰ দৰে।।

মৰ্মান্তিক

শ্ৰীপ্ৰিয়াক্ষী ডেকা
স্নাতক, প্ৰথম বৰ্ষ।

প্ৰত্যেকটো পুৱাই সকলোৰে অন্তৰত
কঢ়িয়াই আনে এক শংকাৰ ভাৱ।
কিজানিবা যমে তেওঁক চিৰদিনৰ বাবে
মৃত্যুৰ চৰণত লৈ যায়।
কিমানেই অন্ত হ'ল সেই পশুবোৰৰ
নিষ্ঠুৰ প্ৰহাৰত,
নাইবা কোনো হ'ল আধামৰা বা
ভৰি দিছে অন্তিম ক্ষণত।।
তিল তিলকৈ জীয়াই থাকে কিম্বা
ৰখে জীৱনৰ শেষ সময়লৈ,
কেৱল চিৰদিনৰ বাবে জীয়াই থকাৰ
এমুঠি আশা বুকুত বান্ধি লৈ।
কি নিষ্ঠুৰ জাতি? নাই অকনো
অন্তৰত সিহঁতৰ প্ৰেমৰ চাপ,
বহুতো নিৰীহ লোকে কিমান বা দিছে
তেওঁলোকৰ ভঙা হৃদয়ৰে অভিশাপ।
সেই পিশাচ দলৰ নিষ্ঠুৰ পাকচক্ৰত পৰি
ক'তই বুকুত আশা বান্ধি লৈ চকু মুদিলে,
কিন্তু পাপীবোৰৰ কঠোৰ অন্তৰত
তেওঁলোকক লৈ অকনো দয়া নুপজিলে,
কেতিয়াবা অসুৰ সবৰ অন্ত পৰিব?
কেতিয়াবা সকলোৰে শান্তিত নিশ্বাস ল'ব?
আৰু কেতিয়াবা এনে মৰ্মান্তিক ঘটনাই শাম কাটিব?

তেজ লগা ঘামবোৰ

বনমালী বৈশ্য
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

মই মোৰ,
তেজ আৰু ঘাম
পথাৰৰ বুকুত সিঁচি দিলো।
ৰুৱনীবোৰে মুঠি মুঠিকৈ,
কঠিয়াখিনি বোকাত ৰুই দিলে।
আৰু!! দাৱনীবোৰে শইচবোৰ
চপাই ঘৰলৈ আনিলে।
কিন্তু জমিদাৰ
তাৰ লোলুপ দৃষ্টিত
থৰ থৰকৈ কঁপে শইচৰ থোক।
ক'তকিনা নিপিড়িত খেতিয়কৰ ওপৰত
মাতৰৰিতাৰ পেচা।
বৰ্বৰভাৱে সি কাঢ়ি লৈ যায় শইচবোৰ
মই মোৰ সমস্ত সত্ত্বা বিক্ৰী কৰিও
আজৰি হ'ব পৰা নাই।
মোৰ তেজ আৰু ঘামবোৰ
আকৌ বিলীন হৈ যায়।
কোনো দিনে ঠন ধৰি নুঠে
ৰক্ত পিপাসু জমিদাৰ হঁত, চাই থাক!
হাল, দা, কোৰ, বাতুলী, হাতুৰী আৰু কলম
একগোট কৰিম।
শিলবোৰ জ্বলি উঠিব, তেতিয়াহে তহঁতৰ
চকু মেল খাব!!

দুখৰ কাইট

মুন তালুকদাৰ

স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

হৃদয়ৰ বেদনাবোৰ যেন
এক বিষাক্ত কাইট হ'ল।
প্ৰতিপল প্ৰহৰৰ মানৱৰ লগত
দুখবোৰহে মজগুল।
বিষাক্ত কাইটৰ বিষে দিয়ে,
এনেবোৰ দুখ-যন্ত্ৰণা।
মানৱে পাহৰি গলেও লয়
ভগৱানৰ শান্তিৰ যন্ত্ৰণা।।
দিনৰ পিছতো দিন যোৱাৰ দৰে
ভাগৰি পৰা নাই
অশান্তিৰ ৰোষৰ মাজতো ভগৱানে
মানৱৰ চিৰশান্তিৰ গান গায়।
গঢ়ি লোৱা ভাৱনা মনৰ কামনাই
কৰিব জানো মোক পাৰ?
অনেক অশান্তিৰ বিষৰ মাজতো
নামানো মই হাৰ।
ভগৱানৰ আশীৰ্বাদে দেখুৱাই দিব
জীৱনৰ সকলো শান্তিৰ বাট
আহিব যে চাগে মানৱৰ জীৱনত
এনেবোৰ ঘাত-প্ৰতিঘাত।
আত্মা মাত্ৰ আছে মানে
নৰৰ দেহত
দুখৰ পিছতো দুখ
সেইবোৰৰ নৱবেশ।
হৃদয়ৰ কৰুণ কান্দোন
যেতিয়াই আনে বুজিব
প্ৰকৃতি ৰূপী মানৱতাৰ
তেতিয়াহে দুখ আঁতৰিব।
বৰ্তমানৰ এই দুখৰ পৃথিৱীত
অমানৱতায়ৈ দুখৰ কাৰণ
মানৱতাক চিনি পালেহে
দুখবোৰ হ'ব পূৰণ।।

দুঃ সময়ৰ কবিতা....

ৰণিমা বেগম

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

এয়া দুঃ সময় !
চাৰিওফালে সিঁচৰতি হৈ আছে নিস্তন্ধ ভয়াবহতা,
য'ত আছে মাথো আউসীৰাতিৰ ঘন এক্সাৰবোৰ।
যিয়ে স্বাসন্ধ কৰিছে মাতৃ হৃদয়,
বাকন্ধ কৰিছে ব্যক্তিগত শীল ব্যক্তিক।
আৰু পথভ্ৰষ্ট কৰিছে হাজাৰ হাজাৰ,
নৱ প্ৰশ্নটিত সুন্দৰ কলি।।

এয়া দুঃ সময় !
যি মলয়াই কঢ়িয়াইছিল আগতে সুখাণ কোমল সুৰভি;
এতিয়া কঢ়িয়ায় মাথো মানুহৰ পোৰা পোৰা গোন্ধ।
য'ত আগতে শুনিছিলো কুলি চৰাইৰ সুললিত কণ্ঠ,
এতিয়া শুনিবলৈ পাওঁ মাথো গুলীৰ নিষ্ঠুৰ শব্দ।
য'ত বৈছিল আগতে হৃদয় নদীৰ সোঁত;
তাত বয় আজি কেঁচা ৰঙা তেজৰ সোঁত
এয়া দুঃ সময়।।।

ମାତ୍ରା ଶିକ୍ଷା

सुखी सुखी

মিনু দাস

প্ৰবক্তা, ভাস্কৰীয়া বিভাগ

কোঠাটোৰ দুৱাৰ মুখত থিয় হৈয়ে অনামিকাই আকৌ এবাৰ সেই নিৰ্দিষ্ট ঠাই খিনিলে চাই পঠিয়ালে। স্কুলৰ পৰা আহি ঘৰ সোমোওতে, বাকী দিনটোত যেতিয়াই তাই সময় পাইছে মাকৰ কোঠাৰ সেই নিৰ্দিষ্ট ঠাই খিনিলে আগহেৰে চাই আহিছে। আন দিনা অনামিকাৰ অনুসন্ধিৎসু চকু দুটাই পালেঙত পৰি থকা কংকাল সদৃশ দেহৰ মাকজনীক দেখাৰ লগে লগেই পৰীক্ষা কৰি পেলায়। উঠা-নমা কৰি থকা মাকৰ শুকান বুকুখনৰ উমান পালেই তাইৰ বুকুখনৰ ভিতৰখন শান্ত হয়। আজি কিন্তু তাই সেইখিনি কৰিবলগীয়া হোৱা নাই। আজি মাকৰ কোঠাটোৰ সেই নিৰ্দিষ্ট ঠাই টুকুৰাত এটা জুমুঠি আৰু নাতিদূৰত এগছি মাটিৰ চাকি জ্বলাই থোৱা হৈছে।

দুৱাৰখন লাহেকৈ জপাই অনামিকাই লাহে লাহে আহি তাইৰ নিজৰ কোঠাৰ খোলা খিৰিকী খনৰ কাষত থিয় হ'ল। খিৰিকীৰ সিটো পাৰৰ মুক্ত বতাহ জাক চুই চোৱাৰ প্ৰয়াসেৰে হাত দুখন গ্ৰীলৰ ফাঁকেৰে বাহিৰলৈ উলিয়াই দি তাই দীঘলকৈ এবাৰ উশাহ ললে। বাহিৰৰ বতাহৰ স্পৰ্শই গোটেই মানুহজনীক যেন মুক্তিৰ আবেশে বুৰাই পেলালে।

মুক্তি! এৰা সিদিনাখনৰে পৰাই তাই মাকৰ চিৰমুক্তিৰ অপেক্ষা কৰিছিল। তন্ময়তাৰে অনামিকাই সেই দিনটোৰ কথা ভাবি গ'ল, যিদিনাখন তাইৰ মাকে ঘনাই উশাহ সলাই কৈছিল-- "অৱনীৰ ভিতৰৰ মানুহটো বহু সলনি হ'ল।" ঠিক সেই দিনাখনেই মাকৰ শুকান দেহটোক সাৱতি ধৰি তাই মাকৰ মৃত্যু কামনা কৰিছিল। গধূলি গোঁসাইঘৰত বস্তু জ্বলাই মাকক

সোনকালে লৈ যাবলৈ ঈশ্বৰৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাইছিল।

মাকৰ অসুস্থতাৰ বাবেই দেউতাকে এদিন মাকৰ দূৰ সম্পৰ্কীয় ভনীয়েক জোনমাহীক সিহঁতৰ ঘৰলৈ লৈ আহিছিল। জোনমাহীৰ উপস্থিতিয়ে ঘৰখনৰ ভালেখিনি অসুবিধা দূৰ কৰিব পাৰিছিল। ঘৰখনৰ সকলো দায়িত্ব জোনমাহীয়ে নিয়াৰিকৈ পালন কৰা দেখি মাক যেন ভালেখিনি নিশ্চিত হব পাৰিছিল আৰু এদিন অনামিকাই বুজা হোৱাৰে পৰা দেখি অহাৰ দৰে মাক আৰু দেউতাকক একেলগে জোনাক নিশা সিহঁতৰ বাৰান্দাত বহা দেখিছিল। অনামিকাৰ ধাৰনা হৈছিল তাইভিলতাৰে খেৰা সন্মুখৰ বাৰান্দাখনৰ সেই দুখন নিৰ্দিষ্ট চকী যেন কেৱল তাইৰ মাক আৰু দেউতাকৰ বাবেহে। কিন্তু, এদিন তাইৰ সেই ধাৰনাৰ সলনি হৈছিল।

— "অনি, শ্মশানৰ পৰা উভতি অহা মানুহবোৰে তোমাক বিচাৰিছে।" জোনমাহীৰ মাতত অনামিকাৰ সম্বিত ঘূৰি আহিল। খিৰিকীৰে তাই বাহিৰৰ ল'নত গোটে খোৱা মানুহখিনিলৈ চালে। একুঁৰা জুই ধৰি সিহঁতে প্ৰত্যেকেই হাত ভৰিবোৰ সেকিব ধৰিছে। অনামিকাই পুনৰ কোঠাৰ দুৱাৰমুখলৈ চালে। নাই জোনমাহী আৰু তাত বৈ থকা নাই। কথাষাৰ কেয়ে তেওঁ আতৰি গৈছে। অনামিকাই লাহে লাহে আহি ল'নৰ মানুহখিনিৰ সন্মুখত থিয় হ'ল।

— "আইজনী, তোমাৰ মাৰা পাৰ্থিৱ মায়া-মোহ ত্যাগ কৰি শাস্তিধাম পালেগৈ। এতিয়াৰে পৰা ঘৰখনৰ সকলো দায়িত্ব তোমাৰ ওপৰত।" মানুহখিনিৰ মাজৰে পৰা এজনে অনামিকালৈ চাই কৈ গ'ল। বাকী মানুহবোৰে বহু কিবা কিবি ক'লে যদিও সেইবোৰ অনামিকাৰ কাণত নোসোমাল।

দায়িত্ব! এৰা এদিন তায়ো ভাবিছিল। অসুস্থ মাকৰ সলনি তায়ো ঘৰখনৰ দায়িত্ব লব লাগিব। দশম মান শ্ৰেণীৰ ছোৱালী জনী যেন হঠাতে সকলো বুজি, সকলো দায়িত্ব বহন কৰিব পৰা এজনী বয়স্ক ছোৱালীত পৰিণত হ'ল, আৰু তাইৰ মনটো? সেই সৰু ছোৱালী জনীৰ ভিতৰৰ মনটো ইমান বেছি বুজি পোৱা ধৰণে ডাঙৰ হ'ল যে এদিন হঠাতে আৱিষ্কাৰ কৰিলে যে কেৱল ঘৰখনেই নহয় ঘৰখনৰ মানুহ বোৰৰ ওপৰত থকা মাকৰ অধিকাৰ যিনিও জোনমাহীয়ে ইতিমধ্যে লৈ পেলাইছে। অনামিকাই অনুভৱ কৰিবলৈ ধৰিলে যেন জোনমাহীৰ উপস্থিতিয়ে মাকৰ অস্তিত্বক লাহে লাহে গ্ৰাস কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে।

অনামিকাই এই ধৰণৰ ভাববোৰক যিমান পাৰে তাইৰ মাজতে ঢাকি ৰাখিবলৈ যত্ন কৰিলে। মাকৰ ৰুগ্ন দুচকুৰ আশাখিনিক সঞ্জীৱিত কৰি ৰাখিবলৈ প্ৰাণ-পনে চেষ্টা কৰিলে। কিন্তু তাই নোৱাৰিলে। এদিন তাইৰ সেই চেষ্টাও ব্যৰ্থ হ'ল। — “অনি আজি পূৰ্ণিমা নিশা?” মাকৰ বিচনাৰ কাষত বহি থকা অনামিকালৈ চাই মাকে সুধিলে। অনামিকাই খোলা থিৰিকীৰে বাহিৰৰ ল'নত পৰি থকা জোনাকখিনিলৈ চাই ক'লে-

—“এৰা মা, আজি পূৰ্ণিমা।”

—“অৱনীক মাতচোন।” মাকে অনামিকাৰ দেউতাকক মাতিবলৈ কৈ ক্ষন্তেক পাছতে নিজৰ মনৰ ভাব সলাই পুনৰ কৈ উঠিল।

—“নেলাগে, ময়ে যাওঁ ৰ।” — কথাষাৰ কৈয়ে তেওঁ বিছনাৰ পৰা নামিবলৈ চেষ্টা কৰিলে। কিন্তু ক্ষন্তেক পাছতে নিজৰ শাৰীৰিক অক্ষমতাক মানি লৈ কাষতে থকা অনামিকাৰ কান্ধেৰে শুকান হাত এখন পেলাই দি অসহায় ভাবে জীয়েকৰ মুখলৈ চাই ক'লে -

—“মোক বাৰান্দালৈ লৈ ব'ল।” মাকে সেহাই সেহাই কোৱা কথা কেইবাৰৰ পৰা অনামিকাই বুজিলে তেওঁ নিশ্চয় দেউতাকৰ সৈতে বাৰান্দাত বহিব বিচাৰিছে। আইভিলতাৰে ঘেৰা সেই নিৰ্দিষ্ট চকী দুখনত দেউতাকৰ সৈতে বহিব খোজা ৰুগ্ন মাকৰ ভিতৰৰ সৱল মানুহ এজনীৰ অস্তিত্বক উপলব্ধি কৰি অনামিকাৰ ভাল লাগি গ'ল। মাকৰ

অস্থি চৰ্ম সাৰ দেহটো সাৱতি ধৰি তাই ধীৰে ধীৰে বাৰান্দা অভিমুখে খোজ আগবঢ়ালে। কিন্তু ই কি? হঠাৎ মাক যে বৈ গ'ল। অনামিকাই মাকৰ মুখলৈ চালে। মাকৰ সেতা দুচকুৰ দৃষ্টিৰ অনুসন্ধান কৰি দেখিলে আইভিলতাৰে ঘেৰা সিহতৰ বাৰান্দাৰ সেই নিৰ্দিষ্ট চকী দুখনত ওচৰা-ওচৰিকৈ বহা দুটা ছায়া মূৰ্ত্তি। অনামিকাৰ বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল সেয়া তাইৰ দেউতাকৰ কাষত মাকৰ চকীখন অধিকাৰ কৰি বহি আছে জোনমাহী। ক্ষন্তেক আগতে সবল বুলি উপলব্ধি কৰা তাইৰ মাকজনী যেন হঠাতে অধিক দুৰ্বল হৈ পৰিল। অনামিকাৰ কান্ধত লাহেকৈ মূৰটো থৈ মাকে অৱশ ভাৱে ক'লে- “মোক বিচনালৈ লৈ ব'ল।”

তাৰ পাছত কোঠাটোৰ বিচনাখনত পৰি থকা মাকৰ মূৰত মৰমেৰে হাত বুলাওতে তেওঁ ঘনকৈ উশাহ সলাই ক'লে—“অৱনীৰ ভিতৰৰ মানুহটো বহু সলনি হ'ল।” মাকৰ ঘনকৈ উঠা-নমা কৰা বুকুখনলৈ চাই অনামিকাই ভাবিছিল যেন মাকৰ বুকুখন হঠাতে শুদ্ধ হৈ যাব। প্ৰকৃততে অনামিকাই সেয়ে বিচাৰিছিল। কঠোৰ বাস্তৱতাত মাকৰ ৰুগ্ন বুকুখন ডাঙি টুকুৰা টুকুৰ হোৱাতকৈ তাই মাকৰ মৃত্যু কামনা কৰিছিল। তাই যেন মাকৰ শাস্তি বিচাৰিছিল।

—“অনি, সেৱা এটা কৰাহি।” কোনোবা পুৰুষ কণ্ঠত অনামিকাৰ ভাৱত যতি পৰিল। তাই মন কৰিলে শ্মশানৰ পৰা উভতি অহা মানুহখিনি ইতিমধ্যে আতৰি গৈছে। বাৰান্দাৰ পৰা কিছু নিলগৰ ল'নত মাকৰ শৱদেহ থোৱা ঠাইটুকুৰাত ৰচিৰে অস্থায়ী বেৰ এখন দিয়া গৈছে। কেইজনীমান তিৰোতাই তাত উত্তৰ মূৰাকৈ এগছি চাকি জ্বলাই সেৱা লৈছে। মানুহকেইজনীৰ একেবাৰে পিছফালে আঠু লৈ উচুপিউঠা জোনমাহীক কোনোবা এগৰাকীয়ে শাস্তনা দিছে। অনামিকাই মহিলাখিনিৰ লগতে সেৱা কৰিব খুজিয়ো নোৱাৰিলে। এক তীব্ৰ অনিচ্ছাই যেন তাইক আগুৰি ধৰিলে। সন্তপণে তাই মানুহখিনিৰ মাজৰ পৰা আতৰি আহি মাকৰ কোঠাৰ সেই নিৰ্দিষ্ট ঠাই টুকুৰাত জ্বলি থকা জুমুঠিটোৰ কাষত বহি পৰিল। □□□

ঘৰ

মনিকা পাটগিৰী

স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

ঠাইখিনি বৰ সুন্দৰ। চাৰিওফালে সেউজীয়া ওখ-চাপৰ গছবোৰ। চিলঙৰ দৰে অকোৱা পকোৱা সৰু ৰাষ্টাবোৰ। বীমাই বৰুৱাৰ হাতত ধৰি ছন্দ মিলাই মিলাই খোজ পেলাইছে আৰু লক্ষ্য কৰিছে সেই ল'নখনলৈ। বৰুৱাই বহি লৈছে আৰু বীমাই অভিমানী মনেৰে থিয় দিছে। বৰুৱাই একপ্ৰকাৰ জোৰকৈ অথচ মৰমেৰে বীমাক কাষতে বহুৱাই দিলে। লাহে লাহে হাঁহি -ধেমালিৰে বীমাই তাইৰ মূৰটো তাৰ বুকুৰ মাজত সুমুৱাই দিলে। বৰুৱাইয়ো বীমাৰ বুকুৰ স্পৰ্শ লব বিচাৰি সাৱতি ধৰিব খোজাৰ সময়তে শইকীয়াই সাৰপাই চিঞৰি উঠিল — “ওঁ নহয়-নহয়.....।”

তাৰ চিঞৰত ওচৰত শুই থকা বীমা আৰু জিন্টুই সাৰ পাই গ'ল। জিন্টুৱে উচপ খোৱাৰ বাবে বীমাই এখন হাতেৰে জিন্টুক আৰু আন খন হাতেৰে শইকীয়াৰ সাৱতি ধৰিলে। একো হোৱা নাই বুলি কৈ শইকীয়াই হাতখন ওফোৰাই দিলে। বীমাই দ্বিৰুক্তি নকৰি মুখৰ ফালে চাই দেখিলে সদায় দেখি থকা সেই ভয়ংকৰ ৰূপৰ মুখখনেই। জিৰো পাৰাৰৰ পোহৰতো সেইটো স্পষ্ট নহোৱাকৈ নাথাকিল। অলপ সময় মুখৰ ফালে চাই জিন্টুক লৈ মৌনতাৰে শুই পৰিল বীমা।

শইকীয়াই ভালদৰে জানে যে এয়া সপোনহে বাস্তৱ নহয়, কিন্তু তথাপিও যেন তাৰ নিজৰ ওপৰতে বিশ্বাস নহয়। নানা চিন্তাই তাৰ মূৰত কিলবিলাই ফুৰিছে। ইতিমধ্যে এটি সুৰুঙাৰে বাহিৰৰ পোহৰ আহি বীমাৰ মুখত পৰিল। যেন পূৰ্ণিমাৰ জোনটোহে। শইকীয়াই

নভবাকৈ নাথাকিল- বীমাই বাক কাৰোবাৰ কথা ভাবি হাঁহি আছে নেকি?

(২)

অলপ আগতে বৰষুণ দিয়াৰ বাবে ছালৰ পৰা টুপুৰ-টুপুৰকৈ পানী পৰি আছে। দেউতাকে ডলাৰনে কুলাৰ কাঠি কামি চাঁচি আছে। বীমা আৰু বীনাই পঢ়ি থকা দেখি মাকে ক'লে — “তুহুং লেমটু ল' মোক চাতি খোৰা দি, ভাতকতা বান্দু আন লাহে লাহে।” এনেতে মথাউৰিৰ পৰা চাইকেল মাৰি অহা শব্দ কাণত পৰাত বীমাৰ দেউতাকে চাকিটো দাঙি দি উচ্চ স্বৰত কলে— “চাইবি বাপাহাত, পিচলা খালি কিন্তু ৰক্ষা নাই। ভালকে আহ। বীমাহতে তিনিও কোনোবা আহিল বুলি চকুৰে ইংগিত কৰিলে। মীনা আৰু মাকে আলহী আগমনৰ বাবে বাট চাই থকিল যদিও বীমাই তাইৰ বিষয়ত মন দিলে। “আৰে ভাগিন কিহে তুমি, আমাক মাত নেদা?” ও মামা, বহা। ও হেৰি... বীমাই মূৰ উঠোৱাৰ লগে লগে কথা বন্ধ হৈ গ'ল। কাৰণ মোমায়েকৰ লগত যে আৰু এজন আহিছে তাই গমকে পোৱা নাছিল। “ও বহক। মামা এখেতক মই”

এখেত মোৰ বন্ধু, ধনকাছীৰ এন.বি. কলেজৰ প্ৰফেছাৰ। ভাল সাহিত্য চৰ্চা কৰে যেনেদৰে কৰা তুমি। “সেগলাখেন কৈ লাজ নেদবাচুন। পাছত এখেতক মই মামা বুলি মাতিম নহে। মামাৰ লগত আইছি যিহেতু” — “অ' ভাগিন মোৰ লগত দেউতা আহিলেও তুমি মামা

বুলবানে?” বীমাই অলপমান অস্বস্তি অনুভৱ কৰিলে।
মোমায়েকলৈ খং উঠি গ’ল। লগাতকৈ বেছি বকে।

বীমা কিন্তু ছোৱালীজনী গহীন। “হবোদে
মামা পাছত চুপতি মাৰি থাকিব। মই জানো যে চুপতিৰে
মানুহৰ পেট নভৰে গতিকে কিবা অলপ।” পাছত
সিহতে ফুচফুচাই কিবা কৈ থাকিল।

(৩)

বহাগ মাহ। প্ৰকৃতিয়ে এটি নতুন ৰূপ লৈছে।
বীমাৰ সৰু মোমায়েকৰ বিয়া। এনেয়ে ছোৱালী বাঙালী
তাতে আকৌ মোমায়েকৰ বিয়া। নানা উলহ-মালহেৰে
বিয়া খাব লাগে কিন্তু নাই বীমাই যাব নোৱাৰে। তাই
এই বাৰ ডিগ্ৰীৰ ফাইনেল পৰীক্ষা দিব। ঘৰৰ
আটাইকেইজনে যাব নোৱাৰে। মীনাই H.S ৰ ফাইনেল
দিলে যেতিয়া তাই আৰু মাকে যাব।

পৰীক্ষাৰ মাজত হঠাৎ এদিন বীমালৈ এখন চিঠি
আহিল। এইফালে পৰীক্ষা এইফালে বিয়াৰ বাবে ল’ব
খোজা এটি সিদ্ধান্ত। তাৰোপৰি মাক-দেউতাকৰ অমত।
বীমা দোমোজাত পৰিছে। নাভাৰিলেও নহয় কাৰণ
বিয়াৰ যো-যা চলিছে, পৰীক্ষাৰ পিছত হয়তো এটা থিক
হৈ যাব। ঘৰৰ ডাঙৰ ছোৱালী যেতিয়া সোনকালে হেনো
বিয়া দিব। কিন্তু সেয়া হ’ব বীমাৰ ইচ্ছাৰ বিৰুদ্ধে। হঠাৎ
বীমাৰ মনত বিদ্ৰোহৰ ভাৱ জাগি উঠিল। “মোৰ ইচ্ছাৰ
কথা যদি মা-দেউতাই নাভাৰে তেতিয়া মই কিয় সিহঁতৰ
ইচ্ছা পূৰাব লাগে?” সেয়েহে চিঠিৰ যথাযথ উত্তৰ দিলে।

মাকহঁত নোহোৱা বাবে বীমাই সকলো কাম-
বন কৰি পৰীক্ষাৰ বাবে ওলাল। আজি তাইৰ শেষ
পৰীক্ষা, এটা স্বস্তিৰ নিশ্বাস ওলাই আহিল। পৰীক্ষা লেখি
থকা অৱস্থাত যেন তাইৰ হঠাৎ কলমটো ৰৈ গ’ল। এজন
চিনাকী মানুহৰ ছাঁ তাইৰ চকুত ধৰা পৰিল। পৰীক্ষা শেষ
হোৱাৰ ঘণ্টা বাজি উঠিল।

“বীমা!” — পিছফালৰ পৰা অহা চিনাকি মাতত
বীমা ৰৈ গ’ল। শইকীয়াক দেখি বীমা একেবাৰে ৰঙা-চিঙা
পৰি উঠিল। “ব’লা বীমা মই তোমাক গাড়ীৰে ঘৰত থৈ
আহোঁ”।

“গাড়ীত? নাই নাঙে মই বুলিয়ে
যাম.....।”

“আহা, উঠানা দেৰি কৰি কি লাভ।”

নুঠো নুঠো বুলি গাড়ীত উঠা বীমাই এদিন ৰমেন
শইকীয়াৰ পত্নী হৈ পৰিল।

এটি সুন্দৰ ৰুমত বাস কৰে, বীমা আৰু ৰমেন
শইকীয়া। ক’লেজত সেৱা কৰাৰ লগতে সাহিত্য চৰ্চাও
কৰে। লিখা কাম এৰি ৰমেন ভিতৰলৈ আহিল। ঘড়ীটোলৈ
চাই — বীমা ভাত — হোটেলত। সিহঁতৰ মাজত মিছা
অভিমান, আন্দাৰ সকলো চলে। ৰমেনে অভিমানী মনেৰে
আকৌ লিখা-পঢ়া কামত লাগিল। বীমাই ভাত বাঢ়ি
লাহেকৈ ৰমেনৰ হাতৰ পৰা কলমটো আঁজুৰি থৈ মৰমৰে
হাতত ধৰি লৈ আহিল ডাইনিং ৰুমলৈ।

ৰমেন কলেজলৈ যোৱাৰ পিছত বীমাই ৰুমটো
সজোৱাত ব্যস্ত হৈ পৰে। চ’ফাৰ কাপোৰবোৰ হালধীয়া,
বেৰৰ ৰং কোমল হালধীয়া, কাৰ্পেটবোৰ ৰঙা হালধীয়া
আৰু পৰ্দাবোৰ বগা হালধীয়াৰ সংমিশ্ৰণ। যেতিয়া বাহিৰৰ
পৰা ৰ’দ আহি ৰুমটো স্পৰ্শ কৰে তেতিয়া তাৰ প্ৰতিবিম্বই
বীমাৰ লৱনু সদৃশ বগা দেহাটো হালধীয়া কৰি তোলে।
অলপ দিনৰ পিছতে এদিন পুৱা বীমাৰ হালধীয়া বৰ্মি
হৈছিল। তাৰ পিছত একেলেঠাৰীয়ে বীমাৰ বৰ্মি।

(৪)

কিহে জানো আনি দিলে ৰমেনৰ এনেকুৱা
পৰিৱৰ্তন। ক’লেজৰ পৰা আহি আজি ৰমেন বিছনাত
গুই পৰিল। বীমাই কিবা অসুখ নেকি বুলি সোধাত
বেৰৰ ফালে মুখখন ঘূৰালে। “বেৰৰ ফালেহে উত্তৰ

আছে যেন পাইছোঁ।” বীমাই ওচৰত বহি পৰিল।

‘নাই একো হোৱা নাই।’ খোৰতে উত্তৰটো দি থলে বমেনে। বীমাৰ পৰা দ্বিতীয় প্ৰশ্নৰ অৱতাৰণা হ’ল যদিও বমেনে কোনো উত্তৰ নিদিলে। কেইদিনমানৰ পৰা বীমাই লক্ষ্য কৰিব পাৰিছে বমেনৰ এই পৰিৱৰ্ত্তন, কিন্তু জানিব পৰা নাই তাৰ কাৰণ। তাই ভাৱিলে হয়তো এয়া টকা-পইচাৰ চিন্তা বমেনৰ। তাই নিজে নিজে কৈ থাকিল— ভাগ্যত যি আছে সেয়াই হ’ব, ভাৱি-চিন্তি মুৰ ঘমাই থাকিলেনো কি হ’ব? তায়ো অৱশ্যে নভৱা নহয়, এয়া নিজে আৰ্জি লোৱা কষ্টৰ পৰা, সংকটপূৰ্ণ অৱস্থাৰ পৰা কেনেকৈ পৰিত্ৰাণ পোৱা যায়।

কিন্তু বমেনক সেইবোৰ চিন্তাই তিলমানো স্পৰ্শ কৰিব পৰা নাই। নে টকাই, নে বীমাৰ সংকটপূৰ্ণ অৱস্থাই? চিন্তিত কৰিছে মাথো বীমাৰ ৰূপে। বমেনৰ মনত নানা সন্দেহ উপজিব ধৰিলে বীমাৰ প্ৰতি। কিমান দিন বীমাই শপত খালে তথাপি বমেনৰ মনত সন্দেহৰ পোকটোৰ লাহে লাহে বংশবৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিলে। সময়ে সময়ে চলে বীমাৰ দেহত অত্যাচাৰ। সন্তানৰ আগমন হ’ল। সন্তানটোৰ ৰূপৰ লগত বমেনৰ ৰূপৰ মিল নাই হেনো। মনত সন্দেহৰ ভাৱটো আৰু বাঢ়িল। আজিকালি বীমাই আনৰ লগত মিলা প্ৰীতি কৰাৰে সপোন দেখে। পিছমূহূৰ্ত্ততে বীমাৰ গাত পৰে বিকট ঢেৰেকনিৰ সৈতে বজ্ৰপাত। নিজৰ ওপৰত বিশ্বাস নোহোৱাৰ বাবেই এদিন চাকৰি বাদ দি গুছি গ’ল আন ঠাইলৈ।

বাহিৰত কলিং বেলৰ মাত শুনি বীমা উঠি গ’ল। “আৰে মীনা, কেতিয়া আহিছ, এই গুৱাহাটীৰ পৰা, কিমান দিন থাকিব, তোৰ পঢ়া পাতিব কি খবৰ? এই যে আজি আহিবি মই ভৱাই নাছিলো।” বীমাই কান্ধীৰী শাৰীখনৰ কোচ কেইটা ভাজ লগাই লগাই কৈ থাকিল।

“আজি চাগে বহিবলৈ কোৱা, খাবলৈ কোৱাৰ কোনো প্ৰশ্ন নাই। তাতকৈ ইমান যদি খোৱা বস্ত্ৰৰ নাম হ’লহেঁতেন। আঃ পেটৰ কেচু কুমটিও হজম হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে বাইদেউ।”

“হব, হব পেট তুটাই ভগৱান তুট। তেতিয়াহলে আগতে মই পেটকে সন্তুষ্ট কৰি লওঁ বাৰ।”

মীনাই চাৰিওফালে দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিলে। আলমাৰীৰ ভিতৰত থকা সোণৰ অলংকাৰ আৰু কাপোৰবোৰে মীনাক বেছি আকৰ্ষণীয় কৰিলে। সাঁচাকৈ বীমাৰ যে কি ভাগ্য!

“মীনা তই দুই এদিনৰ ভিতৰতে আহিবিচোন ভালদৰে কথা পাতিম।”

বীমাই ওপৰ মহলাত কাপোৰ মেলি দি আছে লগত আছে জিন্টু। ৰবিবাৰ বাবেই হয়তো বীমাই বেছিকৈ কাপোৰ ধুইছে। মাহীয়েকক দেখা পোৱা মাত্ৰেই জিন্টুই খটখটি বগাই তললৈ আহিল। আনটি গুড মৰনিং, গুড মৰনিং বুলি চিঞৰি থাকিল। মীনাই তাৰ গালত হাত বুলাই এটি চকলেট হাতত দিলে। তাৰে ষ্টিকাৰটো সি হাতত মাৰি মাৰি ক’লে — “আনটি মাই ফাদাৰ ইজ এন এনিমেল।” মীনাই তাৰ কথাৰাৰ শুনিলে যদিও বেছি গুৰুত্ব নিদি ওপৰত উঠিল। “ইমানবোৰ কাপোৰ অকলে অকলে ধুইছ তই? এই লয়ন্তৰা ঘৰলৈ গ’ল নেকি?”

বীমাই এটি দুখৰ নিশ্বাস পেলাই ক’লে — “অ’ লয়ন্তৰাও গ’ল তাৰ পিছত চামেলী তাৰপিছত লক্ষ্মী এনেকৈ চাৰি পাঁচজনী মানেই গ’ল।”

“কিয়, ইমানজনীৰ মাজত তই এজনীও ভাল নাপালিনে? লয়ন্তৰা বাহিতো বৰ ভাল আছিল।”

“সিহঁতো বেয়া নহয় মইও ৰাখো, কিন্তু তোৰ ভিনিয়েৰাৰ লোভৰ বাবে ৰাখিব নোৱাৰো। ও মীনা দেউতাৰ বোলে কিবা অসুখ হৈছে?” বীমাই কথা সলাই দিলে তৎক্ষণাত।

বহু সময় ধৰি বীমা আৰু মীনাৰ মাজত বহু কথা আলোচনা হ’ল। বীমাৰ কথাই মীনাৰ মগজুত স্পৰ্শ কৰি গ’ল।

গুৱাহাটীলৈ অহাৰ দিনাখন মীনাই বায়েকক মাত এবাৰ লগাই অহাৰ কথা ভাৱিয়ে বায়েকৰ ঘৰত সোমাল। দেখিলে কিছুমান ফটা কাপোৰৰ থুপ আৰু ক্ষত-বিক্ষত ভাৱে বিছনাত পৰি থকা বায়েকক। মীনাই সিদিনাহে বুজিলে জিন্টুৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বাক্যটো। নিশ্চয় আজিকালি সি স্কুলৰ বিষয়বস্তুতকৈ ঘৰৰ বস্তু বেছিকৈ জানে।

মীনাৰ এটা কথা উপলব্ধি হ’ল যে — “অশান্তিময় ৰাজকাৰেঙতকৈ শান্তিময় পজাঘৰেই শ্ৰেয়।” □□□

হৃদয়ৰ আঘাত

মনোজ কুমাৰ ডেকা
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

বাৰিষাৰ দিনকেইটাত বাহিৰলৈ ওলাবই নোৱাৰি কি যে দিগদাৰ। যোৱাকালিৰে পৰা দি থকা বৰষুণজাকৰ কাৰণে ‘ফজলে’কলৈকো যাব পৰা নাই। আজি দুদিনে ধৰি তাৰ পৰিয়ালে এসাজ ভাতৰ কাৰণে হাহাকাৰ কৰিব লগীয়া হৈছে। আচলতে সিনো এই বৰষুণজাক নেৰিলে কৰিবনো কি? মনতে এবাৰ ভাবিলে আজি শুক্ৰবাৰ ‘হাতখোলাত’ বজাৰ আছে। খৰিকেইডালমান গোটাৰ পাৰিলে দুপইচা উপাৰ্জন হ’লেই কিজানি।

“হেৰি, আজিৰ কাৰণে ব্যৱস্থা এটা কৰক। খাবলৈ খুদকণ এটিও নাই। ঘৈণীয়েক ফাটেমাই মাত লগালে।”

বৰষুণজাক তেতিয়াও এবাই নাই। আজি বৰষুণজাক নেৰিবই নেকি? ইফালে তাৰ পেটটোও কলমলাই আছে। এতিয়ালৈ খুদ এটিও পৰা নাই। অগত্যা ফজলে কুঠাৰখন হাতত লৈ ছৰমুৰকৈ বাহিৰলৈ ওলাই গ’ল। দাৰিদ্ৰৰ নিদাৰুণ আঘাত আৰুনো কিমান সহ্য কৰি থাকিব। ফজলৰ কঁকালৰ আগৰ অসুখটো আছেই। এইকেইদিন আৰু অলপ বেছিহে হৈছে। দেখাত সুস্থ যেন লাগিলেও আজি অলপ বেছি হোৱা যেন অনুভৱ কৰিছে। বেমাৰি দেহাৰে ফজলে ওলাই যোৱা দেখি ঘৈণীয়েকৰ খং উঠিল।

“হেৰি, বৰষুণজাক দেখোন এবাই নাই। বৰষুণজাকত তিতি আপুনি কি কৰিব খুজিছে। নালাগে আহক, মোৰ হাতত কেইটামান টকা আছে। সেইখিনিৰে আজিৰ কাৰণে বজাৰ অলপ কৰকগৈ।” ঘৈণীয়েক ফাতেমাৰ কথাত সি উলটি আহিল। তাৰ গাটো আজি ভাল

নহয়। গোটেই শৰীৰটো দুৰ্বল দুৰ্বল যেন লাগিছে। এৰা, ঘৈণীয়েকে অন্ততঃ তাক আজিৰ কাৰণে কিছু সকাহ দিছে।

ঃ কেইটা টকা আছে? ফজলে সুধিলে।

ঃ ষাঠি টকামান হব। ফাতেমাই ক’লে।

ঃ আজি তুমি পইচা ক’ত পাল।

ঃ আপুনিনো কিয় ইমানকৈ সুধিব লাগিছে।

মাটিৰ পাত্ৰটোত জমা কৰা টকা থিনিকে আজি উলিয়ালো। যোৱাকালিৰে পৰা আজিলৈ লঘোণে আছোঁ। ল’ৰা-ছোৱালীহালৰো খোৱাত অসুবিধা হৈছে, সেয়ে উলিয়ালো।

ফজলৰ বেয়া লাগি গ’ল। আৰু কিমানদিনো এনেকৈ চলিব। কেনো এটা কৰ্মসংস্থানো নাই। এই সময়খিনিতে ঘৈণীয়েকে তাৰ একমাত্ৰ মনোবল। আজি যদি তাৰ ঘৈণীয়েক নাথাকিলহেতেন তেনেহলে তাৰ কি অৱস্থা হ’লহেতেন ভাবিলে সঁচাই আচৰিত লাগে।

“মোনাটো দিয়া আৰু কি কি আনিব লাগে কোৱা।” ফাটেমাই মোনাটো, বজাৰৰ লিষ্টখন আৰু ষাঠিটা টকা ফজলৰ হাতত গুজি দিলে। বজাৰৰ দীঘলীয়া লিষ্টখন দেখি ফজলৰ চকু কপালত উঠিল। চাউল, দালি, লোন, তেল আৰু শাক-পাচলিৰে এখন ডাঙৰ লিষ্ট। হাতত আছে মাত্ৰ ষাঠিটা টকা। ফজলে বজাৰৰ লিষ্টখন লৈ পদুলিমুখ পাইছেগৈ মাত্ৰ, তেনেতে ঘৈণীয়েক ফাতেমাই মাত লগালে।

ঃ হেৰি, শুনিছনে? পাহৰিয়েই গৈছিলো ডাঙৰ মাছ অলপ আনিবচোন। ল’ৰা-ছোৱালীকেইটাই সদায় মাছৰ কথা কৈ থাকে। ফজলৰ আৰু বেছি বেয়া লাগি গ’ল। হয়তো আজি কিমানদিন ধৰি মাছৰ স্বাদ লোৱা

নাই। সি আৰু পলম নকৰিলে, খৰখেদাকৈ বজাৰলৈ ৰাওনা হ'ল। মাছৰ বজাৰত সোমাই দেখে যে মাছ উজৈদী হৈ আছে। কিন্তু প্ৰায়বোৰ মাছেই এক/দেৰ কিলো ওজনৰ মাছ। কটা মাছ অলপ আছে। কিন্তু তাতেও গ্ৰাহকৰ হেতা ওপৰা। ফজলে মাছৰ আশা বাদ দিলে। কাৰণ এক কিলো ওজনৰ মাছলবলৈ গ'লে সিফালে তাৰ খোৱাত আখ্যা পৰিব। সি আজি বহুদিনৰ মূৰত মাছৰ জুতি লব বুলি ভাবিছিল। কিন্তু.....। এই দুখীয়া হৈ জনম ললে এনেকুৱা অৱস্থা হ'বই। আচলতে খোদাই আমাক “নাইনচাফি” কৰিছে। বৰ নিষ্ঠুৰ খোদা। দুখীয়াৰ দুখবোৰ বুজি নাপায়। তাৰ কিছুমান ভাৱ মনলৈ আহিল। যৈণীয়েকে নিশ্চয় ল'ৰা-ছোৱালীহালক বুজনি দি আছে।

ঃ— বাচাহত, তহতে আজি খালি পেটে থাকিব নালাগে। আব্বাজান বজাৰলৈ গৈছে। তহঁতৰ কাৰণে মাছ আনিব। তহঁতে মাছৰ কথা সদায় কৈ আছিলি নহয়, আজি আমি স্মৃতিৰে মাছৰ জোলেৰে পেট পূজা কৰিম।

ঃ মাই, মাই, আমি আজি মাছ খাম নহয়। বৰ স্মৃতি লাগিব দেই।

ফজলৰ মূৰটো গৰম হৈ আহিল। সি আৰু মাছৰ দোকানত বৈ থকাৰ প্ৰয়োজন বোধ নকৰিলে। মনতে ভাবিলে আগতে অন্য বজাৰ খিনিয়ে কৰা ভাল হ'ব। পইচা ৰাহি হলে ‘মাছ’ অলপ হলেও লৈ যাব। ফজলে চাউল আৰু দালিখিনি লবৰ কাৰণে ‘গেলামাল’ দোকান এখনত সোমাইছেহে মাত্ৰ। তেনেতে ইমৰাণ আৰু চাইদুল তাৰ পিনে আহি থকা দেখা পালে। সিহঁতে একপ্ৰকাৰ দৌৰি অহাদি আহি থকা কাৰণে ফজলে আচৰিত হৈ হ'ল। দুয়োৰো চকুত উৎকণ্ঠাৰ চিন। নিশ্চয় কিবা এটা হৈছে?

ঃ কি হ'ল, অ' চাইদুল? ইমান যে উধাতু খাই আহিছ?।

ঃ ডাঙৰ কথা এটা হ'ল নহয় ৰহমান কাই? আমাৰ যে আইনুল বেপাৰী আছে, তাৰ এক্সিডেণ্ট হৈছে। চাইদুলে কথাখিনি পৰম উৎকণ্ঠাৰে ক'লে। ফজলে আইনুলৰ এক্সিডেণ্টৰ খবৰটো পাই স্থিৰে থাকিব নোৱাৰিলে। কাৰণ তাৰ আটাইতকৈ ভাল বন্ধুজনৰ এক্সিডেণ্ট হৈছে। নিজকে কোৱাদি ক'লে।

ঃ হে আল্লা! তোমাৰ এইবিলাক কি বিচাৰ।

ঃ ফজলকাই আমি ইতিমধ্যে আইনুলক ‘মেডিকেলত’ ভৰ্ত্তি কৰাইছো। ডাক্তৰে আধাঘণ্টাৰ ভিতৰত “ইনজেকচন” এটা নিয়াৰ কথা কৈছে। নহলে বোলে সি আৰু.....। কথাখিনি চাইদুলে শেষ কৰিবই নোৱাৰিলে, দুটোপাল অশ্রু নিৰবে বাগৰি পৰিল। ফজলে চাইদুলক শান্ত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলে। ইফালে নিজেও দুখত মূৰ মান হৈছে।

ঃ আমি এতিয়া পইচা বিচাৰি চলাথ কৰি ফুৰিছোঁ। ইনজেকচনটোৰ দাম দুশ টকা। আমাৰ হাতত আছে এশ চল্লিশ টকা মাত্ৰ। আৰু বাঠি টকাৰ প্ৰয়োজন। ইমৰাণৰ কথাখিনি ফজলে বাৰুকৈয়ে শলঠেকত পৰিল। হাতত আছে মাত্ৰ বাঠি টকা। এই বাঠিটো টকাই নিৰ্ভৰ কৰিছে এখন পৰিয়ালৰ ভৱিষ্যত, কাৰোবাৰ জীৱনৰ ভৱিষ্যত। আজি দুদিন ধৰি সিহঁতৰ পৰিয়ালে লঘোণে আছে। আজিও সম্ভৱত লঘোণে থাকিব লাগিব! তাৰ ল'ৰা-ছোৱালীকেইটাৰ কাৰণে বেয়া লাগিল। সিহঁতে আৰু কিমান কষ্ট সহ্য কৰি থাকিব। তাৰ জীৱনটোলৈ ধিক্কাৰ জন্মিল। সচাকৈ এনেকৈ নৰক যন্ত্ৰনা ভোগাতকৈ মৰাই শ্ৰেয়। মাকজনীয়ে কিজানি মোলৈ পদুলিমুখত বাট চাই আছে। ইফালে আইনুলৰ কথা মনলৈ অহাত আৰু বেছি বেয়া লাগিল। দুটোপ চকুলো নিঃশব্দে বাগৰি পৰিল। সি কৰিব কি? সখিক সিদ্ধান্ত এতিয়া তাৰ ওপৰত।

ঃ দাদা, চিন্তা কৰাৰ সময় এতিয়া নাই। কিবা এটা ব্যৱস্থা কৰক। নহ'লে চাইদুল আৰু.....।

ঃ নাই নাই, হ'বই নোৱাৰে। সময় আৰু কিমান আছে?

ঃ দহ মিনিট বাকী।

ঃ বল তেনেহলে ফাৰ্মাচীখনলৈ। “হে, খোদা! মানুহজনক ৰহম কৰা।” বল বেগেৰে বল। ভাইহত তহঁতে আল্লাৰ নাম ল'। এটি স্কীণ আশা লৈ তিনিওজন আগবাঢ়ি গ'ল। তেনেতে মচজিদত আজান দিয়াৰ শব্দ শুনা গ'ল।

আ...ল্লা.....হ.....আ.....ক.....ব.....ৰ
বি.....চ.....মি.....ল্লা।

ভাইহঁত চা খোদাই আমাৰ দোৱা শুনিছে। কোনো চিন্তা নাই এতিয়া, আল্লাই গৰীবক ৰহম কৰিছে। □□

“উপকাৰ কৰি অপকাৰৰ প্ৰতিদান দিয়া”

— লাউৎজে

এপ্ৰিল ফুল

শ্ৰীসোনজিৎ চহৰীয়া

স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

চিঠিখন পাইয়েই কাপোৰ-কানি জাপি চুটকেচটোত ভৰাই যাবলৈ সাজু হ'লো। ৰুমমেট প্ৰসাদক কথাটো ভাঙি কলো। 'দেউতাৰ চিৰিয়াচ, মই নগলে নহয়, আহোতে কেইদিনমান পলম হব।' প্ৰসাদৰ পৰা বিদায় লৈ বাটলৈ ওলাইছেহে, কঁঠালজোপাত কাউৰী এজনীয়ে বিকৃত ভংগীত কা কা মাতেৰে মতা আৰম্ভ কৰিলে। তাইৰ বিস্তীৰ্ণ মাতে মোক অতিষ্ঠ কৰিলে। অন্তৰত এটা অবাস্তৱ চিন্তাৰ ধাৰ বব ধৰিলে। তথাপি মনটোক প্ৰবোধ দিবলৈ চেষ্টা কৰিলো। আজিৰ এই বিজ্ঞানৰ যুগত কাউৰী এজনীৰ মাতত পতিয়ন যোৱাৰ কি যুক্তি আছে? যিমান পাৰি নিভীক হ'বলৈ চেষ্টা কৰি যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো।

গুৱাহাটীৰ বাট-পথ। যোৱা ৰাতিৰ বৰষুণত একেবাৰে বোকাময় হৈ আছে। ভৰি দিবলৈ ঠায়েই নাই। খুপি খুপি শামুকীয়া খোজেৰে গৈ বাচষ্টেণ্ডত থিয় হলো। ভৰি দিবলৈ ঠাই নাই অথচ হেণ্ডিমেনে চিঞৰিছে 'খালী গাড়ী, আদাবাৰী.....।' বৈ থাকিলে পলম হব সেয়ে তাৰ খালী গাড়ীতে উঠি দিলো। ভিতৰত উশাহ লব নোৱাৰা অৱস্থা। তেনেকৈয়ে এসময়ত আদাবাৰী পালোঁগৈ। আদাবাৰীৰ অৱস্থাও একেই বোকাৰে পেনপেনিয়া হৈ আছে। তাৰ ওপৰেদিয়েই অহাই আহিছে যোৱাই গৈছে। আমাৰ গাঁৱলৈ যোৱা বাট বিচাৰি ফুৰিছোঁ, এনেতে অকস্মাৎ পিচল খাই বোকাৰ মাজতে বাগৰি পৰিলো। বোকাৰে গোটেইটো লুতুৰি পুতুৰি হ'লো। মানুহবোৰৰ কোনো কোনোৱে মোৰ ফালে চাই হাঁহিলে। লাজত মোৰ অৱস্থা ফাট মেলা বসুমতী পাতালে লুকাও।

"আৰে তিলক, তোৰ এই অৱস্থা। মইতো একেবাৰে চিনিব পৰা নাছিলো। তয়ো যে আৰু অলপ চাই চিটি খোজ দিব নোৱাৰানে? বোকাৰে গোটেইটো একেবাৰে লুতুৰি পুতুৰি হলি।"

পুতুল! ৰক্ষা তেওঁ এই বোকাৰ মাজৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰিবলৈ ভগৱানে যেন পুতুলক মোৰ ওচৰলৈ পঠিয়াইছে। পুতুল আমাৰ লগত একেলগে পঢ়ে, হোষ্টেলত নাথাকে, আদাবাৰীত মাহীয়েকৰ লগত থাকে।

"ঐ বুৰ্জকৰ দৰে তাতে বৈ আছ যে, ব'ল আমাৰ তালৈ মোটটো সলাই আহিবিগৈ। গাত ভেনামাখি পৰিব এতিয়া।"

মই বুৰ্জকৰ দৰেই বোকাৰ মাজৰ পৰা উঠি আহি তাৰ লগত সিহঁতৰ ঘৰলৈ গলো। গা-পা ধুই কাপোৰ-কানি সলাই চাহ একাপ খাই তিলকৰ পৰা বিদায় ললো।

বাছৰ চিটত বহি চকুহাল মুদি দিলো। চকুৰ আগত কাউৰীজনী আহি যেন কা কা কৰিবলৈ ধৰিলে। চকুহাল মেলি দিলো। যাওঁ-নাযাওঁ কৈ বাছখন যাব ধৰিলে। খেলি-মেলি চিন্তা কিছুমানে মনত জুমুৰি দি ধৰিলেহি। চিঠিখনত দেউতাক চিৰিয়াচ বুলি লেখিছে। হঠাতে যে কি বেমাৰে পালে তজবজীয়া মানুহটোৰ। মাৰ বৰ কষ্ট হৈছে চাগৈ। ভণ্টি বা স্কুললৈ যাব পাৰিছেনে নাই! এনেদৰে চিন্তাৰ লানি নিচিঙা সোঁত ববলৈ ধৰিলে।

বাছৰ পৰা নামোতে গধূলিয়েই হ'ল। তিনি মাইল বাট খোজ কাঢ়িব লাগিব। খোজকঢ়া অভ্যাস আছে। কিন্তু কৃষ্ণপক্ষ আৰম্ভ হৈছে। যথেষ্ট আন্ধাৰ, তাতে গাঁৱলীয়া বাট-পথ! সাপ-চাপ ক'ত কি? বিজ্ঞাও নাপায় ইয়াত। দোকানৰ পৰা কিবা-কিবি অলপ কিনি, খোজ কাঢ়িবলৈ আৰম্ভ কৰিলো।

ৰাতি ৯ বজাত হেলাই-হেফাই ঘৰ পালোঁগৈ। পদলি পাওঁতেই ঘোৰা এফাকি কাণত পৰিল। বুকুখন চিৰিংকৈ মাৰিলে। ভালকৈ শুনি দেখো সেয়া দেউতাৰ মাত। 'দেউতা, অ' দেউতা, মা, মা.....।' মই মাত লগালো।

মা, আৰু ভণ্টি ওলাই আহিল। মোক দেখি সকলো আচৰিত হোৱাদি হ'ল। সিহঁত কেইটাতকৈ বেছি আচৰিত হলো মই। কাৰো মুখত লেখমাত্ৰাও বিবাদৰ চিন নাই।

: মা, দেউতাৰ অসুখ বুলি শুনিছিলো। দেউতাৰ গা কেনে?

: ক'তা, দেউতাৰাটো একো অসুখ হোৱা নাই।

: ভণ্টিয়ে জানো চিঠিত দেউতাৰ চিৰিয়াছ বুলি লিখা নাছিল।

: মই, মই চোন তোলাই বহুত দিন চিঠিয়েই লিখা নাই।

মই বিবুদ্ধিত পৰিলো। ভণ্টিয়ে যদি লিখা নাই কোনে লিখিলে তেতিয়া হ'লে। মই চিঠিখন উলিয়াই হাতৰ আখৰ কেইটা ভালকৈ চাই দেখিলো সেয়া ভণ্টিৰ হাতৰ আখৰ নহয়। তেনেতে ভণ্টিয়ে কলে- "দাদা আজি ১ এপ্ৰিল। কোনোবাই তোমাক বুদ্ধ বনালে চাগৈ।"

মোৰ তেতিয়াহে মনত পৰিল আজি ১ এপ্ৰিল। প্ৰসাদে কেইদিনমান আগতে মোক কৈছিল- "তই কিমান চতুৰ দেখিম নহয়।" গোটেই দিনটোৰ ভাগৰবোৰে আহি মোক যেন একেলগে হেঁচা মাৰি ধৰিলে। □□

সপোন

ধ্ৰুৱজ্যোতি দাস

স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

কাবেৰী আৰু পলাশৰ চিনাকি হৈছিল পলাশৰ এক বান্ধৱী মনচুনৰ জৰিয়তে। কাবেৰীয়ে স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষত নামভৰ্ত্তি কৰিছিল। যিখন ক'লেজৰ পলাশ পুৰণা ছাত্ৰ। সময়ৰ লগে লগে কাবেৰী আৰু পলাশৰ ঘনিষ্ঠতা বাঢ়িল, ক্ৰমান্বয়ে দুয়ো দুয়োজনৰ সুখ-দুখৰ সমভাগী হ'বলৈ ললে। ইতিমধ্যে পলাশ আৰু কাবেৰীৰ সম্পৰ্কক লৈ বহুতৰে মাজত আলোচনা আৰম্ভ হৈছিল। কিন্তু দুয়োজনৰে সেইবোৰ কথা লৈ আক্ষেপ কৰাৰ আহৰি নাই। বৰঞ্চ দিনক দিনে সিহঁতৰ মাজৰ বন্ধুত্ব আৰু বেছি গভীৰ হ'বলৈ ধৰিলে।

প্ৰেম হয়তো মনৰ আপোন জনৰ লগতহে হয়। যি জন সুখ-দুখৰ অংশীদাৰ হয় কালক্ৰমত। মনৰ অজানিতে পলাশৰ অন্তৰখনৰ কোনোবা এটি কোণত কাবেৰীৰ প্ৰতি প্ৰেম জাগৰিত হ'ল। প্ৰথম অৱস্থাত পলাশে কাবেৰীক পাহৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। কিন্তু সি নোৱাৰিলে। মানুহৰ জীৱনত প্ৰেম এবাৰেই হয়। সি কিদৰে সপোনত দেখা তাৰ চিনাকি মুখখনি পাহৰি পেলায়? তথাপিও তাৰ মনত এক অচিন ভয় উপজিল কাৰণ কোনো ক্ষেত্ৰতেই সি কাবেৰী তাৰ পৰা আঁতৰ হোৱাতো নিবিচাৰে, সি নিবিচাৰে তাইৰ বন্ধুত্ব হেৰুৱাবলৈ।

সময়ৰ লগে লগে পলাশে কাবেৰীক যিমনেই মনৰ পৰা দূৰলৈ নিবলৈ বিচাৰিছে কাবেৰী সিমনেই নিবিড় হ'বলৈ ধৰিলে। পলাশে অশেষ কষ্ট কৰি মনৰ কথাবোৰ কাবেৰীক নোকোৱাকৈ থাকিল। কিন্তু কাবেৰীয়ে পলাশৰ অন্তৰংগ বন্ধু। কাবেৰীয়ে কথা প্ৰসংগত এদিন কৈছিল যে — মানুহৰ মনৰ ভিতৰত কোনো কথা আৱদ্ধ কৰি ৰাখিব নালাগে, পৰিণাম নাচাই তাক ব্যক্ত কৰা উচিত। এই কথাৰ সাৰোগত কৰি পলাশ এদিন প্ৰস্তুত হ'ল তাৰ মনৰ কথা কাবেৰীক

গুনাবলৈ। নিজৰ মনৰ বাহিৰে এইক্ষেত্ৰত সি অস্বাভাৱিক আৰু মৃদুৰ পৰামৰ্শ বিচাৰিছিল। পলাশৰ অৱস্থাৰ কথা বুজি তথা তাৰ প্ৰেমক শ্ৰদ্ধা কৰি অস্বাভাৱিক আৰু মৃদুয়ে তাক তাৰ প্ৰেমৰ প্ৰস্তাৱ কাবেৰীৰ ওচৰত আগবঢ়াবলৈ দিলে।

সৰস্বতী পূজাৰ দিনা কাবেৰীয়ে নীলা ৰঙৰ পাটৰ চাদৰ-মেখেলা পিন্ধিছিল। নীলা ৰঙটো পলাশৰো প্ৰিয়। সেইদিনা কাবেৰীক অপৰূপা দেখাইছিল। কাবেৰীৰ সেই ৰূপে পলাশক পুনৰ এবাৰ কঁপাই তুলিছিল কাৰণ সিয়ে আজি তাৰ প্ৰেমৰ প্ৰস্তাৱ কাবেৰীৰ ওচৰত আগবঢ়াব। মনৰ মাজত বহুতো নোকোৱা কথা আজি তাইৰ আগত ব্যক্ত কৰিব। এনেতে পলাশে কাবেৰীক এজনী বান্ধৱীৰ লগত তাৰ ফালে আহি থকা দেখিলে। কাবেৰী পলাশৰ একেবাৰে কাষ পালে। অলপ কথা-বতৰা পতাৰ পাছত সকলো সাহস যুগুত কৰি পলাশে ইমানদিনে মনৰ ভিতৰত লুকাই ৰখা তাৰ অব্যক্ত প্ৰেম কাবেৰীৰ আগত দাঙি ধৰিলে। কিন্তু ই কি? সি দেখা অলেখ সপোন নিমিষতে ভাঙি চুৰমাৰ হৈ গ'ল। কাবেৰীয়ে তাৰ প্ৰেমক প্ৰত্যাখান কৰিলে। জীৱনৰ প্ৰথম বেলাতেই ফুলিবলৈ লোৱা ফুলপাহি তাই মোহাৰি পেলালে। তাৰ সপোনবোৰক যে কাবেৰীয়ে এনেদৰে ৰাঙলী কৰিব পাৰিব সি কেতিয়াও ভৱা নাছিল। তাৰ আবেগক তাই এনেদৰে মৃত্যুৰ গহুৰলৈ ঠেলি পঠিয়াব পাৰিব বুলি সি কেতিয়াও কল্পনা কৰা নাছিল। সি একেবাৰে যেন বোবা হৈ পৰিল। কাৰণ সিও ভাবিছিল তাৰ দৰে কাবেৰীয়েও তাক সিমনেই ভাল পায় কিন্তু সেই ভালপোৱা যে অকল বন্ধুত্বৰ ভালপোৱা সি কেতিয়াও ভৱা নাছিল।

প্ৰেমে সকলো সহিব পাৰে কিন্তু প্ৰিয়তমাৰ পৰা পোৱা অসন্মানৰ মালা ডিঙিত পিন্ধিব নোৱাৰে। পলাশে

জীৱনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে দুখ নামৰ শব্দটোৰ উমান পালে। কিন্তু তাৰ এই দুখৰ খবৰ একমাত্ৰ অম্লান আৰু মৃন্ময়ৰ বাহিৰে আন কোনোও গম নাপালে। অম্লান আৰু মৃন্ময় পলাশৰ অন্তৰংগ বন্ধু। অকল সিহঁত দুজনেহে তাৰ ভাৱনাক বুজে, বুজে তাৰ অকৃত্ৰিম ভালপোৱাক। সিহঁতৰ আগত সি অলেখ চকুপানী টুকিলে। তাৰ মন দৃঢ় কৰিবলৈ সিহঁতে তাক ক'লে যে — কাৰেবী তাৰ বাবে উপযুক্ত নহয়। সি হৈছে ভীষণ আবেগিক ল'ৰা আনহাতে তাইৰ ওচৰত তাৰ আবেগৰ কোনো মূল্যয়েই নাই। যিজনী ছোৱালীয়ে তাৰ প্ৰকৃত ভালপোৱাক গছকি যাবলৈ সক্ষম হ'ল, সেইজনী ছোৱালীক চিৰদিনৰ বাবে মনৰ পৰা আঁতৰ কৰিবলৈ তথা তাইক পাহৰি যাবলৈ ক'লে। পলাশে নিৰৱ হৈ সিহঁতৰ কথা শুনিলে। কিন্তু কাৰেবীক তাৰ মনৰ দাপোনৰ পৰা ইমান সহজে মচি পেলোৱাটো জানো তাৰ বাবে সম্ভৱ!

জীৱনত কোনো কোনো ঘটনা কোনো কোনো স্মৃতি থাকে যাৰ ওচৰৰ পৰা যিমান পৰা যায় দূৰলৈ যাবলৈ মানুহে অহৰহ প্ৰচেষ্টা চলায়। পলাশে অতীতক যিমানেই পাহৰিবলৈ যত্ন কৰিছে সিমানেই স্মৃতিয়ে আহি তাক জুমুৰি দি ধৰেহি। কি যে অশান্তিত সি জীয়াই আছে সেয়া অম্লান আৰু মৃন্ময়েও নাজানে। সিহঁতে এতিয়া নিশ্চয় ভাবে যে লাহে লাহে সি কাৰেবীক পাহৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। কিন্তু কাৰেবীক পাহৰা জানো ইমান সহজ! পলাশৰ মাজে মাজে এনে লাগে সি যেন পৃথিৱীৰ ভিতৰতে দুৰ্ভগীয়া ব্যক্তি, যাৰ দুখৰ কোনো অংশীদাৰ নাই। প্ৰায় তিনি মাহ ধৰি তাৰ টোপনি নাই। কিয়ে অসহ্য যন্ত্ৰনা টোপনি নহাটো। নিশাটো নিশা নহৈ যেন এটা যুগহে। গতিকে এতিয়া সি নিশা শুব লাগে বুলি ভাবিলে দুটামান স্লিপিং টেব্লেট খাব লগা হয়। মানুহৰ জীৱনত একমাত্ৰ টোপনিখিনিয়েই কিজানি শান্তিৰ সময়। এজনী ছোৱালীৰ বাবে যে তাৰ জীৱনতো এনে দুৰ্বিসহ হ'ব সি আগতে কল্পনাও কৰা নাছিল।

আশা আৰু সম্ভাৱনাৰ মাজতেই নিহিত হৈ থাকে মানুহৰ ভৱিষ্যত। বুকুত অযুত আশা বান্ধি কাৰেবীৰ পৰা কিছু মৰম

পোৱাৰ আশাৰে জীৱনৰ প্ৰথম প্ৰেমৰ প্ৰস্তাৱ তাইৰ আগত দাঙি ধৰিছিল। আশাবোৰ তেতিয়া বঙীন আছিল, মনটো নিচেই কোমল আছিল। কিন্তু আৰম্ভণিতেই কাৰেবীয়ে পলাশৰ হৃদয়ৰ সপোন ভাঙি চুৰ-মাৰ কৰি পেলালে। অন্তৰত বেদনাৰ ৰহণ সানিলে। তাতে এজন ব্যৰ্থ প্ৰেমিকৰ দৰে সিদিনা হয়তো পলাশেও নিজকে কিবা নিচায়ুক্ত বস্তুত ডুবাই দিব লাগিছিল। কাৰণ সেই সময়ত তাইক পাহৰাৰ যে আন কোনো বিকল্প নাই। কিন্তু সি কাৰেবীক কেনেদৰে পাহৰে? সি তাইক পাহৰিব নোৱাৰে। যিদিনা তাই পলাশৰ প্ৰেমক প্ৰত্যাখান কৰিলে, সিদিনাৰ পৰা সি নিজকে বহুতো দিশত পৰিবৰ্তন কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিলে। কাৰণ সি নিজকে এজন সম্পূৰ্ণ শুদ্ধ ব্যক্তি হিচাপে কাৰেবীৰ ওচৰত প্ৰতিপন্ন কৰিবলৈ বিচাৰিলে। কাৰেবীয়ে তাক প্ৰথমৰে পৰা কেৱল দুখহে দিছে। কিন্তু অজানিতে তাক এটা দুষ্প্ৰাপ্য উপহাৰ দিছে যাৰ নাম দৃঢ়তা। যাৰ বাবে সি আজীৱন তাইৰ ওচৰত কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ব। সময়ৰ লগে লগে পলাশৰ দৃঢ়তা বাঢ়িল লগে লগে তাৰ প্ৰেমৰ গভীৰতাও বাঢ়িল। কাৰেবীৰ অজানিতে সি কবিতা লিখিবলৈ ল'লে। তাইৰ স্মৃতিক আগত লৈ সি বহুতো কবিতা লিখিলে, যিবোৰ কবিতা তাৰ প্ৰেমৰ স্বীকাৰোক্তি। কাৰেবীয়ে দিবলৈ নোখোজা প্ৰেমে অজানিতে তাক বহুতো দিলে। যদিও প্ৰথম প্ৰেমৰ প্ৰথম পদক্ষেপদেই কাৰেবীয়ে তাক নিৰাশ কৰিলে, কিন্তু তথাপিও সি নিৰাশ নহ'ল। কাৰণ তাৰ প্ৰেমৰ ওপৰত তাৰ বিশ্বাস আছে। তাৰ প্ৰেমৰ গভীৰতাক সি জানে। পলাশে পুনৰ সপোন দেখিলে। তাৰ বিশ্বাস এদিন হলেও কাৰেবীয়ে তাৰ প্ৰেমক বুজিব। সিদিনা হয়তো তাই তাৰ প্ৰেমক আকোৱালি ল'ব। গতিকে অনেক ঘাট-প্ৰতিঘাটৰ মাজতো সি তাইক ভাল পাই গ'ল। তাই নজনাৰহৈয়ে তাইক অন্তৰৰ একেবাৰে নিবিড় কৰিলে। সময় আগবাঢ়িল, কিন্তু বাৰে বাৰে সি সময়ৰ লগত পিছ পৰিল। কাৰণটো হ'ল তাৰ নিসংগতা। কাৰেবী অবিহনে সি যে খুৱেই অকলশৰীয়া। তাৰ এই অৱস্থাৰ কথা কাৰেবীয়ে জানো কেতিয়াও উপলব্ধি নকৰিব? তাৰ প্ৰেমক জানো তাই কেতিয়াও আকোৱালি নলব?

“আউসীৰ আন্ধাৰ হয়তো সদায় নাথাকে, পূৰ্ণিমা নিশ্চয় আহে।” সুদীৰ্ঘ দুই বছৰৰ অপেক্ষাৰ পাছত পলাশৰ জীৱনলৈও জোনাক আহিল। পলাশে পুনৰ এবাৰ সি দেখা সপোনবোৰত দিঠকৰ পোহৰ দেখা পালে। অম্লান আৰু মৃন্ময়ৰ সহায়িয়ে পলাশক বাস্তৱৰ লগত মুখামুখি হোৱাত বহুখিনি সহায় কৰিলে। সিহঁতে প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰত পলাশক উৎসাহ দিছিল তাৰ মনত শক্তি জোগাইছিল। যাৰ বাবে সি তাহাতৰ ওচৰত চিৰদিনৰ বাবে ঋণী হৈ ৰ’ব। পলাশে এই দুবছৰ কালছোৱাৰ ভিতৰত নিজৰ বহুত শুধৰণি কৰিলে। তাৰ প্ৰেমৰ গভীৰতা বঢ়ালে। আজি দুবছৰ পাছত হঠাৎ তাৰ পুনৰ এবাৰ কাবেৰীক তাৰ প্ৰেমৰ গভীৰতা দেখাবলৈ ইচ্ছা গ’ল। সময়ৰ পৰশে মানুহৰ জীৱনলৈ বহু পৰিৱৰ্তন আহে। পলাশৰ জীৱনলৈও বহু পৰিৱৰ্তন আহিল। সি ভাবিলে কাবেৰীৰো এই কালচোৱাৰ ভিতৰত মনৰ বহু পৰিৱৰ্তন হৈছে। সি পুনৰ কাবেৰীৰ লগত নিবিড় হ’বলৈ ল’লে। মনৰ নিভৃত কোণত ইমানদিনে সঞ্চিত হৈ থকা কথাবোৰ কাবেৰীক ক’বলৈ তাৰ মন হাহাঁকাৰ কৰি উঠিল।

আজি ভেলেণ্টাইন ডে। এই বিশেষ দিনটো প্ৰেমিক - প্ৰেমিকাৰ দিন হিচাপে গণ্য কৰা হয়। কাবেৰীলৈ পলাশৰ ভীষণ মনত পৰিল। সিও হয়তো আজিৰ এই বিশেষ দিনটোত কাবেৰীৰ সৈতে ভৱিষ্যতৰ অলেখ সপোন ৰচিলেহেঁতেন। কিন্তু সপোন জানো কেতিয়াবা দিঠক হয়? কথাষাৰ ভৱাৰ লগে লগে তাৰ দুচকুৰ পৰা অবিকল অশ্ৰু নিগৰিত হ’ল। সি নিজকে নিজে শাস্তা দি স্বাভাৱিক হ’বলৈ চেষ্টা কৰিলে। কাৰণ সি ঘৰৰ নুমলীয়া ল’ৰা, মাক-দেউতাক তথা ককায়েকৰ অতি মৰমৰ। মাক-দেউতাকে তাকলৈ বহুতো সপোন দেখিছে। গতিকে কোনো ক্ষেত্ৰতেই সি তেওঁলোকক দুখ দিব নোৱাৰে। কিন্তু তাৰ দুখবোৰক কোনে বুজিব, কাবেৰীয়েওতো নুবুজে। ভেলেণ্টাইন ডেৰ পিছদিনা অম্লান আৰু মৃন্ময়ৰ লগত বহুদিনৰ মূৰত পলাশ কলেজলৈ গ’ল। কলেজত সি কাবেৰীক লগ পালে। লগে লগে তাৰ আগদিনাৰ কথাবোৰ মনত পৰিল,

যিবোৰে তাৰ চকুলো নিগৰাইছিল। পলাশে কি আজীৱন দুখেই পাব? সি নিজকে প্ৰশ্ন কৰিলে। উত্তৰ হিচাপে তাৰ মনটোৱে পুনৰ এবাৰ কাবেৰীক প্ৰেমৰ প্ৰস্তাৱ দিবলৈ ক’লে। এইবাৰ পলাশে এটা সিদ্ধান্ত ল’লে। যদিহে কাবেৰীয়ে এইবাৰ তাৰ প্ৰেমক উপেক্ষা কৰে তেনেহ’লে সি তাইৰ পৰা বহু আঁতৰলৈ গুছি যাব আৰু যদিহে তাই প্ৰেমৰ সঁহাৰি জনায় তেনেহ’লে সি তাইক আজীৱন সীমাহীন মৰম দি যাব যিমান মৰম হয়তো কাবেৰীয়েও কল্পনা কৰা নাছিল। শেষবাৰৰ বাবে প্ৰেমৰ প্ৰস্তাৱ যাচিম বুলি পলাশ কাবেৰীৰ ওচৰলৈ গ’ল। তাইক শেষবাৰৰ বাবে তাৰ মনৰ কথা শুনালে। কিন্তু এইবাৰ সি নভৱা কথাটো দিঠক হ’ল। কাবেৰীয়ে তাৰ প্ৰেমক আকোৱালি ল’লে। ইমান দিনৰ কষ্টৰ ফল আজি সি হস্তগত কৰিলে। আজি কাবেৰী তাৰ ওচৰত হাবিবলৈ বাধ্য হ’ল কাৰণ সি তাইক সঁচা অন্তৰেৰে ভাল পাইছে। কাবেৰীয়ে স্বীকাৰ কৰিলে যে পলাশৰ প্ৰকৃত প্ৰেমৰ আগত তাই হাৰ নমনাকৈ নোৱাৰিলে। কাবেৰীয়ে দিয়া উত্তৰে তাৰ প্ৰেমক স্বীকৃতি দিলে। কাবেৰীৰ উত্তৰে পলাশক কিছু সময়ৰ বাবে বোবা কৰি পেলালে। তাইৰ কথাষাৰ তাৰ সপোন সপোন লাগিল। কিছুপৰৰ পাছত কাবেৰীয়ে যেতিয়া পুনৰ ক’লে যে তাইও পলাশক ভাল পায়, পলাশ আনন্দত বলিয়া যেন হৈ পৰিল। তাৰ আজি আনন্দৰ শেষ নাই। কাবেৰীৰ কথাষাৰে তাৰ মনত যিমান সুখ দিলে, সি দুবছৰে ভোগ কৰি অহা আটাইবোৰ দুখ যেন নিমিষতে শেষ হৈ গ’ল। আজি তাৰ এনে লাগিল তাৰ নিচিনা সুখী ব্যক্তি হয়তো পৃথিৱীত নাই। সি প্ৰথমবাৰৰ বাবে কাবেৰীৰ লাহি হাত দুখন স্পৰ্শ কৰিলে আৰু তাইৰ দুইহাত নিজৰ দুই হাতৰ মাজত বহু সময়ৰ বাবে আৱদ্ধ কৰিলে।

গতানুগতিকভাৱে সিহঁতৰ প্ৰেম আগুৱাবলৈ ল’লে। কিন্তু সিহঁতৰ প্ৰেমৰ খবৰ অম্লান, মৃন্ময় আৰু কাবেৰীৰ এক ঘনিষ্ঠ বান্ধৱীৰ বাহিৰে আন কোনেও গম নাপালে। এতিয়া অম্লান আৰু মৃন্ময়ৰো হাঁহিৰ শেষ নাই। সিহঁতৰ অতি মৰমৰ বন্ধুৰ মুখত আজি ইমানদিনৰ মূৰত হাঁহি বিৰিঙিছে। গতিকে

সিহঁতে জানো নহঁতাকৈ পাৰে? সিহঁতে কাৰেবীক লগ পালে এটাই কথা কয়। তাই যেন তাহাতৰ অতি মৰমৰ বন্ধুক কেতিয়াও আঘাত নিদিয়ে। খুব কম দিনৰ ভিতৰতে পলাশ আৰু কাৰেবীয়ে বহুতো নিবিড় মুহূৰ্ত্ত পাৰ কৰিলে। দুয়ো দুয়োজনৰ সুখ-দুখৰ পুনৰ সমভাগী হ'বলৈ ল'লে। সিহঁতৰ কথাৰ যেন আজিও শেষ নাই। কাৰেবীয়ে ভৱিষ্যতৰ বহুতো কল্পনাৰ কথা পলাশক কয়, তাই কয় তাই আজীৱন পলাশৰ মৰমৰ বান্ধোনৰ মাজত সোমাই থাকিব বিচাৰে। বিলাসী নহৈ এটি সাধাৰণ জীৱন অতিবাহিত কৰিবলৈ বিচাৰে। কাৰেবীৰ কথাবোৰে পলাশক গহীন কৰি তোলে। কাৰণ সিওঁতো কাৰেবীয়ে বিচৰা ধৰণেই বিচাৰে।

“মহাসাগৰৰ গভীৰতাৰ দৰে নাৰীৰ মনে বিচৰা কথাবোৰ মেঘে ঢকা আকাশৰ দৰে অস্পষ্ট আৰু অলংঘ্য।” পলাশৰ জীৱনলৈ পুণৰ আন্ধাৰ নামি আহিল। পলাশৰ লগত বচনা কৰা সপোনবোৰ কাৰেবীয়ে পুনৰ ৰাঙলী কৰি তাৰ পৰা আঁতৰলৈ যাবলৈ বিচাৰিলে। কাৰোবাক সঁচা অন্তৰেৰে ইমান বেছি ভালপোৱাৰ পাছতো জানো প্ৰেমে স্বীকৃতি নাপায়? কাৰেবীয়ে হয়তো পলাশৰ ভাৱনাক কেতিয়াও বুজিব নোৱাৰিলে। হয়তো বুজিব নোৱাৰিলে পলাশৰ প্ৰেমৰ গভীৰতা। পলাশৰ ওচৰত তাইৰ মূল্য কিমান তাই হয়তো নাজানিলে। সেয়ে পলাশক পুনৰ আন্ধাৰৰ গৰ্ভত বিলীন কৰি তাৰ ওচৰৰ পৰা আঁতৰি যাবলৈ ওলাইছে। যাৰ বাবে সি তাইক পাইয়ো হেৰুৱাব লগা হ'ল। অম্লান আৰু মৃন্ময় আজি একেবাৰে নিৰৱ। সিহঁতেও বুজি নাপালে, কিহৰ বাবে কাৰেবীয়ে এনেদৰে পলাশক আঘাত দিলে। সিহঁতৰ ভিতৰত প্ৰতাৰণাৰ জুইকুৰা জ্বলিছিল। কিন্তু একমাত্ৰ পলাশৰ বাবে সিহঁতে কাৰেবীৰ একো অনিষ্ট নকৰিলে কাৰণ পলাশে ইমান দুখ পোৱাৰ পাছতো কাৰেবী সুখত থকাটো বিচাৰে। পলাশৰ অন্তৰতো বেথাৰ জুইকুৰা দুগুণ তেজেৰে জ্বলিছিল। “হয়তো হৃদয়ৰ এই জুই কুৰা এদিন জ্বলি জ্বলি নুমাই যাব সিদিনা পলাশৰো অস্তিত্ব নাইকিয়া হ'ব।” পলাশে নিজেও বুজি নাপালে কিহৰ ভুলৰ

বাবে কাৰেবীয়ে তাক এনেদৰে এৰি গুছি গ'ল। তাইক সি হিয়া উজাৰি মৰম দিছিল তেনেহ'লে কিয় তাই এই বান্ধোন চিঙি আঁতৰলৈ গ'ল। কপালৰ কথা ভাৱিলে নিজকে বৰ দুৰ্ভাগ্যবান ব্যক্তি যেন লাগে। কথাবোৰ সি যিমান গভীৰভাৱে ভাৱিবলৈ লয় নিজকে সিমানে অসহায়, অসহায় লাগে। তাৰ প্ৰেমতো কোনো কুলঘতা নাছিল। প্ৰেমতো বজাৰৰ সস্তীয়া সামগ্ৰী নহয় যাক বস্ত্ৰাৰ কিনা-বেচা কৰিব পাৰি। কিয় তেনেহ'লে কাৰেবীয়ে তাৰ প্ৰেমক প্ৰত্যাখান কৰি আঁতৰি গ'ল। কাৰেবীয়েইতো তাক পোহৰ দেখুৱাইছিল তেনেহ'লে হঠাৎ আজি তাক কেনেদৰে আন্ধাৰৰ গৰ্ভত ঠেলি পঠিয়াব পাৰিলে? কাৰেবীয়েতো তাৰ সংগী হ'বলৈ বিচাৰিছিল তেনেহ'লে আজি কিয় তাক নিঃসংগ কৰি আঁতৰলৈ গুছি গ'ল? কাৰেবীয়েতো তাক আশা দেখুৱাইছিল তেনেহ'লে কিয় আজি তাৰ আশাৰ সপোনক ৰাঙলী কৰি যাবলৈ ওলাইছে? পলাশে ইমানবোৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ নিজেই বিচাৰি নাপালে।

শেষবাৰৰ বাবে হৃদয়ৰ অলেখ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰি পলাশে কাৰেবীক লগ ধৰিলে। কিন্তু কাৰেবীৰ ব্যৱহাৰে তাক আঘাতৰ ওপৰত আঘাত দিলে। পলাশৰ কথা শুনিবলৈ আজি কাৰেবীৰ আহৰি নাই। কিয়নো পলাশৰ অযুত প্ৰশ্নৰ উত্তৰ তাইৰ ওচৰত নাই। কাৰেবীয়ে পলাশক বিদায় দি যাবলৈ ওলাল। পলাশে বোবাৰদৰে কাৰেবী যোৱাৰ ফালে চাই ৰ'ল। কিছুপৰৰ পাছত কাৰেবী চকুৰ আঁতৰ হ'ল। হয়তো কাৰেবীক আৰু কেতিয়াও পলাশে প্ৰেমিকাৰ ৰূপত নাপায়। পলাশৰ হৃদয়ত অশ্ৰুৰ প্ৰচণ্ড লহৰ উঠিছিল যাক সি চকুৰে প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰিলে। তাৰ হৃদয়ৰ অলেখ প্ৰশ্ন থাকি গ'ল যাৰ উত্তৰ হয়তো আৰু সি কোনোদিনেই নাপায়। সি দেখা নীলিম সপোনবোৰ সপোন হৈয়ে ৰ'ল।

এনেদৰে কাৰেবী পলাশৰ জীৱনলৈ এজাক সুবৰ্ণ মলয়া হৈ আহিছিল আৰু এজাক বৰদৈচিলাৰ ৰূপ লৈ আঁতৰি গৈছিল। □□□

অনুপম নাথ
স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ

ৰ'ব!

কি বুলি ভাৰিছে?

কথা পাণ্ডলিবলৈ অহা বুলি ভাৰিছে নেকি? নে
অলপ গোলাপী হৈ অহা বুলি ভাৰিছে? মুঠৰ ওপৰত
আপোনালোকে যি বুলি নাভাৱক কয় মই ক'ব খোজা
কথাখিনি শুনক। তাৰমানে মই কব বিচাৰিছোঁ মোৰ কিছু
অভিজ্ঞতাৰ কথা। বিষয় ৰাশিফল। শুনি লওক,
বিশ্বাস কৰে নকৰে আপোনাৰ কথা। তেওঁ
আৰম্ভ কৰো।

আজিৰ ৰাশিফল।

মেঘ, আৰ্থিক অশুভ, বৃষ — স্বাস্থ্যৰ যত্ন
লওক,

বৃশ্চিক ---- আৰ্থিক শুভ, কৰ্মক্ষেত্ৰত
উন্নতি

কুম্ভ ---- অমুক তমুক, মীন অমুক
তমুক

এইয়া আজি মই ৰাতিপুৱাই মেলি চোৱা
পঞ্জিকাখনত পোৱা ৰাশিফলৰ অৰ্থাৎ দৈনিক ৰাশিফলৰ
চমু বিৱৰণ। সেইদিনা শুই উঠিয়েই পঞ্জিকাখন মেলি
চাইছিলো। মোৰ ৰাশি বৃশ্চিক। কি কথা, সকলো ৰাশিৰ
মানুহৰে আজিৰ দিনটো বেয়া। কেৱল মোৰহে দিনটো
ভাল। তেতিয়ালৈকে নোধোৱা মুখখনত ইলাষ্টিক
ব্ৰেণ্ডৰ মাৰ্কা মৰা হাঁহি এটা বিৰিঙি উঠিল। ৰাতিলৈ মোৰ
প্ৰ'গ্ৰাম আছে, জাগীৰোডত। গিটাৰীষ্ট হিচাবে বৰ বেছি
বিখ্যাত নহলেও মোটামুটি কিছু মানুহে মোক নতুন
গিটাৰীষ্ট or ubharta hua sitara বুলি চিনি পায়।

মনতে ভাৱিলো, আজি প্ৰ'গ্ৰাম ভাল হ'বই একদম
ফাটাফাটি। যোৱাৰাতি এঘাৰটালৈ প্ৰেক্টিছ কৰিছো।
একদম পাৰফেক্ট। কোনো খুঁত নাই। গান এটা সুহৰিয়াই
সুহৰিয়াই মুখ ধুবলৈ আগবাঢ়িলো।

তাৰপিছত চাহ পৰ্ব আৰু তাৰপিছত দিনটো
ঘৰতে মূৰ্খৰ বাকছত (Idiot box or televission)
মোৰ দৰে মূৰ্খৰ বুদ্ধিমান প্ৰাণী দৰ্শনৰ পৰ্ব। টি.ভি চাই
থকাৰ মাজতে মনত পৰিল, ষ্টিং কেইডালমান কিনিব
লাগিব। দৰকাৰ হ'ব পাৰে। দুপৰিয়া ভাত খাই বিছনাত
পৰিলো, লগত টেবুল ঘড়ী, এলাৰ্ম দিলো তিনিটা বজাত।
গাৰত মূৰ থবলৈহে পালো, নিদ্ৰাদেৱীয়ে একে গোঁৰতে
মোক দিবানিদ্ৰাৰ আমেজময় খালটোলৈ দলিয়াই
পেলালে। তাৰপিছত দুচকুত ৰঙীন স্বপ্ন লৈ দুঘণ্টা সময়
complete sound sleep. সপোনত ব্ৰায়ান আডামছ,
জন বন জ'ভি আৰু আমাৰ লোকেল জুবিনৰ লগত
গিটাৰ বজাই আছিলো। এনেতে টিট, টি
ট এলাৰ্মৰ শব্দত সাৰ পাই একেজাপে বাস্তৱ
পালোহি। যাবলৈ হলেই। কাপোৰ-কানি পিন্ধি ঘৰৰ
পৰা ধাৱমান হলো।

তিনি বাজি পঞ্চলিশ মিনিটত বেছ গিটাৰীষ্ট
গৌতমৰ ঘৰত উপস্থিত হলো। তাৰপিছত দুয়ো গতি
কৰিলো। গায়ক অৰ্থাৎ সেইদিনাৰ হেড অফ্ the De-
partment পুলিনদাৰ ঘৰলৈ। তেওঁৰ আচল নাম পুলিন
ভৰালী। গায়ক হিচাপে অৰ্থাৎ চিংগাৰ হিচাপে লেবেল
লগোৱা নাম হ'ল কুমাৰ পল। বাটতে ষ্টিং কেইডাল
কিনি ললো। গিটাৰ-চিটাৰ পুলিনদাৰ ঘৰতে আছে। গৈ

পাই দেখিলো ছিনিয়ৰ কী-বোৰ্ডিষ্ট, আমাক সততে GUIDNCE দিয়া জয়সুন্দা আগতেই হাজিৰ। কিছু সময়ৰ পিছত কংগো প্লেয়াৰ বুবুদা আৰু ড্ৰামৰ নৱও আহি পালেহি। আকৌ প্ৰেক্টিছ কৰিলো। প্ৰায় আঠ বজাত বুক কৰি থোৱা ডিলাক্স বাছখন আহি পালেহি। চাউণ্ড চিষ্টেম লৈয়েই আহিছে। বাছত সকলো বস্তু তুলি আঠটা পঞ্চলিছত যাত্ৰা আৰম্ভ হ'ল। জাগীৰোড পাবলৈ কিছুদূৰ থাকোতেই মেনেজাৰ বা গ্ৰুপৰ এজেন্ট যি বুলি কয়, পবনদাই বাছখন বখাবলৈ ক'লে আৰু নামি গ'ল। কেইমিনিট মানৰ পিছতেই দুটা 'বটল' লৈ তেওঁ উভটি আহিল। পুনৰ যাত্ৰা আৰম্ভ।

কিছুসময়ৰ মূৰত গৈ গন্তব্যস্থান পালো। দূৰৰ পৰাই মঞ্চ দৃশ্যমান অৰ্থাৎ Distinctly visible. ইয়াৰ পিছৰ বিশ মিনিটৰ ভিতৰতেই আমি ভলণ্টিয়াৰ সকলৰ কৃটিম ব্যক্ততাপূৰ্ণ আপ্যায়নৰ মাজেৰে গ্ৰীন ৰুম পালোঁগৈ। তাত আগৰ পৰা আছিল এটি বিহুৱা দল আৰু অন্য কিছু শিল্পী।

“এইফালে আহক, এইফালে”, চেঙেলীয়া so called ভলণ্টিয়াৰ এটাৰ আহ্বানত সহাঁৰি জনাইগ্ৰীনৰুমৰ এচুকত আসন গ্ৰহণ কৰিলো। ইফালে মাইক্ৰ'ফোনত ঘোষণাৰ উদাস্ত কণ্ঠ “শ্ৰদ্ধেয়, কলাপ্ৰেমী ৰাইজ, আমি আপোনালোকক জনাবলৈ পাই সুখী হৈছে যে আজি নিশাৰ এক বিশেষ আকৰ্ষণ দৰদী গায়ক কুমাৰ প'ল আহি ইতিমধ্যে আমাৰ গ্ৰীনৰুমত উপস্থিত হৈছেহি আৰু কেইটিমান মুহূৰ্তৰ পিছতেই।”

ঘড়ীটোলৈ চালো, দহটা পচিশ। চাৰে এঘাৰটা মানত দিব আমাৰ প্ৰগ্ৰাম। গ্ৰীনৰুমৰ টিঙৰ ফাকেৰে দেখিলো, নৱ আৰু জয়সুন্দা ঘাঁহনিৰ মাজেৰে আন্ধাৰৰ ফালে গৈ আছে। নৱই বজোৱাৰ আগতে প্ৰায়ে অলপ ড্ৰিংকছ লয় আৰু জয়সুন্দাতো one step ahead. হৰে, গৌতম, বুবু ক'লৈ গ'ল? এইমাত্ৰ ইয়াতেই আছিল। ইফালে সিফালে চালো। সৌৰা, সৌৰা তাত থিয় হৈ আছে।

মঞ্চত সৰু ছোৱালী এজনীৰ আধুনিক নৃত্য দি আছে। দুয়ো তাকেই চাই আছে। বুবুই কিবা এটা গৌতমৰ কাণত কৈছে। দুয়ো হাঁহিছে, মই উঠি নগৈ তাতে বহি থাকিলো।

লাহে লাহে চাৰে এঘাৰটা বাজিল। ‘ফুৰ্তি পানী’ খাই উদাৰ আৰু musician's real attitude হৈ অহা জয়সুন্দা আৰু নৱৰ লগত মঞ্চত উঠিলো। নাজানো কিয়, কিন্তু মই দেখোন অলপ নাৰ্ভাছ ফিল কৰিছোঁ। “নাই, নাই, ইয়াত নাৰ্ভাছ হ'বলগীয়া কি কথাটো আছে। বহুবাৰ মঞ্চত গিটাৰ বজাইছোঁ। একো নহয়। ‘Don't worry’ এইবুলি মনক প্ৰবোধ দি মঞ্চৰ ওপৰত উঠি গিটাৰখন কান্ধত ওলোমাই ললো আৰু টিউন মিলাবলৈ আৰম্ভ কৰিলো। মঞ্চৰ সিটো মূৰত থকা গৌতমে মোৰ ফালে চাই বুঢ়া আঙুলি দাঙিলে, অৰ্থাৎ তাৰো টিউন কৰা হ'ল।

কিন্তু জয়সুন্দাই উইংছৰ কাষত কি কৰি আছে। আকৌ মদ! আজি ইমানকৈ কিয় খাইছে বাৰু? সমানে ব্যগ্ৰ হৈ পৰিছিল নৱ, বুবু আৰু গৌতমো। তাৰ পিছতেই চাৰ্টেৰে মুখখন মচি জয়সুন্দাই কীবোৰ্ডৰ ওচৰলৈ আহিল।

কিন্তু পুলিনদা, Sorry কুমাৰ, প'ল কলৈ গ'ল? তেতিয়াৰ পৰা তেওঁৰ কথা ভৱাই নাই। এনেতে ঘোষণাৰ মাত ‘ৰাইজ, এয়া মঞ্চত আপোনালোকৰ প্ৰিয় শিল্পী কুমাৰ প'ল।’ ডিঙিত গামোচা লৈ তেওঁ মঞ্চত Entry মাৰিলে। মোৰ ভাষাত ধোঁৱাৰ মাজেৰে Dashing Entry মাইক্ৰ'ফোনটো হাততলৈ কুমাৰ প'লে দুবাৰমান হেল্ল' হেল্ল' কৰিলে আৰু আমালৈ চাই সংকেত দিলে।

“চব Ready?” বুলি নৱই টাইমিং দিলে
One.....Two.....Three.....Go.

কিন্তু, ই কি?

জয়সুন্দা আপুনি কি বজাইছে? আৰম্ভণীৰ গান এইটো নাছিল নহয়।

কুমাৰ প'ল আমাৰ ওচৰলৈ আহিল। মাইক্ৰ'ফোনটো হাতেৰে ঢাকি খঙেৰে জয়সুন্দাক ক'লে - ‘জয়সু, কি কৰিছ তই? ভালকৈ বজা।’

সেয়ে পুনৰ টাইমিং আৰু আকৌ এবাৰ জয়ন্তদাৰ দ্বাৰা গানৰ ভুল Prelude. জয়ন্তদাৰ ফালে চালো কি অদ্ভুত দৃশ্য! কী-বোৰ্ডৰ এক্সপাৰ্ট জয়ন্তদাই কীবোৰ্ডখনক এক অসহায় দৃষ্টিৰে চাই আছে। ঘৰ্মাক্ত মুখমণ্ডল, বুজিলো, মদ বা 'ফুৰ্তিপানীৰ' পৰিমাণ অভাৱ হৈ গৈছে। আমি জয়ন্তদাৰ পৰা নিখুঁত সুমধুৰ সংগীত আশা কৰা নিৰর্থক। ইয়াৰ পিছত তলৰ উদ্গাৰ প্ৰায় কলাপ্ৰেমী (?) ৰাইজৰ আগত জোৰাই-ফোন্দাই, ভুলে-শুদ্ধই, মৰো-জীও সোঁ অধিকৈ কোনোমতে কুমাৰ প'লে তিনিটা গান ডেলিভাৰি কৰিলে। সেইকেইটা গানৰ কোৱালিটিৰ সম্পৰ্কে মতামত নিদিও। মুঠৰ ওপৰত কুমাৰ প'লৰ গানৰ প্ৰাণধলা সুৰ আৰু জয়ন্তদাৰ কীবোৰ্ডৰ মইমতীয়া শব্দৰ মাজৰ সীমান্তৱৰ্তী অঞ্চলৰ এক শব্দ। ৰাইজৰ প্ৰতিক্ৰিয়া গৰম তেলত চেঁচা পানী দিয়াৰ নিচিনা। গান চলি থাকোতেই উইংচৰ ফালে চাইছিলো, পবনদাক দেখা পালো। চকী এখনত মুখ ঢাকি বহি আছে। লাজত মৰ্মাহত হৈ যেতিয়া মঞ্চৰ পৰা নামো, তেতিয়া ঘোষকৰ কণ্ঠত আছিল — 'ৰাইজ, অন্য এঠাইত অনুষ্ঠান পৰিবেশন কৰিবলগীয়া থকাৰ বাবে শিল্পী কুমাৰ প'লে মঞ্চৰ পৰা সোনকালে বিদায় লব।' কিন্তু সেইদিনা আমাৰ অন্য ঠাইত একো প্ৰগ্ৰাম নাছিল।

এনেদৰেই বস্তু-বাহানি সামৰি, তিন্ত অভিজ্ঞতাহিনিও মনতে Dack কৰি লৈ তাৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ ৰাওনা হলো। বাটত জয়ন্তদাই শপত খাইছিল আৰু কেতিয়াও মদ নাখাও বুলি। কি ভাৱি গৈছিলো আৰু কি হৈ গ'ল।

ঘটনাটোৰ চাৰিদিন পিছৰ ৰাতিপুৱাটোত পুনৰ ৰাশিফল চালো। এইবাৰ আছে — মেঘ : প্ৰেমত অনুকূল, বৃষ: আৰ্থিক দুশ্চিন্তা দূৰ আৰু বৃশ্চিকত লিখা আছে — 'কৰ্মক্ষেত্ৰত অশুভ।'

সেইদিনাও এটা প্ৰ'গ্ৰাম আছিল। এইবাৰ বিশ্বনাথ চাৰিআলিত। কুমাৰ প'লৰ সৈতেই। ভাৱি আছিলো, এইবাৰো চাগে একে গতিয়েই হ'ব। তাতে প্ৰকৃতিছো কৰা নাই। কিন্তু হ'লগৈ ওলোটা। কুমাৰ প'লে সেইখন মঞ্চত দুঘণ্টা সময় জুৰি গীত পৰিবেশন কৰিলে। দৰ্শক আপুত হৈ পৰিছিল। বাৰে বাৰে নতুন নতুন গানৰ বাবে অনুৰোধ আহিছিল। হাত চাপৰিৰ মাজৰে কুমাৰ প'লে নগদ ধনৰ তিনিটা পুৰস্কাৰো গ্ৰহণ কৰিলে। জয়ন্তদাৰ সংগীত আছিল অপূৰ্ব। সকলোৱেই ভাল বজাইছিল। মই নিজে কেনেকুৱা বজাইছিলো নাজানো কিন্তু বাকীবোৰে ভাল হোৱা বুলিয়েই কৈছিল। মুঠৰ ওপৰত সেয়া আছিল এক অভিনৱ সফলতাৰ আমেজময় অনুভৱ।

গতিকে কি বুজিলে? বাকী যিয়েই বুজক বা নবুজক কিয়, আপোনাৰ ৰাশিফলৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি কোনো কামলৈ আগ নাবাঢ়িব। কাৰণ ওলোটা ফলো লাভ কৰিব পাৰে।

After all it is my personal experience. পিছদিনা পুৱা পুনৰ পঞ্জিকাখন মেলি চাইছিলো। এইবাৰ আছে 'বৃশ্চিক পিত্তৰ ৰোগত ভুগিব পাৰে'।

পৰম বিৰক্তিতে পঞ্জিকাখন বন্ধ কৰি দলিয়াই দিলো। □□□

“ ভৱিত শিকলি পিন্ধা মানুহৰ বাবে পৃথিৱীখন বিশাল হলেও কি লাভ!”

— নৱকান্ত বৰুৱা

ড° সৰোজ কাকতি

(১)

“ হোৱাট ননচেঞ্চ ”

শিক্ষক গৰাকীৰ এটা প্ৰচণ্ড ধমকত জিমিৰ হাতৰ পৰা ৰঙীন পেঞ্চিলডাল সৰি পৰিল। আজিৰ দ্ৰয়িঙৰ ক্লাচত চাৰে প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে নিজে ভালপোৱা ছবি এখন আঁকিবলৈ দিছিল। জিমিয়ে কি ছবি আঁকিব তাৰ কথা ভাবি থাকোতে ভালেখিনি সময় পাৰ হ’ল। কিবা এটা কথা ভাবিবলৈ ললে অলপ পাছতে তাৰ মনলৈ মাক-দেউতাকৰ কথাই আহে। দেউতাকৰ ভয়ংকৰ ৰূপৰ কথা ভাবিলে সি আনবোৰ কথা পাহৰি যায়। কিন্তু জিমিয়ে দেখিছে যে তাৰ বন্ধুবোৰৰ দেউতাকসকলতো তাৰ দেউতাকৰ দৰে নহয়, কিমান যে মৰম কৰে সিহঁতক! আৰু তাৰ দেউতাকে? জিমি যেন নিজৰ ল’ৰা নহয় তেনেকুৱা ভাৱে প্ৰকাশ কৰে। কথাবোৰ ভাবি ভাবি জিমিয়ে ছবি আঁকি থাকিল আৰু শেষত দেখিলে যে সি দুটা কিছুত কিম্বাকাৰ মানুহৰ ছবি আঁকিলে। বিকৃত দাঁত, প্ৰকাণ্ড ওঠ, খৰঙা চুলি, খঙৰ জুইৰে জ্বলিথকা চকুৰে অঁকা ছবি দুটাৰ তলত সি লেখি দিলে “ ফাদাৰ এণ্ড মাদাৰ ” বুলি, আৰু চাৰে সেই কাৰণেই তাক ননচেঞ্চ বুলি গালি পাৰিলে। সিয়ো বুজি পালে যে ছবি দুটাৰ তলত সি তেনেকৈ লেখি দিব নালাগিছিল। শান্তি পোৱাৰ ভয়েৰে জিমিয়ে শিক্ষকৰ মুখলৈ চাই থাকোতেই শিক্ষকগৰাকীয়ে তাৰপিনে বহীটো ঠেলা মাৰি দি ক’লে — “ মছি পেলোৱা, মাৰ-দেউতাকক কেনেকৈ ৰেচপেক্ট কৰিব লাগে নাজানা? আজিৰ পৰা এনে কাম কৰিবানে? ”

“ চৰি চাৰ, নাই এনে কাম আৰু নকৰো চাৰ। ”
কথামপি কথাখিনি কৈ সি নিজৰ ঠাইলৈ উভতি আহিল।

স্কুলৰ গেটৰ ওচৰত দ্ৰাইভাৰজনে তালৈ বাট চাই আছিল। বিষন্ন মনেৰে সি কাৰখনত বহিল। অইনদিনা সি দ্ৰাইভাৰজনৰ লগতে ইটো সিটো কথা পাতি যায়, আজি সি মৌন হৈয়েই গৈ থাকিল। বাৰে বাৰে তাৰ মনত শিক্ষকৰ ক্ৰোধাৱিত চকু আৰু বহীত অঁকা কুৎসিত চেহেৰাৰ ছবি দুখনৰ কথা মনলৈ আহিল। নাই নাই সি ছবি দুটা যে মাক-দেউতাকৰ বুলিয়ে আঁকিছে, তেনেকুৱা কথাটো নাছিল, এনেয়ে আঁকিছিল, কিন্তু কোন মুহূৰ্ত্তত সি ছবি দুটাৰ তলত শব্দ দুটা লেখি দিলে সি গমকেই নাপালে।

কাৰখনৰ পৰা নামিয়েই সি গধুৰ মনেৰে ঘৰলৈ সোমাই গ’ল। তাৰ মৰমৰ কুকুৰ টমি আৰু আয়াজনীয়ে তালৈ বাট চাই আছিল। দিনটো সি মাক-দেউতাকক প্ৰায়েই ঘৰত লগ নাপায়। ৰাতিও বেছিভাগ সময়তে আয়াজনীয়েহে তাক খুৱাই মেলি বিচনাত শুৱাই থয়। সন্ধিয়া সময়ত তাক পঢ়ুৱাবলৈ শিক্ষক এগৰাকী আহে। হোমৱৰ্কখিনি তেখেতেই কৰি দিয়ে। মনৰ কথা ক’বলৈ মন গলে সি তাৰ কুকুৰ টমি আৰু আয়াজনীৰ আগতেই কয়।

(২)

দ্বিতীয় মহলাৰ বাৰান্দাৰ পৰা জিমিয়ে তললৈ চাই থাকোতেই দেখিলে যে সমুখৰ বিল্ডিংটোৰ পৰা জাবৰৰ দম এটা তিৰোতা এজনীয়ে ৰাস্তাৰ ওপৰতে পেলাই দিলে। লগে লগে এজাক নগ্ন, অৰ্দ্ধনগ্ন ল’ৰা-ছোৱালীয়ে সেই জাবৰৰ দমটোৰ ওপৰত জপিয়াই পৰিল আৰু যিয়ে যিমান ক্ষিপ্ৰতাৰে পাৰে দমটোৰ মাজৰ পৰা প্লাষ্টিকৰ থোঙা, চিগা চেণ্ডেল, গাখীৰৰ টিন আদি উলিয়াই নিজৰ নিজৰ বস্তাৰ

ভিতৰত ভৰালে। ভোকাতুৰ শগুন এজাকে অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে মৰা গৰু এটা খাই শেষ কৰাৰ দৰে ল'ৰা-ছোৱালী জাকেও সেই জাবৰৰ দমটো শেষ কৰি পেলালে। গৰুৰ জঁকাটো অৱশিষ্টৰূপে পৰি থকাৰদৰে, সিহঁতৰ বাবে অলাগতিয়াল ই বিধ-সিবিধ বস্তু পৰি ব'ল। ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে আকৌ তেনেকুৱা এটা জাবৰৰ দমৰ সন্ধানত সেই ঠাইৰ পৰা আঁতৰি গ'ল। দৌৰ মাৰি গৈ জিমিৰো সেই ল'ৰা জাকৰ লগত মিলি যাবলৈ মন গৈছিল। পিছে যাব খুজিলেই সি যাব নোৱাৰে। মাক-দেউতাকৰ কঠোৰ শাসনৰ অদৃশ্য শিকলিৰে যেন তাৰ হাত-ভৰি বান্ধি থোৱা আছে। স্কুলৰ সময়খিনিৰ বাহিৰে আন সময়ত সি ঘৰৰ চৌহদৰ বাহিৰলৈ যাব নোৱাৰে। তাৰ ওচৰ-চুবুৰীয়াৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে যেতিয়া বাহিৰত চিঞৰি-বাখৰি, জপিয়াই খেলি থাকে তেতিয়া সি গিলৰ মাজেৰে সেই ল'ৰা-ছোৱালী জাকলৈ চাই থকাৰ বাহিৰে আন একো কৰিব নোৱাৰে। বহুদিন সি মাকক অনুৰোধ কৰিছে যে তাকো সেই ল'ৰা-ছোৱালী জাকৰ সৈতে খেলিবলৈ দিব লাগে। মাকে ক'লে — “নোৱাৰ সেই বদমাচ কেইটাৰ লগত খেলিবলৈ। কোনো এটা ষ্টেণ্ডাৰ্ড নাই, থাৰ্ড ক্লাচ কৰ'বাৰ।” উপায় নাপাই সি তাৰ কুকুৰ টমিৰ লগতেই খেলি থাকে।

(৩)

অইন দিনাৰদৰে আজিও কাম কৰিবলৈ আহি আন কাকো নেদেখি চায়েৰাই আচৰিত হৈ পৰিল। এক মুহূৰ্ত্তৰ কাৰণে তাই ভাবিলে যে তাইৰ নিশ্চয় ভুল হৈছে, নতুবা মালিকে আজি হঠাতে কিবা কাৰণত কাম বন্ধ কৰি দিছে। মালিকৰ কথা মনত পৰাৰ লগে লগে তাই এটা অদ্ভুত শিহৰণ অনুভৱ কৰিলে। সিদিনা কাম কৰি থাকোতে মালিকে তাইলৈ চাদখনৰ ওপৰত থিয় হৈ চাই আছিল। কাম কৰা তিৰোতা কেইজনীৰ ভিতৰত তায়েই গাভৰু। বহুদিনৰে পৰা তাই লক্ষ্য কৰিছে ডেকা বাবুৱে তাইৰ প্ৰতি অধিক মনোযোগ

দিয়ে। সুবিধা পালেই মৰম যাচিবলৈ বিচাৰে। বাবুৰ ধুনীয়া মুখ, সুন্দৰ গাৰ বৰণ এই কেইদিন তাইৰ ধ্যানৰ বস্তু হৈ পৰিছে। বাবুৱে পিছে কিবা এষাৰ কথা সুখিলেই তাই লাজতে ৰঙা-চিঙা পৰি যায়, একো উত্তৰ দিব নোৱাৰে। লগৰ কেইজনীয়েও তাইক বাবুৰ কথা কৈ বৰকৈ জোকায়। সকলোবোৰ মিলি চকু মুদিলেই তাই এতিয়া সেই সুন্দৰ মুখখনৰ মৰম উপচা হাঁহিটো দেখিবলৈ পায়। বিস্ময়কৰ বিস্ময়কৰ! ইমান ডাঙৰ মানুহ এজনে তাইৰ দৰে ছোৱালী এজনীক বাক কিয় ইমান মৰম কৰিব লাগে? বাবুৰ প্ৰতি বহুতো শ্ৰদ্ধা হয় তাইৰ। গৰীব লোকৰ প্ৰতি দয়া-মৰম সকলো মানুহৰ অন্তৰত নাথাকে।

কথাবোৰ ভাৱি থাকোতেই তাইৰ বাবুজন আহি পালে। ধুনীয়া মাৰুতি কাৰখনৰ পৰা নামি অহা মালিকজনক সচাকৈ স্বৰ্গৰ দেবদূত যেন লাগিল। কিমান চাগে টকা আছে এই বাবুৰ। বহুত হাজাৰ চাগে, তাইৰ লগত কাম কৰা ৰজা দিদিয়ে কয় বাবুৰ হেনো বহুত লাখ টকা আছে। “কি হ'ল চায়েৰা, থৰ লাগি চাই আছা কিয়? আহা আজি মোৰ কেম্পতে অলপ কাম আছে কৰি দিবাৰি।” কৈ কৈ বাবুৱে চৌহদৰ প্ৰকাণ্ড লোহাৰ গেটখন বন্ধ কৰি দিলে। ভৰিৰ আঙুলিৰে তল মূৰকৈ মাটি খুচৰি থকা চায়েৰাক বাবুৱে এটা সময়ত হাতত ধৰি ঘৰৰ ভিতৰলৈ লৈ গ'ল। “বা আজি দেখোন ধুনীয়া কাপোৰ পিন্ধিছা চায়েৰা?” বাবুৱে প্ৰশংসা কৰি তাইৰ শৰীৰটোলৈ ৰ লাগি চাই থাকিল। এটা নামহীন উত্তেজনাৰ তাইৰ শৰীৰটো থৰথৰকৈ কঁপি উঠিছিল। বাবুৱে তেওঁৰ বিচনাখনত তেওঁৰ কাষতে তাইক বহুৱাই দিলে। তাৰপাছত তাই অনুভৱ কৰিছিল সেই ভয়ংকৰ ভাল লগাৰ অনুভূতি।

সেই মনোৰম সজীৱ স্মৃতিয়ে তাইৰ সমগ্ৰ জীৱন উপচাই ৰাখিছে। তাইৰ উদং বুকুৰ ওপৰত শুই থকা বাবুজনক কৈছিল — “বাবু তুমিতো বহুত সুন্দৰী নাৰী পাবে। আমাৰ কথাটোও কিছু মনে ৰাখবেন।” চায়েৰাই বুজি পাইছিল যে তাইৰ বাবুৱে তাইক কোনোদিনে পত্নীৰ মৰ্যাদা প্ৰদান নকৰে

মাত্ৰ তাইৰ নিখুঁত ভাস্কৰ্য্যৰ দৰে শৰীৰটো তেওঁ উপভোগ কৰিব। অৱশ্যে তাৰবাবে তাই অকল বাবুজনকে দোষ দিয়া নাই। তাই নিজেও বাবুজনৰ প্ৰতি আসক্ত।

তাৰ পাছত তেনেকৈয়ে তাই কেবাদিনো ধৰি সেই বাবুৰ শয্যা সংগিনী হৈছিল আৰু ফলস্বৰূপে গৰ্ভত ধাৰণ কৰিলে সেই বাবুৰ ঔষধৰ এটি সন্তান। যিটো বস্তিত তাই আছিল সকলোৱে চায়েৰাৰ প্ৰতি ঘৃণাৰ মনোভাৱ প্ৰদৰ্শন কৰিছিল। তথাপিও তাইৰ জীৱনৰ এটা ডাঙৰ শাস্তনা এয়ে যে তাই জন্ম দিবলৈ ওলাইছে এটি “ডাঙৰ মানুহৰ” সন্তান। তাইৰ মনৰ পুৰুষজনৰ সৈতে একাত্ম হৈ যোৱাৰ নিবিড় সাক্ষীৰূপে, অক্ষয় স্মৃতিৰূপে থাকি যাব সেই সন্তান। শৈশৱৰে পৰাই চায়েৰাৰ জীৱন সম্পৰ্কে এটা সৰল দৃষ্টিভংগী আছে। জন্মিছে যেতিয়া কিবাকৈ হ’লেও খাবই লাগিব; ভাল নোহোৱা বেমাৰ হ’লে এদিন মৰিব, ইয়াতকৈ আন কোনো গভীৰ চিন্তাৰে চায়েৰাৰ জীৱন ভাৰাক্ৰান্ত হোৱা নাই। কোন ঠাইত এদিন তাইৰ জন্ম হৈছিল সেই কথাও তাই নাজানে। বাপ-মাৰ লগত সৰুৰে পৰা ৰেলৱে ষ্টেচনে ষ্টেচনে তাই ঘূৰি ফুৰিছে। অনেক ৰেল লাইনৰ কাষৰ অস্থায়ী ছালি ঘৰত বাস কৰিছে। যাযাবৰী জীৱনতে এদিন মৃত্যুৰ বুকুত আশ্ৰয় লৈছে তাইৰ বাপ আৰু মা। আৰু এতিয়া তাইৰ সৰু সংসাৰ খনত আছে তাই নিজে আৰু পুত্ৰ জয়নাল। অকল যে তাইৰেই এনেকুৱা নিৰ্মম জীৱন সেয়াতো নহয়, তাইৰ দৰে শ শ তিৰোতাই এনেকৈয়েতো চলি আছে। পেলনীয়া বস্ত্ৰৰ মাজৰ পৰা লাগতিয়াল বস্ত্ৰখিনি বিক্ৰি কৰিয়েই কোনোমতে দুয়ো জীয়াই আছে।

(৪)

জিমিৰ মনটো উৎকণ্ঠিত হৈ আছে সেই প্ৰশ্ন কেইটাৰ উত্তৰ বিচাৰি নোপোৱা কাৰণে। সেই বাটে বাটে ঘূৰি ফুৰা ল’ৰা-ছোৱালীবোৰ ক’ত থাকে? স্কুল চলি থকা সময়খিনিতো সিহঁতে এনেকৈ যে ঘূৰি ফুৰিছে, তাৰমানে সিহঁতে নিশ্চয়

স্কুললৈকে নাযায়। তেন্তে স্কুললৈ নোযোৱা ল’ৰা-ছোৱালীও আছে? মাক-দেউতাকে তাক ইমান দিনে কৈ আহিছে সকলোবোৰ ল’ৰা-ছোৱালীয়ে স্কুললৈ যায়। ইচ সিহঁতৰ নিশ্চয় ভীষণ আৰাম। যেতিয়াই ইচ্ছা তেতিয়াই খেলিব পাৰে। য’লৈকে ইচ্ছা তলৈকে ঘূৰি ফুৰিব পাৰে। স্কুলৰ হ’ম ৱৰ্কৰ কোনো লেঠা নাই। সেই ল’ৰা জাকৰ লগত উমলি ফুৰিবলৈ তাৰ তীব্ৰ ইচ্ছা হ’ল।

নিশা নবজাত আহি দেউতাকে ঘৰত সোমাল। মাক তেতিয়াও আহি পোৱা নাই। জিমিয়ে ৯-৩০ বজাতহে পঢ়া-পাতি সামৰে। সেয়ে সি আৰু আধাঘণ্টা সময় অধীৰ আত্ৰহেৰে অপেক্ষা কৰিব লগা হ’ল। নিয়ম ভংগ কৰি কথা সুধিবলৈ গলে সি যে দেউতাকৰ পৰা প্ৰচণ্ড ধমকিৰ বাহিৰে আন একো নাপায় সেই কথা সি ভালদৰে জানে।

আধাঘণ্টা পাছত মাক-দেউতাকৰ শোৱনি কোঠাৰ ফালে আগবাঢ়ি গৈ জিমিয়ে হতভম্ব হৈ গ’ল। দুয়োৰে মাজত কিবা কাৰণত প্ৰচণ্ড বাকবিতণ্ডাৰ সৃষ্টি হৈছে। দেউতাকে গিলাচৰ পাছত গিলাচ মদ খাই মাকক গৰ্জি আছে — “কিয় তোমাক অন্য মানুহে অশ্লীল ইংগিত দিবলৈ সাহস নকৰিব? কিয় পকেটমাৰে পইচা লুটি লৈ নাযাব? এই ৰাতিলৈ কোন তিৰোতাই বাহিৰত ঘূৰি ফুৰিছে? আৰু তুমি যাৰ সৈতে হলিগলি আৰম্ভ কৰিছা সেইজন মহা থগ-প্ৰৱঞ্চক, গুণ্ডা, বদমাচ। তেনে চৰিত্ৰহীন মানুহৰ লগত ঘূৰিফুৰা মানুহৰ চৰিত্ৰ কিমানখিনি ভাল হ’ব সেইকথা মই নকলেও বুজি পাওঁ। আৰু তুমি দেখোন অৰ্দ্ধনগ্ন কাপোৰ পিন্ধি সততে ঘোষণা কৰিছা তোমাৰ যৌৱন আছে, তোমাৰ চেন্স আছে। তেনেস্থলত ফুটপাথৰ কোনোবা গুণ্ডা ল’ৰাই অশ্লীল ইংগিত দিয়াতোতো একো ডাঙৰ কথা নহয়। আজিকালি কিমানক তেনেকৈ ৰেপ কৰিব ধৰিছে।” দেউতাকৰ কথাৰ লগে লগে মাকেও সমানে তৰ্ক কৰিছে। “ৰাতি দহ বজালৈ থাকো বাৰ বজালৈ থাকো সেয়া মোৰ কথা নিজৰ ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ কথা এইখন দেশত অকল পুৰুষৰে নহয় নাৰীবো স্বাধীনতা আছে আৰু মোৰ চৰিত্ৰক সমালোচনা কৰাৰ

নৈতিক অধিকাৰ তুমি ক'ত পাল্লা? এইটো বিল্ডিং বনাওতে তুমি কিমান বনুৱা তিৰোতাক ৰেপ কৰিছা আৰু এতিয়াও তোমাৰ কাৰ কাৰ লগত অবৈধ সম্পৰ্ক আছে সেই সকলোবোৰৰ হিচাব মোৰ আছে। এতিয়া বাটৰ কাষৰ গুণ্ডাই অল্লীলৈ ইংগিত দিয়াৰ কথা কওঁতে, পকেটমাৰি টকা লৈ যোৱাৰ কথা কওঁতে প্ৰতিকাৰৰ কথা ভাবিব নোৱাৰি কাপুৰুষৰ দৰে চিঞৰ-বাখৰ আৰম্ভ কৰিছা। বাপেকৰ পৰিচয় নথকা সেইবোৰ ল'ৰা-ছোৱালী গুণ্ডা, পকেটমাৰ নহৈ কি স্কুলত পঢ়ি ডাঙৰ মানুহ হ'ব? মাকৰ উচ্চস্বৰৰ কথা শুনি দেউতাকে হাতৰ গ্লাচটো পকা মজিয়াত সজোৰে আচাৰ মাৰি দিলে। যেন জিমিৰ মাকক আচাৰ মাৰি দিব নোৱাৰি গ্লাচটোকে তেনেকৈ আচাৰ মাৰি দিলে। মূহূৰ্ত্তৰ ভিতৰতে গ্লাচটো অনেক কাচৰ টুকুৰাত পৰিণত হ'ল আৰু তেওঁ চিঞৰি উঠিল চুপ থাক আৰু অধিক আগবাঢ়িলে তোক মই গুলীয়াই মাৰিম।” উন্মত্ত ক্ৰোধত তেওঁ থৰক-বৰককৈ আগবাঢ়ি গৈ দ্ৰৱাৰ খুলিলে আৰু উলিয়াই আনিলে কিচকিচিয়া কলা ৰিভলভাৰ এটা। জিমিয়ে দেখিলে দেউতাকৰ এই আচৰণত মাকে অলপো ভয় খোৱা নাই। তেৱোঁ সমান ক্ষিপ্ৰতাৰে বেগৰ পৰা ৰিভলভাৰ এটা উলিয়াই লৈছে। জিমিয়ে ভাবিলে এতিয়া দুয়োটাই গুলীয়াগুলী কৰি মৰিব, ভয়তে সি চকু দুটা মুদি দিলে। এনে সময়তে আয়াজনীয়ে আহি তাক সেই ঠাইৰ পৰা আঁতৰাই নি বিচনাত গুৱাই দিলে। জিমিয়ে আয়াজনীক সাৱতি ধৰি বুকুৰ গভীৰলৈ কুচি মুচি সোমাই গৈ দুচকু মুদি দিলে। তাৰ কাণৰ ওচৰতে বাজি থাকিল মাক-দেউতাকৰ সেই ক্ৰন্দন তৰ্জন গৰ্জনবোৰ। বাৰে বাৰে সি কাণ উগাই শুনিবলৈ চেষ্টা কৰিলে গুলীয়া গুলীৰ শব্দ শুনিবলৈ পায় নেকি? সি আশংকা কৰা মতে অৱশ্যে গুলীৰ শব্দ শুনিবলৈ নাপালে। মাজে মাজে এনে ধৰণৰ কাজিয়া দুয়োৰে মাজত লাগি থাকে। এদিন বাপেকে মাকৰ টেটুত চেপি ধৰি সুধিছিল — “ক'ত ভালে ভালে ক'ত জিমি কাৰ ল'ৰা?” কাৰ সৈতে তই সম্পৰ্ক ৰাখিছিলি।” — জিমিয়ে কথাবোৰৰ অৰ্থ একো বুজি পোৱা

নাই কিন্তু এটা কথা সি ভালদৰে বুজি পালে যে তাৰ কাৰণেই দুয়োটাৰে মাজত দুৰ্বাদল কাজিয়া লাগিছে।

জিমিয়ে সপোনত দেখিলে সি তাৰ মাক-দেউতাকৰ সৈতে তাৰ বন্ধু এজনৰ বাৰ্থ দে পাৰ্টি লৈ গৈছে। দুয়োটাই বৰ ধুনীয়াতৈ সাজপাৰ পিন্ধিছে আৰু হাঁহি মাতি কথা পাতিছে। আন আন মানুহবোৰৰ লগতো চিনাকি হৈছে। তাকো দুয়োজনেই বৰ মৰম কৰিছে। পিছে হঠাতে দেখিলে যে তাৰ বাপেক এটা অসুৰলৈ ৰূপান্তৰিত হৈছে আৰু মাকক মাৰিবলৈ উদ্ভূত হৈছে। সি নামাৰিবা নামাৰিবা বুলি চিঞৰিছে যদিও নাই বাপেকক সি কোনোপধ্যে বাধা দিব পৰা নাই। মাকৰ আসন্ন মৃত্যুৰ আশংকাত সি কান্দি উঠিল। ফেঁকুৰি ফেঁকুৰিয়েই সি সাৰ পালে আৰু দেখিলে যে সি আয়াজনীৰ বুকুৰ কাষত শুই আছে।

(৫)

পিছদিনা আয়াজনীয়েই তাক স্কুলত থবলৈ আহিল। স্কুল পাবলৈ অকণমান দূৰ থাকোতেই যান জট লাগি ৰাস্তা বন্ধ হৈ পৰিল। ইফালে আয়াজনীয়ে সোণকালে ঘৰলৈ উভতি যাব লাগে। জিমিয়ে ততাতয়াকৈ ক'লে — “দিদি তুমি যোৱাগৈ, স্কুললৈ যাবলৈ এইকণহে পথ আছে। আনবোৰ ল'ৰা-ছোৱালী আহিয়েই আছে মই সিহঁতৰ লগতেই যাব পাৰিম তুমি যোৱাগৈ।” জিমিৰ কথাত পতিয়ন গৈ আয়াজনীয়ে তাক অলপ আগবঢ়াই দি ঘৰলৈ উভতি আহিল।

অটোখনৰ পৰা নামিয়েই সি ল'ৰা-ছোৱালীৰ জাকটো দেখিবলৈ পালে। যোৱাকালিৰ পৰাই তাৰ মনৰ আকাশ ভাগি থানবান হৈ পৰিছে। অনবৰতে তাৰ মনৰ মাজত এটা আতংকই বিৰাজ কৰিছে। ঘৰলৈ উভতি গলেই সি কিজানি তাৰ মাক-দেউতাকৰ সেই ভয়ংকৰ কাজিয়াখনৰ মুখামুখি হয়! অইন দিনাখন হ'লে মাক নাইবা দেউতাকে নিজৰ গাড়ীৰে তাক স্কুলত নমাই থৈ যায়, কিন্তু যোৱা নিশা কাজিয়া লাগিছে

কাৰণে তাক আজি অ'টোখনেৰেই আয়াজনীয়ে স্কুললৈ লৈ আহিল।

স্কুলৰ চৌহদত সোমাবলৈ তাৰ হঠাতে ইচ্ছা নোহোৱা হ'ল আৰু অতিসন্তপনে ইফালে সিফালে চাই সেই পেলনীয়া বস্তু বিচাৰি ফুৰা ল'ৰাজাকৰ ওচৰলৈ আগবাঢ়ি গ'ল। কেৰুঁৰিটো ঘূৰা মাত্ৰকেই তাৰ স্কুলখন নেদেখা হ'ল। লগে লগে সি এটা স্বস্তিৰ নিশ্বাস পেলালে। এটা নিৰ্দিষ্ট দূৰত্ব বজাই ৰাখি জিমিয়ে ল'ৰা-ছোৱালী কেইটাক অনুসৰণ কৰিছে। এটা সময়ত সি গৈ গৈ ৰেল লাইনটোৰ ওচৰ পালে। ভগা চাৰি, টিনৰ টুকুৰা, ফটা কষল, চাবোনৰ বাকচ ইত্যাদিৰে সঁজা বিচিত্ৰ ধৰণৰ ঘৰবোৰ দেখি সি পৰম বিস্ময়ত হতবাক হৈ পৰিল। ল'ৰা-ছোৱালী কেইটাক অনুসৰণ কৰি কৰি সিয়ো সেই ঘৰবোৰৰ মাজত সোমাই পৰিল। চহৰৰ প্ৰচণ্ড হাই উৰুনি এই অঞ্চলত তেনেকৈ নাই।

অতি ঠেক ৰাস্তাটোৰ দুয়োকাষে ভাগি পৰো ভাগি পৰোঁকৈ থকা ঘৰবোৰ। মাজে মাজে দুই এখন সৰু সৰু চাহৰ দোকান ৰাস্তাৰ কাষত মেলি দিয়া শত চিন্ন কাপোৰ, সকলোবোৰকেই সি পৰম আগ্ৰহেৰে চাই গ'ল। এটাইত এটা দৃশ্য দেখি সি স্তব্ধ হৈ গ'ল। ৰেল লাইনৰ কাষে কাষে কৰবাৰ পৰা বাগৰি অহা পানীৰ সোঁত এটিৰ পৰা তিৰোতা এজনীয়ে গাত পানী ঢালি আছে। কঁকালত এখন বস্ত্ৰ থকাৰ বাহিৰে দেহত আন কোনো বস্ত্ৰ নাই। স্নানৰতা নাৰীৰ সেই উন্মুক্ত বক্ষত ওলমি থকা স্তনযুগল দেখি সি কিছুসময় বিস্ময়ত থৰ হৈ থাকিল। কোনো দিনেতো সি তাৰ মাকৰ এই দৃশ্য দেখা নাই। তাৰ পাছত তাক এটা অপ্ৰকাশ্য লাজে আৰম্ভি ধৰিলে। কিন্তু সেই তিৰোতাজনীয়ে ভাবলেশহীন দৃষ্টিৰে তাৰফালে চাই চাই গা ধুয়েই থাকিল।

এটা অচিনাকি অথচ চাফচিকুন ধুনীয়া ল'ৰা পিছে পিছে যোৱা দেখি জয়নালহঁত বৈ গ'ল আৰু ক্ষণেক পাছতে তাক আগুৰি ধৰিলে। প্ৰত্যেকেই জিমিৰ ধুনীয়া মুখ, সুন্দৰ হাত-ভৰি, ধকধকিয়া বগা কাপোৰ, কিতাপ ভৰোৱা বেগ,

পানীৰ বটল আদিলৈ তথালগি চাই থাকিল আৰু জিমিয়ে দেখিলে ময়লা লাগি লাগি ডাঠ হৈ যোৱা, নাম মাত্ৰ কাপোৰ কানি থকা, ৰঙা চুলিৰ, উদং ভৰিৰ, কান্ধত একোটা বস্ত্ৰ ওলোমাই লৈ থকা এটা যেন প্ৰেতাশ্বাৰ সমদল তাৰ চকুৰ আগত আহি থিয় দিছে। জয়নালেই প্ৰথমে সুধিলে “কিৰে, ক'ত ঘৰ তোৰ?” জিমিয়ে পিছলৈ উভতি চাই, তাৰ ঘৰটো ক'ত আছে উমান ল'ব বিচাৰিলে কিন্তু একেই ধৰণৰ শ শ অটালিকাত তাৰ চকুৰ দৃষ্টিয়ে ঠেকা খাই উভতি আহিল। তথাপিও এফাললৈ আঙুলিয়াই নিজৰ ঘৰটো দেখুৱাই দিলে। “অ' সেইবোৰ বিল্ডিং আমাৰ মাইতেই বনাইছে।” জয়নালৰ কথা শুনি জিমি আচৰিত হ'ল, যিটো বিল্ডিং তাৰ দেউতাকে সঁজা বুলি ইমান দিনে সি বিশ্বাস কৰি আহিছে সেই ঘৰটি আকৌ জয়নালৰ মাকে কেতিয়া সাঁজিবলৈ গ'ল। জিমিয়ে জয়নালৰ কথাৰ প্ৰতিবাদ কৰাৰ কাৰণে বাকীবোৰে তাক জোকাবলৈ ধৰিলে। শেষত সেই প্ৰেতাশ্বা যেন লগা ল'ৰা-ছোৱালী কেইটাই তাৰ কিতাপৰ বেগ, পানীৰ বটল, কাপোৰ আদিত টানি জোকাবলৈ ধৰিলে। আটাই কেইটাইৰ আক্ৰমণত জিমিয়ে অসহায় হৈ কান্দিবলৈ ধৰিলে।

এনেতে চায়েৰাই কোনোবা শিশুৰ কান্দোন শুনি জুপুৰি এটাৰ পৰা ওলাই আহিল আৰু আগুৰি ধৰি মাৰপিট কৰি থকা ল'ৰা-ছোৱালীজাকৰ মাজৰ পৰা জিমিক উদ্ধাৰ কৰিলে। নিজৰ পঁজাটোৰ ভিতৰলৈ নি তাই তাক বৰ মৰমেৰে বুকুত সাৰতি ধৰি শান্তনা দিলে আৰু জয়নালহঁতক দাবি ধমকি দি বুটলি অনা বস্তুবোৰ বিক্ৰি কৰিবলৈ পঠিয়াই দিলে। চায়েৰাই জিমিক তাৰ দেউতাকৰ নাম সোধাৰ পাছত, জিমিয়ে লক্ষ্য কৰিলে যে দেউতাকৰ নাম শুনাৰ লগে লগে চায়েৰাৰ চকু মুখ উজ্বল হৈ উঠিল। তাৰপাছত চায়েৰাই তাৰ মাক বাপেকৰ বিষয়ে আৰু বহুত কথা সুধিলে।

জিমিৰ পৰা সকলোবোৰ কথা জনাৰ পাছত চায়েৰাৰ মনত এটা বুজাব নোৱাৰা ভাল লগাৰ অনুভৱ হ'ল। এটা কথা তাই অস্পষ্টকৈ হ'লেও বুজি পালে যে চায়েৰাৰ কথাটোক লৈয়ো তাইৰ 'বাবু' আৰু 'মেম চাহেব'ৰ মাজত

কাজিয়া লাগে। অৰ্থাৎ তাইৰ অস্তিত্ব বাবুৰ ওচৰত এতিয়াও আছে। জিমিৰ দেউতাকৰ ওচৰত অথবা তাইৰ বাবুৰ সংসাৰত চায়েৰাই আজিলৈকে উপস্থিত হোৱা নাই, দুৰৰ পৰা দেখিছে বাবুৰ মেম চাহেবক।

জিমিয়ে লক্ষ্য কৰিলে সেই জৰাজীৰ্ণ ঘৰটিৰ ভিতৰতে এখন অতি লেতেৰা বিচনা আছে। বহুযুগ ধৰি যেন তাৰ কাপোৰ আৰু আঠুৱাখন ধুই পৰিস্কাৰ কৰা নাই। তাৰ ওচৰতেই ৰন্ধা-বঢ়া সকলো কাৰ্য্য সমাধা কৰা হয়। জিমিৰ মনৰ পৰ্দাত ভাহি উঠিল নিজৰ ঘৰটিৰ বিৰাট আহল-বহল কোঠালিবোৰৰ দৃশ্য।

দুপৰীয়া, চায়েৰাৰ ঘৰত তাৰ ভাত খাবলৈ ভাল লগা নাছিল। তাৰ বেগৰ ভিতৰত আয়াজনীয়ে দিয়া টিফিন আছেই। সেইটোকে সি উলিয়ালে। পিছে অৱশ্যে চায়েৰাৰ হৃদয় ভৰা মৰমে তাৰ মনৰ পৰা সকলো ঘৃণাৰ ভাব আঁতৰাই লৈ গ'ল।

নিশা শোৱাৰ সময়তো সি বৰ অস্বস্তি অনুভৱ কৰিলে চায়েৰাই তাৰ চাৰ্টটোকে খুলি তাৰ গাৰুটোৰ ওপৰত পাৰি দিলে। জিমিক বুকুৰ মাজত লৈ চায়েৰাই তাক গান শুनावলৈ ধৰিলে। জিমিয়ে অনুভৱ কৰিলে যে চায়েৰাৰ বুকুৰ মাজতেই তাৰ জীৱনৰ সকলো নিৰাপত্তা, সকলো আশ্ৰয় লুকাই আছে। লাহে লাহে সি টোপনিৰ কোলাত আশ্ৰয় ললে।

পিছদিনা দুপৰীয়া ভাত খাই থাকোতেই হঠাতে এটা হলস্থূল আৰম্ভ হ'ল। চায়েৰাই তৎক্ষণাত বাহিৰলৈ ওলাই গৈ দেখিলে যে ৰেলৱেৰ মাটিত উচ্ছেদ আৰম্ভ হৈছে। ঘৰ

ভাঙি দিয়াৰ দুখত, আশ্ৰয়হীন হোৱাৰ ভয়ত বহুতে হুৰাওৰাৰে কান্দিবলৈ ধৰিলে। চায়েৰাই জয়নালক চিঞৰি চিঞৰি মাতিবলৈ ধৰিলে। ইতিমধ্যে চায়েৰাই তৰ ওচৰে-পাজৰে থকা মানুহবোৰে দৌৰা-দৌৰিকৈ হাততে যি যতে পায় তাকে বান্ধি লৈ পলাবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। এনেতে জয়নালো ক'ৰবাৰ পৰা ফোঁপাই ফোঁপাই দৌৰি আহি পালে। চায়েৰায়ো হাতৰ ওচৰতে যি এপদ-দুপদ বস্তু পালে তাকে বান্ধিলে তাৰ পৰা আঁতৰি যাবলৈ ব্যগ্ৰ হৈ পৰিল। জিমিয়ে ঘৰ ভাঙিবলৈ অহা মানুহবোৰৰ মাজত তাৰ দেউতাককো চকা মকাকৈ দেখিলে।

তাৰ মনত ভাব হ'ল, এদিন সি ঘৰত নথকা কাৰণে চাগে দেউতাকে তাক বিচাৰি চলাথ কৰিছে আৰু কেনেকাকৈ সি ইয়াতেই থকা বুলি জানিব পাৰি দেউতাকে আহি এইখিনি ঠাই পাইছে। তাৰ দেউতাকৰ ভৰিৰ বুট জোতা, গাত থকা সেইযোৰ ভয়াবহ গেৰুৱা পোছাক, কঁকালত ওলমি থকা ৰিভলভাৰটো মূৰৰ টুপীটোৰ তলতে থকা আতংকময় চকু দুটা সকলোবোৰেই মিলি সি স্কুলত অঁকা ছবিখনলৈ যেন ৰূপান্তৰ হ'ল, যাৰ কাৰণে শিক্ষক গৰাকীয়ে তাক ননচেঞ্চ বুলি গালি দিছিল।

“বাবু আসেন বাবু! কিছুপৰে ঐ ঘৰে আগুন লাগাইয়া দিবে।” — চায়েৰাৰ ব্যাকুল চিঞৰ শুনি তাৰ সম্বিত উভতি আহিল। সি আৰু তাত বৈ নাথাকিল জয়নাল আৰু চায়েৰাৰ পাছে পাছে সিও দৌৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। □ □

“অতীতৰ ফালে চাবৰ প্ৰয়োজন নাই, আগৰ ফালে চোৱা। আমাক লাগে অসীম শক্তি, দুৰ্জয় সাহস আৰু অসীম ধৈৰ্য্য। তেতিয়া হলে আমি মহৎ কাৰ্য্য সাধন কৰিব পাৰিম।”
— বিবেকানন্দ।

SELF-RELIANCE

Aruna Singha

T. D. C. II Year

Self-reliance is a sure key to success & happiness. A Self-reliant person always depends upon his own energy capacity to do work, prudence & the resources. Therefore, a Self-reliant person is master of himself and the circumstances as he does not depend on others. Such a person is always calm, sure, confident & self-possessed. He is firm, prompt in action and even ready to face any challenge, fertile in resources. While others who are not independent are surely much handicapped. It is really a slavery to depend on others for help, guidance & aid or resources. And a slave is always at a great disadvantage. A person is most happy & satisfied when he depends upon his own strength, power & resources. He ever walks without crutches or outside support.

Self-reliant people have always been found sure, self-assured, decisive, optimistic, free, independent & bold. They do not suffer from indecision or delay. They are rich in expediency, quick in action & steadfast in decision. Their will power is ever strong, their resolutions unyielding. They are the makers & masters of their destiny. They never blame fate, circumstances or the tools for they make their own tools & use them with greatest skill & concentration which is at their

work, their creations & achievements bear the stamp of their personality. They are original in ideas & in shaping things and events. They achieve what they will because they self-dependant, resolute, single minded and self control. They know well their strength & weakness and so use their energies and resources in such a way as never to expose their weakness. And when they achieve their victories, their ambitions and goals, then their joy in an unalloyed bliss for the glory is not to be shared by others.

Self-reliance is the best support, the best tool and the shortest way to success. Lord Buddha said — “You are both friend and enemy of yourself. The heaven and hell lies within you. It is up to you what you choose. You are your own lamp, guide and staff. Never depend on others. Be the maker of your destiny. Help yourself and the world will help you.” It reminds us as the famous saying “God helps those who help themselves.” All successful men and women have been Self-reliant. They achieved what they desired because they did not depend on others. They ran fast and in time on the roads of Self-reliance. A man walking with the crutches of others help cannot think of running a race, he cannot compete, he is sure to end with the crutches.

SOCIALISM OF GANDHIJI

Sagarika Dutta

T. D. C. II Year

Gandhiji relished the word "Socialism". He felt that in a socialistic country all the members of the society are equal, none low, none high. In the individual body, the head is not high because it is at the top of the body, nor are the soles of the feet low because they touch the earth. As the limbs of the individual body are equal, so are the members of society. According to him, this is socialism.

Similarly the prince and the peasant, the wealthy and the poor the employer and the employee are all equal in the society. In terms of religion also there is no dualism in socialism. It is a unity. Looking at society all the world over there is nothing but its duality or plurality, unity is conspicuous by its absence. This man is high, that man is low, that is a Hindu, that is a Muslim, the third is a Jew. Even among these there are sub-divisions. "In the unity of my conception there is perfect unity in the plurality of designs."

In order to reach this point we may not look on things philosophically and say that we need not make a move until all are converted to socialism. Without

changing our life we may go on giving address forming parties and hawk, like seeing the game when it comes in our way. This is no socialism. The more we treat it as game to be seen, the further it must recede from us.

"Socialism begins with the first convert. If there is one such you can add zeroes to the one and the first zero will count ten times the previous number. If however the beginner is a zero, in other words, no one makes the beginning multiplicity of zeroes will also produce zero value. Time and paper occupied in writing zeroes will be so much waste." This socialism is pure as crystal. It therefore requires crystal like means to achieve it. Impure means result in an impure end. Hence, the prince and the peasant will not be equalized by cutting off the prince's head nor can the process of cutting off equalize the employer and the employed. One cannot reach truth by untruthfulness. Truthful conduct alone can reach truth. Then the question arises are not non-violence and truth twins? The answer is an emphatic "no". Non-violence is embedded in truth and vice-versa.

Hence, it has been said that they are the two sides of the same coin. The spilling words will be different but the value is the same. This blessed state is unattainable without perfect purity. Harbour purity of mind or body and we have untruth and violence in us.

Therefore, only truthful, non-violence and pure-hearted socialists will be able to establish a socialistic society in the world. At present according to Gandhi, there is not country in the world which is purely socialist.

In our county we have been unable to achieve the goal of socialism. Money rolls in few hands. Most of the population of our country is poor. People have not imlibeed cult of socialism. Gandhiji's

message was that no man should have more than he needs for dignified substance. But it must be realiyed, he added, that the reform cannot be rushed. If it is to be brought by non violence means, it can only be done by education both of the "haves" and "have nots". The former should be assured that there never will be force used against them. The "have nots" must be educated to know that no one can really compell them to do anything against their will and that they can secure their freedom by learning the art of non-violence, that is, self-suffering.

"If the end in view is to be achieved." said Gandhiji, "an atmosphere of mutual respect and trust has to be established as the preliminary step." **

IMPOOTANT SAYINGS :

Ajay Sharma
T.D.C. IInd Yr.

1. Give to the offers the best you have.
And the best will come back to you.
2. False is a power
Who believes is strong who doubts is weak.
3. Never fight a man who was nothing to loose.
4. Never loose hope. Hope is a rope that swings you thought life.
5. Those who loves deeply never grow old.
They die of years but they die young.
6. Don't worry over what omen people are thanking about you.
They are busy worrying own what you are thanking about them.
7. If you love some they to do. Do it Now. To day the skies are clean and blue. Tomorrow clouds may come is view.
Yesterday is not for you, so do it now.

Action, Wrong Action and Inaction according to Gita

Dipak Das
T. D. C. III Year

कर्मणो यदपि बोद्धव्यं बोद्धव्यं च विकर्मण ।

अकर्मणश्च बोद्धव्यं गहना कर्मणो गतिः॥ (1V, 17)

“It is necessary to understand about action as well as to understand about wrong action and about inaction about it is necessary to understand, mysterious is the path of action.”

The path of action is really too intricate to be easily seen through, it is therefore that the Lord lays a great emphasis on the necessity of knowing the truth about it and also explains the thing. Kafuma of action has been classified under three heads : action, wrong action and inaction. (कर्म, विकर्म, अकर्म) It is very difficult to ascertain what the Lord actually meant by these terms, yet whatever strikes us on a careful study is being presented to the readers. Generally it is held by the learned that कर्म means right action, which results in happiness here or hereafter, विकर्म or wrong action is that which results in suffering here or renunciative action of action which does not produce any reaction. It is becoming further difficult for us to understand the real significance of these three because we are in the habit of calling all that we do with our mind, speech or body as Karma. But really it is not so. Had it been so, there was nothing mysterious about it to baffle the intellect of ordinary men. The Lord would not have mystified us in that case by saying that even the most intelligent perplexed replaced as

to what is action and what inaction (किमकर्मो कवव्योऽयत्र 1V, 16) Nor could the have called the subject of action as something very indicate. This proves that the outward action of mind, speech or body or their clearing to function does not constitute action or inaction. It solely depends on the motive of the doer whether an action is be classed as action, wrong action or inaction. Ordinarily the following distinction should be borne in mind in this connection. Only right action performed with the mind, body or speech is conformity with the spiritual ordinance, are generally recognized as coming under the category of Karma. But even such action may essentially term out to be wrong actions or even inaction according to the motive of the does; for the motive is the main test here.

(1) A right action done in the right way, as enjoined by the sasturas, with the best of motives and with a desire for some return, is what is called action.

(2) Even an action coming under the category of duty, such as sacrifice, austerity, alm-giving or service, which is done with the worst of motive, terms out to be wrong action, characterized as it is by a predominance of Tamas (ignorance and darkness).

मूढग्राहेण त्मनो पत्पोडया क्रियते तपः ।

परस्तीत्सादनार्थं वा तत्तामसमुदाहृतम् ॥ (xvii. 19)

“Austerity which is practised under a deluded understanding or by sheer Bravando, with self-mortification or with

the object of harming another is characterized as partaking of Tamas."

(3) 1. Action performed as one's duty without any desire for return and consecrated to the divine (Gita ix, 27, 28, xii, 10, 11) or done for the very beginning for God's sake does not result in anything other than liberation and is therefore called inaction.

2. Action done without any ego sense and with the mind inseparably united with God is also not productive of any other result than liberation and is therefore inaction (Gita III. 18, v. 8, 9, xiv. 19)

Wrong Action :

Ordinarily only prohibited action, proceeding from the mind, speech or body, such as doing injury to others. Telling lies and thinking etc. are recognized as wrong actions, but they, too, eventually turn out to be actions or inaction also according to the motive of the doer, for motive is main test here as well.

1. Even such actions as killing or injuring others, done with the best of motives, though with a desire for happiness in this or the other world, (even though appearing to be wrong a desire for happiness in this or the other world, (even though appearing to be wrong actions) are regarded as Karma (Gita II 37)

2. Wrong actions done with a bad motives are, of course, "wrong".

3. Actions such as killing or doing injury to others, done with the best of motives and by way of duty, without any ego sense or attachment, (though appearing to be wrong) are not productive of any result and are therefore regarded inaction (Gita II 38, xvii, 17)

Inaction :

Inaction does not merely consist in

the absence of all action preceding from the mind, speech or body. Renunciation of action, though appearing as inaction to the motive of the renouncer, motive being the chief determining factor have also.

1. An aspirant was, having renounced all activities of mind, speech and body, dwells in solitude and think that he has renounced all action, is credited with the action of renunciation even though he appears to do nothing, because he recognizes himself to be the renouncer. Such inaction is accounted as action.

2. In times of difficulty and crisis, when a man out of fear or selfishness sparks him duty and refuse to perform even such actions as the enjoined upon him, puts up a show of renunciation with the motive of cheating others, the apparent inactions in all these cases is not inaction, but being productive of evil consequences, is considered to be wrong and sinful.

3. Absence of all actions at the time of sandhi (absolute absorption) on the part of one who is unified with god and has his ego-sense enaged in him, is real inaction (Gita II, 55, 58, vi. 19, 25). These action, wrong action and inaction cannot be determined only activity or inactivity, it is the motive alone which makes them what they are even an action can be turned into inaction and vice versa by the motive of the doer or renouncer of actions. The alone who knows this secret intimately and rightly is, according to the gita, this the most intelligent man, a perfect yogi and a doer of all actions (स बुद्धिमान मनुष्योऽस्य युक्तः कृष्याकर्मकृता iv. 18) and is delivered of all evil and grief in the shape of transmigration (यन्नात्वा मोक्षासेशूभाट iv. 16)

GLOBAL WARMING

Nirmala Devi
T.D.C 2nd year

Global warming has become a major scientific and political issue during the last decade. The global temperature had risen by only 4°C over the last 18 years. However, because of rapid industrialisation, it has increased by about $0.5 - 1.0^{\circ}\text{C}$ since the last century. The rate of global warming for the past quarter century was greater than any previous period since 1980. The scientist are concerned about the warming trend that seems to be emerging with every passing year. If this trend continues, global warming of approximately 0.5°C by 1995 – 2005, 1.5°C by 2015 – 2050 and 3°C by 2050 – 2100 has been predicted.

Causes of Global Warming :

Increasing concentration of greenhouse gases such as carbondioxide (CO_2), methane (CH_4) chloroform carbons (CFC_3), nitrogen oxide (N_2O) and ozone O_3 in the atmosphere lead to global warming. These gases affect the heat balance of the earth by absorbing long wave radiations which would otherwise escape to space.

1. Carbondioxide : The combustion of fossil fuels such as coal, gas and oil has caused a steady increase in the CO_2 gas in the atmosphere. About half of the increased supply of CO_2 find its way into the sea or is absorbed by the plants and the remainder persist in the air as a result the concentration of CO_2 has been

rising very fast.

CO_2 blocks outgoing radiation from the earth and contributes to global warming. At present, CO_2 is increasing in the atmosphere at a rate of 1.5 pm a year.

2. Methane : Methane emanates from garbage slumps. It is also generated by bacteria in rice fields and in the guts of cattle and termites.

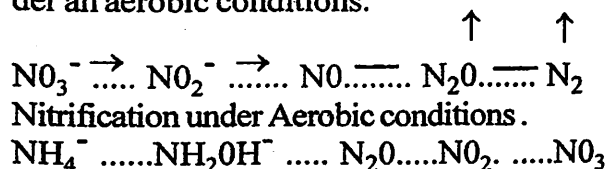
During the past decade C H_4 concentration in the air had been rising at an annual rate of 1.0 – 1.3 percent. The possible sources of this substance include leakage in the source of mining, transport and use of coal and natural gas, increase in the area under paddy cultivation, burning of biomass and increase in livestock.

3. Chloroflourocarbons :

Chloroflourocarbons are used around the world in foams (26yr) aerosols (25%), solvent (19%) air conditioners (12%) refrigerants (8%) and others (10%). They are responsible for destruction of the ozone layer, a protective shield that surround the earth at an attitude of 15 — 30 km. Ozone depletion results in increased ultraviolet radiation reaching the earth, thus endangering human and plant life. It is understood that every percent of ozone leads to 2% increase in human skin cancer.

4. Nitrous Oxide : N_2O is not only a green house gas but is also responsible for the destruction of ozone layer. Sources of N_2O include burning of forests grassland and other biomass, natural soil, inland water, oceans and nitrogen fertilizers applied to farm land.

N_2O emitted from agricultural ecosystem is produced by the activities of microorganism in soil. During the process of denitrification nitrate as nitrite nitrogen is reduced to gaseous nitrogen (N_2) or nitrogen oxide (NO , N_2O) by soil micro organism under an aerobic conditions.

5. Ozone: Ozone acts as a protective layer in the stratosphere, and absorbs much of the ultra- violet radiation from the sun which would otherwise damage DNA of reproductive molecules in all living systems. However, in the troposphere its concentration is increasing and it acts as a greenhouse gas

GLOBAL WARMING AND CLIMATIC CHANGE

Many predictions are being made about change in world climate as a result of global warming. Taking into consideration the theories put forth by several scientist the following generalisations may be made.

If the concentration of CO_2 and other gases continues to rise at the present rate, the concentration of CO_2

will reach about 600 ppm by the year 2030.

Besides, change in global temperature there would be shift in rainfall pattern. At high latitudes and high mid latitudes, rainfall may increase by 5% in summer and possibly up to 15% in winter. At lower mid latitudes, summer rainfall is likely to become very limited and winter rainfall may decrease by 5 -- 10 percent. At low latitudes, rainfall is expected to enhanced by about 5 --10 percent.

According to several estimate. The level of sea of water would rise by 20 -- 140 cm in various parts of the world and as a results areas of Bangladesh, Maldives and India are likely to hit by storms and floods.

The amount of ice and snow on earth would slowly decrease exposing more dark surface thus causing further rise in temperature.

GLOBAL WARMING AND HUMAN DISEASES

According to a report of WHO, global warming could cause the spread of malaria and other tropical diseases to millions of people. One of the biggest health threats foreseen is the influence of temperature and rainfall changes on the distribution of biting insets such as malaria and filariasis also known as elephantiasis. Local changes that increase warmth and rainfall are likely to create more favourable conditions for the insects and as a result some area may become breeding grounds and epidemics

may be caused. Vector borne diseases could invade new areas and threaten the health new areas and threaten the health of millions of people.

IMPACT ON AGRICULTURE

Two broad types of effect on agriculture are likely to occur from the increase in greenhouse gases. Firstly, the direct effect of increase in concentration of ambient CO_2 and secondly, the effect of changed climate on crops, livestock, pests, soils, and water supplied.

DIRECT EFFECT OF CO_2

An increase in CO_2 in the atmosphere would enhance plant growth by increasing the rate of photosynthesis and leaf expansion. In many plant species, doubling of CO_2 will lead to 10 --15 percent increase in dry matter production, provided all other factors remain constant. Yield increase in case of wheat and barley have been suggested as high as 40%

However, increase in CO_2 coupled with change in temperature, rainfall and other environmental conditions leads to an interaction with such climatic effects in critical in determining the net effect of increased CO_2 . An increase in mean temperature beyond 16°C result decreased grain weight and poor yield, tillering is also significantly reduced which is essential to building short population. An increase in temperature beyond in 22°C although has no effect on photosynthesis cause sterility in rice and reduce grain yield.

EFFECT OF CLIMATE CHANGE

Based on the available data on the future outlook of climate change, the global warming is likely to affect the following phenomena.

- Evaporation will increase.
- Water and soil temperature will rise.
- Soil water will become insufficient.
- Snowing period will shorter.
- Cultivable areas will be enlarged.
- The deterioration of soil fertility will be quickened.
- The activities of micro-organic matter and fertilizers be promoted.

The potential effect of above changes on the future agricultural scenario is discussed below.

Crop yield : There are indications that global warming could lead to a decrease in real production in Northern America. In nerico combination of decreased in soil moisture and increase in heat stress is likely to result in lowered wheat yields. In India, the adverse effects of 1.2°C rise in temperature could be absorbed with 5 --10 percent increase in precipitation. There is also possibility of improvement in the yield of cotton, groundnut and C_4 spices under new environmental conditions. In weather India, warming would offset some losses in yield.

Cropping pattern :

The combination of the effects of climatic change on agricultural crops is likely to bring about a spatial shift of crop potential. The areas which at present are judged to be most suited to a given crop or combination of crops, may no longer remain as such after a climatic shift. Wheat belts may be replaced by barley by maize, maize by soybean and so on. There is also likelihood of some shift in growing season of groundnut from monsoon to spring with global warming.

INSECT PESTS AND DISEASES:

Global warming may increase the rate of development of insects and pests and lead to establishment of pest populations and increase the rise of invasion by migrant and exotic species. Helicoverpa zea Buddie, will increase damage to soybeans resulting in significant economic losses.

In north India, an increase in the overwintering range and population density of Helicoverpa armigera (Hubner) will increase damage to cotton resulting in significant economic losses.

MANAGEMENT PRACTICES:

As a result of changing climate there will be substantial increase in the need for irrigation which will lead to higher cost of production. Conversely, increase in rainfall, particularly in regions characterized by monsoon, will require change in management practices to prevent the soil from erosion, besides, in areas where greater rainfall is likely, increase in fertilizer use may be required.

The several positive benefits and negative outputs-climatic, biological, social, economic and political of the living level of greenhouse gases, still need to be resolved. The net effect of CO₂ and climatic change on agriculture in low rainfall areas and coastal lowlands need to be determined precisely. The long term field studies involving interaction of CO₂, temperature and water levels on partitioning of dry matter in different plant parts, soil water extraction patterns, transpiration, canopy phenology, nutrient requirements and competition of crops with insect pests.

Violence inevitable attracts moral inferiors. Time has always proved that illustrious tyrants are succeeded by scoundrels.

Albert Einstein

DOU

Sumitra Devi Chetty.
Lecturer, English Dept.

*The soft hair falling on the fair brows,
Deep slumber piecing those rounded
black eyes.
Leis there the dou that lights my world.
I pull her to my heart. She gathers up to my
arm.
Lathering my being with the richness of
motherhood,
The pleasurable pain spreads our myself.
Tightening the bond. Making me love and
protect her .
O! when she looks up to me,
I forget the pain I bored.
Her thing tingers beckon me to lead her to
the unknown
She knows I am there, for eve to light up the
new granaries of her life.*

FEELINGS

Ratul Kalita
T. D. C. III Year

*And untenant vitality, leave as meaningless,
What ever commence to compose, bathe will leaves,
Never found any destination, depart for even song.
Dreamt left of her with me for long,
A sudden wind blows, flower descend of bough,
Whom the guilty, wind or the nature?
Wherever goe sale the reminiscence,
Your thought acts unpleasant existence
Never known to propose impress one Hammered the
line in her reply,
'so mournful night long, early comes morn- ray
Whom sails me to way, where the star is,
Touched by feeling, dying heart
Hadst rippedened cuying sent apart.*

That Night

Darshana Bordoloi
T.D.C. 2nd Yr.

*Twilight crept through trees in the garden,
It cast deep shadows in the room.
He sits motionless on a rocking chair,
gazing the shadow.
Vision of a snow white apparition,
Glide through the darkness.
Goodness! who she be might?
Me tip-toed his way like as in a dream,
Towards the old abbey lane.
In the twilight touched by soft moonlight,
I see her new house still fresh.
With jasmine and amaryllis, grace,
Rolling dew through parts,
The most uncanny and amorous night.*

*The pale moon stand silent,
An eerie breeze rustled through the trees,
I wonder where the white form melted way.*

*The air is thick with expectations.
But alas! I see no more that alluring form.
I hear no more the soft jingles of payal.*

दिनांकी श्रव

ਪੰਜਾਬੀ

॥ সাক্ষাৎকাৰ ॥

বিৰল ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী চিৰসেউজ অভিনেতা ‘নিপন গোস্বামী’

বিৰল ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী চিৰসেউজ অভিনেতা নিপন গোস্বামী অসমীয়া অভিনয় জগতত এটা চিৰপৰিচিত নাম। তেখেতে ইতিমধ্যে বহুকেইখন বোলছবি আৰু ধাৰাবাহিকত সুদক্ষ অভিনয়েৰে নিজৰ দক্ষতাৰ পৰিচয় দিছে। পাঠক সকলক তেখেতৰ মনৰ কিছু কথা জনোৱাৰ উদ্দেশ্যে আমি তেখেতৰ ওচৰ চাপিছিলো কেইটামান প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰি।

প্ৰশ্ন : আপোনাৰ অভিনয় জীৱনৰ ক’ত কেতিয়া আৰু কেনেকৈ আৰম্ভণি হয় ?

⇒ মোৰ অভিনয় জীৱন প্ৰথম আৰম্ভ হয় তেজপুৰত ৭ বছৰ বয়সত। মই তেতিয়া প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ ছাত্ৰ। পিছত পুনাক্সিম ইন্সটিটিউটত অভিনয়ৰ প্ৰশিক্ষণ লওঁ।

প্ৰশ্ন : অভিনয় জীৱনৰ অভিজ্ঞতাৰ বিষয়ে অলপমান ক’ব নেকি ?

⇒ ১৯৫৮ চনত প্ৰথম কথাছবি ‘পিয়লিফুকন’ত কেমেৰাৰ সন্মুখীন হোৱাৰ অভিজ্ঞতা কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিম।

প্ৰশ্ন : আপুনি সফলতা লাভ কৰিছে বুলি ভাৱেনে ?

⇒ সফলতা লাভ কৰিছোঁ বুলি মই এতিয়াও ভৱা নাই। জীৱনৰ বিভিন্ন অভিজ্ঞতা আৰু বিভিন্ন মানুহৰ পৰা মই এতিয়াও শিকি আছোঁ।

প্ৰশ্ন : আপোনাৰ অভিনয় জীৱনৰ এটি আমোদজনক ঘটনাৰ বিষয়ে ক’ব নেকি ?

⇒ অভিনয় জীৱনত আমোদজনক ঘটনা বহুতো ঘটি থাকে। ‘শেষ বিচাৰ’ ছবিখনৰ শ্বুটিং চলি থকা সময়ৰ কথা। এটা চিনত মই দৌৰি গৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰৰ এটা শিলত উঠিব লাগে। মোৰ পিছে পিছে দিনেশ দাস দৌৰি

আহি শিলটোত উঠিব আৰু তাতে দুয়োৰে ফাইটিং হব। মই চামৰাৰ জোতা পিন্ধি আছিলো। এবাৰ শিলটোৰ পৰা পিচলি পৰিলো। দিনেশ দাসে তেতিয়া মোক থাপমাৰি ধৰি কাণৰ কাষত ফুচফুচাই ক’লে — “মই ধৰি আছোঁ তই চিন্তা নকৰিবি, ফাইটিং কৰি থাক।” শ্বটটো তেনেকৈয়ে শেষ হ’ল।

প্ৰশ্ন : এজন সুদক্ষ অভিনেতা হ’বলৈ কি কি গুণৰ দৰকাৰ বুলি আপুনি ভাৱে ?

⇒ আগ্ৰহ, একাগ্ৰতা, নিষ্ঠা আৰু অধ্যৱসায়।

প্ৰশ্ন : কোনজন জনপ্ৰিয় সাহিত্যিকৰ গ্ৰন্থৰাজিয়ে আপোনাক বাৰুকৈয়ে অনুপ্রাণিত কৰে ?

⇒ সকলো ধৰণৰ ৰচনাই ভাল লাগে বিশেষকৈ আপোন মাটিৰ গোক্ৰ থকা সঁচা ৰচনা। হোমেন বৰগোহাঞি, ভৱেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া, মামনি ৰয়চম গোস্বামী, নিৰুপমা বৰগোহাঞি, দিনেশ শৰ্মা, বীৰেন ভট্টাচাৰ্য এই সকলৰ সাহিত্যৰাজিয়ে মোক বাৰুকৈয়ে আকৰ্ষণ কৰে।

প্ৰশ্ন : আপোনাৰ জনপ্ৰিয় সংলাপ এফাকি ?

⇒ চিৰাজৰ — “পিতা নহয়, পিতা নহয়, সান্ধী, তই এবাৰ মোক ৰেজীয়াৰ দৰে মাত, এবাৰ আকাজান বুলি মাত। মাত এবাৰ!”

প্ৰশ্ন : সম্প্ৰতি অসম তথা ভাৰতবৰ্ষজুৰি দেখা দিয়া যুৱ ছাত্ৰৰ সমস্যাৰ কাৰণে শিক্ষা, সাহিত্য তথা সাংস্কৃতিক জগতত স্থবিৰতা আহিছে। ফলত শিক্ষিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীখিনি দিগ্ভ্ৰান্ত হৈ ভৱিষ্যতৰ কাৰণে হীনমন্যতাত ভুগিব লগা হৈছে। যুৱ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সমস্যা আৰু সমাধানৰ বাবে আপুনি কেনেকুৱা পদক্ষেপ লবলৈ পৰামৰ্শ দিব ?

⇒ যুৱ ছাত্ৰৰ সংখ্যা বৰ্তমান এটা যথেষ্ট চিন্তাৰ বিষয় হৈ পৰিছে। এই সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত বুদ্ধিজীৱি সকলৰ

যথেষ্ট দায়িত্ব আছে বুলি মই ভাৱো। তেওঁলোকে ইয়াৰ ওপৰত চিন্তা-চৰ্চা কৰি ইয়াৰ ঘাইশিপাডাল আৱিষ্কাৰ কৰি এটা গঠনমূলক পথ দেখুৱাই দিব লাগিব।

মোৰ মতে যিহেতু ঘৰখনেই শিশুৰ প্ৰথম শিক্ষানুষ্ঠান আৰু ভৱিষ্যত জীৱনৰ ভেটিটো যিহেতু ঘৰতেই গঢ়ি উঠে, সেয়ে ঘৰুৱা পৰিবেশটো সুস্থ আৰু সুন্দৰকৈ গঢ় দি তুলিব লাগিব। পিতৃ-মাতৃ তথা অভিভাৱক সকলে সৰুৰে পৰা ল'ৰা-ছোৱালীৰ মনত যুগৰ লগত সামঞ্জস্য ৰাখি কিছুমান সুস্থ চিন্তা, সংদৃষ্টিভঙ্গী গঢ়ি তুলিব লাগিব। শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী সকলৰো এই ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট দায়িত্ব আছে। শিক্ষানুষ্ঠান যাক মানুহ তৈয়াৰ কৰা কাৰখানা (Man making industry) বুলি কোৱা হয় তাত তেওঁলোকে এটা সুস্থ আবেগিক পৰিবেশ গঢ়ি তুলিব লাগিব। অভিভাৱক তথা শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী সকলে চাব লাগিব যাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে শিক্ষা আহৰণৰ কালচোৱাত ৰাজনৈতিক মেৰপাকৰ পৰা আঁতৰি সু-শিক্ষাৰে পৰিপুষ্ট হৈ নিজকে এজন সু নাগৰিক হিচাপে গঢ়ি তোলে।

প্ৰশ্ন : “ শিক্ষানীতি আৰু ছাত্ৰ সমাজ এটা মুদ্ৰাৰ ইপিঠি-সিপিঠি। কিন্তু বৰ্তমানৰ শিক্ষানীতি শিক্ষাজগতৰ শগুণৰ কৰ্কশ কিৰীলিৰ আবেষ্টনীৰ মাজত নিমজ্জিত। ” এই বিষয়ত আপোনাৰ অভিমত জনাবনে ?

⇒ মই একমত। বৰ্তমান শিক্ষানীতিত যথেষ্ট আৰ্শ্বোদাহ আছে। ই আমাৰ জাতীয় চৰিত্ৰ গঠনত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছে। শিক্ষানীতিৰ ওপৰত চিন্তা-চৰ্চা কৰি তাৰ পৰিবৰ্তন অনাৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে।

প্ৰশ্ন : ‘মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ বা আলোচনী এখনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত সুস্থ বাতাবৰণ আৰু সাহিত্য সৃষ্টিত প্ৰভুত সহায় কৰে। ’ কিন্তু বিবেকহীন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অসুস্থ বাতাবৰণে এখন মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক আৰু বৌদ্ধিক ক্ৰমবিকাশত স্থবিৰতা আনে। এইক্ষেত্ৰত আপোনাৰ ক'ব লগীয়া ?

⇒ মহাবিদ্যালয়ত এটা সুস্থ বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰাত মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ বা আলোচনীখনে যথেষ্ট বৰঙনি যোগায়। ই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ অন্তৰ্নিহিত সাহিত্য সৃষ্টিৰ প্ৰতিভাৰ প্ৰকাশ আৰু বিকাশৰ এটা পথ দিয়ে। ই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুস্থ আবেগিক বিকাশত সহায় কৰে। গতিকে স্বাভাৱিকতেই এটা সুস্থ পৰিবেশ গঢ়ি উঠে। আনহাতে অসুস্থ

ঘৰুৱা পৰিবেশৰ কাৰণতেই হওঁক বা আন কাৰণতেই বিপথগামী হোৱা কেতবোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উশৃংখল আচৰণে মহাবিদ্যালয় এখনৰ শৈক্ষিক আৰু বৌদ্ধিক ক্ৰমবিকাশত প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ পেলায়। গতিকে মহাবিদ্যালয়ত এটা সুস্থ বাতাবৰণ গঢ়ি তুলিবলৈ কতৃপক্ষ যথেষ্ট কঠোৰ হ'ব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত অগ্ৰজ সকলৰো দায়িত্ব আছে। তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ ভাতৃ-ভগ্নী সকলক সুস্থ পথ দেখুৱাব লাগিব।

প্ৰশ্ন : ৰেগিং নামৰ ব্যাধিটো বৰ্তমান প্ৰতিজন সচেতন নাগৰিকৰে চিন্তাৰ বিষয় হৈ পৰিছে। — এই বিষয়ত আপোনাৰ অভিমত জনাবনে ?

⇒ ৰেগিং লাগে। ইয়াৰ জৰিয়তে নতুন চাম আৰু পুৰণিচাম ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত এটা বুজা-বুজিৰ মনোভাৱ গঢ়ি উঠিব পাৰে। পৰস্পৰে পৰস্পৰৰ লগত মিলি যাব পাৰে। কিন্তু বৰ্তমান ৰেগিঙৰ নামত যি বৰ্বৰতা চলিছে সেয়া এখন সভ্য সমাজৰ কাৰণে অতিকৈ লাজৰ কথা। বহুতো মেধাৱী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিক্ষাজীৱন ধ্বংস কৰা এই ৰেগিং নামৰ ব্যাধিটো নিৰাময় কৰিবলৈ খৰতকীয়া ব্যৱস্থা লোৱা উচিত।

প্ৰশ্ন : “ সাম্প্ৰতিক সময়চোৱাত অসমখন অগ্নিগৰ্ভা। অশান্তিৰ দাবানলে ছানি ধৰিছে। ” — আপুনি মূলত এজন শিল্পী। অসমলৈ শান্তি ঘূৰাই অনাৰ স্বাৰ্থত জনসাধাৰণৰ বাবে আপুনি কি বাণী পঠিয়াব ?

⇒ অকল অসমেই নহয় সমগ্ৰ পৃথিৱীয়েই আজি অগ্নিগৰ্ভা। ইয়াৰ বাবে আমি মানুহবোৰেই দায়ী। আমি মানুহবোৰ অতি বেছি স্বাৰ্থপৰ হৈ পৰিছোঁ। আমাৰ মনবোৰ বৰ ঠেক হৈ পৰিছে। শান্তি ঘূৰাই আনিবলৈ আমি আমাৰ মনবোৰ নিকা কৰিব লাগিব। মনৰ পৰা হিংসা-দেব আঁতৰাই কেৱল নিজৰ স্বাৰ্থৰ কথাই নাভাৱি পৰস্পৰে পৰস্পৰক সহায় কৰাৰ মনোভাৱ গঢ়ি তুলিব লাগিব। স্বাৰ্থপৰ ভাৱ ত্যাগ কৰি প্ৰত্যেকেই প্ৰত্যেকৰ বাবে’ এনে এটা মনোভাৱ মনত গঢ়ি তুলিব পাৰিলে আমি নিশ্চয় শান্তি ঘূৰাই আনিব পাৰিম বুলি মই ভাৱো। শান্তি আনিব পাৰিলেই আমি অগ্ৰগতিৰ পথত আগবাঢ়ি যাব পাৰিম। □□□

সাক্ষাৎ গ্ৰহণ কৰিলে -

(সম্পাদক মনোজ কুমাৰ ডেকা আৰু সহকাৰী ফুলেন চহৰীয়াই)

প্ৰতিভাৰ সন্ধানত

(চিনাকী পৰ)

কল্লোল বৰঠাকুৰ

মহাবিদ্যালয়ৰ উদীয়মান প্ৰতিভা

প্ৰশ্ন : শৈশৱৰ কালছোৱা ?

⇒ গোলাঘাট চহৰৰ লেতেকুজান চাহ বাগিছাত ১৯৭৮ চনত শ্ৰীযুত বিজয় বৰঠাকুৰৰ পৰিয়ালত মোৰ জন্ম হয়। তাতেই primary school আৰু Golaghat Bezboruah Govt. H.S. School ৰ পৰা মেট্ৰিক পাছ কৰো। Debaraj Roy College ৰ পৰা H.S. সমাপ্ত কৰি বৰ্তমান মই গুৱাহাটীৰ Narengi College ত স্নাতক ৩য় বৰ্ষত অধ্যয়ন কৰি আছোঁ।

প্ৰশ্ন : সংগীতৰ জগতত কেনেকৈ পদাৰ্পন ঘটিল ?

⇒ সৰুৰে পৰা ঘৰত পোৱা এক সংগীতৰ পৰিবেশে মোক সংগীতৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত কৰি তুলিছিল। যাৰ ফলত মোৰ সংগীতৰ প্ৰতি ধাউতি জন্মিছিল।

প্ৰশ্ন : সংগীতৰ এই পৰ্য্যায় পাওঁতে তুমি কাৰোবাৰ সহায়-সহযোগিতা পাইছানে ?

⇒ মা, দেউতা তথা পৰিয়ালৰ সহায়-সহযোগিতা নাপালে কিজানি মোৰ সংগীত আধৰুৱা হৈ ৰ'ল হয়। অৱশ্যে বন্ধু-বান্ধৱীৰ পৰা যথেষ্ট উৎসাহ আৰু অনুপ্ৰেৰণা পাইছোঁ।

প্ৰশ্ন : তোমাৰ সাংস্কৃতিক জগতৰ এটি আমোদজনক ঘটনা ?

⇒ সাংস্কৃতিক জগতৰ আমোদজনক ঘটনা বুলি ক'লে মোৰ মনলৈ কেইবাটাও ঘটনাৰ প্ৰতিচ্ছবি ভাঁহি

উঠে। তাৰ ভিতৰত যেতিয়া অসমৰ বৰ্তমান খ্যাতনামা গায়ক জুৱিন গাৰ্গৰ লগত একেলগে গোলাঘাটত মই কণ্ঠদান কৰিছিলো তেতিয়া মানুহৰ পৰা পোৱা উৎসাহ আদিয়েই মোক সংগীতৰ জগতৰ প্ৰতি বাৰুকৈ আগ্ৰহান্বিত কৰিছে।

প্ৰশ্ন : তোমাৰ জীৱনৰ এটি উল্লেখনীয় দিন ?

⇒ যোৰহাটত অনুষ্ঠিত হোৱা ১৯৯৮ চনৰ ২৯ জুন তাৰিখে সদৌ অসমভিত্তিক “Kishore Kumar Geet” ৰ বাবে পোৱা প্ৰথম পুৰস্কাৰৰ বঁটা পোৱা দিনটো, মোৰ জীৱনৰ স্মৰণীয় দিন।

প্ৰশ্ন : প্ৰেম সম্পৰ্কে ধাৰণা ?

⇒ মোৰ ধাৰণাত প্ৰেম প্ৰত্যক মানুহৰ জীৱনলৈ এবাৰ আহে। আচলতে প্ৰেমৰ পৰিধি বিশাল। প্ৰেম এক স্বৰ্গীয় অনুভূতি মাথোন। কিন্তু আজিকালিৰ প্ৰেমে আবেগিক অনুভূতিতকৈ দৈহিক প্ৰেমকহে বেছি গুৰুত্ব দিয়া দেখা যায়।

প্ৰশ্ন : তোমাৰ জীৱনৰ স্মৰণীয় মুহূৰ্তবোৰ ?

⇒ মানুহৰ জীৱনলৈ সুখ-দুখৰ বহুতো স্মৰণীয় মুহূৰ্ত আহে, কিন্তু মানুহে সুখৰ মুহূৰ্তবোৰহে ভালকৈ মনত ৰাখে। মই N.K. Production ৰ Dance Dhamaka. Vol.1 Album টিত অসমৰ জনপ্ৰিয় শিল্পী জুৱিন গাৰ্গৰ লগত কণ্ঠদান কৰিছোঁ। আচলতে জুৱিনৰ লগত গান গোৱাৰ ইমেজেই বেলেগ। মোৰ বাবে ই এক পাহৰিব নোৱাৰা মুহূৰ্ত।

প্ৰশ্ন : সংগীতৰ বাহিৰে তোমাৰ অন্য বিষয়ত
ৰাপ আছেনে?

⇒ ‘সংগীতেই’ মোৰ জীৱন, সংগীতেই মোৰ
প্ৰাণ, সংগীতৰ বাহিৰে মোৰ কবিতা লিখা, উপন্যাস
পঢ়া আদিত ৰাপ। অৱশ্যে লগৰ বন্ধুৰ লগত আড্ডা
মৰা কথাটো নকলে আধৰুৱা হ’ব।

প্ৰশ্ন : কাৰ গীত তোমাৰ খুবেই প্ৰিয়?

⇒ জয়ন্ত হাজৰিকাৰ ‘তোমাৰ মৰমে মোৰ দেহত
তুলিলে টো।’

প্ৰশ্ন : তোমাৰ প্ৰিয় সাহিত্যিক/ সাংবাদিক?

⇒ সাহিত্যিক — হোমেন বৰগোহাঞি

সাংবাদিক —* পৰাগ দাস

প্ৰশ্ন : ‘অসমৰ সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতি অতি
ভয়াবহ’ — এজন শিল্পী হিচাপে তুমি জনসাধাৰণক
পৰিস্থিতি উপশমৰ বাবে কি বাণী দি বিচৰা?

⇒ অসমৰ মাতৃভূমিৰ মাটিৰ গোল্ধ থকা গীতৰ,
কথাৰ জৰিয়তে জাতি, ধৰ্ম, ভাষা, নিৰ্বিশেষে অসমৰ
প্ৰত্যেক নাগৰিকৰ মাজত একতাৰ, শান্তি, প্ৰগতিৰ
শিকলিডাল এক কৰিব বিচাৰো।’

য’ত হিংসা, অন্যায়, বিদ্বেষ নাথাকিব, থাকিব
মাথো শান্তি। হৃদয় পৰশা গীতৰ জৰিয়তে জনসাধাৰণক
শান্তিৰ বাটলৈ ঘূৰাই আনিবলৈ চেষ্টা কৰিম।

প্ৰশ্ন : অসমত শিল্পীৰ আদৰ কম বুলি কোনো
কোনোৱে মত পোষণ কৰা দেখা যায়। — এইক্ষেত্ৰত
আপোনাৰ ক’বলগীয়া?

⇒ শিল্পী মানে হৈছে কঠোৰ সাধনাৰ সৃষ্টি।
বৰ্তমান অসমৰ সংগীতত পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ
বাৰুকৈয়ে প্ৰভাৱ পৰা দেখা যায়। যাৰ ফলত আমাৰ
থলুৱা অসমীয়া সংস্কৃতিৰ অৱক্ষয় হ’ব ধৰিছে।
পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ টোৱে অসমৰ জনসাধাৰণক
বাৰুকৈয়ে প্ৰভাৱিত কৰাত অসমৰ শিল্পীৰ আদৰ
অৱশ্যে কিছু কমিছে। কিন্তু উপযুক্ত শিল্পী এজনৰ
আদৰ সদায়েই আছে।

প্ৰশ্ন : ভৱিষ্যত পৰিকল্পনা?

⇒ প্ৰথমে শিল্পী হিচাপে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা লাভৰ
বাবে কৰা চেষ্টা অব্যাহত ৰাখিম। অৱশ্যে পৰিকল্পনা
কেইটিমান নোহোৱা নহয়। সময়ত গম পাবা।

প্ৰশ্ন : এটা নিৰ্জন দ্বীপত এমাহ কটাবলৈ দিলে
সংগী হিচাপে তুমি কাক বিচাৰিবা?

⇒ সংগীতেই যিহেতু মোৰ প্ৰথম প্ৰেম, সংগী
গতিকে মই সংগীতকেই অগ্ৰাধিকাৰ দিম। অৱশ্যে লগত
মোৰ গীটাৰ আৰু বেডিঅ’টো থাকিব।

(সাক্ষাৎ গ্ৰহণ কৰিলে সম্পাদক নিজে)

“জীৱন মানে মই বুজো কাম। যি মানুহে কাম নকৰে তেনে মানুহৰ কোনো জীৱন
থাকিব পাৰে বুলি মই বিশ্বাস নকৰো।”

— হোমেন বৰগোহাঞি।

মহাবিদ্যালয়ৰ উদীয়মান প্ৰতিভা অনিন্দিতা বৰুৱা (জুৱলী)ৰ সৈতে

প্ৰশ্ন : শৈশৱৰ কালচোৱা?

⇒ শৈশৱৰ সময়চোৱা দৈনন্দিন পঢ়া শুনাৰ উপৰিও গীত শিকা আৰু ৰেৰাজ কৰাৰ লগতে, বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ সংগীত প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণতেই অধিকাংশ সময় অতিবাহিত কৰিব লগা হৈছিল। সেয়েহে শৈশৱৰ সেই বিগত দিনবোৰ মোৰ বাবে এক সুমধুৰ স্মৃতি।

প্ৰশ্ন : সংগীতৰ এই পৰ্য্যায় পাওঁতে তুমিকাবোৰাৰ প্ৰেৰণা পাইছা নে?

⇒ মা-দেউতা আৰু গুৰুজনাৰ লগতে সহস্ৰজনৰ প্ৰেৰণা, আশীষ আৰু শুভকামনাৰ বাবেই আজিৰ এই পৰ্য্যায়ত উপনীত হৈছোঁ।

প্ৰশ্ন : শিক্ষা, সংগীত আৰু অভিনয় এই তিনিওটা একেলগে চলাই নিয়াত অসুবিধা পোৱা নাইনে?

⇒ এই তিনিওটা একে লগে চলাই নিয়াত মোৰ কোনো অসুবিধা বৰ্তমানলৈ হোৱা নাই আৰু মোৰ বিশ্বাস যে ভৱিষ্যতলৈও একো অসুবিধা নহয়।

প্ৰশ্ন : জীৱনৰ স্মৰণীয় ঘটনা এটা ক'বা নেকি?

⇒ ১৯৯৬ চনত নতুন দিল্লীৰ ইন্দিৰা গান্ধী মেম'ৰিয়েল ষ্টেডিয়ামৰ মঞ্চত অনুষ্ঠিত ৰাষ্ট্ৰীয় স্বাক্ষৰতা দিৱসত বিশাল জনগণৰ সন্মুখত এককভাৱে পৰিবেশন কৰা মোৰ গীতৰ অনুষ্ঠান মোৰ বাবে এক স্মৰণীয় মুহূৰ্ত।

প্ৰশ্ন : “শিলৰো হেনো বেদনা থাকে” –

জীৱন-বাটত ছন্দ হেৰুৱাই তুমি কেতিয়াবা উজুতি খাবলগীয়া হৈছে নেকি বাক?

⇒ উজুতি নোখোৱা নহয়, সেইবুলি থমকি ৰোৱা নাই — প্ৰত্যাহান হিচাবে লৈ আগুৱাবলৈ যত্ন কৰিছোঁ।

প্ৰশ্ন : অভিনয়ৰ বাবে কিবা প্ৰশিক্ষণ লৈছা নেকি?

⇒ অভিনয়ৰ বাবে মই এতিয়ালৈকে কোনো ধৰণৰ প্ৰশিক্ষণ লোৱা নাই।

প্ৰশ্ন : “মহাৰথী” চলচিত্ৰ খনত এজনী গাঁৱলীয়া ছোৱালীৰ ভূমিকা লৈ সুন্দৰ অভিনয় কৰিলা। তাৰ পিছত অন্তৰীণ বিৰতি। সংগীতৰ সাধনা অবিৰতভাবে চলাই থকা কাৰণে, অভিনয়ৰ ইমেজ নোহোৱা হ'ল নেকি বাক?

⇒ ‘মহাৰথী’ৰ পাছত মই কেইবাখনো ধাৰাবাহিক আৰু টেলি নাটত অভিনয় কৰিছোঁ। তাৰে ভিতৰত ‘মঙলু মহাজনৰ বিয়া’ত মই মুখ্য চৰিত্ৰটোত অভিনয় কৰিছোঁ। সেইখন দূৰদৰ্শনৰ পৰা সম্প্ৰচাৰ হৈ গৈছে আৰু সম্প্ৰচাৰ হ'ব লগা কেইখনমান হ'ল — কইনা, হেঁপাহৰ, আগন্তুক, দুঃসময়, সময় ইত্যাদি।

মই ভাৱো সঙ্গীত আৰু অভিনয় দুয়োটা নিজ নিজ স্থানত অৱস্থিত। গতিকে সঙ্গীত সাধনাৰ বাবে মোৰ অভিনয়ৰ ইমেজ নোহোৱা

100

“ হেলো চাৰ্লচ ” : নাটকৰ শেষ সংলাপ (সত্য কাহিনী)

বদেণ দাস

অভিনেতা/সাহিত্যিক

শোভৰাজ। চাৰ্লচ শোভৰাজ।

সম্পূৰ্ণ নাম চাৰ্লচ গুৰুমুখ শোভৰাজ।

মাক ভিয়েটনামী, বাপেক ফৰাচী। নিজে এক ৰাষ্ট্ৰহীন, দিশবিহীন যুৱক।

কিন্তু এক বৈচিত্ৰময় চৰিত্ৰ। আকৰ্ষণীয় ব্যক্তিত্ব। য'তৈই গৈছে ত'তৈই চ'গাৰ দৰে আগবাঢ়ি আহিছে সুন্দৰী নাৰী। আহিছে জপিয়াই পৰিছে।

শোভৰাজৰ বান্ধৱীৰ অন্ত নাই। অন্ত নাই প্ৰিয়া আৰু সঙ্গিনীৰ। আনকি কুখ্যাত অপৰাধী বুলি জনাৰ পিছতো সহায়ৰ বাবে হাত আগবঢ়াই দিয়া লোকৰ অভাৱ নাই। কিন্তু কিয়?

: হেলো চাৰ্লচ, আমি আকৌ দেখা হ'লো।

এইষাৰ কথাৰেই সেইদিনা আৰপট উঠিল, শোভৰাজ অন্তৰ্ধান ৰহস্যৰ শেষ অংকৰ। হয়তো যৱনিকাও পৰিল শেষ দৃশ্যৰ। সেই নিশাতেই। ধৰা পৰিল চাৰ্লচ শোভৰাজ।

তিহাৰ জেলৰ পৰা যোদ্ধা মাৰ্চত পলায়ন কৰাতো যিমান নাটকীয় আছিল, সিমানেই নাটকীয় হৈ পৰিল শোভৰাজৰ পুণৰ গ্ৰেপ্তাৰ। লগত গ্ৰেপ্তাৰ হ'ল একান্ত সহচৰ 'ডেভিড হ'ল'। নিয়তিৰ কি পৰিহাস!

ছয় এপ্ৰিল দিনটোৱেই আছিল শোভৰাজৰ বিয়াল্লিছ বছৰীয়া জন্মদিন। আৰু সেই দিনটোতেই নাটকীয় ভাৱে গ্ৰেপ্তাৰ হৈ শোভৰাজে আসন কৰি ললে সংবাদৰ শিৰোনামা। সদায় বাতৰি কাকতৰ খোৰাক হৈ থকা শোভৰাজে নিজৰ বিয়াল্লিছ বছৰীয়া জন্মদিনৰ দিনাও এক বিশেষ বাতৰি হৈ পৰিল।

আমি এতিয়া উভতি চাওঁ সেই বিশেষ নিশাৰ বিশেষ নাটক খনলৈ। যিখন মঞ্চ হৈছিল গোৱাৰ 'মাপুচা' নামৰ ঠাইৰ 'ওকাকিৰো' নামৰ এখন সাধাৰণ ৰেষ্টোৰাত। সাধাৰণ হলেও অতিথিশালা আৰু ৰেষ্টোৰা হিচাপে 'ওকাকিৰো' আছিল বিদেশী পৰ্যটক আৰু

বিলাসী তথা আঢ্যৱন্ত সকলৰ বাবে ৰম্যপুৰী। বিদেশী সুৰ, সুৰা আৰু সুন্দৰীৰ সমাবেশ - ত্ৰহস্পৰ্শ।

নিশা তেতিয়া গভীৰ। শোভৰাজ আৰু ডেভিড হলে মাজে মাজে মদৰ পাত্ৰত অলস ভাৱে শোহা মাৰি আছে। দাঁতিতে বোধহয় এখন বিবাহ অনুষ্ঠানৰ অভ্যৰ্থনাও চলি আছে।

ডেভিডৰ চঞ্চল কিন্তু সতৰ্ক চাৱনি চকৰি ঘূৰাদি চৌদিশে ব্যাপ্ত। জনসমাগম আৰু সন্মুখেদি ওলোৱা সোমোৱা কৰা পদূলি হৈছে ডেভিডৰ লক্ষ্যৰ কেন্দ্ৰ। আনহাতে শোভৰাজ কিন্তু সামান্য অস্থিৰ। এই অস্থিৰতাৰ অৱশ্যে কাৰণ আছে। কিছুসময় আগতে পেৰিচলৈ এটা 'ট্ৰাঙ্ক কল' বুক কৰিছিল। তেতিয়ালৈকে সহাৰি অহা নাই।

এইজন শোভৰাজ কিন্তু দেখাত অলপ বেলেগ। শোভৰাজৰ পৰিচিত ছবিখনৰ লগত সিমান মিল নাই। ডাঢ়ি-গোফ খুৰুৱা সেই পৰিস্কাৰ মুখখনৰ পৰিবৰ্ত্তে এইখন মুখত একোটা মোচ, মূৰত দীঘল চুলি, দাড়ি, কিন্তু চকুত চচমা নাই। চুলি আচোৰাৰ ধৰণো সম্পূৰ্ণ বেলেগ। এইজন শোভৰাজক হঠাৎ চিনি পোৱাটো একপ্ৰকাৰ অসম্ভৱ। কিন্তু—

: “ হেলো চাৰ্লচ। তুমি ইয়াত!”

শোভৰাজ চমকি উঠিল।

হঠাতে কাষৰ চকীত বহি থকাৰ পৰা এজন বিদেশী পৰ্যটক উঠি আহি ছদ্মবেশী চাৰ্লচৰ ওচৰ চাপিল। চমকনি দমাই ৰাখি নিতান্ত শান্ত কণ্ঠেৰে হাঁহি হাঁহি উত্তৰ দিলে: “ আপুনি মোক শোভৰাজ বুলি ভাবিছে নেকি? বলীয়া হোৱা নাইতো? ”

লগে লগে যেন নিতান্ত স্বাভাৱিক ভাৱে হাতখন নমাই ললে জেপত থকা পিষ্টলৰ পিনে। কিন্তু সেই হাত পিষ্টলৰ কাষ নাপালেগৈ। চকুৰ পলকতে বিদেশী পৰ্যটক জনৰ বিভলভাৱৰ শীতল নল চিকমিকাই উঠিল। লগে লগে শোভৰাজৰ হাতত কৰাল কজ্জা।

এক শীতল অথচ কঠিন স্বৰেৰে তেওঁ ক'লে —
শোভৰাজ! তোমাৰ খেল খটম্। কোনো ধৰণৰ চালাকিৰ চেষ্টা নকৰিবা।” শোভৰাজৰ ওচৰতে বহি থকা হলৰ পিনে চাই ক'লে — “ডেভিদ হল, তুমিও উঠি আহ। তোমালোক দুয়োজনকে গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হ'ল।”

অপৰাধ জগতৰ কিম্বদন্তি শোভৰাজ ধৰফৰাই উঠিল। চালে পলাবৰ বাবে সামান্যকনো সুৰুঙা আছেন নাই। কেউপিনে তেতিয়া পুলিচৰ দুৰ্ভেদ্য বেৰাজাল গঢ়ি উঠিছে। কোনেও কিন্তু পুলিচৰ মাজত নাই। বেছি ভাগেই 'বয়' বা 'বেহেৰা'ৰ সাজত সজ্জিত। এওঁলোকৰ হাতেৰেই পৰিবেশন কৰা সুৰাকেই শোভৰাজ আৰু সঙ্গীয়ে পান কৰি আছে।

শোভৰাজৰ ক্লান্ত আৰু অসহায় দৃষ্টি অৱনত হ'ল। গম পালে ইন্দ্ৰজাল এইবাৰৰ বাবে সমাপ্ত। ধৰা দিবই লাগিব।

শোভৰাজ ধৰা পৰিল।

বিদেশী পৰ্যটকজন অৱশ্যে আন কোনো নহয়। পৰ্যটকৰ ছদ্মবেশত বোম্বাই পুলিচৰ বয়সস্থ ইন্সপেক্টৰ মধুকৰ জেন্ডে। লগত সাধাৰণ বেহেৰাৰ বেশত একৈশজনীয়া পুলিচৰ দলটোৰ নেতৃত্ব কৰি বোম্বাইৰ পৰা পুনালৈ ৰাওনা হৈছিল 'পুলিচ' হিচাপে নহয় 'টুৰিষ্ট' হিচাপে।

বোম্বাই পুলিচৰ অন্যান্য সকলোৱে জানিছিল যে তেওঁলোকে চুটি লৈ দেশ ফুৰিবলৈ গৈছে। কোনো প্ৰকাৰ সন্দেহৰ সুৰুঙা নাই। গোপনীয়তা আছিল এই অভিযানটোৰ অত্যন্ত সতৰ্ক ব্যৱস্থা।

মাপুচাত উপস্থিত হৈ দলটোৱে চৰকাৰী পৰ্যটন নিবাস এটিত আশ্ৰয় লয়। এইদৰে চৰকাৰী হোটেলত কোঠালি ভাড়া কৰি স্বাভাৱিক পৰ্যটকৰ দৰেই ফুৰা-চকা আৰম্ভ কৰি দিলে। সন্দেহৰ কোনো অবকাশ নাৰাখিলে তেওঁলোকে।

ফুৰা-চকা কৰোতেই বিশ্বস্ত সূত্ৰে গম পালে যে 'ওকাকিৰো' নামৰ ৰেস্তোৰালৈ শোভৰাজৰ দৰে লোক জন লগত এজন সঙ্গী লৈ আহে। এওঁলোক দুয়োজনে হেনো একেখন গাড়ীকে ব্যৱহাৰ কৰে।

বাতৰি সংগ্ৰহ কৰাৰ লগে লগে ফান্দ পতাৰ পৰিকল্পনা হৈ গ'ল। খোজ খবৰ চলিল গাড়ী আৰু গাড়ীৰ মালিকৰ। তাৰ পিচত ছয় এপ্ৰিল তাৰিখে সেই পৰিলোচনাৰ ফলশ্ৰুতি হিচাপে টুৰিষ্টৰ বেশত ইন্সপেক্টৰ মধুকৰ জেন্ডে আৰু লুণ্ডি পৰিহিত বেহেৰাৰ বেশত একৈশবছৰীয়া পুলিচৰ দলটোৱে জাল পাতি অপেক্ষা কৰিলে 'ওকাকিৰো'ত। এইবাৰ কিন্তু শোভৰাজৰ ভোজবাজি বন্ধ হৈ গ'ল। জেন্ডেৰ চমৎকাৰ ইন্দ্ৰজালৰ গাঠনিত শোভৰাজ ফান্দত পৰিল।

তিহাৰৰ দৰে সুদৃঢ় তথা সুৰক্ষিত (?) দুৰ্গৰ পৰা এদিন শোভৰাজৰ পলায়ন যিদৰে আছিল এক ৰকম বিস্ময়ৰ বিষয়। ঠিক সেইদৰেই ইন্সপেক্টৰ জেন্ডেৰ হাতত ধৰা পৰা ঘটনাটোও সমানে বিস্ময়কৰ। দৰাচলতে শোভৰাজ নিজে এক বিস্ময়কৰ সৃষ্টি। পলায়নতে প্ৰস্তাৱনা কৰা নাটকৰ 'ক্লাইমেক্স' ঘটিল ততোধিক নাটকীয় ভাৱে গোৱাৰ এক অখ্যাত ৰেষ্টোৰাত ধৰা পৰি।

তিহাৰ জেলৰ পৰা পলাই পত্ৰং দিয়াৰ পিছৰে পৰা শোভৰাজে ৰাজস্থানৰ পৰা কিনি ললে এটা ৰেডিঅ' কাব টেপ ৰেকৰ্ডাৰ টু-ইন-ৱান। এটা মাইক প্ৰচেচৰ য'ত বিভিন্ন লোকৰ নাম ঠিকনা আৰু টেলিফোন নম্বৰ ৰেকৰ্ড কৰিব পাৰি। লগত এটা অত্যাধুনিক কেমেৰা। মধুকৰ কষ্টী ৰঙৰ এখন যামাহা ৰাজদুত মটৰ চাইকেল আৰু আছিল সেই সময়চোৱাত বাতৰি কাকতত শোভৰাজৰ পলায়নৰ বিতং বিৱৰণীৰ সম্বন্ধ সংগ্ৰহ।

সম্ভৱতঃ পুলিচৰ পৰৱৰ্তী চাল-চলন আগতীয়াকৈ জানিবৰ প্ৰয়াসতে এই যোগাৰ যন্ত্ৰনা। অতবোৰ আয়োজন কৰিও শোভৰাজৰ শেষ ৰক্ষা নহলগৈ। ধৰা পৰিল পিছত শোভৰাজ আৰু হলক ককালত ডোল লগাই লৈ অনা হয় পৰ্যটক ভৱনলৈ। লগে লগে সকলোৱে গম পালে জেন্ডে আৰু তেওঁলোকৰ দলৰ প্ৰকৃত পৰিচয়।

শোভৰাজ গ্ৰেপ্তাৰৰ কাহিনী বনজুইৰ দৰে চৌদিশে বিয়পি পৰিল। সমগ্ৰ বিশ্বই গম পালে গড়ালৰ পৰা ওলোৱা শোভৰাজ সিংহ পুনৰ শৃঙ্খলাবদ্ধ হ'ল। শান্তিকামী জনগনে পেলালে স্বস্তিৰ নিশ্বাস।

গোৱাৰ পৰা ৰাজধানীলৈ শোভৰাজক ওভোটাই অনা হ'ল। পলায়নৰ পথেৰেই। প্ৰত্যাৱৰ্তনৰ সুযোগ নাপালে চাৰ্লচে।

ষোল্ল মাৰ্চত দিল্লীৰ পৰা পলায়নৰ পথ আছিল দুৰ্গম। প্ৰতিপদে সংশয়পূৰ্ণ। তিহাৰ জেলৰ পৰা শোভৰাজক পলুৱাই অনা গাড়ীখন তীব্ৰবেগে সিদিনা জয়পুৰ অভিমুখে যাত্ৰা কৰিছিল ৰাজস্থানৰ আলোৱাৰ হৈ।

জয়পুৰ পাই শোভৰাজ আৰু সঙ্গীসকলে প্ৰথম শ্ৰেণীৰ ৰেলৰ টিকেট কিনিলে কিন্তু ভ্ৰমণ কৰিলে দ্বিতীয় শ্ৰেণীত। কাৰণ সতৰ্কতা আছিল তেওঁলোকৰ যাত্ৰাপথৰ কাৰ্য্য। কোনোবাই অনুসৰণ কৰিব পাৰে বুলি ভাবি সেই সকলক ভ্ৰমত পেলাবলৈ এইবাৰ টেক্সি ল'লে। টেক্সি আগবাঢ়িল। বোম্বাইলৈ চুৰাটেই টেক্সিত গ'ল।

পলায়নৰ তৃতীয় দিনা অৰ্থাৎ ওঠৰ মাৰ্চত শোভৰাজ আৰু সহযোগী সকলে বোম্বাইত পদাৰ্পন কৰি বোম্বাই চেণ্ট্ৰেল ৰেলষ্টেচনৰ ওচৰৰে এখন হোটেলত কাম ভাড়া কৰি ললে। সম্ভৱতঃ তেওঁলোকৰ কোনো স্থানীয় সহযোগীৰ পৰা পুলিচে এই সন্বেদ পায়, আৰু পুলিচে হোটেল ৰেইড কৰাৰ আগমুহূৰ্ত্তত তেওঁলোকে ভাগে ভাগে হোটেল এৰি গুছি যায়। সেয়া বোম্বাই আহি পোৱাৰ এঘণ্টাৰ ভিতৰতে।

দলটো ইয়াৰ পিছত বোম্বাইৰ পৰা যাঠি কিলোমিটাৰ নিলগৰ ভেললৈ টেক্সিৰে যায় আৰু তাতে বিশ মাইল স্থানীয় হোটেল এখনত থাকে।

কিন্তু ধৰা পৰাৰ পিচত আৰু চোকা পুলিচ পহৰাৰ মাজত গোৱাৰ পৰা আকৌ বোম্বাই আৰু তাৰ পৰা পোনে পোনে দিল্লী। আকৌ সেই পুৰণি চিনাকি তিহাৰ জেল। এটা চক্ৰ পূৰ্ণ হ'ল দিল্লী, বোম্বাই আৰু গোৱাৰ পৰিক্ৰমা।

নানান দুষ্কৰ্মৰ খলনায়ক শোভৰাজ ধৰা পৰাত দেশৰ পুলিচ বাহিনীৰ, বিশেষকৈ চোৰাংচোৱা বিভাগৰ হেৰুৱা

মনোবল বহুগুণে বৃদ্ধি পালে। মধুকৰ জেন্ডেৰ লগত বোম্বাই পুলিচে পালে প্ৰশংসা আৰু সন্মান। আবেগৰ অতিশয্যত কোনো কোনো বাতৰি কাকতে বোম্বাইৰ পুলিচক ক্ষতলেণ্ড ইয়াৰ্ড লগতেই তুলনা কৰি পেলালে।

যি শোভৰাজক বিশ্বৰ কোনো কাৰাগাৰতে বন্দি কৰি ৰাখিব পৰা নাছিল সেই নিপুন জেল পলাতক শোভৰাজেই একান্ত বাধ্য ছাত্ৰৰ দৰে তিহাৰ জেলৰ কাৰা প্ৰাচীৰৰ মাজত পুনৰ সোমাই পৰিল। ষোল্ল মাৰ্চত ৱাৰ্ডাৰ আৰু জেল বিষয়াক আহুদি খুৱাই অচেতন কৰি জেলৰ সমস্ত নিৰাপত্তা ব্যৱস্থাৰ বুঢ়া আঙুলি দেখুৱাই শোভৰাজে যেতিয়া পলায়ন কৰিছিল ভাগ্য দেৱীয়ে তেতিয়া সম্ভৱতঃ মিচিকিয়াই হাঁহিছিল। নহলে ইমান সোনকালে শোভৰাজৰ নিচিনা চতুৰ অপৰাধী ধৰা পৰিল কেনেকৈ?

তিহাৰ জেলত এইবাৰ কিন্তু কোনো বিচ্যুতি, কোনো হেমাৰি বা স্বস্তিৰ অবকাশ ৰখা নাই। কৰ্ত্তব্যনিষ্ঠ, সদাসতৰ্ক পহৰীৰ উপৰিও নিৰাপদ ব্যৱস্থা এনে কটকটীয়া কৰা হ'ল যে চকুত ধূলি দি যেনিবা মাখি এটাও সৰকি বাহিৰ ওলোৱাটো সম্ভৱপৰ নহয়।

পোন্ধৰ বছৰ আগতে চাৰ্লচ শোভৰাজ যিজনৰ ফান্দত পৰি ধৰা পৰিছিল ঠিক সেই একেজন মধুকৰ জেন্ডেই এইবাৰৰো হিৰ, নায়ক। এসম্ভৱ চনৰ চাব ইন্সপেক্টৰ এইবাৰ ইন্সপেক্টৰ জেন্ডে।

গোৱাৰ পানশালাত মন্ত শোভৰাজ শেষ পৰ্য্যন্ত এইদৰেই জেন্ডেৰ ভীষণ অনুসন্ধানৰ আগত তিষ্ঠিব নোৱাৰিলে। ক্ষিপ্ৰ বুদ্ধি আৰু তৎপৰতাৰে সৈতে এইজন বিষয়াৰ হাতত পৰাস্ত হ'ল ৰহস্যময় নায়ক চাৰ্লচ শোভৰাজ।

ষোল্ল মাৰ্চত তিহাৰ জেলৰ পৰা পলায়ন কৰাৰ পিচৰে পৰা জেন্ডে সতৰ্ক হৈ গৈছিল। সহকৰ্মী সকলক স্বল্পবাক অথচ দৃঢ়মনা এই পুলিচ বিষয়াজনে কৈছিল : “বোম্বাইত ভৰি দিলে কিন্তু চাৰ্লচৰ নিস্তাৰ নাই। যেনেকৈ নহওক মই তেওঁক ধৰিমই।” কম কথা কৈয়ো কামেৰেই জেন্ডেই সংকল্প পূৰণ কৰি দেখুৱালে। তেওঁ নিজৰ কথা ৰাখিলে। লগতে ৰাখিলে পুলিচৰ মান। □□□

॥ কবিতাৰ কথা ॥

‘এটি টোকা’

সমীৰ তাঁতী

বিশিষ্ট কবি

কবিতা প্ৰাচীনতম কলা সমূহৰ ভিতৰত সৰাতোকৈ সূক্ষ্মতম আৰু ধ্বনি শিল্পৰ মহিমামণ্ডিত ৰূপ। আদিম মানুহৰ শ্ৰম আৰু জীৱন ব্যৱস্থাৰ সামগ্ৰিক ৰূপ চিত্ৰকলাত প্ৰতিফলিত হ’লেও কবিতাকেই ভাষা আৰু ধ্বনিৰ জগতত সৰ্বোৎকৃষ্ট, পৰিশীলিত, সুন্দৰতম ৰূপ বুলি ক’ব পাৰি। যদিও নৃত্য, বাদ্য আৰু শব্দ বা ধ্বনি আদি মানুহৰ প্ৰথম কলা আৰু চিত্ৰ আছিল তাৰ সমসাময়িক তথাপি কবিতাকেই ইতিহাসৰ পাত গৰকি আহি মানৱৰ মনস্তাত্ত্বিক জগতৰ প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৰ্বোত্তম ৰূপ বুলি মানি লোৱা হৈছে আৰু সি আজিও সৰ্বজন সমাদৃত। কবিতাই বোধকৰো প্ৰকৃতি, শ্ৰম আৰু আধ্যাত্মিক জগতক কেন্দ্ৰ কৰি সৃষ্টি হোৱা মানৱীয় ভাৱনাৰ শ্ৰেষ্ঠ প্ৰফিলন। কবিতা, শব্দ, ধ্বনি, ছন্দ, চিত্ৰ, অনুভূতি, জীৱন-জগতৰ ধাৰণা, সঙ্গীত আৰু যন্ত্ৰণা তথা আনন্দ-উৎসাহৰ উপলব্ধিৰে সৃষ্টি হোৱা কলা। ইয়াৰ সতে জড়িত হৈ আছে মানুহৰ মনন, চিন্তন আৰু লগতে দিন-ৰাতিৰ মিশ্ৰণত বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ ৰহস্য। সেইবাবে কবিতা লিখোঁ বুলিলেই লিখা নাযায় আৰু লিখাৰ পাছতো সি কবিতাৰ ৰূপ পালেও কবিতা নহ’বও পাৰে। শব্দৰ পৰা উৎপত্তি বাবেই কবিতাক শব্দ-ব্ৰহ্ম বুলি কোৱা হৈছে। কিয়নো সৃষ্টিৰ আদিতে শব্দই আছিল মূল। ব্ৰহ্মাণ্ডজুৰি আছিল শব্দ। অ’ল্ড টেষ্টামেণ্টতো (Old Testament) অনুৰূপ কথাই আছে যি কথা ৰুছ বোলছবি পৰিচালক আঁদ্রে

তাৰক’ভস্কিৰ ‘চেক্ৰিফাইচ’ নামৰ কথাছবিৰ আৰম্ভণিৰ কথা —

*In the beginning was the word
and the word was with God and
the word was God*

The same was in the beginning with God.

অৰ্থাৎ আৰম্ভণিতে আছিল শব্দ। এই শব্দই ব্ৰহ্ম। তাৰ পাছত আহিল কবিতা। মহান কবি পাবলো নেৰুদাইও তাকেই কৈছে — “মানুহৰ অন্তৰৰ গভীৰতম অভিব্যক্তি হ’ল কবিতা। ধৰ্ম, প্ৰাৰ্থনা, সঙ্গীত আৰু প্ৰাৰ্থনা সভাৰ জন্মও ইয়াতেই। প্ৰকৃতিৰ স’তে প্ৰথম সংঘাততে কবিৰ আবিৰ্ভাৱ। প্ৰাচীন কালত কবি আছিল পুৰোহিত। পৰৱৰ্তীকালত কবিতাক ৰক্ষা কৰিবলৈ গৈ কবি আহি থিয় হৈছিল মানুহৰ কাষত — মানুহৰ ভাষাত অলংকৃত হ’ল কবিতা। আজিৰ ‘গণ কবি’ সেই আদিম যুগৰে পুৰোহিতৰ বংশধৰ। প্ৰাচীন কালত যিজনে আত্মাৰ সতে সমতা স্থাপন কৰিছিল আজি সেই কবিয়েই বহিছে পোহৰৰ ব্যাখ্যাত।”

কবিতাই আজিৰ ৰূপ ‘পৰিগ্ৰহ’ কৰোঁতে এক দীৰ্ঘকালৰ ঘটনাৱলীৰ মাজেৰে পাৰ হৈ আহিছে। অতীতত কবিতা মানুহৰ মুখে মুখে প্ৰচলিত আছিল। আদিতে ই আছিল ধ্বনি সমষ্টি মাত্ৰ। কবিতাৰ এই সুদীৰ্ঘ ইতিহাস মেলি চালে আদিম লোক কবিতাৰ ৰূপ এটা দেখিবলৈ পোৱা যায়। বৃহৎ জনজীৱনৰ পৰা বিচ্ছিন্ন

এস্কিমো, বেড ইণ্ডিয়ান, মঙ্গোলীয় আৰু নিগ্ৰোসকলৰ মৌখিক কবিতাবাচক সম্প্ৰতি ফ্ৰাঞ্জ বোৱাচ নামৰ গৱেষক গৰাকীয়ে আদিম কবিতা বুলি কৈছে। তেনেদৰে চালে সকলো প্ৰান্তৰ লোকগীত বা মন্ত্ৰ-সাহিত্য এই প্ৰাচীন কবিতাৰ আদিতম সংস্কৰণ। ফ্ৰাঞ্জ বোৱাচে দেখুৱাইছে কেতবোৰ আদিম কবিতাত কেনেদৰে শ্ৰম, জীৱন, আবেগ, অনুভূতি আৰু জীৱন জগতৰ ৰহস্য উন্মোচিত হৈছে —

*Ya Ya aye Ya! You are hard hearted,
You who say that you love me
You are hard hearted, my dear !*

বা

*Ko ko re ko kom on do
Girl gone, him no gone
ko ko re ko kom on do*

বা

*Hana hana hana. It broke down the
post of the world
Hana hana hana. It fell down to the
ground the post of the world
Hana hana hana. Our great chief
has taken a rest.*

আদিম কবিতা এনেদৰে মুখে মুখে প্ৰচলিত আছিল। এটা জনগোষ্ঠীৰ কবিতা আন এটা জনগোষ্ঠীৰ বাবে আছিল দুৰ্বোধ্য। ঘাইকৈ ভৌগোলিক ব্যৱধানেই আছিল ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ। প্ৰতিটো জনগোষ্ঠী আছিল নিঃসঙ্গ। এটাৰ লগত আনটোৰ কোনো যোগাযোগই নাছিল। প্ৰকৃতিৰ বুকুত অকলশৰে বসবাস কৰা এই জনগোষ্ঠীবোৰৰ বাবে প্ৰকৃতি আছিল এটা ভয়। কঠোৰ শ্ৰমৰ বেলিকা অকলশৰে এই গীত-মাত, কবিতাৰ সৃষ্টি কৰিছিল মানুহবোৰে। তেতিয়ালৈকে আখৰেই সৃষ্টি হোৱা

নাছিল। কবিতাবোৰক গীতৰ আকাৰে গাইছিল। মুখে মুখে প্ৰচলিত আছিল সেই কবিতা।

দেখা গ'ল যে কবিতাই লিখিত ৰূপ পাওঁতে যথেষ্ট সময় লাগিছিল অৰ্থাৎ চিত্ৰৰ পৰা লিপিয়ে লিপিৰ ৰূপ নোপোৱালৈকে আদিম কবিতা মানুহৰ মুখতে আছিল। পৃথিৱীৰ প্ৰথম মহাকাব্য ৰামায়ণৰ সেই শ্লোকেই হ'ল প্ৰথম লিখিত কবিতাৰ ৰূপ —

“মা নিষাদ প্ৰতিষ্ঠাং তুমগম শাস্তি সমা
যং ক্ৰৌঞ্চ মিথুনাদ্‌একম অবধি কাম মোহিতম।”

এহাল ক্ৰৌঞ্চ বা চাকৈ চকোৱা চৰাইৰ মৃত্যুৰ পৰা আৰম্ভ হৈছিল কবিতাৰ জয়যাত্ৰা। হিংসাৰ প্ৰতিবাদে আৰু বিবাদেই আছিল প্ৰথম কবিতাৰ মূল বিষয়। তাৰ পাছত পৃথিৱীত অলেখ কবিতাৰ সৃষ্টি হৈছে। যীশুখৃষ্টৰ জন্মৰ আগৰ আৰু পাছৰ বহু কবিতা দেশে বিদেশে সিঁচৰতি হৈছে। এই কবিতাবোৰৰ বিষয়বস্তু ঘাইকৈ প্ৰকৃতি, প্ৰেম, বিবাদ, নিঃসঙ্গতা, যন্ত্ৰনা আদি আছিল। যীশুখৃষ্টৰ জন্মৰ আগৰ এটা কবিতা আছিল এনেধৰণৰ —

*People do gossip
And they say about
Heda, that she
Once found an egg
Hidden under*

wild hyacinths (6th century B.C.)

কবিতাই ৬০০ খৃষ্টাব্দৰ পৰা ১৫০০ খৃষ্টাব্দ বা ৰেনেচাঁৰ যুগ পাওঁতে যথেষ্ট পৰীক্ষা-নিৰীক্ষাৰ মাজেদি আহিছিল। বিভিন্ন বিষয়বস্তু আৰু বিভিন্ন অনুভূতিৰ প্ৰকাশ ঘটিছিল এইবোৰ কবিতাত। এই কালছোৱাৰ সমাজ জীৱন, তাৰ অৰ্থনীতি আৰু তাৰ ৰাজনৈতিক উত্থান-পতনে বিভিন্ন ধৰণে কবি আৰু কবিতাক

প্ৰভাৱিত কৰিছে। তাৰে এটা কবিতা এনেধৰণৰ —

*If someone insults you,
Endure him lightheartedly;
And if all slander you,
Give no head to them :*

*'Tis nothing new
To hear such frequent talk :*

** Autant en emporte le vent,
(* it will all varish into thin air) ----*

Marguerite de Navarre, (France)

বোধকৰোঁ ৰেনেচাইএনে এটা যুগ যি মানৱ সভ্যতাৰ চিন্তা-চেতনাক নতুন ধৰণে ভাৱিবলৈ শিকালে। শিল্প-সাহিত্য, ধৰ্ম, ভাস্কৰ্য, স্থাপত্য, দৰ্শন, বিজ্ঞান আদি সকলোতে মানৱতাবাদৰ ধাৰণাই এক নতুন ৰূপ পালে। লিওনাৰ্দো দা-ভিঞ্চি, মাইকেল এঞ্জেলো, ৰাফেল আদিৰ শিল্পত, ভিক্টোৰিয়া ক'ল'না, পেট্ৰাৰ্ক, ডান্টে, বোকাচিঅ', চ'চাৰ, লেংলেণ্ড, চাৰ্ভেণ্টিচ, মাৰ্চিন লুথাৰ, উলৰিখ ভন হাটেন, য়ুহান হেচে সাহিত্যত, কলম্বাচ, মেগেলান, আমেৰিগো ভেচপুচি আৱিষ্কাৰত, নিউটন, ডেচকাৰ্টে, গেলিলিও, কেপলাৰে বিজ্ঞান আৰু শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ মাৰ্চিন লুথাৰ ধৰ্মত এক নতুন জাগৰণ আনিলে। কবিতাতো এক নতুন পৰিৱৰ্তনে দেখা দিলে। মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে কৈছে—

“কুক্কৰ, শৃগাল, গদৰ্ভবো আত্মাবাম।
জানিয়া ধৰাকো পৰি কৰিবা প্ৰণাম।।”

তেনেদৰে জাৰ্মান কবি গ্যেটেই কৈছে — “*And if man falls speechless in his torment God give me to say what I suffer.*” তাৰ বহু আগতে চিমন ডাখ নামৰ আন এজন জাৰ্মান কবিয়ে কৈছে — “*Speech was not given to us for us only to live by overselves and stay away from others. We ought to consult one another and*

look for advice, and share with one another the sorrows that have befallen us. (May) ”

ষোল্ল, সোতৰ আৰু ওঠৰ শতিকাতো মানৱৰ জয়গান গাবলৈ কবিতা সক্ৰিয় আছিল। অধঃপতিত মানৱৰ দুখ-যজ্ঞনা, বিষাদ নিঃসঙ্গতাক সবাবো আগত তুলি ধৰিছিল কবিতাই। এই সময়ৰ কবি জন মিল্টন, জন ড্ৰাইডেন, ৱৰ্ডচৱৰ্থ আদি মহান লেখক সকলে তুলি ধৰিছে জীৱনৰ মহিমামণ্ডিত ৰূপ। কবিতা যে কেৱল বিলাস নহয়, ইয়ে মানৱত্বাৰ স্বৰূপ উপলব্ধিৰ সাৰ্থক মাধ্যম তাকে দেখুৱাইছে এই যুগৰ কবিতাই।

উনৈশ শতিকাৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশ আৰু ৰাজনৈতিক ঘটনাৱলীয়ে শিল্প-সাহিত্যক নতুন ধৰণে প্ৰভাৱিত কৰে। এই প্ৰভাৱৰ পৰা কবিতা মুক্ত নাছিল। কুৰি শতিকাৰ আৰম্ভণিতে এই প্ৰভাৱৰ ফলস্বৰূপে নতুন নতুন শিল্প-আন্দোলনে ইউৰোপীয় সমাজক গভীৰ ভাৱে আলোড়িত কৰে। বিভিন্ন আলোচনী আৰু পুস্তিকাৰ জৰিয়তে এই শিল্প আন্দোলন সমূহে জীৱনক নতুন ভাৱে ব্যাখ্যা কৰে। তাৰ ফলত কবিতাটো নতুন পৰিৱৰ্তনে দেখা দিয়ে। এই আন্দোলন সমূহ হ'ল — প্ৰতীকবাদ, প্ৰকাশবাদ, অতিবাস্তৱবাদ, মানৱতাবাদ, দাদাবাদ, মাৰ্ক্সবাদ ইত্যাদি। এই আন্দোলন সমূহে কবিতাক এক নতুন গতি আৰু আয়তন দান কৰে। টি. এচ. হিউম, ভ্লামিংক, এডভাৰ্ড মুংখ, প'ল ভালেৰি, ভাৰ্লেইন, বুনুয়েল, ফ্ৰাঞ্জ কাফ্কা, থমাছ মান, আঁদ্ৰে মালৰো, চালভাদৰ দালি, অবিমিশ্ব, অক্সাভিও পাজ, পাবলো নেৰুদা, লোৰ্কা, আঁদ্ৰে ব্ৰেত', মায়াক'ভাষ্কি, হানচআৰ্প আদি লেখক, শিল্পীয়ে এই আন্দোলন সমূহৰ জৰিয়তে শিল্প আৰু কবিতাক এটি নতুন বাটেৰে আগুৱাই আনিলে। এই গোটেই আন্দোলনবোৰে লগ লাগি যিটো আন্দোলনক সমৃদ্ধ কৰিলে সেয়াই হ'ল আধুনিকতাবাদ।

দুখনকৈ হোৱা বিশ্ব যুদ্ধই জীৱনৰ সংজ্ঞা নিৰূপনত নতুনভাৱে সহায় কৰিলে।

আধুনিক সভ্যতাৰ অবক্ষয় কবিতাত নতুন ৰূপত ফুটি উঠিল।

ইতিমধ্যে কবিতাৰ বহুকেইটা সংজ্ঞা পোৱা গৈছে। কোনোবাই কৈছে — Spontaneous out first of feelings. আকৌ ৰবাৰ্ট ফ্ৰষ্টৰ দৰে কবিয়ে কৈছে — “ It is an imitation to the unknown.” আনহাতেদি যুগোশ্লাভিয়াৰ এগৰাকী যশস্বী কবিয়ে কৈছে — “ Poetry is the highest form of human convercession”. এইদৰে বিভিন্ন জনৰ সংজ্ঞাক মানি লোৱাৰ পাছতো মেক্সিকোৰ কবি অষ্টাভিও পাজৰ কবিতাৰ সংজ্ঞাক নতুন ধৰণে চাব পাৰি। তেওঁৰ Children of Myre নামৰ গ্ৰন্থত কবিয়ে লিখিছে — “ A poem is an object fashioned out of the language, rhythms, beliefs and obsession of a poet and a society. It is the product of a definite history and a definite society, but its historical mode of existence is contradictory. The poem is a device which produces anti-history, even though this may not be the poet’s intention. The poetic process inverts and converts the passage of time, the poem does not stop time it contradicts and trans figures it.”

কবিতাৰ অস্তিত্বই কেইবাধৰণৰ সত্যৰ স্বৰূপ প্ৰকাশ কৰে। কেতিয়াবা ই কবিক আমাৰ মাজলৈ লৈ আহে আৰু কেতিয়াবা কবিৰ অস্তিত্বক বিলুপ্ত কৰি এক নতুন সত্যৰ ধাৰণা আমাৰ আগত তুলি ধৰে। তেতিয়া কবি গৌণ কবিতাহে মুখ্য হৈ পৰে। T.S. Eliot এ বোধকৰোঁ সেইবাবে কবিতাৰ impersonality ৰ কথা কৈছিল। কবিতাত গদ্যৰ প্ৰকাশ অনুভূত হ'লেও সি গদ্য হ'ব নোৱাৰে, তাৰ উপমা বা চিত্ৰকল্পহে প্ৰধান কথা ; তাৰ শিল্পগুণ, ইঙ্গিতধৰ্মী মাধুৰ্য্যহে আচল কথা। এই উপমা বা চিত্ৰকল্পই তৰ্কৰ অৱতাৰণা নকৰে। মানৱীয় অনুভূতি বা প্ৰমূল্যক কবিতাৰ কণ্ঠস্বৰ হিচাপে তুলি ধৰে। কিন্তু কেতিয়াবা জাগতিক অনুভূতিও ওপৰলৈ উঠি অহা দেখা যায়। সংস্কৃত সাহিত্যত কোৱা হৈছে —

কাব্যং যশসেহৰ্থকৃতে ব্যৱহাৰবিদে শিবতৰ ক্ষতমে।

সদ্যঃ পৰি নিবৃত্তমে কান্তাসেমিত তয়োগে
দেশমজ্জ।। (কাব্য প্ৰকাশ)

অৰ্থাৎ কাব্য ৰচিত হয় যশৰ বাবে অৰ্থৰ বাবে লোক ব্যৱহাৰ পৰিজ্ঞানৰ নিমিত্তে, অমঙ্গল বিনাশৰ নিমিত্তে, পৰম আনন্দ লাভৰ নিমিত্তে, কান্তা সন্মতি উপদেশ প্ৰয়োগৰ নিমিত্তে। □□□

“ জুই চন্দন কাঠৰ পৰা জন্মিলেও সি পুৰি। ”

“ নিগনিৰ নুনীগছ কুটি পেলোৱাৰ সামৰ্থ্য আছে কিন্তু দাঙি তো লাৰ সামৰ্থ্য নাই। ”

— পঞ্চতন্ত্ৰ

সামাজিক অস্থিৰতাই যুৱ উশৃংখলতাৰ মূল কাৰণ

(এই সম্পৰ্কে আপোনাৰ দৃষ্টিভঙ্গী)

শ্ৰীফুলেন চহৰীয়া
স্নাতক, তৃতীয় বাৰ্ষিক

ক্ৰমবৰ্দ্ধমান যুৱ উশৃংখলতাৰ সমস্যাই বৰ্তমান প্ৰতিজন সচেতন ব্যক্তিকে চকুৰ টোপনি হৰিছে। ইয়াৰ কাৰণবোৰ ফঁহিয়াই চালে দেখা যায় ইয়াৰ মূলতে আছে সামাজিক অস্থিৰতা। বৰ্তমান সমাজৰ এনে এটা স্তৰ নাই য'ত দুৰ্নীতিয়ে প্ৰৱেশ কৰা নাই। কি ৰাজনীতি, কি সমাজনীতি, কি শিক্ষা নীতি সকলোতে দুৰ্নীতি বিয়পি পৰিছে। আমাৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাত দুৰ্নীতিয়ে এনে গভীৰ ভাৱে শিপাইছে যেন শাসনযন্ত্ৰৰ মেৰুদণ্ডত ঘুণহে ধৰিছে। এনে দুৰ্নীতিযুক্ত শাসন যন্ত্ৰই সকলো শ্ৰেণীৰ লোকৰ লগতে যুৱ সমাজকো অসন্তুষ্ট কৰি তুলিছে আৰু তাৰ প্ৰতিকাৰৰ বাবে বহুতে হিংসাৰ আশ্ৰয় লৈছে।

বৰ্তমান আমাৰ শীৰ্ষ স্থানীয় শিক্ষানুষ্ঠান সমূহেই দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত হৈ পৰিছে যাৰ ফলত ছাত্ৰ সকলে আন্দোলন কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে। এইটো ন' দি কব পাৰি যে বৰ্তমান আমাৰ শিক্ষাব্যৱস্থাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নৈতিকতাৰ বিকাশত কোনো বৰঙনি যোগাব পৰা নাই। যাৰ ফলত “ছাত্ৰৰ দ্বাৰা শিক্ষক প্ৰহত” আদিৰ দৰে বাতৰিয়ে বাতৰি কাকতৰ শিৰোনামা দখল কৰিছে।

ক্ৰমবৰ্দ্ধমান নিবনুৱা সমস্যাইও যুৱ উশৃংখলতাত বৰঙনি যোগাইছে। “Idle mind is devil's workshop” চাকৰি-বাকৰি নাপাই নিষ্কৰ্ম হৈ থকা যুৱক সকলৰ মন অনৈতিক কাৰ্য্যৰ প্ৰতি ঢাল খোৱাটোত একো অস্বাভাৱিকতা নাই।

যুৱ উশৃংখলতাৰ বাবে ঘৰুৱা পৰিবেশো জগৰীয়া। কিছুমান পৰিয়ালত দেখা যায়, নিজৰ ল'ৰাটো বা ছোৱালীজনী কেতিয়া, ক'লৈ গ'ল, কিয় গ'ল, কেতিয়া ঘৰ সোমাল এইবোৰৰ ওপৰত অভিভাৱক সকলে চকু-কাণ নিদিয়ৈ। কোনো বাধা নোপোৱাৰ

ফলত বহুতো যুৱক-যুৱতীয়ে ভুল পথকে শুদ্ধ পথ বুলি আকোৱালি লৈছে।

যুৱ ছাত্ৰৰ সমস্যা আৰু তাৰ প্ৰতিকাৰৰ বাবে লব লগা পদক্ষেপবোৰ হ'ল —

পৰিবেশেহে মানুহ গঢ়ে। গতিকে যুৱ উশৃংখলতাৰ এই সমস্যা প্ৰতিকাৰৰ বাবে এই অস্থিৰ পৰিবেশক স্বাভাৱিক অৱস্থালৈ আনিব লাগিব। তাৰবাবে সমাজৰ ব্যাধি স্বৰূপ দুৰ্নীতিক সমাজৰ প্ৰতিটো স্তৰৰ পৰা পুলিয়ে-পোখালিয়ে উঘালিব লাগিব। তাকে কৰিবলৈ যাওঁতে প্ৰথমতে আমাৰ শিক্ষাব্যৱস্থাই যাতে নৈতিক আদৰ্শ আৰু আধ্যাত্মিকতাবে পৰিপুষ্ট মানুহ গঢ়িব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। নিবনুৱা সকলক যাতে কৰ্মব্যস্ত কৰি ৰাখিব পাৰি, তাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব লাগিব। তাৰবাবে নতুন নতুন উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠাত চৰকাৰে মনোযোগ দিব লাগিব। কলা-কৃষ্টিৰ প্ৰভাৱেও মানুহৰ দেহত সুস্থ মন এটা গঢ়ি তোলাত সহায় কৰে। সেয়ে কলা-কৃষ্টি চৰ্চাৰ প্ৰতি যুৱ সমাজক আকৰ্ষণ কৰিব লাগিব।

শ্ৰীবিনীতা দাস
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

এই কথাষাৰৰ সম্পূৰ্ণ সত্যতা আছে। অস্থিৰ সামাজিক পৰিবেশে উশৃংখল কৰি তুলিছে যুৱ সমাজ। কিন্তু ইয়াকো নুই কৰিব নোৱাৰি যে অস্থিৰ সমাজে যুৱ সমাজক কৰি তোলা উশৃংখলতাই সমাজক আগতকৈ বেছি অস্থিৰ কৰি তুলিছে।

উঠি অহা যুৱ চাম বা ক'লেজীয়া ছাত্ৰ সকলৰ মাজত এই উশৃংখলতাৰ প্ৰভাৱ বাৰুকৈয়ে পৰিছে। দুৰণিৰ পৰা ভাল শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবলৈ অহা কিছুমান ছাত্ৰ “বেগিং” নামৰ চোকা অস্ত্ৰ বিধৰ আঘাতত অৰ্ধ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিয়েই শিক্ষাৰ আশা ত্যাগ কৰিবলগীয়া হয়। বেগিঙৰ নামত নানা অত্যাচাৰ কৰি, শাস্তি দি ছাত্ৰ সকলক বাধ্য কৰায় শিক্ষা ত্যাগ কৰিবলৈ। ইয়াৰ উপৰি ক'লেজীয়া ছাত্ৰৰ সৈতে অন্য এচাম যুৱক যি সকলে উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিও অশিক্ষিতৰ শাৰীত পৰিছে। ব্যস্ততাৰ অভাৱত এইচাম যুৱকৰ মন কুলম্বতাৰে ভৰি পৰিছে। বাটে-পথে কথাৰ মহলা মাৰি, গাভৰুৰ ওপৰত বেয়া নজৰ দি, সভা-সমিতিত মদ আদি মাদক দ্ৰব্য গ্ৰহণ কৰি তৃপ্তি লাভ কৰিছে। এইদৰে দিনবোৰ পাৰ কৰাইছে আৰু উশৃংখলতাৰে সমাজ অস্থিৰ কৰি তুলিছে। নিজৰ সংস্কৃতিক বাদ দি আকোৱালি লৈছে অপ সংস্কৃতি।

কোনো জনে সমাজৰ অন্যায় আতৰাবলৈ গৈ হাতত অস্ত্ৰ তুলি লৈছে, কিন্তু এই অস্ত্ৰই অৱশেষত ধ্বংসলীলাৰ ইন্ধন হৈ পৰিছে। এসময়ত যি যুৱকে দেশ শুধৰাবলৈ আগবাঢ়ি আহিছিল, বৰ্তমান তেনে যুৱকে নিজকে শুধৰাব পৰা নাই।

যুৱ ছাত্ৰৰ সমস্যা হিচাপে কবলৈ গ'লে প্ৰধানকৈ সমাজৰ অস্থিৰ পৰিবেশকে দোষাৰোপ কৰিব পাৰি। অপসংস্কৃতিয়ে সামাজিক পৰিৱেশৰ মানদণ্ড নুই কৰিছে। ইয়াৰ প্ৰভাৱে যুৱ ছাত্ৰৰ মন বিচলিত কৰিছে। পঢ়ি থকা যুৱ চামেই পঢ়াৰ গুৰুত্ব কমাই মাদক দ্ৰব্য সেৱন কৰা বৰ্তমান সমাজত সাধাৰণ কথা হৈ পৰিছে। ইয়াৰ উপৰি উচ্চ শিক্ষা লাভ কৰিও চাকৰিৰ অভাৱে যুৱকসকলৰ মন নিৰাশাৰে ভৰি পৰিছে। ফলত মনবোৰ উজণ্ড উশৃংখল হৈ পৰিছে।

যুৱ সমাজৰ এই সমস্যা আতৰাবলৈ প্ৰথমে তেওঁলোকৰ মনত আত্মবিশ্বাস গঢ়ি তুলিব লাগিব। বুজাব লাগিব জীৱনৰ মূল্য কি? জাতীয় সংস্কৃতি কি। মুকলি ভাৱে দিয়া বা চৰকাৰৰ অনুমতিত দিয়া মদৰ দোকান বন্ধ কৰিব লাগিব। চৰকাৰেও এই ক্ষেত্ৰত অনুমতি নিদি নিবনুৱা সকলকহে কৰ্মসংস্থান দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা উচিত। যুৱকসকলে কৰ্মসংস্থান বিচাৰি অনাই - বনাই ঘূৰি ফুৰাতকৈ

স্থানীয় সমাজখনৰ উন্নতিৰ হকে কাম কৰিলে তেওঁলোকৰ মন কিছুপৰিমাণে হলেও শান্ত হব।

আমি যিহেতু ল্লাচিৰ দেশৰ মানুহবুলি গৌৰৱ কৰো। তেওঁৰ কষ্টক আদৰ্শ হিচাপে মানি লৈ কাম কৰি গ'লে আমাৰ অসমীয়া বুলি কোৱাৰ গৌৰৱ নিশ্চয় খণ্ডন নহব।

“শস্য, শ্যামল্যা অসমী আই,
লাচি, জন্মভূমি ত্যাগ দিয়ে সোঁৱৰাই।
জাগিও যদি থাকো শুই,
দুগুণে বাঢ়িব ধ্বংসৰ জুই।
বগা আমি মাও আওৰাই,
অসমৰ গৌৰৱ বাখিম জীয়াই। □□□

Darshana Bordaloi
T.D.C 2nd year.

Ans :- By answering the given question, I must convey that the actual point of the unstability of today's society is the influence of modern and western adoption. No doubt, that this age is passing through refined and advanced techniques and we have to walk along the speed of it. Otherwise, it would be very difficult to cope ourselves in this existing environs. But at the same time we have to enliven our cultures and traditions of yore. In one word, the modern world and culture should be juxtaposed.

যুৱ ছাত্ৰৰ সমস্যা আৰু তাৰ সমাধানৰ
বাবে আপুনি কি পদক্ষেপ ল'ব?

Ans :- When I was questioned about the given topic, I just pondered and replied, "The basic thing for which we have been getting a set back is the lacking of "Nirab sadhana" (Deep Meditation) within us."

Now-a- day, students are reluctant to follow the 'Nirab sadhana' for which the catastrophe is despair and moribund. We esteemed of securing the azure sky but our estimation mingled with the mundane things. The abject behind the screen for this inferno fall is the government. Various political parties has been alluring the students by hood winking them to provide a bright prospect in their lives. The esteemed students came under the blanket of false accolade of these political parties and wasted their energy by shouting in vain. Their chorion call is lime the vapour which disappeared as soon as the sun rises with its bright rays. So by wasting our energy and precious time we ourself hampered our course of wisdom. We gained nothing but the sadists extracted their profit by using the power of the students.

To create a bee-hive is not an easy task. A lot of energy and patience is needed. But it squeezed the purest and delicious honey. Nothing can impede a student who follows the path of ' Nirab sadhana', of which the life of every student would be dazzled like a diamond.

শ্ৰীসুমিতা ৰয়
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

১নং উত্তৰ : একবিংশ শতিকাত ভৰি দি এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিব লগা হোৱাত মোৰ মনলৈ অইন কিছুমান প্ৰশ্নহে আহিছে। সামাজিক অস্থিৰতা বুলিলে যুৱ চামৰ মনলৈ সাধাৰণতে ৰাজনৈতিক অস্থিৰতাৰ কথাই মনলৈ আহে। আমাৰ যুৱ চামৰ প্ৰধান সমস্যা হৈছে নিবনুৱা সমস্যা। ৰাজনৈতিক অস্থিৰতাৰ ফলত কোনো এখন চৰকাৰে এই সমস্যাৰ সু-সমাধান কৰিব নোৱাৰে। তাৰ ফলত সৃষ্টি হৈছে উগ্ৰপন্থীৰ সমস্যা। ইয়াৰ উপৰিও জসংখ্যাৰ দ্ৰুত বৃদ্ধি, দুৰ্নীতি, স্বজনপ্ৰীতি, তোষণ আদিয়ে যুৱ চামক হতাশ কৰি তোলে আৰু উশৃঙ্খল কাম-কাজত ব্যস্ত হৈ তেওঁলোকে নিজৰ ঘৰখনৰ প্ৰতি, সমাজৰ প্ৰতি, দেশৰ প্ৰতি উদাসীনতা প্ৰদৰ্শন কৰে।

যুৱ ছাত্ৰৰ সমস্যা আৰু তাৰ সমাধানৰ
বাবে আপুনি কি পদক্ষেপ ল'ব?

১নং উত্তৰ : যুৱ ছাত্ৰৰ প্ৰধান সমস্যা ভৱিষ্যত সম্পৰ্কে কিছুমান ভয়ানক চিন্তা।

মই নিজে এগৰাকী যুৱ ছাত্ৰী হিচাপে মই ভাৱো যে এই সমস্যাৰ সমাধান কেৱল মই বা আপুনি অকলে কৰিব নোৱাৰিম। এই সমস্যা সমাধানৰ প্ৰধান অস্ত্ৰ হৈছে একতা। যুৱ শক্তি যেতিয়া একত্ৰ হৈ সমাজৰ, দেশৰ উন্নতি হকে গঠনাত্মক তথা ৰচনাত্মক কামত নিয়োজিত হয় তেতিয়া এই শক্তি হয় ৰাষ্ট্ৰ শক্তি। বিশ্বভাতৃত্ব, মানৱ প্ৰেম আৰু সংগুণৰ অধিকাৰী হ'ব পাৰিলেহে দেশ প্ৰগতিৰ পথত আগবাঢ়িব। দেশৰ পৰা মাদক দ্ৰব্য নিবাৰণৰ কঠোৰ ব্যৱস্থা, বানপানীৰ সময়ত বা অন্য প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগত যুৱ ছাত্ৰ সকলে দলবদ্ধ ভাৱে বিপন্ন সকলক উদ্ধাৰ কৰি সহানুভূতিৰ পৰিচয় দিব পাৰে। তেওঁলোকে একত্ৰ হৈ প্ৰৱল উৎসাহ উদ্দীপনা, প্ৰেৰণা লৈ দেশৰ সংগঠনমূলক কামত আগুৱাই সেৱাৰ মনোভাৱেৰে আগবাঢ়ি গলেহে যুৱ ছাত্ৰৰ সমস্যা বহুলাংশে লাঘৱ হ'ব। ***

প্রতিবেদন

गुरु शिष्यर मन्त्रालय शास्त्र काल मन्त्रालय
नाम शास्त्रालय कि शास्त्रालय शास्त्र

... which ...
... getting ...
... sadhana ...

... to follow the ...
... the ...
... our ...
... mundane ...

... seven ...
... been ...
... have ...
... the ...
... with ...
... by ...
... the ...

... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...

... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...

... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...

... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...

... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...

... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...

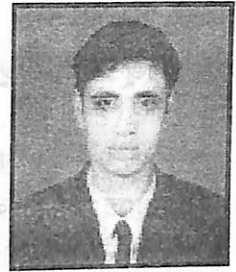
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...

... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...

मन्त्रालय

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

“কলিজাৰ কেঁচা তেজ ঢালি জননীৰ ধুৱাণো চৰণ
সাৰ্থক হওঁক জাতিৰ আশা সাৰ্থক হওঁক আমাৰ মৰণ।”

প্ৰতিবেদনৰ আদিতে ৰূপহী অসমীৰ কোলাত জন্ম গ্ৰহণ কৰি চৰম ত্যাগেৰে যিসকল বীৰ বীৰংগনাই মাতৃ পূজাৰ বেদীত প্ৰাণ আহুতি দিছে সেই শত-সহস্ৰ অমৰ বীৰ শ্বহীদলৈ মোৰ অশ্ৰুভৰা শ্ৰদ্ধা নিবেদিছোঁ। অসমী আইৰ চিৰ মুক্তিৰ হকে বিপ্লৱৰ অগ্নি জ্বলাই মৰণৰ সৈতে হেতালি খেলি যি বীৰ শ্বহীদে বুকুৰ তেজ ঢালি ৰচি গ’ল ইতিহাস, সেই সকল শ্বহীদৰ পদ পংকজত প্ৰণিপাত জনাইছো শত, -সহস্ৰবাৰ।

জয় জয়তে মই আন্তৰিক অভিনন্দন জনাইছোঁ। সেইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বন্ধু-বান্ধৱীলৈ যি সকলে মোক মহাবিদ্যালয়ৰ বছৰেকীয়া নিৰ্বাচনত সাধাৰণ সম্পাদকৰ পদৰ বাবে নিৰ্বাচিত কৰিলে।

আজিৰ পৰা ১১ বছৰ আগতে অৰ্থাৎ ১৯৯১ ইং চনত কোনে এক শুভলগনত নাৰেঙ্গী ৰাইজৰ শ্ৰম আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত জন্ম হয়, ‘নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়’। পূৰ গুৱাহাটীৰ এক সু-বৃহৎ শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰস্থল এই মহান শিক্ষানুষ্ঠানটিৰ আলোকেৰে উদ্ভাসিত হৈ উঠিছে আমাৰ এই নাৰেঙ্গীৰ বৃহৎ অঞ্চলটো।

এই মহাবিদ্যালয়খন আমাৰ অঞ্চলৰ ঐতিহ্যপূৰ্ণ অনুষ্ঠান। ইয়াৰ মৰ্যাদা আৰু সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধি কৰাটো আমাৰ প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ দায়িত্ব। সেয়েহে আমি ইয়াৰ শ্ৰীবৃদ্ধিৰ বাবে সদায় যত্নপৰ হোৱা উচিত।

একৈশ শতিকাৰ দুৱাৰ দলিত যুৱ-সমাজত নৈতিকতাৰ স্থলন ঘটোৱাটো আমাৰ অগোচৰ নহয়। নিবনুৱা সমস্যাৰ ভয়াবহতা, অন্ন-বস্ত্ৰৰ কাঠিন্য, শিক্ষা

জগতৰ অস্থিৰতাই আমাৰ যুৱ-সমাজক হতাশ কৰি তোলাতো স্বাভাৱিক। কিন্তু কঠোৰ বাস্তৱৰ সন্মুখীন আমি হবই লাগিব। ইয়াৰ বাবে আমাক লাগিব সাহস, ধৈৰ্য্য, নিষ্ঠা সততা আৰু আত্মসচেতনতা।

আনবেলিৰ দৰে এই বেলিও মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল যদিও বিভিন্ন অসুবিধা তথা আৰ্থিক অসুবিধাৰ বাবে জাক-জমকতাৰে পাতিব পৰা নগ’ল।

প্ৰত্যেক শিক্ষানুষ্ঠানেই বিদ্যাৰ অধিষ্ঠাত্ৰী দেৱী সৰস্বতীৰ পূজা কৰে। সেয়েহে আমাৰ মহাবিদ্যালয়তো সৰস্বতী পূজাখন অধিক জাক-জমকতাৰে পতা হৈছিল। এই বেলি সৰস্বতী পূজাত বহু সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু নিমন্ত্ৰিত অতিথি সকলৰ অংশগ্ৰহণে অনুষ্ঠানটোৰ সৌন্দৰ্য্য বঢ়াই তুলিছিল। এই সুযোগতে উৎসৱ পালন কৰাত সহায় কৰি দিয়া মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী সকলক আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন বিষয়ত সহায় কৰি দিয়া মান্যবৰ অধ্যক্ষ ড° সৰোজ কাকতি দেৱক আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। তাৰোপৰি আন আন ছাৰ-বাইদেউসকলেও মোক প্ৰভুত সহায় আগবঢ়াইছে। তেওঁলোকৰ ওচৰত মই চিৰঋণী। এখেত সকলক মই হিয়া উজাৰি শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছোঁ। লগতে নানা ধৰণৰ কাৰ্য্যত দেহে-কেহে খাটি দি সহায় কৰা ভাতৃপ্ৰতিম বন্ধুবৰ সৰ্বশ্ৰী, মনোজ কুমাৰ ডেকা, অনুপ বৈশ্য, অনুপম শইকীয়া, প্ৰসেনজিৎ, মইনুল হুছেইন, পবিত্ৰ ভড়ালী, প্ৰফুল্ল গগৈ, মানস, নাজিৰ, ভৱ, অৰূপ শৰ্ম্মা, বিদ্যুৎ

অজয় শৰ্মা, প্ৰনৱ মেধি, মিন্টু বৰদলৈ, গনেশ ৰয়, দিগন্ত ডেকা, কিশোৰ বৰ্মন, অৰূপ দাস, মৃদুল চৌধুৰী, ৰাণা গগৈ, বিজু বায়ন, বিজু শইকীয়া, দিগন্ত কলিতা, ছকিল আহমেদ, ধ্ৰুৱ দাস, ৰাহুল, দ্বিজেন শৰ্মা, প্ৰমুখ্যে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক মই শ্ৰদ্ধাৰে শুৰিছোঁ আৰু লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ কৰ্মচাৰীক মই আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা নিবেদন কৰিছোঁ।

হে সতীৰ্থবৃন্দ! আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন এক পবিত্ৰ মন্দিৰ স্বৰূপ, এই পবিত্ৰ বিদ্যামন্দিৰৰ মান মৰ্যাদা নিৰ্ভৰ কৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আত্মসচেতনতা, চাল-চলন, আচৰণ, নিয়মানুবৰ্তিতা, মাত-কথা, মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতি দায়িত্ববোধ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী সকলক কৰা শ্ৰদ্ধা আদিৰ ওপৰত। সেয়েহে ছাত্ৰ বন্ধু তথা মোৰ অনুজ সকলক এই কথা কেইটা মানি চলিবৰ বাবে অনুৰোধ কৰিলোঁ।

এইখন দেশ য'ত লাচিতৰ নিচিনা বীৰ, মূলাগাভৰুৰ দৰে বীৰাঙ্গনা, কুশলকোঁৱৰ, পিয়লী ফুকন, কনকলতাৰ দৰে দেশপ্ৰেমী, য'ত বিষ্ণু-জ্যোতিৰ দৰে শিল্পীয়ে জন্ম লৈছিল তাত আজি হিংসা সন্ত্ৰাসৰ ৰাজত্ব দুৰ্নীতি, অবিচাৰৰ কলা ডাৱৰে আকাশ চানি ধৰিছে। য'ত যুৱ সমাজ আজি উদভ্ৰান্ত। এইখন দেশৰ জন-জীৱন আজি থান-বান হৈ পৰিছে। আজিৰ যুৱ সমাজে এই মহান মাতৃভূমিৰ বিপদ কালত এজন সৎ নাগৰিক হিচাপে নিজকে গঢ়ি আমাৰ অসমী আইক প্ৰগতিৰ

জখলাত আগবঢ়াই নিব লাগিব। গতিকে সময় থাকোতেই সচেতন হৈ হিংসা সন্ত্ৰাসত থান-বান হৈ পৰা বাৰে বৰগীয়া অসমীয়া সমাজ খন প্ৰকৃত জ্ঞানেৰে প্ৰকৃত পথত আগবঢ়াই নিব লাগিব। হিংসা-সন্ত্ৰাসত জৰ্জৰিত সমাজখনক এখন নিকা সমাজৰূপে গঢ়ি তুলিবলৈ আজি থিয় দিব লাগিব, প্ৰেম আৰু মৈত্ৰীৰ বাণীৰে। হিংসা-সন্ত্ৰাসৰ বিৰুদ্ধে আমি একতাৰে মাৰবান্ধি যাতে অগুৱাব পাৰো তাৰে কামনাৰে।

নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি কামনা কৰি তথা ভুল ভ্ৰটীৰ বাবে মাৰ্জনা বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

“জয়তু নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়”

ধন্যবাদেৰে –

শ্ৰী নিপন কলিতা

সাধাৰণ সম্পাদক

নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়
ছাত্ৰ একতা সভা

“নিজৰ সুখেই যাৰ জীৱনৰ লক্ষ্য, তেওঁ এজন অসৎ লোক। আনৰ প্ৰশংসা পোৱাটোৱেই যাৰ জীৱনৰ লক্ষ্য, তেওঁ এজন দুৰ্বল লোক। আনৰ সুখেই যাৰ জীৱনৰ লক্ষ্য, তেওঁ এজন সৎ লোক।”

– লিও টলষ্টয়।

“দুৰ্ভাগ্য পাখিমেলি উৰি আহে আৰু খোজ কাঢ়ি গুছি যায়।”

— এইচ জি বন।

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাকমুহূৰ্ত্তত মই সেইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো যিসকলে মোক সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচন কৰি মহাবিদ্যালয়খনলৈ নিঃস্বার্থভাৱে সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুযোগকণ দিলে, তদুপৰি এই প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই যিসকল ভাৰতীয়ই দেশমাতৃৰ সেৱাত প্ৰাণহতি দি শ্বহীদৰ অমূল্য কবচ পৰিধান কৰিলে সেই সুযোগ্য সন্তানসকললৈ মই মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধাঞ্জলি নিবেদিছোঁ। মই মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালৰ ভিতৰত বহুখিনি কামেই কৰিম বুলি পৰিকল্পনা কৰিছিলো যদিও তাৰেই বহুখিনি কামেই আৰ্থিক অনাটনৰ কাৰণে সম্পূৰ্ণ হৈ নুঠিল, ইয়াৰোপৰি মোৰ কাৰ্য্যকালত অজানিতে হোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থী হিচাপো ৰলো।

কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পাছত প্ৰথম কাৰ্য্যসূচী আছিল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ আকাঙ্ক্ষিত মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰধান উৎসৱ 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ।' এই উৎসৱমুখৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ যোৱা ৪/১/২০০১ আৰম্ভ হয় আৰু ১০/১/২০০১ সামৰণি পৰে, কিন্তু আৰ্থিক অনাটনৰ কাৰণে এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উন্নতমানেৰে অনুষ্ঠিত কৰিব পৰা নগ'ল। ঠিক সেইদৰে আমাৰ কাৰ্য্যকালত সৰস্বতীপূজা, নৱাগত-আদৰ্শী সভা, শিক্ষক দিৱস আদি অনুষ্ঠিত কৰা হয়। প্ৰথমবাৰৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ত শিক্ষক দিৱস উপলক্ষে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজত এক কবিতা সন্মিলন অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

আমাৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালৰ ভিতৰত ছাত্ৰ একতা সভাই বিভিন্ন ধৰণৰ আচনি গ্ৰহণ কৰিছিল আৰু তাৰে ভিতৰত কিছুসংখ্যক আচনিহে আমি বাস্তৱ ৰূপ দিবলৈ সমৰ্থ হওঁ।

(১) ছাত্ৰীসকলৰ বাবে স্থায়ী জিৰণি কোঠাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।

(২) মহাবিদ্যালয়ৰ কেঁচা শ্ৰেণীকোঠাসমূহ পকী কৰা হয়।

(৩) কিছুসংখ্যক কোঠাত ফেনৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।

শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত মোক সকলো দিশতে দিহা-পৰামৰ্শৰে উৎসাহিত কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ মহোদয় ড° সৰোজ কাকতি দেৱলৈ মই মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

ইয়াৰ উপৰিও ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সদস্যবৃন্দৰ উপৰিও মোৰ অন্তৰঙ্গ বন্ধু বিষুং, মুকুট, হিমাংশু, প্ৰতুল, পংকজ, সিমান্ত, সাগৰিকা, নীতা, ৰবী, দিপা, সুমিত্ৰা আদিলৈ অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

শেষত নাৰেংগী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ ইমানতেই সামৰণি মাৰিলোঁ।

শ্ৰীধীৰাজ তালুকদাৰ
সং সাধাৰণ সম্পাদক
ছাত্ৰ একতা সভা

সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

“শিল্পী মই তিনিও কাগৰ

অতীতৰ, বৰ্তমানৰ আৰু অনাগত ভৱিষ্যতৰ।”

অনুপম নাথ

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাৰম্ভণিতেই বিগত অসমৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ আন্দোলনত আত্মাহুতি দিয়া আৰু কাৰ্গিলৰ যুজত জীৱনৰ চৰম ত্যাগ আগবঢ়োৱা বীৰ শ্বহীদসকললৈ মোৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে তেওঁলোকৰ অকুণ্ঠ সহায়-সহযোগিতা, মৰম-চেনেহেৰে ছাত্ৰ একতা সভাৰ ২০০১-২০০১ চনৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়খনক সেৱা কৰাৰ অদম্য হেঁপাহকণ পূৰণ কৰাৰ বাবে তেওঁলোকলৈ মোৰ হিয়া ভৰা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

প্ৰতিবেদন দিব পৰাকৈ কাম সচাকৈ কিবা হ'লনে সন্দেহ, দ্বায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই মহাবিদ্যালয়ৰ সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰত অধিক উন্নতিৰ বাবে বহুতো ৰঙীণ কল্পনা কৰিছিলো যদিও, বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত গতানুগতিকতাৰ সীমাৰ পৰিধি অতিক্ৰমি বিশেষ একো নতুনত্বপ্ৰদান কৰাত ব্যৰ্থ হৈছো বুলি নিজেই অনুভৱ কৰিছোঁ।

সাংস্কৃতিক সম্পাদক হিচাপে শপত গ্ৰহণৰ কেইদিনমানৰ পিছতেই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ আৰম্ভ হয়। সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ গুৰুত্ব অপৰিসীম। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত বিগত বছৰবোৰৰ দৰে এইবাৰো বিভিন্ন গীত-মাত প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰা হয়। বৰগীত, বিয়ানাংম, বিহুগীত, আধুনিক গীত, জ্যোতিসংগীত, ৰাভাসংগীত, বিভিন্ন নৃত্য, অন্তৰ্জাতী

আদি প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰা হয়। বৰগীত আৰু বিয়ানাংম প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম অৱস্থাত প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা যথেষ্ট কম হৈছিল যদিও পিছলৈ উল্লেখনীয়ভাৱে বৃদ্ধি হোৱা পৰিলক্ষিত হৈছিল। লোকগীত প্ৰতিযোগিতা প্ৰতিযোগীৰ অভাৱৰ বাবে অনুষ্ঠিত কৰিব পৰা নগ'ল তাৰ বাবে মই দুঃখিত। যি কি নহওঁক ওপৰত উল্লেখ কৰা প্ৰতিযোগিতাসমূহ অনুষ্ঠিত কৰাৰ সময়ত উপস্থিত থকা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা পোৱা সহাঁৰি আছিল অভূতপূৰ্ব। তাৰ বাবে মই সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ওচৰত চিৰ কৃতজ্ঞ।

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সংগীতৰ প্ৰতি থকা আন্তৰিকতা সঁচাকৈয়ে প্ৰশংসনীয়। তেওঁলোকৰ প্ৰতিভা আৰু সহাৰিয়ে প্ৰতিযোগিতাসমূহৰ গুণগত মানদণ্ড যথেষ্ট উচ্চ কৰি তুলিলে।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সমাপ্তিৰ পিছত বাট্টা বিতৰণী সভাখন অনুষ্ঠিত কৰোঁতে সভাখন অলংকৃত কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল আমাৰ অভিনয় জগতৰ এজন নমস্যা ব্যক্তি শ্ৰীযুত বাদল দাসদেৱক। সেইদিনা এই মহাবিদ্যালয়ৰ আমন্ত্ৰণ ৰক্ষা কৰি তেওঁ নিজৰ ব্যস্ত জীৱনৰ পৰা উলিয়াই যিখিনি সময় মহাবিদ্যালয়ত অতিবাহিত কৰিলে সেইখিনি সময় নিশ্চিতভাৱে মনত ৰাখিবলগীয়া। তেখেত ৰ ৰসপূৰ্ণ আৰু মনোগ্ৰাহী বক্তৃতাই উপস্থিত সকলোকে মুগ্ধ

কৰিছিল। তেখেতৰ চিৰসেউজ মনৰ উৎসাহপূৰ্ণ কথাই সকলোকে অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছিল। বটী বিতৰণী সভাত মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে পৰিচালনা কমিটিৰ ব্যক্তিসকলেও উপস্থিত থাকি সভাখনক গান্ধীৰ্য্য প্ৰদান কৰিছিল। সভাত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাৰ বিজয়ীসকলক পুৰস্কাৰ আৰু প্ৰমাণপত্ৰ প্ৰদান কৰা হয়। এইদৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ অন্তিম পৰ্বটোৰো সুকলমে সামৰণি মৰা হয়।

সাংস্কৃতিক বিভাগ এখন মহাবিদ্যালয়ৰ এক অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিভাগ। অকল গীত মাতেই সংস্কৃতিৰ মূল উপাদান নহয়। পূৰ্ণাংগ সংস্কৃতিক প্ৰতিফলিত কৰিবলৈ আন বহুতো পদক্ষেপৰ প্ৰয়োজন। সাংস্কৃতিক বিভাগৰ দৰে বিভাগ এটা নিয়াৰিকৈ চলোৱাটো সহজসাধ্য নহয়। সেই কথা দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত ভালদৰে উপলব্ধি কৰিছিলোঁ। তথাপিও শৈশৱৰ পৰাই বিভিন্ন সভা-সমিতি তথা সংগীত জগতৰ লগত জড়িত হৈ থাকি আহৰণ কৰা জ্ঞানখিনিয়েই মোৰ কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত সহায় হৈছিল।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত অনুষ্ঠিত হৈ যোৱা বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাসমূহত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু প্ৰতিযোগীসকলৰ উৎসাহে তেওঁলোকৰ সংস্কৃতি প্ৰেমী মনৰ পৰিচয় দাঙি ধৰিছে। বিয়ানামৰ দৰে লুপ্তপ্ৰায় সংস্কৃতিত প্ৰতিযোগীসকলে দেখুওৱা আগ্ৰহৰ বাবে মই তেওঁলোকক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। কোৱা বাহুল্য যে এনেদৰে লুপ্তপ্ৰায় সংস্কৃতিক সংৰক্ষণ কৰি ৰখাটোৱেই হৈছে এখন প্ৰকৃত সংস্কৃতিৰ পবিত্ৰ ৰূপ। প্ৰতিযোগীসকললৈ মোৰ অনুৰোধ থাকিল যাতে তেওঁলোকে প্ৰতিযোগিতাবোৰক কেৱল পুৰস্কাৰ অৰ্জনৰ মাধ্যম হিচাপে গণ্য কেতিয়াও নকৰে। নহলে সংস্কৃতিৰ অৱমাননা কৰা হ'ব। প্ৰতিযোগিতাসমূহত

ভাগলোৱা প্ৰতিযোগীসকলৰ মাজত ছাত্ৰ প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা যথেষ্ট কম পৰিলক্ষিত হ'ল। গতিকে মই তেওঁলোককো নিজৰ প্ৰতিভা বিকাশত আগুৱাই আহিবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ।

নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয় নতুনকৈ উঠি অহা মহাবিদ্যালয়, চৰকাৰী স্বীকৃতি নোপোৱাস্থত্বেও মাত্ৰ কেইবছৰমানতেই মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীণ উন্নতি হৈছে। সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰতো তুলনামূলক ভাৱে মহাবিদ্যালয়খন যথেষ্ট আগবঢ়া পৰ্যাপ্ত সামগ্ৰীৰ অভাৱৰ পৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সাংস্কৃতিক বিভাগ যদিও মুক্ত হ'ব পৰা নাই তথাপি আশা ৰাখিছোঁ যে সোনকালেই সকলো অভাৱ পূৰ হৈ দোপতদোপে মহাবিদ্যালয়খনৰ উন্নতি সম্ভৱপৰ হ'ব।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰঃ- মোৰ বৰ্ত্তমানলৈকে কাৰ্য্যসমূহত মোক সূচাৰূপে পৰিচালনা কৰা তথা উপদেশেৰে সহায় কৰাৰ বাবে শ্ৰীমিনু বাইদেউৰ ওচৰত মই কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম। ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত সৰোজ কাকতিদেৱৰ ওচৰতো তেখেতৰ বহুমূলীয়া নিৰ্দেশনাৰ বাবে কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম। বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত বিচাৰক মণ্ডলীৰ ভাৰ গ্ৰহণ কৰা শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। অন্য শিক্ষাগুৰুসকলৰ সহযোগিতাৰো মই শলাগ লৈছোঁ।

মোৰ কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত সহায় কৰাৰ বাবে ছাত্ৰ একতাসভাত সমূহ বিষয়ববীয়া সকল শ্ৰীনিপন কলিতা (সাধাৰণ সম্পাদক) মনোজ কুমাৰ ডেকা (আলোচনী সম্পাদক), অনুপ বৈশ্য (খেল সম্পাদক), ধীৰাজ তালুকদাৰ (সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক) আদিকে ধৰি আনসকলোকে মই ধন্যবাদ জনাইছোঁ। মোক সকলোক্ষেত্ৰতে সহায় আগবঢ়োৱা

সৰ্বশ্ৰী প্ৰণৱ মেধি, সন্তোষ শ্বাহ, মিন্টু বৰদলৈ, প্ৰফুল্ল গগৈৰ লগতে সমূহ বন্ধুবৰ্গক কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোক সহাঁৰি জনোৱা পংকজ দত্ত শৰ্মা আৰু বিজু বায়নদাৰ শলাগ লৈছে। উদীয়মান গায়ক কল্লোল বৰঠাকুৰলৈ মোৰ শুভ কামনা থাকিল। সৰ্বোপৰি মোক সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰূপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়খনক সেৱা কৰিবলৈ সুযোগ দিয়া আৰু কৰ্মপ্ৰেৰণা যোগোৱাৰ বাবে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

মই নিজকে মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱাত অৰ্পণ কৰাত কোনো ভ্ৰুটি কৰা নাই। তথাপি অজানিতভাৱে

মোৰ দ্বাৰা হোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে মই সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ।

শেষত নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ এই প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়
শ্ৰী অনুপম নাথ

সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

সুমিত্ৰা দাস

জয় জয়তে নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে উচ্চ শৈক্ষিক মানদণ্ড থকা মহাবিদ্যালয় এখনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ইং ২০০০-০১ বৰ্ষৰ সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদিকা ৰূপে মনোনিত কৰা বাবে মই বিদ্যালয়ৰ সমূহ প্ৰবক্তাৰ লগতে অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু মৰমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা সহপাঠী বৃন্দলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতাৰ শৰ্ভাই আগবঢ়ালোঁ।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমাজ সেৱাৰ সম্পাদিকা হিচাপে মই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সৰস্বতী পূজা, বাৰ্ষিক অধিবেশন আদি অনুষ্ঠানত মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদ, শ্ৰেণীকোঠা আদি পৰিষ্কাৰ-পৰিছন্ন অৱস্থাত থকাৰ ব্যৱস্থা কৰিছিলোঁ।

সদৌ শেষত সমাজ সেৱাৰ সম্পাদিকা হিচাপে দায়িত্ব পালনত অজানিতে হোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ ক্ষমা বিচাৰি লগতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যতৰ কামনা কৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

কৃতজ্ঞতাৰে —

শ্ৰীসুমিত্ৰা দাস
সমাজ সেৱাৰ সম্পাদিকা

সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

“মাটিৰ মানুহ মই
ভাষণপাওঁ মাটিৰ সৰগ
ভাষণপাওঁ মাটিৰ মৰম,
পিপাবে বিধাতা আৰু ইপাবে হিয়াৰ খণকলি
মই তাৰ সন্ধি অনুপম।”

মনোজ কুমাৰ ডেকা

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিত মই সেই সকল বীৰ
শহীদলৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম জনাইছোঁ আৰু লগতে
যিসকলে অসমৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ আন্দোলনত অক্লান্ত
সংগ্ৰামৰ দ্বাৰা নিজৰ কলিজাৰ কেঁচা তেজ বোৱাই
লুইতৰ পানী ৰক্তাক্ত কৰিছে, সেইসকলক মোৰ
অশ্রুভৰা অঞ্জলিৰে শ্ৰদ্ধাঞ্জলি যাচিছোঁ।

নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ ২০০০ -
২০০১ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত যিসকল বন্ধু-
বান্ধৱীয়ে মোক নিৰ্বাচিত কৰি সাহিত্যৰ লগত জড়িত
হোৱাৰ সম্পূৰ্ণ সুযোগ দিলে সেই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা
বন্ধু-বান্ধৱীলৈ জনাইছোঁ, মোৰ অকৃটিম মৰম আৰু
কৃতজ্ঞতা।

Literature is the back bone of a nation.
সাহিত্য জাতি এটাৰ মেৰুদণ্ড স্বৰূপ। মেৰুদণ্ডহীন
প্ৰাণী এটাৰ দৰে সাহিত্যবিহীন জাতি এটায়ো এখন
সমাজত সুস্থ সৱল মানসিকতাৰ পৰিচয় দিয়াত
বাৰুকৈয়ে ব্যৰ্থ হৈছে।

পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱাৰ মতে — “সাহিত্যই
জাতীয়তাৰ আচল চিনাকী, প্ৰকৃত জীৱন, সাহিত্যৰ
অবিহনে কোনো এটা জাতিৰ অস্তিত্ব জীয়াই থকা
অসম্ভৱ। মানৱ সৃষ্ট কলাসমূহৰ ভিতৰত সাহিত্যও এবিধ

কলা, এই কলা সমূহৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৌদ্ধিক
তথা মননশীল প্ৰতিভা সমূহৰ বিকাশত প্ৰভুত সহায়
কৰে। সাহিত্য সংস্কৃতি মানুহৰ এক বিস্ময়কৰ সৃষ্টি।
সাহিত্যৰ অন্য এক ভাগ বা ধাৰা হ’ল কিতাপ বা
আলোচনীবোৰ। যিবোৰ মানুহৰ প্ৰজ্ঞাৰ প্ৰতীক। আনন্দৰ
এক মূৰ্তপ্ৰকাশ। বৰ্তমানৰ সাহিত্য হ’ল — ‘সময়ৰ মাপনী
স্বৰূপ।’ আৰু আলোচনীবোৰ হৈছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সাহিত্য
জীৱনৰ কঠিয়াতলী। সাহিত্যৰ এই ‘শ্যামল শস্যৰ
ভড়ালত সঞ্চিত হয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জিজ্ঞাসু অভিপ্ৰায়।

শাওণৰ পথাৰত বৰ্ষা নমাৰ দৰে আমাৰ সাহিত্যৰ
পথাৰখনত সেউজী অনুভৱৰে, বাধাহীন স্বতঃস্ফূৰ্তভাৱে
নাৰেংগীয়ান আলোচনীখন ওলাই আহিছে, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ
বৌদ্ধিক তথা সুস্থ বাতাবৰণৰ সন্ধান দিবলৈ। ছাত্ৰ-
ছাত্ৰীসকলে যদি আলোচনীখনৰ গুণগত মানদণ্ড তথা
বিষয়বস্তুৰ গভীৰতাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ে তেন্তে ই
পৰবৰ্তী সময়চোৱাত নিশ্চয়, ইয়াৰ মানদণ্ড অধিক
আকৰ্ষণীয় হ’ব।

প্ৰিয় সতীৰ্থবৃন্দ! মানুহে যিমান আশা কৰে তাৰ
পৰিপূৰ্ণতা ইমান সহজতে নাপায়। ছাত্ৰ একতা সভাৰ
নিৰ্বাচনত জয়লাভ কৰিয়েই সন্মুখীন হৈছিলো বিভিন্ন
তিক্ততাৰ। তাৰোপৰি বহুতো দাবী ধমকিৰো সন্মুখীন

হ'ব লগা হৈছিল এই সম্পাদক গৰাকী। 'এইটো মোৰ কবিতা', 'এইটো মোৰ গল্প', ই প্ৰকাশ পাবই লাগিব। এনেধৰণৰ দাবী। কিন্তু এইবোৰ দাবী-ধমকিক মই কেতিয়াও গুৰুত্ব দিয়া নাছিলো, গুৰুত্ব দিছিলো উন্নত মানদণ্ডৰ গল্প, কবিতা, প্ৰবন্ধৰ ওপৰতহে। এইখিনিতে 'দাবী' সন্দৰ্ভত সচেতন মহলে সহজেই অনুধাৱন কৰিব পাৰে যে প্ৰকৃত সাহিত্যসেৱীৰ মানসিকতা কিমান উৰ্দ্ধত। অৱশ্যে মই গতানুগতিকতাৰ গণ্ডী ভাঙি মই ওলাই আহিব নোৱাৰিলো। আচলতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত যে সাহিত্য বিষয়ৰ উৎসাহৰ অভাৱ সেইটো মই বাৰুকৈয়ে অনুভৱ কৰিছিলো। অৱশ্যে মই চেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছিলোঁ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক সাহিত্যৰ প্ৰতি অনুৰাগী কৰি তোলাৰ বাবে।

মই কাৰ্য্যভাৰ লোৱাৰ কেইদিনমান পিছতেই আৰম্ভ হৈছিল — 'বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ।' এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ লগত সংগতি ৰাখি খেল-ধেমালীৰ উপৰিও তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা, কবিতা আবৃত্তি, আকস্মিক বক্তৃতা, ঠাইতে লিখা গল্প, কবিতা প্ৰতিযোগিতা, বাতৰি কোৱা প্ৰতিযোগিতা, চিত্ৰাংকন, কুইজ আদি প্ৰতিযোগিতা সমূহ অনুষ্ঠিত কৰা হয়। তাৰোপৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৌদ্ধিক আৰু মানসিক বিকাশৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি প্ৰত্যেক মাহে মাহে 'কবিতাৰ সন্মিলন' তথা কিছুমান আলোচনাচক্ৰৰো দিহা কৰিছিলোঁ। মোৰ কাৰ্য্যকালছোৱাত মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰখনৰ পূৰ্বৰ নাম 'সোনতৰা' ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা প্ৰবক্তাবৃন্দৰ বিপুল দাবীত সলনি কৰি নতুন স্থায়ী নাম 'নাৰেংগীয়ান' ৰাখিবলৈ সিদ্ধান্ত লৈছিলো। তাৰোপৰি প্ৰচুৰ বিত্তীয় সংকট স্বত্তেওঁ আলোচনীখনৰ ক'লেবৰ বৃদ্ধি কৰি আলোচনীখন ছপা কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ হাতত তুলি দিয়াৰ পথ প্ৰশস্ত কৰিছোঁ। গৌৰৱৰ কথা এইয়ে এইবাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাঙ্গনত সদৌ অসম ভিত্তিত কুইজ প্ৰতিযোগিতা, স্বৰচিত কবিতা আবৃত্তি প্ৰতিযোগিতা

আৰু ৰচনা প্ৰতিযোগিতাৰো যো-জা চলোৱা হৈছে। অৱশ্যে এই প্ৰতিবেদন পাঠকৰ হাতত পৰালৈ সত্তৰ অনুষ্ঠিত হোৱাৰে কথা।

শলাগ লৈছো এইসকলৰ :

সম্প্ৰতি মই আপুঁহঁতা গজালিহে মাথোন। উন্মেষনৰ কালছোৱাত যদি আপোনজনৰ সহায়-সহযোগিতা নাপালে কিজানি আজিৰ এই স্তৰত উপনীত হ'ব নোৱাৰিলোহেঁতেন। মোৰ দোষ-ভুলটি, সমালোচনা, সফলতা-বিফলতাৰ খাতিয়ানৰ দায়িত্ব আলোনালোকৰ।

এই চেগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ লেখক-লেখিকা, সাহিত্য প্ৰতিযোগিতাৰ প্ৰতিযোগি সকলক, তাৰোপৰি মোৰ কাৰ্য্যকালত আৰম্ভণিৰে পৰা শেষলৈ নিবিড়ভাৱে সক্ৰিয় সহযোগ আগবঢ়োৱা মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ ড° সৰোজ কাকতিলৈ ধন্যবাদ থাকিল। ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক ভাতৃ প্ৰতীম নিপন কলিতা, ধীৰাজ তালুকদাৰ (সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক), অনুপ বৈশ্য (খেল সম্পাদক), অনুপম নাথ (সাংস্কৃতিক সম্পাদক), মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী ক্ৰমে বিজু ফুকন, ফুলেন চহৰীয়া, অৰূপ শৰ্ম্মা, অৰূপ দাস, মইনুল, চকিল, প্ৰফুল্ল, অজয়, সত্যজিৎ (ভৰ), বান্ধৱী ৰবি কলিতা আৰু লগতে মনোজ ভূঞালৈ থাকিল মোৰ অশেষ ধন্যবাদ।

সদৌ শেষত নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ ক্ষুদ্ৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

'জয়তু নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়'

শ্ৰীমনোজ কুমাৰ ডেকা
(আলোচনী সম্পাদক)
নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়
ছাত্ৰ একতা সভা

খেল সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

অনুপা বৈশ্য

জয় জয়তে নাৰেংগী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে উচ্চ শৈক্ষিক মানদণ্ড থকা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে তেওঁলোকৰ অকুণ্ঠ সহায়-সহযোগিতা মৰম-চেনেহৰে ছাত্ৰ একতা সভাৰ ইং ২০০০-২০০১ চনৰ খেল সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়খনক সেৱা কৰাৰ অদম্য হেঁপাহকণ পূৰণ কৰাৰ বাবে তেওঁলোকলৈ মোৰ হিয়াভৰা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। এই সুযোগতে মই ছাত্ৰ একতা সভাৰ তৰফৰ পৰা বিগত ছাত্ৰ আন্দোলনত বীৰদৰ্পে আত্মাহুতি দিয়া আৰু কাৰ্গিলৰ যুঁজত জীৱনৰ চৰম ত্যাগ আগবঢ়োৱা শত শত বীৰ শ্বহীদলৈ আত্মাৰ চিৰ শান্তিৰ বাবে শ্ৰদ্ধাঞ্জলী যাচিলোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ খেল সম্পাদকৰ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই মহাবিদ্যালয়ৰ খেল বিভাগৰ অধিক উন্নতিৰ বাবে বহুতো বঙীন কল্পনা কৰিছিলো। মোৰ কাৰ্য্যকালচোৱাত মহাবিদ্যালয়খনৰ খেল জগতলৈ কিবা এটা নতুনত্ব অনা বুলি কবলৈ মোৰ সাহস নাই। অতি সোনকালে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পাতিব লগা হোৱা হেতুকে বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা সমূহ অনুষ্ঠিত কৰাত যথেষ্ট বাধাৰ সৃষ্টি হয়।

খেল সম্পাদক হিচাপে শপত গ্ৰহণৰ কেইদিনমান পিছতেই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ খেল বিভাগৰ গুৰুত্ব যথেষ্ট। বিগত বছৰবোৰৰ দৰে এইবাৰো বিভিন্ন খেল ধেমালিৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহটো উলহ-মালহৰে পালন কৰা হয়। এইবাৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত বিভিন্ন ধৰণৰ দৌৰ,

মিউজিক চেয়াৰ, কলহ ভঙা, বেডমিণ্টন, কাবাদী, ওজন দলিওৱা, যাঠি দলিওৱা, দিছকাচ্ দলিওৱা, কেৰম, পাঞ্জা, ভলীবল, ক্ৰিকেট আদি অন্তৰ্গত আছিল। বিগত বছৰবোৰতকৈ এইবাৰ কেইটামান নতুন খেল অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। একমাত্ৰ মাৰ্চিয়েল আৰ্ট জগতৰ ৰজা কুংফু প্ৰতিযোগিতাৰো আয়োজন কৰা হৈছিল। কিন্তু অতি দুখৰ বিষয় যে এই প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিব পৰাকৈ প্ৰতিযোগীয়ে নোলাল। সেয়ে কুংফু প্ৰতিযোগীতাক্ষন অনুষ্ঠিত কৰিব পৰা নগল। যি কি নহওঁক প্ৰতিযোগীতাসমূহ অনুষ্ঠিত কৰাৰ সময়ত উপস্থিত ছাত্ৰী-ছাত্ৰীৰ পৰা পোৱা সহাঁৰি আছিল অভূতপূৰ্ব তাৰবাবে মই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ওচৰত কৃতজ্ঞ।

খেল বৰ্তমান জীৱনৰ এক অপৰিহাৰ্য্য অংগ। যাৰ আৱশ্যকতা বৰ্তমান মানৱ সমাজৰ সকলো সময়তে স্বীকাৰ্য্যৰ বিষয়। খেল বিভাগৰ দৰে এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ ভাৰ নিয়াৰিকৈ চলোৱাটো সহজসাধ্য নহয়। সেই কথা দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত ভালদৰে উপলব্ধি কৰিছিলোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহৰ পিছত মহাবিদ্যালয়ত বিনামূলীয়া কুংফুৰ প্ৰশিক্ষণৰো ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনত যে যথেষ্ট ভাল খেলুৱৈ আছে সেই কথা মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহত প্ৰকাশ পোৱা গৈছিল। তেওঁলোকৰ প্ৰতিভা বিকাশ কৰিবলৈ লওঁতে কিছুমান নিৰ্দিষ্ট সীমাৰেখাত আৱদ্ধ হৈ পৰিব লগা হয়। ইয়াৰ পৰিবেশৰ জ্বলন্ত সমস্যাই নহয় জানো? সেয়েহে খেল জগতৰ সমস্যাবোৰ সমাধান কৰিবলৈ মোৰ সহোদৰ

ভাই-বন্ধুহঁতক কাতৰ অনুৰোধ জনাইছোঁ। মোৰ বিশ্বাস অসমত থকা প্ৰত্যেকখন মহাবিদ্যালয়ে যদি উচিত ব্যৱস্থা দি খেলুৱৈ সকলক উৎসাহ দিয়ে তেন্তে মই জোৰ দি ক'ব পাৰো — “এদিন এইসকল খেলুৱৈয়ে বিশ্বৰ ক্ৰীড়া জগতত নতুন ইতিহাস ৰচনা কৰিব। আনহাতে আকৌ খেলুৱৈ তথা পাঠকে এষাৰ কথা যেন মনত ৰাখে —

Any one game is not an ordinary game of sports but it is a richars.

মোৰ কাৰ্য্যকালছোৱাত বিশেষ ভাৱে দিহা পৰামৰ্শ দি সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা সকলৰ নাম উল্লেখ নকৰিলে স্বাৰ্থপৰতাৰ দোষে মোক নিশ্চয়কৈ পাব। নিৰ্বাচনত নিৰ্বাচিত হোৱাৰ পিছৰ পৰাই বিশেষ ধৰণে সহায় কৰোতে, ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়া সকল শ্ৰীনিপন কলিতা (সাধাৰণ সম্পাদক), শ্ৰীধীৰাজ তালুকদাৰ (সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক), শ্ৰীমনোজ কুমাৰ ডেকা (আলোচনী সম্পাদক), শ্ৰীঅনুপম নাথ (সাংস্কৃতিক সম্পাদক) আদিকে ধৰি আন সকলোকে ধন্যবাদ জনাইছোঁ। মোৰ সকলো ক্ষেত্ৰত সহায় আগবঢ়োৱা মহঃ মইনুল হুচেইন, ৰাছল আলি, বিনোদ বৰ্মন, বিজু বায়ন দা, প্ৰফুল্ল গগৈ লগতে সমূহ বন্ধু বৰ্গক কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ। মোৰ বিভাগৰ তত্ত্বাবধায়ক শ্ৰীযুত মৃনাল মেধি, শ্ৰীযুত মৃনাল কলিতা আদি চাৰ সকলে দিহা-পৰামৰ্শই মোক বিশেষভাৱে

সহায় কৰিলে। ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ মহোদয় ড° সৰোজ কাকতি দেৱৰ বহুমূলীয়া নিৰ্দেশনাৰ বাবে কৃতজ্ঞ হৈ ৰম। মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰৰক্তা তথা কৰ্মচাৰীবৃন্দই মোক যথেষ্ট ভাৱে সহায়-সহযোগ আগবঢ়াইছিল। গতিকে মই সকলোকে মোৰ শত সহস্ৰ শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

প্ৰতিবেদনৰ সামৰণিত আৰু এটা কথা মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষক জনাও যে কৰ্তৃপক্ষই বৰ্তমানলৈকে যেনেকৈ খেল সম্পৰ্কীয় বিষয়ত কোনো কৃপণালি কৰা নাই ঠিক তেনেকৈয়ে আগলৈকো যেন এই সুবিধাখিনি দিয়াত কৃপণালি নকৰে।

বলিষ্ঠ পদক্ষেপেৰে আগবাঢ়ি যাবলৈ প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ ছাত্ৰ সমাজৰ মংগল আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰি মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

‘ জয়তু নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয় ’।

শ্ৰীঅনুপ বৈশ্য

(খেল সম্পাদক)

নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়

ছাত্ৰ একতা সভা

“ দুখ ক্ষতি আৰু নৈৰাশ্যৰ ৰূপ ধৰি আৰ্শীবাদ আহিব পাৰে; ধৈৰ্য্য ধৰি থকা, সেই বিলাকৰ প্ৰকৃত ৰূপ দেখিবলৈ পাবা। ” — এডিছন।

“ প্ৰেমে যদি বেদনাও আনে তথাপি তাত আস্থা ৰাখিবা। হৃদয় ৰুদ্ধ নকৰিবা। ”
— ৰবীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰ।

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

২০০০ - ০১ চনৰ নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকা স্বৰূপে মোক নিৰ্বাচন কৰা বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বৃন্দলৈ মই মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই আগবঢ়ালো। মোৰ কাৰ্য্যকালৰ সময়ছোৱাত মোৰ সামৰ্থ অনুসাৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক সেৱা কৰিবলৈ যত্ন কৰিছোঁ আৰু আগলৈও কৰিম।

অতি আনন্দৰ কথা যে, মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষই এইবাৰ ছাত্ৰীসকলৰ বাবে এটা জিৰণি কোঠা নিৰ্মাণ কৰিছে। সেই কোঠাটোত বিভিন্ন সা-সুবিধা থাকিব। যেনে — বহিবলৈ বেঞ্চ বা ছাত্ৰীসকলৰ খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা ইত্যাদি। এই কোঠাটো হোৱাৰ ফলত ছাত্ৰীসকলৰ এটা অতি পুৰণি অভাৱ পূৰণ হ'ল। যাৰ বাবে মই মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষৰ আগত কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই আগবঢ়ালো।

এইখিনিতে মই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰীকে অনুৰোধ জনাব খোজো যে, তেওঁলোকে যেন মহাবিদ্যালয়ৰ বছৰেকীয়া খেল-ধেমালীকে ধৰি অন্য সকলো ধৰণৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহতেই আন্তৰিকভাৱে সহযোগ কৰে। প্ৰত্যেকজনী ছাত্ৰীয়ে প্ৰতিযোগিতা আৰু অন্য অনুষ্ঠানসমূহত অংশ লোৱা উচিত।

মোৰ কাৰ্য্যকালছোৱাত মই এতিয়ালৈকে সকলোৰে পৰা সহায়-সহযোগিতা পাই আহিছোঁ। যাৰ বাবে মই সকলোৰে আগত চিৰকৃতজ্ঞ হৈ থাকিম আৰু আগলৈও সহায়-সহযোগিতাৰ কামনা কৰিলোঁ।

আমাৰ কলেজত আমাক সকলোকে পাঠদান কৰি থকা আমাৰ আটাইৰে শ্ৰদ্ধাৰ গুৰুসকলৰ আগতো মই চিৰকৃতজ্ঞ। তেওঁলোকৰ মৰম-চেনেহ আৰু আশীৰ্বাদৰ বাবেই আজি মই মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য হোৱাৰ সৌভাগ্য লাভ কৰিছোঁ।

আমাৰ নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° সৰোজ কাকতিদেৱৰ পৰা পোৱা পৰামৰ্শ আৰু সদুপদেশ আদিৰ কাৰণে মই তেখেতৰ আগত চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ থাকিম। লগতে মোৰ কিছুকামত সহায় কৰি দিয়া বাবে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পুথিভঁৰালী শ্ৰীযুত প্ৰণৱ ভট্টাচাৰ্য্যলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

সদৌ শেষত, নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাই লগতে মোৰ সম্পাদিকা হিচাপে যি ভুল-ভ্ৰান্তি হয় আটাইবোৰ ক্ষমা কৰি দিব বুলি আশা ৰাখিলো।

নাৰেঙ্গী আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যতৰ শুভ কামনাৰে ———

সাগৰিকা দত্ত

সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা

